

AKTA
KANCELERSKIE
ROKU 1741 1742
1743

Zebrał
Eligi Korwin Piotrowski
Prezes Sądu Głównego Wołyńskiego
w Motowidłowie.

Własność córki Stanisławy
z Piotrowskich Malinowskiej.

N. Zw. 6269

1434.

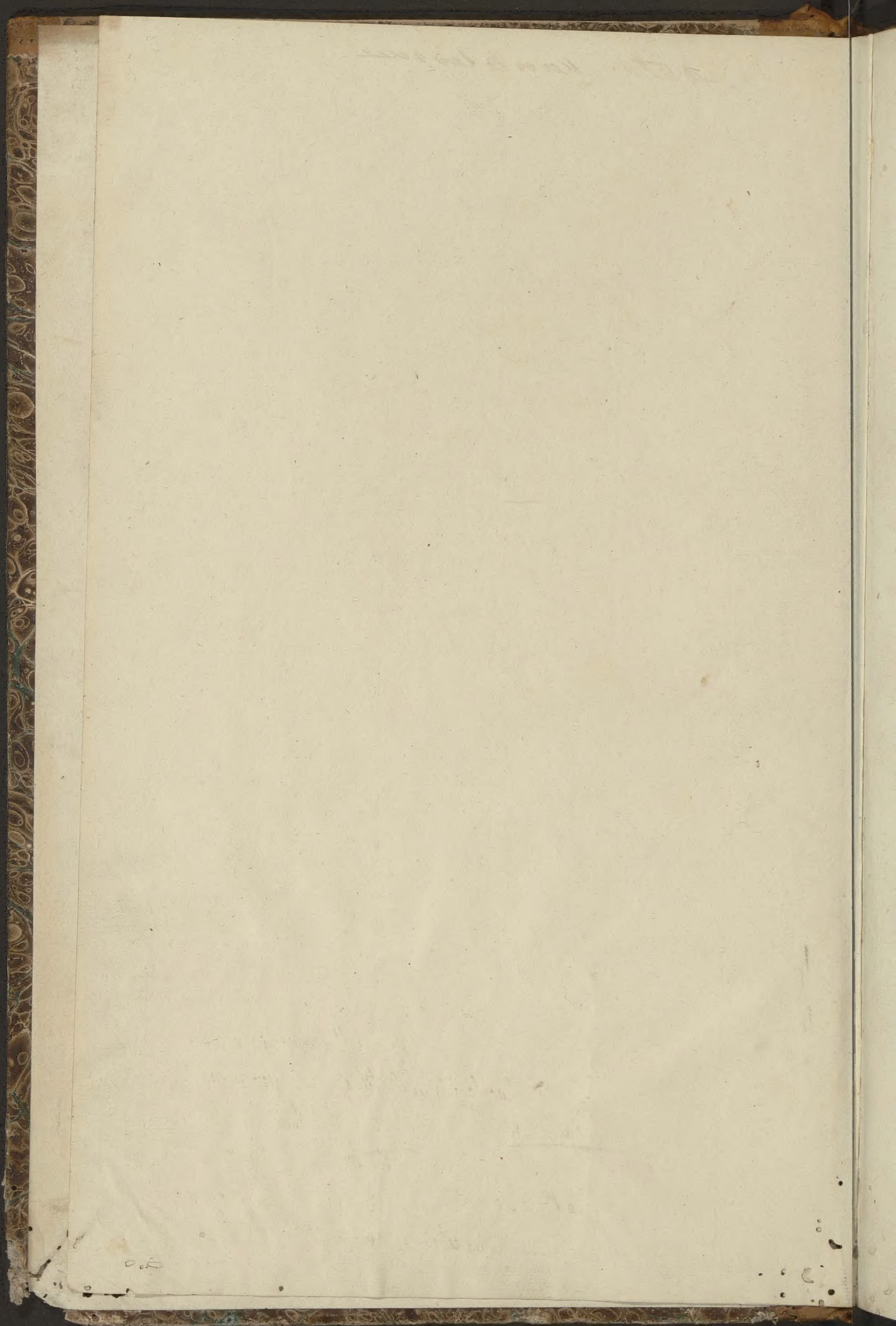
Zebrał

Eligi Korwin Piotrowski

**Prezes Sądu Głównego Wołyńskiego
w Motowidlówce.**

**Własność córki Stanisławy
z Piotrowskich Malinowskiej.**

Acta cancellarie
1741. 1742. 1743

Annus MDCCXL.

Rescriptum ad S^{os} Supremos Consiliarios Ducatum Cuslandie et Semigallie, ex Maiori Cancellaria Sⁿⁱ emanatum.

Augustus Tertius etc.

S^{os} Supremis Consiliariis Maioribus et Minoribus Capitaneis Ceterisq^{ue} Officialibus Ordinis Equestris Ducatum Cuslandie et Semigallie in Livonia fideliter Nobis Dilectis Gratiam Nostram Regiam. Sⁿⁱ fideliter Nobis Dilecti. Cum Ill^{ms} Ernestus Joannes Cuslandie et Semigallie in Livonia Dux, ob rationes fidelitatis Vestris jam Notas, ad S^{ens} non sint in statu Regimen illorum Ducatum Personaliter gerendi et administrandi, Hinc providendo et Publico Commode Praefatorum Ducatum Cuslandie et Semigallie, pro Continua Nostra uti Supremi et directi eorum Domini Sollicitudine fidelitates Vestras Conveniendas et Compellendas esse duximus Convenimusq^{ue}, et Compellimus Praesentibus Literis Nostris, Mandantes, quatenus Regimen Illorum Ducatum Continuare non desistant, Commissa sibi Secundum formulam Regiminis et Pacta Subiectionis Munia exequantur, Archivis Literariis Conservandis invigilent, omniaq^{ue} in talibus Circumstantiis Absentiae fieri solita, circa debitam Supremi Domini Nostrum fidem et fidelitatem adimpleant, pro Gratia Nostra et Officiorum suorum debito. In quorum fidem A. Dat. Die Jan^{is}. Anno Domini MDCCXL. Regni Vero Nostrum VIII. Anno =.

Consensus Visitandi Accademiae Cracoviensem.

Augustus Tertius etc.

Universis et Singulis, Clericis, Laicis, et Scholaribus, cujuscunq^{ue} Ordinis Conditionis et Status existant, et Signanter Rectoribus Universitatis Cracoviensis. Doctoribus Magistris, Graduat^{is}, Baccalariis Studentibus, Scriptoribus, Stationariis et Bedellis ac eorum familiaribus, quibuscunq^{ue} fideliter Nobis Dilectis Gratiam Nostram Regiam. Inter Summas et Multiplices Cuias quas pro Conservando et Augendo Bono Regni Nostrum avidenter accipimus, non postremum certe arbitramur Convertere Oculos, ut in Accademiis et Gimnasiis Publice

Utilitatis Causa Constitutis Studia literarum aliarumq. Artium vigeant, et flore-
 scant, ac debitus Ordo qui est Anima rei teneatur. Cum itaq. Universitas Cracoviens;
 illa sit præcipua Mater quæ viros doctos et prudentes pariat, ex quorum Actibus Vir-
 tutis Stabilitas Reipublicæ salutibus proficit Incrementis, multum interest
 animadvertere, ne circa vetustatem suam talequid, vel per discordias faculta-
 tum vel alio modo admiserit quod Juribus et Privilegiis a Sanctis Prædecessori-
 bus Nostris Regibus Poloniae benigne Eisdem Universitati Concessis repugnaret, Stu-
 dia Necessaria debilitaret, ac penitus exstingueret, famamq. ejus a Seculis Memo-
 rabilem et celebrem minueret, ac denique ad monitione et correctione egeret.
 Proinde exemplis Reverendissimorum Prædecessorum Nostrorum Regum Poloniae ini-
 xi ad mentem Privilegorum, Statutorum et Constitutionum Regni Nostrum Annorum
 1562. 1635. et 1658. in præscriptorum ratione sancitarum ordinandum et
 Consentendum esse duximus, uti quidem ordinamq. et Consentimus, quatenus
 Illius et Nominis in Christo Patris Dominus Joannes Alexander Miseratione Divi-
 na S. R. Ecclesie Presbiter Cardinalis, Episcopus Cracoviens; Dux Severice
 Amicus Nostrus Charissimus et Honorandus, Eiusdem Universitatis Cancellarius
 tempore benevisso Condescendat Visitationem Prædictæ Universitatis inchuet,
 et suo cursu ad mentem Decreti S. Concilii Tridentini Sessione XXII. Cap: VIII. de
 Reformatione Continuet, et exerceat, Super Juribus Præfate Universitatis Statutis et
 Laudabilibus Consuetudinibus utrum ea omnia servantur, quæ ex fundatione, Jure,
 Consuetudine Servari debent, ac Moribus Personarum Eiusq. Universitatis inquireat, Su-
 per reliquisq. Circum Stantibus facti et Juris, ac aliis quomodocumq. Necessariis et oppor-
 tunis serio et diligenter investiget, devia ad rectam viam et Ordinem Bonum reduci-
 curet et faciat, Circa studia et bonum Regimen in facultatibq. omni meliori modo pro-
 videat, Constitutiones et Leges siquæ deficiunt aut aliquo Casu perditæ sunt, quibus
 posset Regi Eaq. Universitas, Statuat et Ordinet, cæteraq. in præmissis et circa ea quomo-
 dolibet Necessaria et opportuna Authoritate Nostrâ Regiâ et aliâ quomodocumq. de
 Jure Praxi et Consuetudine Competentia absq. recurru et non attentis quibusvis Rescri-
 ptis Literis Nostris Protectionalibus / quas Pene Cassamus: / faciat et exequatur. Nos enim Illi
 suæ in Præmissis Authoritate Nostrâ Regiâ Plenam damus et Concedimus facultatem. No-

lumus Autem pro Premium Consensum Nuum in quopiam Juni Ordinario quod Illi
 duc in Personas Spirituales ratione Beneficiorum quae Obtenent. Compelit derogare, de-
 clarantes illud Jus ordinariae Potestatis Saluum et illucum semper debere Manere.

In quorum fidem &

Rescriptum ad Supremos Consiliarios Ducatum Cuiuslan-
 dice et Semigalliae ex Maiori Cancellaria Rni emanatum.

Eius &. Quandoquidem Nobis ex literis ab Aula Russica datis Constat, qualiter Illius
 Joannes Ernestus Cuiuslandiae et Semigalliae in divonia Dux Princeps Noster feu-
 datarius ex Regimine sibi usq. ad Maiorennitatem Sersm Joannis III. Russo-
 rum Monarchiae Concedito remotus sit Bonae Ipsius usq. ad decisionem Cause
 Eidem Illi Duci intentante, Sequestrosint innodata Cumq. Nos Eadem Aula
 amice requisivisset, ut ex vi Domini Nostri Directi in Ducatus Cuiuslandiae et Semi-
 galliae simili Sequestrationi et Securitati Bonorum omnium ibidem existentium.
 Prefati Illi Ducis provideremus, Ideo fidelitatibus Vris Committendum esse duxi-
 mus, Committimusq. Presentibus literis Nostri, quatenus bona omnia Prefata Illi
 Ducis, Cunctosq. Proventus Sequestrent, et ea facere non intermittant, quae in Similibus
 de Jure et Justitia fieri solent. Pro Gratia Nostri Regia et Officiorum suorum debito. In quo-
 fidemq. Datum Praedie die 2. Januarii A. D. MDCCLXI. Regni Vro Nri VII. Anno.

Nopcia d'ntu JW Hetmana W. kor. do Kivota Jmci die 22. Januarii
 1741. z Krotoszy na Pianego.

Wiemno i dopotrzenia Wsug wszystkich attencya moja, iako iis zna byc we moim et
 in Ministerio meo obligowana wspolnie Majestatowi W. k. Mi. S. N. M. i N. K. K. K.
 wey Pani Laskawey i Dobrotliwej, iak doryc oznage tej obligacyi, miatem Honor
 nie tylko przez Wasz Caty Resydenacyi teyze N. K. Pani particulari obsequio et voto
 Turcy w Warszawie ale tez in sequi iey genus odierzajacey az do Kalixu, zkad gdy
 rozkazem i Laskaw. dysponow. od dalszego, ku granicy Amyslowania, ystuzenia wten
 kraj do dawno niewidzianych kawalkow moich studio et Motivo naprzod blizszego
 Mieyska do Tuchania Rozkazow Panskich W. k. M. potym dla rozporzadzania iakiego kol-
 wick Partyi Woyzka kor. w tych Wojewodztwach rozlokowaney obrocilem Jwa et. Moy
 wice Mam honor przy nazywaniu do Nog Panskich, sklonieniu Głowy moiej, zochotnym y.

szlachetnym Sercem ku Dobrotliwemu Panu, takiego po Mnie Mnie potrzebuje. Boga circa Cuius Proventus u Maiestatu Jego prezentować i expedować umyślnego Pana Oberster Lieutnanta Hundorffa y Generat Adjutanta Jego, którym gdy m. W. K. M. raczy Mi towarzyszyć porzucić łaskawego Ucha obżenieniu Manifestować będzie meos sollicitos Conatus y ochotną Execucją Akkomodującą iś do Intymacyi W. K. M. Cum bono Publico egadującą iś a iako z Providence nad Spokojnością y szczęściem Publice fortune prawdziwie Oycowskiemu W. K. M. P. N. M. zostaliśmy Jnter Tomitua w Niedawnej Sąsiadek Potencyi Rewolucyi zastawianiem Jego quieti et Securi od wojowniczych tylko Korp'leri, tak gdy i towarzysza konjektura nadchodzi, widzę cum Motu wszystkich Potwornych Potencyi i Sąsiadow Naszych, bierzemy Smiałości Supplikować aby W. K. M. Wolę swoją sta utrzymania teści pod Słodkim Miłym Panowaniem swoim okazyliwoci y Dobro porzobliwego raczył przez Jego Generat Adjutanta Jego w Rozkazach swoich wyrazić, która ad implem ze wszelką Pilnością i usilowaniem, tak iako Mnie powinno Urzdu Moiego Władze Maiestatu W. K. M. y Dobro Pospolitemu Salwyfikowana obliquie stać iś być:—

Respons od Jk. M. na ten list JM.

Panu Potockiemu Hetmanowi W. K. M. w Dreznie 22 Februari 1741 dany.

List Upieczymoci Waszej przez W. Hundorffa Oberster Lieutnanta Wojsk Kor. od dany z Wyrażeniem ku Nam Symplicy y Wierności, tym potrzebniejszą przysposi w Granie samym Intencyi M. W. K. M. Explikacyą im z wyjątkiem Mimo Wiadomości Naszej za Granicę do Potwornych, Emisariorum datus Upieczymoci Wasza do wozney osobie interpretacyi okazują. Spodziewamy się jednak że Upieczymoci Wasza stać iś będzie abyście wszystkie Suspicje tak odwrócić, iakoby toż iś wrytkim do Publicznego okazyć drogi nikt nie miał racji opacznych o Upieczymoci Waszej formować sobie opinii.

Obywatele Województwa Krowiney Wielkopolskiej, że iś odzywają o Zmocnieniu tej Partyi Wojska która iś teraz tam znajduje czynną to bardzo provide, ponieważ lubo od Dworu Berlińskiego, zawsze Dobrych et stanami Aspekty Harmonii odbieramy Ankuracye, iednak zwyczaj iś, że w której iś Mnie Ogien zajmuję, tam w sąsiedztwie wszelka powinna być ostrożność Należatoby Chorągwi Hussarskich i Pancernych poblizszych w ten kraj przyciągnąć, a Regimentami Dragonii które swoje Leci mają okolo Bruns lub w Pruszech zastanie Elbląg, i pułkiem Naszym letkich Chorągwi wkom-

pracie koronnym zostającym. Albowiem to Wojsko osiągać będzie. Naturalnie niepodobna pozwolić
 Kommissaryatowi Pruskiemu skupować zboża, żeby potem y żołnierzy i kraj Największego w
 Domu Niemiec Nieprzyjaciela, to jest Floty, ile przy tak ciężkiej Roku trzasnienego Karysty.
 Rękaty w Wroclawie: Podobnie Rosyjską Amunicją dawnobyśmy byli Interpozycją
 Naszą mogli wymodzi u Dworu Petersburskiego in Rem Apłej, gdybyśmy byli dobrze nieu-
 wiadomieni z tych samych Amunicji tak stała była Konserwacja Konserwacja, że zad-
 nego nikomu pożytku wyrzucić nie może; Starać się jednak będziemy aby i ta Mała Gwar-
 dya zostająca przy tej Amunicji od Wojska Rosyjskiego do dworu Wojska się Kommen-
 dy. Kommissaryat na Podolu y wsiemi Haliickiej, jako za uślnym Stawaniem Naszym dla
 zapłaty użytych wyrobili, tak y okontynuacja Jej starać się nieprzestaniemy.
 aby przy tej od mianu Ministerii skąd wszystkich Interesów bywa retardament effectum
 sorki mogła. Zaniechano w dnie Upzry: Waży za W. Marszałkiem WK: o karsztelania Kwa-
 kowska, proste tym w dnie przychylimy, im dystygowane w Apłej Merita tegoż W.
 Marszałka W. Kor: nie są Nam tajne. Wszystkie jednak Wakansow dyspozycją, dobytności
 Naszej in Regia zawieśliśmy. Zwarza i w Młodych dzieciach od fortia Genium W: Karoty
 Kotomyjskiego, Chytniebyśmy byli Chorgiew Pancernej Fort Gata Kcia Karsztelana Krakow-
 skiego Jemu oddali gdybyśmy byli dawniej W: Augockiego Kohnika Chetmickiego, o Ławie
 Naszej nieupewnili, ile miastuie ze Nim W: Starosta Kotomyjski ab Externi poroici, nie
 jedna może Władować Chorgiew zktorey et Voti Upzry: Waży, y tegoż Rekomendowanego ka-
 wala denidni Satisfiet. Dobrego przy tym Upzrymari Naszej od Pana Boga ryze-
 my Zdrowia. Dan: etc. ut supra.

Responz od Krola Jmci
 Ksiazce Winniowieckiej Karsztelanowej Krakowskiej 4 Marci 1744. pisany.
 Jamie Wielmożna Upzrymie Nam Miła. Wiadomo o Smierci Nigdy Kcia Karsztelana Kwa-
 kowskiego Włochanego Matronka Upzry mozi Naszej, tym zatorniwym odebraliśmy Sercem,
 im częściej przypominamy sobie szereg ku Maiestatowi Naszemu Wyżliwici, która y przy
 zwalonych Choroba Siłach, przez expressą listowną przychylnych ku Nam chęci nie mogł
 zapomnieć. Wielką przy tym w Publiownych obradach Kierowno, obrocona przez całe życie mył
 na usługę Obyczymy, ist teraz dowodem Wielkiego Senatowa Straty. Co kolwiek raz z Nieuchron-
 nych Wyrokow Bozkich ponosiz Upzrymo: Wasza Łala, niechay to Bóg pomyslnemi Nadgra-
 da Sukcesami Upewniaze przy tym okainicy Naszej Upzry mozi Wasz Ławie we wszyst-
 kich okazyach, Dobrego od Pana Boga Wyżemy z Drowia etc.

61

Breve Apostolicum S^mi Benedicti Papae 14.
Concessionis ut Rndus in Christo Pater Stanislaus Gwa-
boruski Episcopus Cuiaviensis et Pomeraniae ad Episcopatum
Varmiensem promoveatur Licet non sit Canonicus Varmien-
sis Roma die 14. Jan. Anno Domini MDCCXL. emanatum.

Benedictus Papa XIV.

Pl^{is} frater salutem et Apostolicam Benedictionem. Fraternalitatis tuae
in Nos et Apostolicam Sedem fidei et Devotionis Merita cum eximia Pietate
et Religione aliq^{ue} Virtutibus conjuncta Nos adducunt, ut Te Apostolica Be-
nignitate Complectamur. Volentes itaq^{ue} Tibi, qui Ecclesiae Cuiaviensi Prae-
sue dignoeris Gratiam facere Specialem, Teq^{ue} a quibuscumq^{ue} Excommunicatio-
nis, Suspensionis et Interdicti, aliq^{ue} ecclesiasticis Sententiis, Censuris et Penis,
a Jure vel ab homine quavis Occasione, vel Causa Latis si quibus quomodo-
libet innodatus existeris ad effectum presentium duntaxat Consequendarum
harum Serie absolventes et absolutum fore Censentes, Supplicationib^{us} Tuo
Nomine Nobis super hoc humiliter porrectis Inclinati, Teum, ut licet
Ecclesiae Cuiaviensis praesens, et de Gremio Capituli Ecclesiae Varmiensis Cat-
hedralis de Praesenti Vacantis, Canonicus Capitularis (quem admodum juxta
Privilegia et Indulta Ecclesiae Praefatae, ac praesertim juxta Concordiam die
7.bris Anni MDXII. inter Divo Memoriae Sigismundum Polonice Regem,
et B. M. Fabianum eiusdem Ecclesiae Varmiensis Episcopum initam, et ab hac
S. Sede Confirmatam et hactenus observatam esse deberes minime existas,
nichilominus in Episcopum Varmiensem, ab his, ad quos dum Ecclesia huius
modi pro tempore vacat, sive Supplicatio sive Electio, sive postulatio Perso-
narum i donec eadem Ecclesia in Episcopum a Romano Pontifice pro
tempore existente ad Electionem huius modi Praeficiendarum legitime
spectare dignoratur, pro moveri possis, et sive Supplicatio sive Electio, sive
Postulatio de tua Persona ad Varmiensem Ecclesiam quod pro tempore facta vali-

da effectum sit ac tibi suffragetur Inq. eidem Electioni Consensum potare valeas in
 omnibus et per omnia, ac si memorata Ecclesie Cracoviensi non praesens, ac Cano-
 nicus Capitularis de Praemio Capituli Praedictae Ecclesiae Varmiensis existeres,
 Apostolica Auctoritate tenore Praesentium dispensamus, non obstantibus Praemi-
 ssis, ac praesertim Concordia Praefata / cui pro hac vice derogamus / ac Apostolicis
 et Universalibus Provincialibusq. Conciliis, Edictis, Generalibus, vel specialibus Con-
 stitutionibus, et Ordinationibus, nec non quatenus opus sit Praedictarum Ecclesia-
 rum, etiam Juvamento Confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate robo-
 ratis, Statutis et Consuetudinibus Privilegiis quoq. Indultis et literis Apostolicis Jis-
 dem Ecclesiis illarumq. Praefatis, Capitulis, et Personis, sub quibuscumq. Ver-
 borum tenoribus ac formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis,
 aliisq. efficacibus efficacissimis ac insolitis Clausulis, irritantibus, quae et alius
 Decretis in genere vel in specie, ac alias in Contrarium quomodolibet Concessis,
 approbatis et in vocatis quibus omnibus et Singulis, etiam si pro illorum Sufficiente
 derogatione, de illis eorumq. totis tenoribus Specialis, Specifica, express et individua
 ac de verbo ad Verbum non Autem per Clausulas Generales idem importantes Men-
 tio, seu quovis alia ex pressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc ser-
 vanda foret, tenores huius modi, ac si de verbo ad Verbum nihil penitus omisso;
 et forma in illis tradita, observata ex primis et in deventur, praesentibus pro ple-
 ne et sufficientes expressis et in verbis habentes, illis alias in suo robore per Mansuris,
 ad Juvamentum effectum, hac vice duntaxat specialiter et expresse derogamus, Cete-
 rum Contrariis quibuscumq. Ceterum derogationem huius modi per Praesentes, propter gra-
 vissimas Causas nobis Notas factam, nunquam in Exemplum quovis tempore adducen-
 dam esse, nullumq. per ipsam, derogationem Juvibus Privilegiis Indultis, Concordiis
 aliisq. Concessionibus quibuscumq. dicti Capituli unquam allatum in Prajudicium ac
 Detrimentum volumus et decernimus. Datum Romae apud S^m Mariam Maiorem
 sub Annulo Piscatoris Die XX Januarii Anno Domini MDCCXXI. Pontificatus Nostri
 Anno 1° A. Cardinalis Passionensis. Reskrypt do Wielebne-
 go w Bogu Antoniego Dembowskiego Biskupa Plockiego aby

Przydował w trybunale Radomskim Wydaną dnia 1. Januarii 1741.
 Wielb. w. b. ogu Ambrosiemu Isidorowi Biskupowi Płockiemu Uporzę-
 mie Nam Miłemu Łaskę Naszą krolewską Wielb. w. b. ogu Uporzęmie Nam Miłę.
 Przywódcę do Esekucyi konstytucy 1717 tudzież 1726 iako y 1736. które Prezyden-
 ta Duchownego na Trybunale Skarbowym Radomskim mieć Chca, a Wielbny
 Walenty Czapki Biskupa Przemyski po 2^g swojej funkcyi, dla adtendencyi Dy-
 ecezyi swojej musi vacare razym umyślnymy Conuenire Uporzęmie Naszą iako
 y niniejszym Reskryptem Naszym Conuenimus, abyj Satis faciendo Legi, na tenże
 Trybunał Skarbowy siechał et onus Prezydencyi na osobę swoją przysięgł, niewystępnie ja-
 ko Consummata Uporz. W. b. Prudentia Wielki W Oczyszczenie uczyniła. Mu kiedys, tak y teraz
 rechech z wyjątki w sądach powierzoną, podług w wyżej Wyrażonych konstytucy Spraw-
 wiedliwości Administrare. Przez co pomnożył Sobie Uporzęmie Naszą Respecta dante,
 Nasze Panie. Ktoremu dobrego od Pana Boga zysamy zdrowia etc--.

*Litterae ad Magistratum Silesiensem ab Excellmo et Admo
 Supremo Cancellario Regni directae.*

Spectabiles et Jamaki Domini Amici Honorandi.

Compositum quidem mihi est, ex Decreto Nationum Saxonum, eisdem Jure Successo-
 rum Borussiae ad Substantiam Fengerovianam concurrentium, liquidum
 simulac justum et aequum agnovisse, ad substantiamq. immobilem Fengerovianam
 remisisse, plene tamen ex Decreto Eod. informari Nequeo, quia de causa in, sortem pro-
 portionatam Eiusdem Substantiae Immobilis Eod. Successores Borussiae vigore
 sid mas jam Decreto suo pro liquidis agnitarum Dominationes Fester non intromise-
 runt, imo gravi Sublitis pendentia haerere, resolutionemq. ante preestolari declarant,
 licet optime siverint Eodem Successores Borussiae litteris Moratoris per Successores
 Fengerovianos exhortatis nullatenus obnoxios fore idq. in Virtute Constitutionis Ann.
 1588. Statui Nobilitati Servientes Monitq. praetera Rescripto S. R. Majestatis Domini Mei
 Cuius astantes ut quantocius horce Negotium finaliter decident, cum itaq. ex vi Ministerii
 Mei causa Publicos Regni Negotiorum ad datus S. R. M. D. M. C. remittere debeat Judiciaq.
 Assessoralia hoc interstitio temporis expedire non valeant. Proinde Orphanis ac miseris

Status eorundem Successorum Donavianorum ratione permotus, conveniendas et in-
 ter pellendas Dominationes Fräs presentibus dñis Meinensui, quatenus vigore dispo-
 sitionis Memoratæ Constitutionis Anni 1588. non prejudicando tantisper Mandatis per
 alios Creditores dñis Moratoris Subiectos post Civiam S. R. Maiestatis D. M. C. promulga-
 tis, quinimo salua prosecutione dñis pendente fide reservata Negotium Prefatorum
 Successorum Donavianorum ad effectum deducant, sortemq. proportionatam Bonorum fenge-
 rorianorum fide interea exdividant. Exquantus ergo Dñes Vre premissa omnia sine
 intermissione ne Successores Donaviani S. R. M. D. M. Clementissimum ac me ipsum
 incessantibus Precibus et querelis suis fatigare cogant nec in orphanitate sua egeant. Quibus
 Commendatus Maneo etc. *Silence a Rōmō Capitulo Varmien-*
ensi ad Excellmū Dñm Matachowski Pro Cancellarium
Regni denunciante Electionem Episcopi Die 13. April. 1741. dire-
cte. - Excellentissime et Illustrissime D. D. Patrone Colendissime.
 Quod dudum Ecclesie huic Varmieni viduata exoptatum fuit solatium, id divina
 Gratia Cuncta suavitè disponente, consequitribuit Dies hodierna, qua ut pote in termino
 Actus Capitularis pro Electione Episcopi Successores per Edictales preceptis, presentata No-
 bis quatuor Candidatorum Nominatione S. R. M. Dñi M. C. ex fidei Candidatis pro
 iure Nostro Canonice et una nimitis, in Episcopum et Loci Ordinarium Nñm
 Excellmū Mñm et Rōmū Dominum Adamum Stanislaum Grabowski
 Episcopum Varmienens et Pomerania acri exet de Iremio Nostro Capitulari Aucto-
 ritate Aplia habilitatum elegimus, id obsequii Præminentibus Eiusq. qualitatibus,
 præclarisq. Mentorum Ornamentis plane debere reputantes. Dumq. præcipue Summo
 pretio Gratie S. R. M. Dñe obligati Actum hunc omni prom pitudine perficimus ac
 eo ipso præstitisse arbitramur, quod in Communem derivatus Satisfactionem, hinc
 propensum pariter Applausum Excella Vñe meruisse Confidimus et ab Auctora-
 bili Ipsius Ministerio plena fiducia Nobis pollicemur fore, ut a S. R. M. D. N. C.
 benignissimam declarationem ad Mentem Sñi Domini Nostri et ad Exemplum
 Honoræ Memoræ Sigismundi Anni de Anno 1537. die 30 Augusti nec non iuxta recen-
 tius Exemplum de Anno 1740. die 6 Decembris sub. G. M. Augusto H. Excellenz Vñe
 Nobis ob Status Novitatem conciliare non dedignetur. Cæterum plenissimam Incolumi-

174
itatem Serenissimi Annos Excellencie Vre impendi precamur, profundo Cultu Manentes Ad Acta
Cathedralis Varmiensis. id 13 Aprilis 1744. Anno. Excellentia Vra Illustrissima Palatissi-
mi et Obsequiosissimi Servi Praetati et Canonici Ecclesiae Cathedralis Varmiensis.
Litterae Responsoriales ad. Cedenz. ab Excellmo Vro Procancellario
Regni Die 27 mens. Maii 1744. Expeditae.

Illustrissimi Pro Illustres et Nobilissimi D. D. fratres et Patroni Observandissimi
Cum Divina Providentia disposuit, ut Rerum Capitulum Varmienae, Magno Simpos insi-
gnitatus Praeulecum Sanctissimi Domini gratia Serenissimi Regis Nominatione Rerum Ca-
pli alacri Concursu Excellmus et Rerum Grabowski Episcopus Vladislavus in Varmienae
transferebat se Episcopatum de quo dum Rerum Dnes Vre certiorum me ditoris suis faci-
lis, Summas Ipsius gratias pro nec non id documento non postrema Illorum ex-
ga Me Benevolentiae adhibeo. Jam S. R. M. D. N. C. ad Vota sua Consumma-
tum hoc opus grato Animo recipiens favoribus et gratiis suis Regis, Unum
quemq. e Gremio Rerum Capli Complectitur Ego quoque dum Magnis Viris Magnum
Gratulos Praeulecum, quavis in occasione Officiorum Meorum Spondeo promptitudi-
nem et Manco. Illudium Perillium et Rerum Dnationum Vestiarum.
Addictissimus et Obsequens, Servitor. Joannes Matachowski Pro Cancell. Regni.
Pro Memoria Ab Excellmo Pro Cancellario Regni in Negotio Sui
Rudkowski tribuni Terrae Dobrinens, cum S. R. P. P. Carmelitis Strictio-
ris Observantiae Conventus Obvians ratione Simitum Romam e-
vocato, Excellmo et Rerum Dno Nuntio Aplico Vresde 12 Junii 1744. Rerum.
Suis Rudkowski tribuni Terrae Dobrinens Religiosos Patres Carmelitas Strictioris
Observantiae Bonorum Villa Obory Inventurum in Terra Dobrinensi jacentium
Haereditas Adjudicium tribunalium Rerum Petricoviense ex Personis spiritualibus et
Secularibus, a Palatinatibus Deputatis Compositum, Citaverat pro eo, quatenus fundos
Ipsius Haereditarios sibi restituant, Cui Judicio prout Constitutione Anni 1635. in Co-
mitis Generalibus Regni sancita Causas tales ratione Controversorum Fundorum inter
Personas spirituales et Seculares intercedentes, disjudicandi facultas et absoluta Po-
testas concessa est, eoque intuitu etiam Bulla S. Sedis emanavit, ita illud Judicium

Competens Causam eam. disjudicavit, et pro distiminatione seu cognitione dimittum Judicium
 Succameriale et Judices territorium / qui in Polonia vocant Officia Castrensia / ad fundum
 sive locum differentiarum iuxta praedictum Juris Regni Poloniae destinavit. In termino itaq
 ad distimilandum et distinguendos fundos Controversos assignato, coram illo Judicio Succa-
 meriali et Judicibus territorialibus, non tantum praevectis documentis, verum et Inquisiti-
 onibus ex testibus juratis, Senibus, et Cui ab antiquo praefati fundi Competebant, ac quis in
 Possessione et usu eorum extabat, beneignis eductis, proprietatem eorundem fundorum Dom-
 ino J. Rutkowski sufficientes probavit et deduxit, insuper coram illis Judicibus Corporali Ju-
 ramento, cum sex testibus praestito, Hereditatem eorundem fundorum suam esse ab antiqui-
 ssimis temporibus propriam evicit. Nihilominus Memorati Religiosi Patres Carmeli-
 tae praemissis Decretis et Juramentis / quae dicta in Jure determinari solent / minime
 adtentis, recensitos fundos Cui J. Rutkowski restitueret nolunt, quinimo tam Judi-
 ces Eiusdem Cause quam allegatum J. Rutkowski, aliorq Nobiles Vicinos et Colli-
 mitaneos, ad Consistorium Archiepiscopi Ploccensis evocaverant, qui Archiepiscopus
 Ploccensis in virtute Supra allegatae Constitutionis Anni 1635 Causam eandem
 non posse sortiri forum spirituale decreverat, quo Decreto dicti Patres Carmelitae non
 Contenti, recensitum J. Rutkowski et Vicinos Nobiles, in Causa hac documentis
 Authentius et Corporalibus Juramentis evicta ac determinata ad alia tribunalia spiritu-
 alia Romam usq provocaverunt, quare Nuntii Territoris ad Comitum Regni Anno praeterito
 Varsoviae agitata, a Palatinatibus deputati ratione ejus modi evocationis Causae ad forum
 incompetens spirituale querulati sunt, ac nunc etiam J. Rutkowski Conqueritur.

1° Causam hanc jam in Judiciali tribunalibus Regni agitatam non posse sortiri forum spi-
 rituale, multo Magis accedente Bulla' Sedis et Constitutione Regni Superioris expressa.

2° Nascentis exinde Confusiones Sententiarum Judicialium, spiritualis nempe J. pro-
 terit vibrare fulmina excommunicationis Secularis vero adhibebit fortem Manum in
 Contravenientes Decretis tribunalibus Regni, dignis Regni permissam.

His itaq suspensis Procancelarius Regni Negotium hoc Excellmo et Rarimo D^{no} Nuntio
 Apostolico commendat, humillime petens quatenus Religiosi Patres Carmelitae pro-
 pter protestationem Causae, in J. Novum et Eundem J. Rutkowski et Nobiles Colli-
 mitaneos.

taneos evocantes religiose absterneant, ab ulteriori vexa, et non confundant Jurisdictiones
nec ad ultiores expensas Grām Antkowski non optime fortuna Virum provocent.

*Copia Literarum Rami Szembek Primatis Regni ad Grām Sand
Goffmagistrum Curlandiae in Negotio Pretensae Electionis
Novi Ducis Anno 1741. Scriptarum.*

Cum Novellae Publice rem inopinatam parim divulgant, quod si forte even-
rit Celsum Ernestum Joannem Ducem Curlandiae et Semigalliae in evitabili fa-
torum vi, ab hoc Ducatu cum sua stirpe Masculina cadere debere, ac vi hoc intervenien-
te Casu Nobilitas Curlandiae et Semigalliae ad Electionem Novi Ducis facile Ani-
mum suum declarare velle et quamvis his Novellis in publicum sparsis fidem
non adhibeam, non dubito enim eandē Nobilitatem memorem esse Antiquarum
Factorum Subjectionis suae Regibus, et Incorporationis Regno totiq. Apline Poloniae et re-
centiorum tam in Comitibus Regni Generalibz Sanctor, quam Decretorum, Commissi-
onum Auctoritate Regis et Apline Expeditarum, illisq. tanquam rite et legitime ab-
utring Nobilitis in sistere, nec non Minimo Contravenire velle, tamen hunc No-
vellarum rumorem Publicum silentio praeteriundum non esse, sed Mscām et Grām
Ducem Grām tanquam Primum Stallum inter Supremos Consiliarios huius Duca-
tus habentem serio in absentia a Regno S. R. M. Auctoritate Primatiali Commovendum
et excitandum esse duci, ne in tali supra posito Casu, a Veteribus Pactis Subjectionis
et incorporationis Sanctorum Comitibus et Decretis recedere, et in Contrarium eorum ad
electionem Novi Ducis peragenda, in Praejudicium Juris Maiestatis et Reipublicae
aliquibus illicitamentis et sollicitationibus de commovere permittat, atq. Collegas suos Ma-
jores Supremos Consiliarios, et Grōs Maiores et Minores Capitaneos totamq. Grām Nobili-
tatem huius Ducatus, iis absq. scitu et assensu S. R. M. et Apline quidquam atten-
tare et aggredi praesumant, Mscā ac Grā Dominatio Vestra Commoveat et adhor-
tetur. Decretis Maneo etc. *Copia Manifestationis pro-
vide per Eundē Reverendissimum Primatem ratione
Praemissorum factae. . . Quanto Maiores de infelici et durissimo
fate Celsi Ernesti Joannis Ducis Curlandiae et Semigalliae in Livonia exercent*

nemoris et publica fama, tanto Maiori Cura et Sollicitudine Juribus S. R. M. et Aplice, ad
 hunc Ducatum Curlandiae et Semigalliae, à primæva Livoniae, iuxta Pacta Subiectionis,
 et hujus Ducatus dispositione Regno et Aplice Polonae Incorporatione, habitis, prospiciendum
 et providendum Integritati et Indemnitati eorundem Jurium S. R. M. et Aplice censendo
 et arbitrando, Celsius et Reuerens Dominus Christophorus Antonius a Stuprow Szem-
 bek Dei et Aplice Sedis gratia Archi Episcopus Inueniens Legatus Natus, Regni Polonae
 et Magni Ducatus Lithvaniae Primas Primusq; Princeps, hanc solennem suam Actus Pu-
 blicis Regni insinuari fecit Manifestationem, ne quidquam à quo eumq; de eodem Du-
 catus Curlandiae et Semigalliae, hac temporum, Mutatione et Eiusdem Celsi Du-
 cis Curlandiae et Semigalliae fatali vicinitudine et tempestate intentetur vel attentetur,
 vel aliquod Prejudicium Juribus Sae Regiae Mti et Aplice afferatur, sed omnia
 iuxta Pacta memorata Subiectionis, Livoniae Incorporationisq; hujus Ducatus Curlandiae
 et Semigalliae Regno Polonae et formulam Regiminis Eiusdem Ducatus tum et Acta
 atq; Decreta Commissionum praecipue ultimariae Mitavicae Anno 1723. Authoritate
 Regiae et Aplice ex Sancto Comitiis Regni Generalium Anno 1726. expeditis San-
 ta lecta et integra omnia Jura Maneant, et ne quidquam in Contrarium et destru-
 ctionem ac Convulsionem Authoritatis eorundem Jurium quispiam praesumat
 et audeat attentare, iterum atq; iterum de Nullitate horum omnium attentandorum
 vel fovei Attentatorum Manifestando, valiam Juri Investigatoribus et vice Investigatoribus
 Regni et Magni Ducatus Lithvaniae, ut pro Munere Publici Officii sui / ex Cujus Prae-
 scripto et Nexu omnia Prejudicia Juribus Maiestatis S. R. M. et Aplice illata
 vindicare eaq; avertere obstricti sunt: / in Casum Contraventionis, contra quovis Con-
 traventores Incolas, tam hui Ducatus Curlandiae et Semigalliae quam et annexarum
 Provinciarum reservat Actionem. — Copia Credentialium a Serenissimo
 Rege Galliae Incho Devalens Legato suo Extraordinario ad Ser-
 issimum Regem Polonae datarum. Tres haut tres excellentes et tres
 puissant Prince Notre tres Cher et tres ame bon frere Cousin, Allie et Confederé. En
 meme tems que Nous avons nommé le Cte Desvillers pour aller en gaulité de Notre
 Envoye Extraordr verider de notre part aupres de Vous. Nous ne lui avons rien recom-
 mende plus expressement que de vous faire con noître Combien Nous desirons de Contri-

41

bues aux avantages de Votre Maison. Nous ne doutons pas que Vous ne donniez une
entière créance aux témoignages, qu'il vous donnera de l'intérêt véritable que
Nous prenons à ce qui peut vous regarder dans les Circonstances présentes et particulière-
ment lorsqu'il vous renouvellera les assurances de l'amitié parfaite que Nous Vous
portons. Sur ce Nous prions Dieu qu'il Vous très Haut très Excellent et très Puissant Prin-
ce Notre très Cher et très Ami bon frere Cousin Allié et Confédéré en sa sainte et di-
gne garde. Ecrit à Versailles le 14 Juin 1741. Votre bon frere Cousin Allié et Con-
fédéré Louis - Amelot. - *Copia Credentialium*
a Serenissimo Rege Sardiniae Jo. Claudio Ludovico
Baroni a Blonay Legato suo ad Serenissimum Au-
gustum tertium Regem Poloniae datarum.

Carolus Emmanuel Dei Gratia Rex Sardiniae Cyprae et Hierusalem seq. Tot. Titulus
Serenissimo ac Potentissimo Principi Domino Augusto tertio Ead. Gratia Regi Poloniae.
Seq. totus Tit. Regius et Elect. Gratia Agnato et Amico Notro Charissimo salutem.
Serenissime ac Potentissime Princeps, frater Agnate et Amice Charissime. Et
si Benevolentiae ac Amicitiae Sensus quibus Mtem Vram jam dudum prosequi-
mur indubios Ead. nullo non tempore esse, persuasum Nobis existat, ali quem
vero qui eorundem Sinceritatem ac durationem Ipso magis ac Magis Comperitam
reddere in prompto sit, Mutuasq. reserve etiam hinc inde valeat cogitationes quas Pu-
blicae tranquillitatis Aversandae Commune Votum serunq. futuri eventus expete-
re poterunt, penes Maiestatem Vram habere exoptantes, Per Mtem ac Juven. Virum
Claudian Ludovicum Baronem a Blonay Nobilem Notrum a Cubiculo hinc Par-
tibus fungendis selegimus, Nostrisq. ablegati Extraordinarii Munere condecoravimus.
Maiestatem Vram deinceps Amice rogam ut dictum Baronem a Blonay comites exi-
pere, fidemq. Amici Nostris tanquam Interpretem intueri velit, seu quum Praefatos Sensus Ead.
exponet, seu quum Amicam Suspensionem qua in eam Domumq. suam fecimus, probatam
facere Ipsemet Conabitur. Quod superest Maiestati Vestrae ut Cuncta felicitas cedant Sublimi
Bonorum, omniumq. Largitore impense adhaeremus. Dat. in Civitate Nostra Augustae
Saurinorum, Die 1. Maii Anno à Nativitate Dni MDCCXL. Regni Vero Nostris XX. 29

Maiestatis Vestrae Bonum frater Cognatus et Amic. C. Emmanuel. S. Ormea-
Copia Protestationis Mmi. Mauritii Ducis Saxoniae A.
1741. factae intus ita ac si Electionis sui in Ducem Curlandiae.

Nos Mauritius Saxoniae Curlandiae et Semigalliae Dux Omnibus Praesentes has Inspecturis
Salutem. Postquam Providenti Placuit Numini ut Liberrimis unanimibusq. Ordinibus Eq-
vestribus ac Statuum Curlandiae et Semigalliae Suffragiis ad Successionem eventuales in
Ducatibus suis vocavimus, Nos tam illius quod Nobis ipsis debemus quam Dignitatis
Nostrae Electionis rationem habituros nullam Arbitramur si Silentio tempus illud
terreremus, quo eadem Manus Nostrae vicem quae tenere jusserrat Unuspatorem, hoc
iam remoto vim vi vedimendo Novae Injustitiae Ordinatae Speciem Electionis
Conciliare molitur. Curlandia quae Multis retro Saeculis Jus sibi vindicave-
rat Principes suos ex Theutonici Ordinis Magistris eligendi, Potentia et Superbia Ma-
gno Moschoviae Ducum perterrita Anno 1561. e Re sua fore autumabat ut Re-
gis Regi Publicae Polonorum tutelae se committeret. Curlandiae igitur Status Ordinistum
temporis Magistro Gothardo Kettleri Provinciam tradebant, ut cum Augustissimo Polo-
niarum Rege Sigismundo Augusto. foedera pangeret, Pactoq. absoluto Laxaret inscri-
pta Gothardum titulo Ducis Munerendum Curlandiae Principem Liberrimi Juris
huncq. Principatus honorem ad Omnes Eius descendentes Masculos propagandum fore.
Hac Ratione Curlandia libere cum Polonorum Republica coibat, reservata sibi in-
terim feudi Liberrimi qualitate et Mediatu, quo hac unione Corroborata Jura sua
Privilegia libertatem Regiminiq. formam perpetuo tutam servaret, feudi vero
huius Contractum solenni Juramenti formula firmavit Sigismundus Augustus Polonia-
rum Rex, ratum habuit Respublica. Annus erat 1726. ubi aetas Ferdinandi ex Stir-
pe Gothardi Kettleri ultimi ad ultimos provecta Annos Rempublicam Polonorum eo
incitabat, ut Curlandiam meditarentur in Palatinatus dividendam, Curlandiae vero Sta-
tus ab omni Consilio quod tractatus suo feudali libertati una ac Religioni adeo contrari-
um esset, longe alieni et simul Status Vicini reg. ac Potentissimi Metu Agitata qui faci-
le Principem Manu Armata sibi obtrudere potuisset Credebant, Contra omnem Violent-
iae titulum fore si Maturato Consilio Ferdinando Successor eligeretur.

161

Tum temporis Curlandice Status Nostrum Principi Rationem habentes, postquam Anno
 1726. 5° Julii Universalia Convocasset Comitia, Successionis eventualis Jus in Ducati-
 bus suis deferabant. Nobis Suffragio. Electi quo Ferdinando Succederemus, tenore Instru-
 menti Publici, omniq. Auctoritate Muniti, Mutuis firmissimiq. cum Curonis implica-
 bamur Nexibus, et Nostrae Electionis Diploma titulus Nobis adeo legitimus et invio-
 labilis est, qualem exhibere vix Principi Ullo datum erit. Non impediebamus inte-
 rim huius qua honorabamus Electionis Pericula Evadere eo tamen magis Muneri Nri
 esse credebamur, omnium periculorum cum Populo qui tot fiducia Nobis Obuerat, argu-
 menta participes fieri nec Dubitabamus fore, ut Polonia suae Salutis rationem veram habi-
 tura iniusta Postulata oblivione tegens nunquam permitteret, ut Curlandia fato Crueli op-
 pressa a peregrina et quod Maius Armata Manu acciperet Principem, Exitus vero luculen-
 ter Monstravit, quantum plus valeant, Affectus Commodaq. privata, quam Justitia Publicaq.
 Salus. Nos a Polonis devicti Russorum Armis ad Acti temporum Injuria cedere, et magis
 Infortunio Curonorum quam Nostrae Contristati Regionem de severe Cogebamus, de qua vel om-
 nem Sanguinem libenter fundendum in Dotis habuissimus, si quid utilitatis exinde redun-
 dare potuisset, Nihil tamen secius a Regione prius non discedere Nobis largiebamus,
 quam Status Curlandiae Diploma Nostrae Electionis novas inter Comitiarum Ceremo-
 nias de novo Confirmassent, quocerte unico et ultimo quod supererat documentum
 libertatem suae Electionis testabantur Europae, Nos vero interituri Amoris suiq. in nos
 Affectus certiores reddebant. Restabat igitur Nobis nihil quam unicum Oppressorum Re-
 fugium, via nimirum Protestationis, quam omnem violentes a Curonis postulatam et prout
 tunc fata jubebant inter Russorum Arma absolutam Electionem Reclamavimus, sed et
 haec Nobis via violentis Hostium Consiliis praecludebatur. Illi enim quibus Protestationis
 Contra Electionem in Comite de Birou violententer factam Negotium a Nobis commissum
 erat impediebantur, vel abripiebantur adeoq. Nobis omnibus adimiebatur facultas querelas
 iustas Rerumq. rationem luci exponere. Quod si igitur injuriam Nobis illatam et uti appa-
 ret ulteriori injuria Augendam silentio Praeterire vellemus, non modo illam quasi Su-
 ffragio Nostrae Munire, sed et Nobis ipsis et Diplomati Solenni, quod Nos cum Curlandia
 perpetuum obtinuit iniqui esse, imo libere renuntiare videremus Juribus tam legitimis No-

his quesitis quæ tamen ulla in peregrina Nobis advenit. Nullo Consensu Civaco anni huius
nullo deniq; temporis lapsu præscribi possunt. His jam adacti Nationibus donec Nu-
mini placuerit Jura Nostra Vindicandi Contra omnem in Præjudicium Nostrum vel
susceptam vel adhuc suscipiendam Novi Ducis Electionem tanquam ipso Jure Nul-
lam in Conspectu totius Orbis solenniter pro testamur.

Statuimus in super nec Consensum Statuum Curlandiæ Novæ Electioni valorem
Conciliare posse, cum pro Temporis Ratione non in illis sit Suffragia cuiam vel ferre
vel negare. Multo vero minus Electio Consensu vel voluntate Regis Reipublicæ Polonorum
iustificari vel defendi poterit, quippe si Tutelam libertatisq; Jura Sacramento Publico
excipias firmata, Polonorum Reipublicæ Jus in Curlandiam competit nullum.

Declaramus tandem hostes Nostris Solos fore qui Causam tantæ in Curonorum Patriam, Noq;
Ipsos Commune Violentiæ Devoticant, quod reliquum est, omne Jus Nostris Salvum, nullo
tempore perituum reservamus, hisq; dilectis non modo Insignia Nostra, sed et Diploma
Electionis addicavimus ut quibus eunq; opus fuerit pateant. Mauritius Saxonie L.S.

Admandatum Serenissimi Principis de Pauli.

Copia Diplomatis ratione Curlandiæ.

Notum facimus Universis Singulis quod cum ex Decreto Divinae Providentiæ Serenissima Stirps
Gothardi Kettler, quæ Summo Jure in Ducatibus Curlandiæ et Semigalliæ potitur, in Ser-
enissimo Duce Ferdinando proximè extingui videatur Equestris vero Ordo et Status dicto-
rum Ducatum una cum Consiliariis Regiminis Mrib; graves Calamitates Inter re-
quis concomitatas avertere satagentes, eversioni deniq; Status perturbationibus in-
ternis et externis prævenire, Juribus suis quantum fieri potest Consulere volentes, per
Necessarium et Solutare confuevunt, de Successione futura seu eventuali suorum Duca-
tum cogitare, quam subinde Divina Gratia favente detulerunt Serenissimo Principi et Do-
mino Mauricio Comiti Saxonie prævio unanimi Assensu Dominorum Consiliario-
rum Supremorum Regentum Ducatus atq; totius Equestris Ordinis in Conventu generali
Congregatorum ubi Decreto Publico Eidem suam obtinuerunt, seq; dederunt Eiq; Se-
renissimo Principi eiusq; Successoribus Mribus tanquam eorum Dominis Supra in
Casum factorum Serenissimi Ducis Ferdinandi sine Herede Masc. sponderunt se Eidem
fideles permanuros neq; sua fidelitate ullo modo defecturos, imo junctis Vinibus lavaturos.

ut hæc Electio eventualis a S. Regia M^{te} Poloniarum tanquam Domino Directo probetur et vali habeatur. Expropter vero Jure mutuo Severissimus Princeps firmiori quo potuit Nexu, obtinuit se, adq. obstringit Presentium tenore prout omne Jure quod sanari potest, se Ducatus predicti defensurum, invaturum et protecturum in omni Casu et Necessitate, se porro prout Sacrorum Ritum Augustanæ Confessionis profitendo Eius Jura in Ducatibus Conservaturum, se tandem Omnia Privilegia Immunitates, Honores, libertates, Antiquosq. Mores et Contractus vindicaturum, secundum tenorem Veterum et Modernorum Decretorum Commisorialium, hæcq. omnia inviolabili fide servaturum et ut ab omnibus Serventis operam daturum potissimum Autem Curaturum esse, ut cunctis remotis gravaminibus prius quam Homagii fide preestita Summam Legiminis Attingeret, omne illud sibi Sanctum et inviolabile sit, quod in Reversalibus Severissimorum Predecessorum Sancitum et Publicum est. In Maiorem fidem Præmissorum duplex Exemplum hujus Diplomatis fuit Subscriptum et Communitum unum a S^{er}mo Principe, alterum ab Equestri Ordine et a Consiliariis Supremis ac Ducatum Regentibus: Datum M^{te} M^{te} via V. Julii Anno Domini 1717 CC. XLVI. Scriptor Subscripsi Nuntiorum.

Copia Literarum a Sup^{er}mis Consiliariis ad Reverendissimum Primate Regni A^g Dⁿⁱ 1747. Scriptarum, quibus denunciant Nuntium Summ ad S. Regiam M^{te} in negotiis Curlandice misisse. Celsissime et Reverendissime Domine Archiepiscopo et Primas Domine Gratiosissime.

Celsitudinis Vestre gratiosissimas duplices die 14 Maii elatas et subsequentes de die octava proxime præteriti Mensis, quibus Nos honorare dignata est cum profundissimo Venerationis Cultu excepim^{us}, et quem ad modum Exemplar Manifestationis Vestre Celsitudinis ultimis gratiosissimis Annexum protinus Actis horum Ducatum ingrosandum Curavimus, ita et Sensa ac præmunitionis Celsitudinis Vestre toti J^o Ordini Equestri in Conferentiam fraternali evadunato Candide Communicavimus.

Ea fuit et Manet perpetuoq. manebit Sincera intentio nostra quam Cunctæ Nobilitati, vetera Subiectionis Pacta et incorporationem olim Ineclitæ Poloniæ Regno et M. Ducatui Litthæ factam intima cum Devotione et fide adamusim servandi, nec in Pre-

iudicium Iuris Maiestatici et Reipublicae quod priam Committendi, quippe quod Nobis Vinculi Juva-
mentorum Nostrorum et a Maioribus Praestitorum tenacissimis in praeculo est, quam ob rem
Omnia Praesentis Status Momenta, an Secundum horum Ducatum vacans sit vel minus Alli-
cissimo Domini Supremi ac Directi horum Ducatum feudaliu Arbitrio ac Voluntati Cle-
mentissimae intacta ac illibata reliquimus, ab omni Nostro Sensu penitus Abstinentes et
solummodo S. Regiae Maiestati Dño N. C. Subiectissimè per Delegatum ex Conferentia re-
ferimus quales Instantiae apud suum Ordinem Equestrem factae sint, quia fidelium Sub-
iectorum esse suus Ordo Equestris Nobiscum censuit supremum et directum feudali-
um hor Ducatum Dominum ceterorum de his reddere totumque Negotium prou-
tinunc res se habet dispositioni Maiestaticae submittere.

Rationes autem urgentissimas, cur Praesces ad S. Regiam Maiestatem subiectissimae
ita moderandae simul fuerint, Celsitudo Vestra Sapientissimae Meritis suae lumine
penitus Collustrare gratiosissime dignabitur, quem in finem et Instantias Ordini
Equestri in Scriptis oblatas cum Eiusdem Responsis et Conferentiale Conclusum di-
mulq Instructionem Delegato datam, humillime Annectimus, et de Caetero innu-
mera Vota pro Celsitudinis Vrae Incolumitate Longeva fundentes, Eiusdem Gratio-
sissimo Affectui Nos et totum suum Ordinem Equestrem submisce Commendantes in-
desinenter venerabundi perseveramus. Celosissime ac Reverendissime Domine
Archi Episcopo et Primas Dñe Gratiosissime Celsitudinis Vestrae Humilli-
mi ac Obedientissimi Servitores. Christophorus fridericus Sacken Land hoff magi-
ster Humanus Christophorus Finck de Finckanitz Cancellarius. Carolus Finck
Ober Kämmerer Veneris Bräuer Land Marchallq.

Instructione ab Eisdem Supremis Consiliariis Rodolpho Pri-
mati Regni Communicata iuxta quam Meus Dñus fride-
ricus Vilhelmus Korf Hares in Grünevaldt uti in Pño Conven-
tu Publico moderno Electus Dresdam et in Poloniam Denomina-
tus Legatus regere se debeat.

Gratias agat S. R. Mti Poloniarum Regi Nostro Cño et Supremo Domino penes gra-
tulationem humillimam bonae Valetudinis et Inevementi omnigenae felicitatis tam

Ipsi Sacratissima Personae quam toti Regia familia pro Cura et Sollicitudine et sincere
 Amore circa bonum Commune Ducatus Curlandiae pro Mantentione indecimenti Jurium
 et libertatis Nostrae tum denique in omnibus ad hanc usque Diem Rescriptis ad Supremos No-
 stros Consiliarios, promissa Protectione penes Nostras Immunitates exprimendo immu-
 tabilem fiduciam in c. R. M. Clementia et Gratia, quam profundissimo Respectu et
 Reuerentia. 2° Qua propter simul quam humillime petenda est c. R. M. ut atten-
 tionem ad Illiū et Insuper Dominorum Consiliarios et totius Ducatus Nobiliū Cur-
 landiae Desideria atq. Resultata, quae ex Mutua fratrum Conferentia prodigerunt, habere
 dignetur, uti Privilegia et Jura Curlandiae Nos edocent et ex possunt, quatenus recursum ad
 c. Mtem faciamus et ut id quod unanimi Corde et ore Conclusum, Supplicandum erit
 Serenae Maiestati, ut ex Regia Clementia cum Assecurato affectu Gratiarum in humili et
 expressissima Supplicatione proponendum suscipere dignetur, quatenus Illustres Consilia-
 rii et totus Ducatus Curlandiae suis Juribus libertatibus et Ducalis Regiminis forma sub sua
 Sacratissima Maiestatis Protectione inviolabiliter uti, frui, et gaudere possit et valeat.

3° Referet etiam Dominus Delegatus c. R. M. in humillima expressione, qualiter tempore Con-
 ferentiarum Nobilitatis Curlandiae Illius Princeps Dominus Ludovicus Ernestus Brun-
 vicensis et Lunenburgensis Dux, Universo Ducatui Scripto proposuerit, ut velint ad
 Conservationem Status Ducatum sub Regimine Unius Principis duas reflexiones et
 Propositiones in eum dirigere. Nobilitas vero et totus Ducatus super hac propositione
 se declarare in humillima reflexione indecimentis fidelitatis et devotionis erga c.
 R. M. et Aplicam Impotentem et Inopem Consilii invenit, nisi ejus modi resolu-
 tio suae Maiestati uti Domino Supremo feudi placuerit et Voluntatis Consensus ple-
 nus aderit, ergo in hoc casu Nostris Dominus Delegatus Nomine omnium Consili-
 ariorum, et totius Status quam humillime instabat ut huncce dictum Principem
 qui se assecuavit Ducatum Curlandiae et Semigalliae penes omnes proprias libertatis,
 Jura et Privilegia Manteneat, et eosque ab Omnibus Oneribus, quibus gravati sunt, tum
 ab omnibus Pretensionibus extraneis pro Bono Anni et Supplicae liberare, sub sua Pro-
 tectionem suscipere, et hocce Feudum eidem dare gratiosissime dignetur, et ut id

²⁰⁸
 /quod Ei proprium /optinere felicitas possit precatur tota Nobilitas felix Hec et prosperum pro
 Bono Patria. Datum Mitavia Die 28. Junii Anno Domini 1744.

- L.S. Christophorus fridericus de Sacken Land Hoffmagister et Su. Pm. Consiliarius.
 L.S. Hermannus Christophorus Finck de Finckenstein Cancellarius et Su. Pm. Consiliarius.
 L.S. Carolus Jirke Su. Pm. Burgravius et Su. Pm. Consiliarius.
 L.S. Verneerus Behr Land Marschallus et Supremus Consiliarius.
 L.S. Ludovicus Jaube Plenipotentarius Subburgensis.
 L.S. Carolus Gustavus de Flecker Salzm Plenipotentarius Duneburgensis et Laucensis.
 L.S. Ernestus Christophorus de Budberg Plenipotens. Subburgensis.
 L.S. Wolmarus Ferdinandus de Drachenfels Plenipot. Norikensis et Laustins.
 L.S. Joannes Dietrich de Holtzen Plenipot. Toblensis.
 L.S. Fridericus Casimirus de Heüking Plenipotentarius Toblensis.
 L.S. Joannes Großus Plenipotentarius Neimbürgensis.
 L.S. Joannes Christianus de Tornau Plenipotentarius Neiburg.
 L.S. Georgius Christophorus de Mirbach Plenipotens. Segesauensis.
 L.S. Otto Ernestus de Ostenberg Vigan Plenipotens Jrentz Hoffens.
 L.S. Hermannus Meroldus Finck de Finckenstein Plenipotentarius Jrentz Hoffensis.
 L.S. Dietrichus Ernestus Hicking Plenipotens. Bauskens. Ekavens. Niekutens.
 L.S. Joannes Ernestus Schwinck Plenipotens. Bausk. Ekav. Niekut.
 L.S. Otto Joannes de Bayken Jock Plenipotens. Baldomens.
 L.S. Gerhardus de Attenbokum Plenipot. Mitaviens.
 L.S. Gerhardus Gotthardus de Vitinghoff Schull Plenip. Lötlin et Alghersangensis.
 L.S. Ernestus fridericus de Meerfeld Plenip. Ibidem.
 L.S. Ernestus de Brüggner Plenipotens. Grubins.
 L.S. Joannes Verneerus de Sacken Plenipot. Gravelburg.
 L.S. Fridericus Gotthardus de Mirbach Plenipot. Turtisens.
 L.S. Wilhelmus Altdand de Heüking Plenipotens. Turtisens.
 L.S. Wilhelmus Henricus Kopp Plenipot. Gravisen.
 L.S. Magnus fridericus Jontk Plenipotentarius Brindavus et pro Joanne Ulrich de Klumburg.
 L.S. Nicolaus Magnus de Dersfall Plenip. Gravenburg.

Ernestus Christophorus de Brüggem Manipotens Tuckum Senj

Ernestus Joannes Grobfuss Manipotens Tuckumfens.

Joannis Ernestus de Seßling Manipotentiaris Candavens.

Fransgoldus Ulricus de Sacken Manipotentiaris Candavens.

Fridericus de Mirbach Manipotentiaris Jabeliens.

Reinoldus Christophorus de Drußensulps Manipotentiaris Jabelensis.

Fridericus Joannes de Brüncken Manipot. Jalsensis.

Ewaldus Carolus Fieck Manipotens Jalsens.

Joannes Reinoldus Korschull Manip. Aufpissens.

Nicolaus Wilhelmus Köpf Manipotentiaris Aufpissensis. -

Copia Listu W. Potockiego Kletm. W. K. na Sey-
miki Porpodawskie 1741. Pisanego

Ktoż nie przyna Szczęliwemu N. K. Jmci P. N. M. Panowarciu pod którym
zapomniawszy dawnych, terazniowych nieczuąc, przyszłych nieuwagać
Pericula w Miłym Pokoju prawdziwie obdormimus in Domino, spuściwszy
na Pańskie Oycowskie dobrośliwe y nie sfatygowane Stawanie Sortes bezpie-
czeństwa, ktoci się wkoto Mundus disputationi traditus Nas za Namiesnicą po
Bogu N. Pana Protekcją Pax Altaper omnes et tranquilla quies tak smaczno uspi-
ta, że nawet Paricidum proximis ardet, Nieotwieramy Oczu ad prospiciendam et Con-
servandam Securitatem którą Szczęśliwie N. Pana Autori uświłet dum fortuna
pewnił. Jużto przez 2. Seymy podawał Włk. Pan N. M. to w Uniwersatach, to
w Instrukcyach na Seymiki Przed seymowe unum porro Necessarium do Wtzy-
mania tranquillitatis Publice. Środki których dobrośliwe Jego Sekundowały In-
tenocy Aukeya Wojaka, nie dla Ławepki Najmniejszej albo Sądów Krzyżowych in-
rytacyi, ale dla własnego we wewnętrznego bezpieczeństwa zmierzające, iż Jey Arcana Ma-
lignitas odrucita, publicznie indoluit, a tym czasem in dies wkładym dobrze tyragcym
Oczyrenie swoicy Augetur dolor Oresente Metu, Tyragc ze wzrogi Pila Minantia. Pili

25/

Zebymy przy Jacych siłach Niebole potężni kogo niezgorszyli, więc Profesji mojej, ja-
 ko Senator quid quid Novis Viduo przestrzegając wtych Dniał Partykularnemu po Woi-
 wództwach rozrządzeniu Narzeczonych przypominam, felix Regnum quod tempore
 Pacis praevidet Bellum a jako Hetman nie mając czym bym się miał opierać iak naj-
 skuteczniejszy do Zawielenia się Auctor Virtute et Numero Viros Sposoby Radzym upro-
 wie, intaminatam fidem przy Dostojeństwie Włk. Przyprawach y Swobodach Ocyzytych
 Cate życie nieponowiane vivendo, etiam si Mori opportuerit non nega bo zem y N^o Ma-
 iestatu Włk. Wierny, Ocyzny Kochający, Wolności Auctor oraz debitus Cultor et estimator
 Cypria ~~listu~~ od Króla do Wł. Potockiego Wódu kijowskie-
 go Hetmana Wł. K^o z Dvorna Die 14 brn. 1741. ^o piątego
 Wiermożny Uporczywie Nam Miły. Odbierając częstokroć od Uporczywości Wa-
 rzezy Poprzywieszony z Przychylności ku Maiestatu Narzemu złączony Wierności
 Constestationi. Niepodziwialimy się nigdy aby Uporczywość Warza nie miał Operi-
 bus et factis com probare kogo eo Scriptis dirigit Nam spondisti, Niemogliśmy nigdy
 dać kredytu przeciwnym Wierciom et Volitantis Jamae, az kiedy tenaz od Ministrów, przy
 Boku Naszym zastających z Włamego dritu Uporczywości Warzezy na Szymiki Gospodarskie
 rozpiwanego / któregoś tu Kopia przysłała / Mamy relacyę iako Uporczywość Warza Ma-
 teriam Status Aukcyi Woyska ad binos Ordines Należęcy tanquam in Acephalo Statu
 Reipublicae, Partykularnym Moc Domowego tylko Rozporządzenia Maiącym Konsulta-
 cyom insynuował, atym Samym Supremae N^oie wtych Cnych Państwack Auctoritati wid-
 ce sprzeciwile się Musimy nato tym bardziej ubolewać im mocniycie in statu Civitatum do
 Utrzymania Internae et Externae wtych Miłey Ocyznie tranquillitatis oznaczimy Applica-
 cyę. Oddaliśmy się na czas do Państw Narzech Dziędziemych Na Walnych Interwio Im-
 peryi Aleimy tak Okrągłego Państwa. Szczędom Naszym od Boga powierzonego ubezpie-
 czyli aby wśrodku Wpałów Woiennych między Sgiedzkimi Monarchyami będzęcego
 najmniejszy nie dosięgła Jukra, a zatył nie należało ultro dedinantia invocare fa-
 ta, niebyło racji Sacrum Munus Stodkiego Pokoju directioni Novescantis fortune po-
 dawać, y bracie przed siebie Drogi Prawom Królestwa tego przeciwnie. Zgadaliśmy po Uporczy-

mości Waczu listem Naszym Dnia 22 duktgo Roku terazniejszego przez Mr. Hundorffa
 Oberstenlieutnanta Wojsk Naszych Kor. pisany aby był Partya Wielkopolska /
 według Requirycyi Obywatelów tychże Województw która Nam Upieczymoi Wasza Na-
 tensas Jam doniosł / Chora gwiazdą Imocnił Upieczymoi zai Wasza Wojsko do Obozu
 pod Piotrawin, drugie pod Suleiow Sciagar, co czynisz przeciwko wyrzuceniu Prawu
 Annii 1717 y nimo Woli Naszej, a tak wżamiasz Straz Granic według Przyzyci swojej
 y Zgadanja Naszego też Partya Wielkopolska pod Suleiow Ordynansiem swoim odciągnio-
 wisz, Siacze Attendencyi naybardziej potrzebną od Konies. Mamy nadto pewną Wi-
 domość, iż Upieczymoi Wasza Emisarios suos na pomocniacze Sejmiki Gospodarskie
 do Województw dysponować, którzyby Equivalem Ordinem do Konfederacyi Animowa-
 li projecta ad iungendo, a ztąd każdy inferre może ze sciagnione Partye Wojska / nie
 dla Distracyi, ale dla utrzymania tył którzy exequentur Intencye Upieczym. Waczu /
 na chłystkach wypiętych Wyrazonych lokować. Wodzić zai Upieczym. Wasza wtey Aspekty w
 której Janc prawa Pamiąg, y wieść że niemi wszelkie Spiski Zakazane.
 Doznała Cała Polska effectus infamios takowych Konfederacyi Zakłor doład Miasz
 Bog et Injurias Celi Plebs innocua palitur, Zaczem teraz znnowu wzruszać Publicam felicitatem
 wzrozniając Conscientiam inter Natus Unilnym Staraniem N. na Sejmie Pacificationis spojony.
 Wiadomo Całemu światu Staraniem N. na 2de Sejmie do przyznania Sił Wojskowych Ad Decorem
 et tutamen tył Angiel Narodow, kiedy zai Mr. Porlow Niczego Zakamował hoc salutare opus, iako-
 wgorz Prawa Mora Upieczym. W. / któremu tylko Straz Granic pozwolona / widać zai w Radę Nam tył-
 ko przyzwolit, et Materiam Statu soli tribz Ordinibus Nakiecy, Equivtri Zalecasz Ordini? Subo zai ty
 Konfederacyi / o której Nam zai teraz Stypie dano / Zagodne zdai zai być Porzątki, jednak zważywszy
 iak zai 2de zaczęnaty a iak zai Koncerty nie możemy tylko żywo takowym bezprawnym oppo-
 nować zai Postępkom; daić jednak zawsze Zaskawoici Naszej we wszystkich Okazjach Probs,
 posyłamy inno Umyślnie listem Naszym Mr. Turna Pułkownika N. do Upieczym. Waczu
 przekładać mu przed Oczu na fundamencie Praw Zai Nasz y Reflexye Zbawienne; Spodoba-
 my zai Upieczymoi Wasza niebysze Chiał brać na Siebie Publicum wswiercienia wewszelnego

Pokoju Odium ale dasz Satisfakcyę z Ksiedkiego Respondu z Wypowiedzeniem klas Orogkierowaney ad tranquillam drowie swoicy yze na prowadzisz na Joziecinie szersliwy tych, którzyby Ordo impetu ad violenta wzielis. Niewgłpiemy oraz ze Mitoi Oyczynny probu-
dzi Wprowyż Wazę do takiego Przedyswizcia, ktorym te bunt obrocisz in veram Ma-
tiam. Dobrego przytym Wprowy: Wazę od Pana Koga Wyroczmy Zdrowia. Dan ut supra.

Reflexye przy Sincie od KMi do Pana Potockiego Wiody Kijow-
skiego Hetmana W. K. Jmci Panu Tawno Pułkownikowi przez
Jmci Pana Matachowskiego Podkanclerzego K. 14 Fbris A. D. 1741 dane.

1° Exponet Jmci Pan Pułkownik Tawno Jmci Panu Hetmanowi W. K. nieznosny zał
Jk. M. ze sub Absentia Jego promotorie Aukcyja Woyska, Materiam ktora in Praesentia
tium Ordinum agitari powinna, niewywniwszy radney Partycypacyi Projektu tego J. K.
Mci, tak iakoby Polska była sub Interregno.

2° Chocby najlepszy Konfederacya była napisana Circa Maiestatem, jednakowo J.
K. M. P. N. M. bzdurę ię brat sobie za przeciwnę ex ratione ze Konfederacye pod innym
Pretextem ię zaczynają a pod Jnym Koniecznego dowodem iest Bronisławowa Konfederacya.

3° Konfederacya teraznięza zawsze będzie wsupporcyi zley u Pana, ex quo
ze ię sekretnie robionę aby o nię Pan niewiedziat.

4° Wyrazi Jmci Pan Pułkownik periculum samegoz Jmci Pana Hetmana zley Kon-
federacyi ex ratione inconstantie populi, iako dowodem są tego Konfederacya
Tawnogrodzka, Konfederacya w Litwie, gdzie Hetmana Jasiewskiego zabito.

5° Jechli Jmci Pan Hetman rozumie ze krol in Imperio zabawny bardzo ię w tym my-
li bo nayprzod iest extra pretensionem Korony Cesarskiej, a potym zawanzy Neutralita-
tem cum aliis Potentis, będzie miał wolne Woysko i nierabawne radną Woynę.

6° Tworzy trzeba Jmci Panu Hetmanowi ze przez Konfederacye robi ię diffidentia in kw Sta-
tus, a ztąd potym wszystkie nierozsądzia mogą pullulare na Oyczynnę, a tak ułloway
Boze wszystkie te mala, ktoreby spadły na Oyczynnę imputarent Jmci Panu Hetma-

264
novi et Publicum Odium ratiq notby na oboję swoję.

7° Niewiary. Imi Pan Podkanclerzy Kor: aby Imi Pan Hetman W. K. fundował się na Protekcyi inszych Monarchow, jednak to podać do Reflexyi ze Monarchowie wyrobili swój Interes zapominają o wszystkich oponsach, a Imi Panu Hetmanowi W. K. w Holnoczyi y Umierai trzeba. 8° Jest też nadziwi Imi Pan Podkanclerzy Kor: ze Imi Pan Hetman W. K. wzigwry wkonysderacyę quanta sit reddendi ratio Bogu de lastrimis Populi odrzuci te violenta media. *Repsons od Imci Pana Potockiego Hetmana W. K. na list J. K. Mi wyżej wywarony z Dnezna 14 Elris 1741. N. pisany, w Brzysciu 7. Elris 1741. Dany.* Nikt mi dowiedzieć nie może, a żeby Wierności Moia ku Maiestatowi Pańskiemu W. K. Mi P. M. M. y ku Rpkęj primo Inwate Conscientie Neku obowiazana, miała w Najmniejszym punkcie aliud referre verbi aliud probare Operibus et factis, bo ci wszyscy ktorzy Taskowe y Panickie Serce W. K. Mi P. M. M. uisłuią Variis wymyslonych Opinii y Censur Medii Artibus Pelagis plowai ku Mnie, mogą z Orasem Cuncta Mentium Humanarum Arcana od krywajacych upaść w kwedyie Pańskim W. K. Mi P. M. M. a moia nie interweniowana primum Telum Maiqua Uruga mereri Nomen boni et fidelis Servi, dami Swiadestwo Siąże Imi Kardynał Prawdziwy Stuga W. K. Mi de intaminata fide Mea, y umyślnie tuż Rezydencyi Sca Imi Kardynała ekspedyuis Imi Pana Kuźkownika Tuwna arebym wiscey u Maiestatu Pańskiego W. K. Mi P. M. M. ziednai wobec Wiary, przy tak godnych Emni reprezentacyach y remonstracyach ze nihil ex metemesie Actum. Zapalony bowiem Circum circa u Sądziwskich Potencyi Martialis Ardoris Ogien, zagraai Niektorych po Woiewodistwach Concives et Confratres do tej Rezolucyi ze czynili mi Varias do Aukeyi Woyska reflexiones y gdy is cum hoc Candore orwiadryli, ze to moze Sporobami dawno in Auditis Rplis Casibus praktykowanemi subiequi, przy nieporuszoney ku Maiestatowi P. W. K. Mi P. M. M. wiernosci / bo przy tej Nas wszystkich powinnosci gotowem być moie Sakryfikowai, ut nihil procumatur Contra obsequium Maiestatis W. K. Mi et Contra observantiam Legum / rozpisalem do Wo-

44/
iwoodztwo utrzymując Mój kiedyś tym mocniejszy ~~im~~ wrońszy dla WKMi to był-
ko nadmieniwszy w dalszym miotk że Sam WKMi P. M. M. na dwóch Sejmach
zalecił Boże iuvito Successu rozstrzygnąć ryzyk Aukcyi Wojska, y że ta malignante fato, ry-
liła ab intra od zle ryzykujących Panu y Ocyrymnie, czyli to ab extra od niepiących na
uspieranie Nasze Sąd Afflato niedoradzi, waryści WKMi Paterno et publice indole-
renato, ale kiedy hos Partus meos dla usługi WKMi rectissimos inarey Homazę inri-
di et malevoli, y wzamianst przyłożenia do tego Stawania, które sine motu et sine
metu mogłoby Considerabiliorem reddere Rempublicam przy Zostoiestwie Pańskim
WKMi wiżo ia na wywarany rozkaz Pański WKMi adhibeo omnia media wraz z
Miejsceim Kardynałem do wyperswadowania ażeby animo Siles wiektorych Woiewod-
twach y ziemach oło amore Boni publici circa Maiestatem WKMi extensa vel ex-
tensibilis daley non progrediatur, ilegdy WKMi od daley uszys etiam do Pańsko Swoich
Dziadziących dla walmych Interressu Imperyi razupz dobrotliwie deklarować że Krolestwa
tego Szadom swoim od Boga powierzonego Bezpieczeństwo max tak provide et Paternie
utrzymować, ażeby in medio Upatow Mijdy Szadziakami Monarchyami Woicnymiy będg-
ce Krolestwo Polskie Najmniejsza niedozigła Jskra, smiem jednak Supplikować WKMi o
złożenie Sejmu Extraordynarynego ażeby sub Auspiciis WKMi tanquam Patris Legi-
onum mogła tandem pożądana y nader dla Ocyrymy potrzebna nastąpić Aukcyi Wojska.
Respectem zaś zmocnienia Partyi Wielkopolskiej pisał do Mnie Imię Ligdz Kancelarz WKMi
KMi wotz wtym Pańka WKMi wyrażając: Sziagnotem zaty m pod Suleiow dwie
partye Wielkopolską y Krakowską dla chustacyi, ażeby m widział iezeli taki iust w Wojsku
porządek taki powinien być według Prawa y Placy do Usług Pańskich WKMi y Księcy.
Teraz novum interveniens gdy radodzi, potrzebnego ubezpieczenia Książow Książek iako
wiadomości opnegrozkach Orientalium Komuni Kowalem Imię Panu Podkanceleremu
Kor? Musz częci tydzi Partyi wtray tamten ordynować, niedła radney Straz Bozi zaareptki,
bo iustimiy imparis adversitendum, tylko niezgodnie Stawypierenia potrzebney Ostro-
żności circa manutenendam Internam tranquillitatem et securitatem, 2° zaś Chora-
gwie disponent Konsyleracye y doli według Woli WKMi ażeby Partya Wielkopolska miała

debitam observationem na Pograniczach Expedyowanie Potanika ad Orientales dawno proponułem Jeli Panom Ministrom ad Status W.K.Mi bżącym i rozumiem ze w tym assensus Woli Panickiej W.K.M. nastąpi ponieważ od tamtej Siany grozi Nam niebezpieczeństwo. Niechcąc y Michce brać nigdy na Siebie /uchoway Boże/ publicum rozruszenia wewnętrznego Pokoju Odium, ale gdyby go miała instaurare ex inopina to Sądziła Jakowa Impetycja, a niebyłoby sposobności avertare Mala ab inconsulta et inermi Republica, iako y teraz niedawno przy Rozgrzaniu Sądziłkim a panta w dawnych Granicach swoich tollebat Prejudicia Wkraina Polska, oświadczam iż przed Bogiem et Coram Vicaria Eius Potestate przed W.K.Mi y przed Całą Rplą ze non ex me fiet hac Tempestas et Perditio. Mich Ci odpowiadzę W.K.Mi i Całej Rplcy, którzy Solis Otis, et Commodis suis dediti data y klace moie przez Rozregulną Wierność dla Majestatu Panickiego W.K.Mi y przez Miłość dla Ojczyzny z haradem życia już podanego Sakryfikowane krytykują, y inaczej Homage. Atak wicznie wyexplicowałem iż, y Panickiemu W.K.Mi Respektowi przy Schytku Wieku mego od dawny iż zostawam zdołgonną Subieckę W.K.Mi P. M. M. M. Wier nie Zysliwym y Najmniejszym Tugą Józef Potocki W. K. H. W. Koronny.
 Kopia Listu Jo. K. M. do Książca Jmć Prymasa z Dnia 14. 7. 1741. Pisanego.

Wtenczas kiedyśmy przez Staranie Nasze ubezpieczyli Międem Pokoim Granice Państwa Bragdom Naszym od Pana Boga powierzonych, oddaliwszy wszelkie Bellorum Fomites, odbieramy z Wielkim podziwieniem Wiadomości, ze dzień Synikim Gospodarskim naznaczony miał być pełen do Konfederacyi Proiectow per Emisarios W. W. dy kijowskiego H. W. Kor. rozrzuconych zaraz y nautrymanie wzruszających Pokoy wewnętrzny wydane Ordynance do Wojska na osiągnięcie jednej Partyi pod Sulciow a drugiej pod Piotrawin, ierzobyśmy y tym Nowinom lubo widoczny niezasar nadstawiali Ucha niemogąc sobie powadować a by ten któremu konfederowana jest dla bezpieczeństwa Kraini Władza Nad Wojskiem razował go na wzruszenie wewnętrznego Pokoju, gdyby przystana Kopia listu W. Hetmana W. Koron. do Wojewodztw przez Niegos samego do Ministrow przy Roku Naszym zostających nie utworzyła Nas. Niemożemy tylko niżej pisać ponowić przez to za, ze zbawionym Intencyom

Naszym do Uzasadnienia Opyrzny Miłym pokojem takie prezentują się zawady. Oddaliśmy się do
 Karolu Naszych Dziedzicznych Na Intenowu Imperyi nie tak jednak rezygnujemy o Kwesturze Zapom-
 inali Naszym, że tam już Aukcja Wojska Najpryncy palnięsza Materya Status solis tri-
 bus Ordinibus pozwolona bez żadney nawet Nam Proiektu Partycypacyi Equestri Ordini na Sey-
 mikach zalecona. Nie zaprzatneliśmy się tak głęboko w Negocjacje Imperyi, rezygnujemy na ka-
 żdą potrzebę Opyrzny Miłym gotowi do przyjdzie ad Regiam Curiam, iakiegors kudy Prawa Mora W.
 Hetman Kór, któremu tylko straż Jwarie pozwolona w Strady Nam tylko przyzworite wdać się y
 przeciwko wyznaczemu Prawu 1717. Sięga Wojsko. dabo zaś tej konfederacyi która podniessa W. Het-
 man Kór: sągodnie zdają się być pociągki, jednak zwarywszy iak się drugie zarywały konfederacye,
 a iak się konczyły. Niemozemy tylko żywo takowym bezprawnym opoznować się kółskom.

Chcąc jednak dać zawsze Tarkawości Naszej we wszystkich okazyach Proje, przytłamy iższe umy-
 ście zlitym Naszym do W. Hetmana W. Kór: przekładając przed oczy Ład Nasz na fundamencie
 Prawa y Refleksye. Albo spodziewamy się że W. Hetman Kór: nie będzie Chciał brać na Siebie publi-
 cum wzwuszenia we wewnętrznego Pokoju Odium, jednak y Wprzezmoci Wasza Chęć go do Zbawien-
 nogo zagnać przedziwizjia, zwykła to Wprzezmoci Waszcy Pasa, prowadzić ad tranquillia, a
 zotym ywarz niewątpimy, że dotego zupełnego przytłoczy Stawania, któremu Wzrostkiego od Pa-
 na Boga żyjemy Zdrowia. Dan w Dzieniu dnia 14. Wzrostnia Roku Pańskiego MDCCXL.
 Panowania Naszego VIII roku. *Copia Litu W. Jmć Pana*

Marszałka W. K. na Seymiki Deputackie z Żelazna 5. Fbri 1741.

Sicut mihi Stator y Stator mea gravatum senilibus Annis dispensare a Mole Curarum,
iędnak póki iższe żyć y to veriduum Dni moich konsekruję Misibus Opyrzny, nie przestaję
pro tenuitate mea et necessitate Publica dotego, co po mihi Munus Ministerii Mei et in tamina-
ta fides wyściga, wotwarzniejszych Okolicznościach Publicznych przykładać się y Stawania, ardy-
śmy y utrwodze Prasu mogli się cieszyć optata dulcedine Pacis, wktórey szerszliwoci do tego Munus ha-
bemus Dei y Namicińszych N. Pana Protekcyi. Zaszczycając się kudy z Dawna Łaską y Braterskim
Przewietnego Wzrostwa W. M. Panow Affektem, oktory przez całe życie optimis bo que Bonum
Civem Officia decent statem się ystariam Artibus, oraz znać dobrze probatum Zelum in Publi-
cis et privatis rawne Laudabilem, odzywam się tym poufalecy wszystkim in Genevati, y Karde-

mi zrobia WM W Panowia zuzrozna moia Weneracya, y zgromadzonym na Minskej obiad
 terazniejszych Assistentiam Divini Spiritus, advocatum onych Successum ryore. Albo
 powstawsz istom ze WM W Panowie zachowujacy zawsze sanctius et exemplarius ea quae de-
 gum sunt, y naturalnych Sygnifikach Deputackim y hospodarickim, nie innze rady
 przed soba miec gosciu, tylko ad Mentem legis Rywatnym Interessom y dyspozycjom
 porzeczkiego Wladztwa swego Consulere, iednak z Okolicznosci terazniejszych Konjunktur
 Potionnych non vano metu Obawiajc sie, ne quid moveat Animum Mentem agit extra
 Sphaeram porzecznych lege obiad, z dalo mi iis circa Presentaneam Generationem godnych In-
 tumentow WM Panow, wtey Konfidency iaka Ori meo loquenti et Pectori Confesenti przynalezy.
 subicere przestrogi, abyjac WM Panowie, Consilendo privatis rebus suis, to oraz mi iis pwe
 oculis, ut Pax missa per omnes unienaruszoney persistat Observancy, unikaie wzet-
 kicy Najmnieyszy Rozducy, ktoraby Bron Boze! mogia dulcem quae nos faturat,
 rumpere quietem, y przy spierzyc fata na zgube, Oczyszczony przez iakie niewczesne porzyw-
 ciosci ad Violentos Actus Konfederacy, ktora iak zle i nieczestliwe zwykla Nam przynosi
 zawsze konsekwencye; Nie trzeba szukac a longe Dorodow, Mamy i Takow zdawniejszych y
 swierzonych Rewolucyi skutkow oklory y myslci ad praesens horret Animus, y nie iust ani de-
 tempore, ani de necessitate Necessaria, ani de ratione Status moderni, bo w sytuacy Naszey
 terazniejszych ielbda Stabi nad Jmnych in perficiendis Operibus Salutis, Nemozemy iis skute-
 czenicy Sahowac, iako przez iudno nie wdawanie iis in aliena Negotia, ktore vadant ut vide-
 re possunt, byle bez krzywdy, poizadanej Spokoynosci Naszey, kaideemu Concipi sub Late suo
 miloy w ktoroy Nas prope vicina Undiq teta illas opatrnosti Pooka est provida Ikki Tutda
 dobrokliwie utrzymac, Azas Najmnieysze Wzruszenie iis Unas datoby nicochybie inhiantibus
 Extraneis Ansam, y Meiszy Tobz Ich ze bda mi iis pretext wykonywai Jmperyj swoje nad
 nami ktorzy z kazdego Zamierzania Naszego latant sobe et vident, y utemas naybardziy co-
 gitant, ut abruant z niego opus suum. Tereloby kd y miaty iakie na terazniejszych Kon-
 gressach pokazywai iis pwevia Motimina ad perniciosos Motus takowcy rezolucyi, roz-
 mierz z daniem kazdego bene sentientis, ze lepiey y bezpieczenicy iust areby y Sygnikow ad hunc
 fatalem finem nie dopuscic, obviando intemptive na istana zgube Oczyszczony Animovitati-.

Si Reflexe moie kudy in Casum publice exigentie remonstrare Magnis Senibus W.M. Panow.
 Spodziewam się ze się nie inaczey tylko pro Motivo veri Amoris ku Oycowinie przyniesie, y / czego u-
 choway Bore in quantum by Casus ferret / one pro felicitate et tranquillitate Publica sekondo-
 wać raczye W.M. Panowie godnymi Sentymantami swemi, które Ja zawsze venera-
 wyłem, y teraz takze z Niemi pro Publico Bona moie pragnę zstąpić ad umbras. B. -
 List od Króla Jmć do Pana Przewielebniejszego w Bo-
 gu Księcia Jmć Rymskiego 1741. 26. August Trzeci B.
 Najprzewielebniejszy w Bogu Upieczmie Nam Miły. Subo iuz na pierwszy odgłos
 domowych rozruchow które Minabant Krolstwu Naszemu wyrażilibyśmy Upiecz. Warsz.
 Senium Notum in ordine do Utrzymania Publicznego Pokoju nieomieszkuemy jednak
 y teraz gdy Nas swieszce zachodzą relacye, o większych co raz do zamieszania wewnętrznego
 cypranencyach requirewać u siebie Upieczmość Warsz., abyśmy tylko Kwestyem y Powagą
 swoją tam gdzie Najlepiej Sądzić będziesz Staral się avertese imminencia Pericula przez sy-
 we remonstracye niezręczliwych konsekwencyi z tego pochodzących, ale też owar stałym spo-
 sobniejszego Cum benesententibus y znami Samemi znoszenia się cheiał Resydenencya
 swoją przenieść do Warszawy. Jako Mamy mowić in Deo Protectore Upiecz. ze in iustis
 Conatibus prosperaui niepozwole, tak cokolwiek do Oycowskiego Stanania Naszego pro Bono
 publico należeć będzie, nihil intentatum relinquemus; Wyglądając interes pomysłniejszy
 de sorte Rei publice Wiadomości, Dobrego od Pana Boga Upiecz. Miły Zyczymy Zdrowia --
 List od J. K. M. do Jmć Pana Marszałka W. K. Koronnego.
 Die 29. Stus z Mubertsburga 1741. Prawdny
 Wielmożny Upieczmie Nam Miły. Zawsze wyprawdowani byliśmy ze W. Het-
 man W. K. tej Konfideneyi raczył do Upiecz. Warsz. która mić był powinien iako do Oyc.
 y iako ad Confirmatce Rudentice Ministrum, aby był Komunikował Jemu Zamysłów
 swoich ale temu Wydać się niemożliwym się zdało iż iakoby tenże W. Hetman Kór. unikał
 nawet być Rady od Upiecz. Warsz. której z Wzrozonego Affektu niemożesz dać inaczey tylko
 taką Ktoby y jemu y Oycowinie była zbawienna. Kiedy zaś już teraz W. Hetman W. K. wrzód przed-
 się drogę która Publiczny Pokój utrzymać się przynosić musimy się witać otego przoroza Upiecz.
 Warsz. do pomocy remonstracya. Jako kudy najwyższa dla Nas iest komolacya widzieć Oycow-

nie w zupełnym razie optywając szerszą, tak niewdzięczny ze Upiecz: Wasza Konstantyna Na-
 sze y Sanwalne Panstw Naszych Chęci, nie przestaniemy swacować do Utrzymania Mięgo wry-
 stkim Obywatelom Pokoju, a z tego powodu jeszcze narazie we wszelkich Okunwencyach Łaskawo-
 serwa Naszego. Teraz zaś aby Bóg Upiecz: Waszy przy Jegośławianstwie swoim Zdrowie dał iak
 najdłuzsze żyjemy. *List od Księcia Jmci do Jmci Pana Wódy San-*
domskiego 29. Sierpnia 1741. w Hubertsburgu Pisany August Trzeci C.
 Wielmożny Upieczmie Nam Miły. Nie odmieniamy Upieczmoj Wasza Okaży, ktorą miłoby nie-
 miał darować dowodów Życzliwości swojej, tak ku Maiestatu Naszemu, iako y ku Dobru Pospolit-
 mu, kiedy Na Najmniejszą Szkodliwą Oczepnie Łamachy przerwać. Masz oko y zdrowie
 Nadej swoję y kiedym utrzymujesz we wzrostu a nadto przytępną Oczepnie Pokoju. Wajm
 iako wiedzimy Serce Upiecz: Waszy ku Dobru Pospolitemu chwale tak, dołtanania Naszego
 kiedy Upiecz: Wasza Tęczyz Jooie Pace przyznajasz do dawniejszych Łasug swoich wdy-
 czepnie co raz większą miłość Meritorum suorum. Niemozemy tedy tylko zupełną, przez to wyzna-
 zie Konsolacyę ze Upiecz: Wasza Stawiasz się serce Szkodliwemu Pokojowi wewnętrznemu Łasudom
 y przy upewnieniu Okaże Naszej dobrego od Pana Boga żyjemy Zdrowia C.

List od J. K. Mi do Jmci Pana Wódy Podolskiego 29. Sierpnia 1741. w Hu-
bertsburgu Pisany. August Trzeci C.

Wielmożny Upieczmie Nam Miły. Jaię Mławicem zysaliwości dowody ku Maiestatu Na-
 szemu y Miłości Oczepny Upiecz: Wasza, niemogęs wokołecznościach kważnicznych tylko zięczay-
 na w Utrzymaniu Dobra Pospolitego Pace pokazać, że gorzkiego potrzeba wyjągała Stawiasz się y Okaż
 y Przyjaźni swemi Na Utrzymanie wewnętrznego Pokoju. Jako zaś nie wszyscy nie zdamy tylko.
 Panstwa Księstwa Naszego w Największym optywając widzieć szerszą tak wielką datą Nam Kon-
 solacyę podaję Upiecz: Waszy w tych okunwencyach fetyga, która wotwarłym y pełnym
 Task Serca Naszym łokuje Dobrego od Pana Boga żyjemy Zdrowia. C.

List od Księcia Jmci do Jmci Pana Woiewody Sandomskiego 29. Sierpnia
1741. w Hubertsburgu Pisany August Trzeci C.

Wielmożny Upieczmie Nam Miły. Jako nigdy nie oddajemy Serpca Naszego od Księcia Obywo-
 ków Panstwa Naszego podpadłych, tak kiedy od Wotwarzącego się Pokoju rozrząd Nas do-

chodzie, niemogłiny tylko ponosić ciężką Na Serce Naszym Rannę. Włych jednak oko-
licznościach Wielka Sta Nas była Konsolacyja odbierać wiadomości ze Wprzey: Wasza nie ma-
to przykładać Stawania do odwołocenia Niepomysłnych na Ocyryznej Zamachow. Poisgnaz
Wprzey: Wasza przeto Otok Nasz do Wielkich świadoczenia Nasz falk Naszych wkaadcy okaw-
rencyi, ktoremu od Pana Boga dobrego życzymy Zdrowia. Dan est Supra.

Reyzons od I^o k M^o na Reyzons Jmć Pana Hetmana
W^o k^o z Wielkiej Kancellaryi dany 1741° roku.

Lit Wprzey: Wasz przez W^o Jmć Adjułanta Naszego odebrałimy z wytkiem de Succesu
Boni Publici Wkontentowaniem, ktori rawe i idymy natym zakładamy, aby Prawa w Otwor-
waney i Pokoiu we wprzynego Dulcedo, wkoletuic Naszym były niemaruszenie utrzymane.
Otoic k gdy Wprzey: Wasz kłamstowic deklarucisz zj distemo noim Nasze Secundo
Inteney, rozpustowic z gromadzone Partye Woytka na Serce swoje, y w Woiewodztwach pro-
wadic tych ad Unionem, ktorzy zj chcieli oderwai od Nicy przez Partykularne Niciu, iist
Nam to Aray widziemo; Edy tak przez Zobopólną Stanow Konfidency y Wmystow iidnoic pwllo-
siwodztwach Wbezpieczona bzdie Spokoynoic we wprzynu Wpewiamy ze ob extra nikomu iey
wczuryc nie dozwolemy, maigz nato y ustawioną pwlloic, y uicwzstanne Stawanie. Scymu Ex-
traordynarynego, ktorcy Wprzey: Wasza Nam proponucisz tanquam Medium do Ankeys Woy-
tka, Nic unikamy et quam primum cum Intermedio Ordine znicic zj, y edania Senatu porozu-
wicie deklarucimy. spodziwając zj ze Juloena Jmperii pozwolę Nam wkołce porowicic do
Wkoletwa Naszego. Ad advertendas incursiones Tatarow okłoych Nas Wprzey: Wasza swoją
wiadomosc, ostrzegasz zechcemy takze prompta wzic przed zj Media, y kontanuka z Senatus Con-
silio Wschowensi umowionego expedyowac tak naysprzdzey Ministerio Nostro zchicimy. Naw k-
dy Wprzey: Wasza byc nieporuszonym w tym przedwizaciu Wicnowic y Zyczliwosci okłoych
Nam donowiz Chicy zj we wprzynkim z Nami znowic y komunikowac dyspozycje swoje, kło-
re ex circumstantia Actum et Temporum opynie mu, wprzynodzi, mizy k Wiaz zj My Actua-
mus Zelo Boni Publici, y do tego celu wprzynkic Nasz kicimimy Stawania, a moziec byc pewien,

ze Malevoli, na których Uporczy: Wasza namiętność, a których My nie wiemy, nie moż-
 ą skodzić nicomoga, wkrędyć in Publico, ani w Waszych ku Uporczy: Waszej Repekłach; do-
 łimy albowiem tylu sąwnych Dowodów, że in Aqua Spawiedliwości Łance wazemy każdego
 Merita, nie uwodzą Nas kłamy y kławencye, ani Maligne insinuationes, nie znaydując u Nas Micy-
 sa ale de intentione każdego sądzimy ex artibus, a res eventus Acta Probat; Bóg z gota Uporczy:
 Wasza o Waszych ku Niemu przychylnych Intencyach Upewniony, byle Jego ku Nam
 były Skarce nie Łyżliwie y Mierne, y radnym mi dają się uwodzić niepokojnym Infynua-
 cyon. Dobrego Łatym Uporczy: Waszej o Pana Boga Łepymy Zdrowia S.

*Copia Literarum Celsissimi et Excellissimi Dni Palatini Terrarum
 Moldavice ad Illmum et Excellmum Dnium Potocki Palatinum
 Terrarum kijoviae Supremum Exercituum Regni Ducem Jussis 15. Junii 1744. A.º
 Astimatissimas, Illustrissimae et excellmoe Dni Dñe dilectas Stanislaupoli 20 Julii Anni
 praesentis datas, et per Aulicum Nostrum Venerabilem Jellbas mihi Consignatas consulo erga
 Pand. Candore et Amicitia accepi, ex quibus Omnia ea, quae eadem ad Antecessas meas expo-
 nit, respondet, et perscribit de Capite usq. infinem admissim perspicui, et non solum quae
 inscriptis expressa evant, verum etiam quae ille Meus Expressus Aulicus orationis referen-
 da et explicanda habuit genuini intelluci, et non diffido, quin Illustrissima Excell. Vo
 de constanti Mea Amicitia et punctuali ad suas semper requisitiones promptitudine,
 atq. peculiari bonae Viciniae et amicae Ambae partium pro Sancte Conservanda per-
 petua Alma Pace Harmoniae et Mutuae Co-intelligentiae Studio satis et abunde Certificata
 Manifestaq. de super documenta expecta sit. Sic pro huius mei fervoris Compotatione Cuncta-
 tam pro Responso super Meis quam excusatione illarum Contentis et Cuiuslibet expositis et ore
 tuus mihi sincere referendi concedita et Commissa summe idoneis terminis Celsmo Domino.
 Domino Supremo Virio mediante Illmo Dño Supremo Interprete apud Profulgdam Portam
 Communicari feci, quae etiam omnia punctatim Cuncta et Singula etate sua Celsitudo perspi-
 cuae sagacitate, et altissima Prudentia perponderavit, atq. sua tam erga Illmoe Excellae Vñe Povo-*

nam inclinationem suam illam simplicem prae cautione suscepit. Mihiq; iterum
 quae dampni de ingenio suo Arbitrio Respondendas censuit et cognovit suus et proximis ex-
 plicuit, impetiendo Auctoritatem ea omni observanti Activitate Excellae Valtre cum muni-
 candi et pariter explicandi prouti iuxta Candulam Amicitiam Mmce Excellae Valtre de
 Verbo ad Verbum Servato Tenore et Sensu praesentibus expono et represento hisce quasi fo-
 rmalibus suis terminis Dominus Supremus Regni Dux et Terrarum Kijovice Generali Pala-
 tius, exhibet suas lamentationes quare Supra Antecessis ante aliquod tempus ad Nos suis liti-
 ris a Nobis Nullum habuerit Responsum, sed solum quod Mediente Valtre / id est in ea / Media-
 tione illi fuerit expositum ac si inter mittendo. Nos consuetum erga de Cultum aliquando re-
 monstravimus quantum displicentiam versus Rempublicam Poloniam, quae tamen Spiritu
 Belli tempore neutri Belligeranti Parti inclinata fuisset, neq; quidquam contra Capitulationes
 et hanc Pacis Commisisset, inferendo quod ex parte Polonica, nulla forma cuiusdam motus
 facta fuit. Si ite Dominus fuisset aditus et fidelis utriq; Parti secundum Praerogativum qm
 sibi appropriat, et si fuisset sincerus juxta dividendum quod Monstrat Confirmandi amicitiam
 et bonam Viciniam inter Ottomanicum Imperium et Rempublicam Poloniam Nullomodo con-
 venisset, ut ageret in simili formalitate, scilicet praesumendo a Pleris / si praefata Respublica
 voluisset perspicere voluntatem et novam condescendentiam Supremis Imperii circa Confi-
 niorum Dislimitationem non debuisset in primis Sublimi Imperio proponere ea, quae con-
 veniebat deicitari a Russis, praesupponendo ea omnia quae ex illorum parte Acciderunt
 et contigerunt Cooperire et annullare, imo ac si ex parte Excelsi Imperii cognovisset ali-
 quam formam quendam in euria, et extravagante in his quae concernunt Pacem quae
 ista omnia, quod illorum Secopo et Collimitationi, adversa immediate et Contraria sint, qui-
 libet minimo etiam praedictus Judicio, facile concipiet de penetrabit, quia propter Nescientes Nos,
 super his vanis et minus, et dissonantibus quibusdam propositionibus / quae operabant Mini-
 stros Sublimis Imperii deludere / modum Correspondendi et eas Coleudi, Commisimus veritate Me-
 diationi Responsionem illius Epistolae, super exponit Dominus Platmannus, quod quamvis Res-
 publica secundum Pacis et Amicitiae Constitutiones de integro observaverit cum Partibus Belli-
 gerantibus Neutralitatem, Nullamq; erga alterutram Partem inclinationem Monstraverit, quini-

mo de totaliter indifferentem exhibuit, nihilominus tamen ab utroque Parte occupari impetitur, et
quidem quod ex parte Russica, etiam aliquam cupiditatem vident, nuncius quidnam sit faciendum.
Verum ut quod omnes querelae quas Respublica contra Russos foras, locum habeant, atq; in
his Ipsi debeat iustitia, quo circa sublime etiam Imperium Miratur, quod forte in talibus
Temporibus, a Republica tota a micabili pro Russis Dispositione, non fuerunt secutius obfirmat-
ae, ut non tam facile obliuiscantur, quae dispositiones tales infavorem Imperii sublimis factae
fuerint, certe ex parte sua occasionem inveniunt recompensandi modo hactenus iniuriam, quod
etiam visum in similibus Contingentibus acquisita etiam experientia pro aliquo lucro et uti-
litate Consideratus. Constitutiones Pacis quae inter utramque Partem sunt exigunt ut videlicet ut-
roque Parti Neutralis et indifferens sit, quod si ita esset in illis quae Ipsi assunt nullam se demon-
strare Partialitatem, id si veritati conforme foret transitus Exercitus Russici per Medium illud
Territorium / Cui illi opponendi uti inferunt modum et visum non habebant / non potuissent
fieri, si non praebuissent Securam Collectionem tantae Anno-nae, quomodo tantus gravis Exer-
citus, cum tantis Belli Munitionibus potuisset ire et redire. in illo Extraneo Regno quod Ru-
mum ei praebent subsidium et quod Ipsi non esset Subiectum, et quidem transiit per Medi-
um Regnum viginti et triginta Nationibus cum omni sua Commoditate et Tranquillitate, ac sine
ullo timore: Et quisnam Ussiam ex Genere Humano ille erit, qui tam exiguum Mentem ha-
beret ut cedat Praetensionem suam? Sed et hoc transiit, tempore sui Ministerii Celsissimi
Sien Mehmet Passae ad Praefulgendam Portam unus ex Nobilibus eorum exsue advenit pro-
prios Plenipotentia, ut patefaceret et demonstraret Respublicam deinde unanimiter, quod non
velit et nullamodo Concedet Russis transitum per suum territorium Ipsaq; Carina Russorum, licet
se manifestaverit non indigere et non petere ab Ipsi transitum per illorum territorium, Respublica
tamen non Afficiens Asserutioni Verborum et operum Russos neq; habens sufficientes Viros ad
reprimendos illorum Ausu, requirit ut ex parte sublimis Imperii versus Sorokam transmittentur
aliqui tantum atq; ut Ottomanicus etiam Exercitus, promptus ad esset ad succurrendum; Sollici-
tabat, Procterea, ut Excessum Imperium Subministraret quaedam Belli necessaria et quaedam
Pecuniae Summam, et tunc si Russi facerent aliquam invasionem contra dictum Regnum, sui
Respublica unitis cum Excessu Imperii Exercitu Viribus, tentasset totam Repulsionem stabiliendo

insuper cum prefata Plenipotentiario Expresso unam Conventionem in quibusdam Capitulis Consisten-
 tem, atq; sic cuncta ea quae ex parte Sublimis Imperii Compromittebantur fuerunt adimpleta, in
 quem finem secundum temporis Exigentiam Praefulgida Porta subito correspondit cum defuncto
 Commendante Chotimensi Kolorak Pasha ut omnino consignarentur totius Munitiones Bellicae
 et alia Necessaria, ac quamvis ob hanc Causam Anticipative quaedam Summa Pecuniae transmissa
 fuerit, Ipsi tamen nimis cito Obliti fuerant factae Conventionis, insuper non solum non ratificaverunt exe-
 ctum et per Ipsum eundem Plenipotentiarium transmissum tractatum, verum etiam nullum plane
 de superius Amplius dederunt Responsum; qui Iste modus procedendi quantumnam in explicabile dam-
 num Excelso Imperio Causaverit, vel fructus Amicitiae (quam illi pretendunt) considerari non poterit?
 Libertatem Illorum quam ab initio Sublime Imperium dudum defendere et Mantentere conabatur, Ip-
 si eam annullando de spontanea Cessione Russis subiecerunt; et hoc Ipsum quantumnam ho-
 norem Illorum diminuat et Obscuret, non ne percipere debent? Primo Anno dum non sufficienter
 Russi quidquam agere, redierunt ad suas terras, et non potentes se cum ferre partem suae armaturae in-
 quibusdam locis desertis eam Suffodiebant, et quia Excelsum Imperium indagavit quaedam loca ubi
 inhumati erant certi globi tormentarii et eos de vchi Causavit, ab Ipsi id, ac super hoc Excelso Impe-
 rio Magna Gratia concessa fuisset explicatus, et ideo Conservante Sublimi Imperio Pacis et Ami-
 citiae Juva et Illorum data fidei acquiriente, si Ipsi damnum ob Illorum solum modo Causam de-
 rivatum conceituarunt, eos jam ob vilis Momenti rem verba movere, minus Calamum impendere non
 debuissent, et Ipse Hatmannus facile Conicere poterit et vel maxime an ipsi tales Bellicarum Munitionum
 sortes et species in suis territorii Civitatibus Praedictis vel fortaliter Conservantes, imo in suis
 met Armamentariis recte et bene reservantes eas extra diderint et consignaverint? vel vero an Su-
 blime Imperium, tales in locis desertis invenit et deduxerit? sciscitandum et perquirendum est.
 Si autem volunt pro illorum decoris Constantiae pristinaeque Amicitiae ratione trans mittere suum
 unum hominem ad Praefulgidam Portam cum Plenaria Authoritate et fide ad Advincendam et petendam
 Nostram Opinionem et Voluntatem pro uti Congruum et necessarium invenerint, statim post modum
 honoratus et ea quae vero spectant ut exponantur Contra Russos, exponere et imponere Praefulgidae
 Portae et similibus se exantillare et imponere Nobis Amicitiae Negationem taliter proleudere fini-
 re opus suum, et tunc in hoc etiam illorum subtili Scopo cognovimus istis tamen rationatio-
 nibus a iusto iudicio et veritatis tramite excedente etiam iniustitiam insectari, videt per hoc mul-

tum esse abornatum a iudicio et propria Vena Helmanii. Ut paucis Verbis Complectar ex istis Prologis
 ei Illorum Scopus est se reconciliare cum Sublimi Imperio notus, expertus, et ambabus Parti-
 bus fidelis Helmanus fiat Organum et Medium, Vias Amicitie et Manu veliora Media facit am-
 plectendo, et tunc quod sublime et summum Ottomanorum Imperium secundum bonam su-
 am quam versus omnes habet dispositionem non recusabit Responsum sed denus Amicabiliter et
 cum bona propensione demonstrabit ventre tamen Cognitioni constat perspectumq. est.

Et ista sunt quae sua Celsitudo Supremus Venerius iuxta innatam suam Benignitatem mihi
 per scripsit et tuo Responsione omnium / quae Illustrissima Excella Vrae me sollicitavit / mi-
 hi Commisit. Nullus itaq. dubito quod omnia ista secundum perspicacem suam sagacitatem et pro-
 fundam qua possit experientiam accuratissimam iudicii bilance qua unum summum Reipublicae
 Membrium perponderabit, procurando in ultra reconciliationem huius tantae necessitatis et profi-
 cuae Causae atq. sic particulari Amicitia omnig. Sinceritate hocce Consilium Subministrato-
 ne sinat hanc Causam tardare aut omni Studio ac industria sollicita esse velit, Sublimis Im-
 perii versus Serenissimam Rempublicam Amicitiam et Benevolentiam redintegrandi et
 Stabilendi propterea non dubito quod Me semper adhibebit Instrumentum in quibus me
 Capacem agnoverit secundum bonam Viciniam integerrimum Candorem et sinceram / quae
 tam diu inter Nos viget / Amicitiam pro Cujus Confirmatione Communico etiam Illuc
 Excellencie Vestrae gratam hanc Notitiam, qualiter Excelsum Imperium ex innata Clementia
 / post Dei Gratia vel felicitas Administratum per quindecim Annos tam Valachiae quam Molda-
 viae Principatum Regimen / in Nostrorum Servitiorum Consecutorumq. Meritorum censuram
 ac Recognitionem explorata et satis ac abunde comprobata fidelitate Nostra / Me cum summo
 honore ad non modicam Animi Mei Satisfactionem versus Imperatoriam Dominationem invi-
 tavit Applicando me etiam ibidem importantioribus Negotiis et reconditis Secretis, quae a devoto
 omni Alacritate et Consolati Genii Obliteratione ad amplectandas tantas Gratias et ad tandem
 Aliquando secundum dudum Orhelans meum desiderium videndam meam dulcissimam Pa-
 triam, Propriisq. Penates Nostras hic vices supplebit Delectissimus Nostris Patruelis Principi Maurocor-
 datus Excell. Vrae quoq. propensus Amicus neq. Obstabit ista aliqualis longinquitas Cordis Mei ver-
 sus Excell. Vram Viciniae quae semper mihi Pectori invadibiliter insitacit ob amicitiam tanto-
 rum Annos Constantissima serie incontaminata Continuatam, et Correspondentiam omni Candore
 frequentatam, quae Constanti apud me vigebit, magis ad huc et ibi ad augendum vel maxime fructus et

colleus honorabilis gratia et fide Sublimis Imperii facilius mihi Suggestus Modus non tantum advenire
Reipublice Beneficium, Verum etiam ad Manifestandam Amicitiam et Sinceritatem Excell^{te} Græ
Verus Excelsum Imperium me sufficiens Medium et accordatum Organum exhibendi et
toto studio applicandi, quare eadē non solum Necessarias Super his responsiones sed omnes Ali-
as per expremum etiam Commissiones, Supradicto Charissimo Patriarchæ Nostro prout huiusmodi ad
me directione tutissimè et liberrime recommendare velit expertura omnem ad vos Natus Runctu-
alitatē, et ex parte Mea, ad vobis Complacendi desideria satisfactionem Sub Cujus Asserva-
tione immutabili affectu et plurimā observantia Manco. Q. -

Cosia Literarum Serpini Regis Suecie ad Severissimum
Regem Polonie directar. Ministerium suum ad Aulam
Sermini Regis Residentem Revocatorium Holmiæ 26° Augusti 1741° Anno
Nos Fredericus Q. - Quum Nobis e' re visum fuerit Maiestatis Patris ab Aula revocare No-
strum hactenus illie Constitutum Ministerium, Consiliarium Aulicum hibernumq. Baronem sin-
cere Nobis dilectum et fidem Paulum Ehren Bronce ut aliis in Negotiis Operam Nobis Com-
probet suam; proinde Maiestati Patris, id ipsum perquam Amice huiusmodi indicandum.
De constanti Nostro erga Maiestatem Vre affectu et haud fucato proutq. in Regnum Polonie Ani-
mo, tum Alias tum Prædicto testante, Sepius Ministro tandem speramus quam persuasissimam.
Qua propter Nulli etiam dubitandum quin integritas assensu quæ huic cum discessurus est.
Interpti exponenda injūimus, fidem Maiestas Vra integram habitura sit, Adcoq. solito Mm
dimissura favore, sicuti vero candida quibus Nos Regnumq. Nostrum Maiestas Vra Complectit;
Nulla Nobis nota pariter atq. gratissima sunt, ita haud certe intermitteremus, quolibet prout occa-
sione sollicitam adhibere curam ut felicitas huiusmodi inter Regna Necessitudo prout prout in vicem
Commodis et Mutue securitati dicata imperio foveatur cultu, ac in dissolubili Constantiq.
vinculo perveniet, quod reliquum est Q. Datum Q. ut Supra.

Łuk od Króla Jmć do W^o Xcia Radziwiłła Wódy Iwackie-
go Hetmana Polnego Wojsk W^o X^o 2° Dzerżna 22° Maja 1741°
Wielmożny Wprow: Nam Nidy, Poznawczy 2 Bożogłowa Samychcz w Wprow: Wprow Seren-
mizis mićcio nie moie innego, tylko ty co jest sacrum et ingenium Ładamin Narum 2 Saly-
sfakcy, a oboie Jęgo 2 Stawu Wycepnie 2as Publicanym Dobem: Niemogłimy doferca Naszego

innemu przynosić Myśli, tylko że i Mnie: Wasza w miarę i łaski ku nam wiara w przy-
kładach do Młodym Domowego pokoju przezorności Constantis perseveras. Jakże tych
chwalebnych Cnot swoich dajesz Mnie: Wasza y teraz i doskonałe Dowody, które y immediate
w W^o X^o diff^m Waszofluct, wstrząsach porządany utrzymać spokojności, o czym
od W^o Pułkownika Wileziewskiego boga informowani w dzisiejszej Naszej Oświadczyć Mnie:
Waszej pro hac sollicitudine non intermitemus, a oraz uścisnąć zamyśli abyś i w istocie tego
kredytu okłonym Jego upewniamy na wszelkie Okoliczności Kłopoty i ciemności i ciemności
wzruszać Intencją tranquillitatem pełniać oko, y złożyć w ręce Ministerii sui / Straz, zmocni-
ć z W^o Ciężarzem Hetmanem W^o W^o X^o diff^m Kolega, swoim y innemu dobrze Nam y
Oczywiście Wyrażać, explicując Universalis i o nie do innego celu zmierzając Intencją Na-
sze tylko do Młodym ab intra et ab extra potrzebnego tym Państwu pokoji, po-
nieważ Szezegulnie natym zakładamy fundament Państwa Nasze, aby go poto-
mne Wieki w Wódki zawrze miały pamięci. Cokolwiek tedy Mnie: Wasza czynić
będzie proculitate powszechnego Dobra pomnożyć przede Respecta Nasze ku Osobie swojej,
które Mnie: Waszej w każdym okazywać ofiarując dobrego Onemu od Pana Boga y ożymy Edmunda.

ANNO 1742°

Copia Listu od Króla Jm^o do JW^o Ciężarza Wisniowiec-
kiego Hetmana W^o W^o X^o diff^m z Dzwona 21° M^o Roku Pan^o 1742°
w którym J^o IC^o M^o obliwie tegoż JW^o Hetmana aby z W^o Hemingiem Generałem
Artylleryi W^o X^o diff^m skoncentrował woteczniczych Okolicznościach Maiestatu y
Oczywiście przyzwolite y pożyteczne Sposoby: JW^o Mnie: Mam Miły dajesz tyle
Mnie: Wasza tak ku Nam iako y Oczywiście Wyrażać swojej Dowodów ze niemożemy na-
nikim lepić Intencją Naszych Apł^o pokładać, iako na Osobie Mnie: Waszej który dotko-
nają y ku Dobra Repolitemu wykonywano dawny Usług swoich zawrze Prosz, niemożesz tylko
Nasze, nigdy od Publicznego orzeczenia y Dobra Oczywiście nicodzące Sekondować Intencję.
A kiedy W^o Heming, Generał Artylleryi W^o X^o diff^m powraca wkrótce Resyduencyi Mnie: Waszej
pobliższe, Heciliśmy Mu aby upewnić Mnie: Wasze otaczający od Nas Jego estymacyi y oraz

wotaznicyznych Okolicznosciach iakoby braci Srodki tak Nam iako y Ocyzynie przyzwolite y pozyskane z Wprzymocia Wasza skoncentrowat. My zai przy Ostarowaniu Tak Naszych Stugolekniego onemu od Pana Boga Szczemy zdrowia. ~~Jan ut Supra~~ August Przewi S.

Copia Listu do J. K. M. do W. Marszałka W. K. die 3° Aprilis 1742° z Dzwana pisanego, którym kwol Jmć in d. o. l. z Tabosci z drowia J. C. S. wodziwajac sie iednak ze Intencye J. C. S. Pańskie o Koto Dobra Pospolitego miane Przerownoscia swia rekondowac bedzie.

Wielmożny Wprze: Nam Miły. z Wprzymocia Nam Relacyi przez W. Podkanclerzego Kof. ze przytaczaniem cyfry od mianie Ceryi niezywa Wprze: Waszy Medici wdaleka puszczac sie podroz y owzem do Maiowcy dysponing Kuracyi, prawdziwie przez to ponosimy umartwienie, tym bardziej, im więcej domawamy nie naruszony Nigdy Wprze: Waszy kw Nam Tyrolowi, według której spodziewalibyśmy się zawsze wotaznicyznych Cyfryk Stawach przez Dzwon Kade J. C. S. y wyprawowang dokonato Jmć kowno Naszych y Publicznych podroz. W. Czym tedy Tabosc Drowia Wprze: Waszy Nam uoblica konsolacyi, nie wątpimy ze kredytem swoim Kade wzelek i. Kacykoto Dobra Pospolitego Przerownoscia sekondowac Intencye Nasze bedzie, a My wkadych podroznych i. Kacyk Lark Nasza Wprze: Waszy ofianing Stugolekniego y Czerwkiego od Pana Boga Szczemy zdrowia. Jan ut Supra.

List pod tąz datą od kwol Jmć do W. Potockiego W. W. K. z Kijowskiego Metnana W. K. którym kwol Jmć tegoz W. Metnana powrotnie na Senatus Consilium do Wschowy Wzywac. S. S. S.

Wielmożny Wprze: Nam Miły. Kiedy wotaznicyznych Sytuacyi Intencow Naszych zdato nam sie do Wschowy zbliżyć abyśmy mogli z przytomną tam Senatu Radę takowe znaleść Srodki, ktoromiby Catoć Ocyzyny y Publiczne Ubezpieczone bylo Szczęcie, wewaliliśmy Wprze: Waszy listem Naszym abys na tamto Mieysce stanowisz, przerownoscia sw Radach okoto Dobra Pospolitego / zwykła, sekondowat Intencye Nasze. Potrzeba Obecnosci Wprze: Waszy na tej Radzie tym Wiskza znayduie się, im bardziej szcemy Sobie z reflexyi ktore Nam Wprze: Wasza podasz, bracie Mensuras Convenientes dla Dobra Ocyzyny, iako y oraz dla skoncentrowania z Min. sposobow tak z Catoćią Szanie Sytey iako y z zachowaniem wewnetrznego y zewnetrznego ktori zgadziacych się. Ze zai W. Podkanclerzy Kof. informac Nas iz Wprze: Wasza oddalasz się wkwaie Nustkie dla uowynienia od tamtey sciany dyspozycyi Woykowych powtorzy tedy ordynujemy list Nasz, którym zgdamy abys zastawisz swoje wtamten Kway Ordynanse sam się w Wschowie mogł znaydowac. Nie wątpimy ze Wprze: Wasza, tym miły przysmiesz te ządanie Nasze, im przez to doskonale miarkowac mozesz ze niezyjemy unikać kom-

munikacyi Intencyi Naszych Uprey: Waszey ktoru przy Ofiarowaniu Łask Naszych Dobrego od Pana Boga życzymy Zdrowia. Dan ut Supra &.

Circulatorio na Seltatus Consilium Wschowskie prois. 12° Maii 1742° z Torone Kancellaryi W. kor w Dreznie 18° Martii Expedyowane. August Trzeci &.

Wielmożny Uprey: Nam Miły. Jak pśdoko zakończyła się szerszowie N^o Cesarza Jm^o Choresi aniskiego Elekcya y Koronacya, y uwolnita Nas a Vicariatu Imperii Habsburskiego dotąd wstąpieniach Naszych bawie musielimy, tak lubo Nasze y Nay^o Domu Naszego przyrzeczy Wojnie Interessa jeszcze Nas zupełnie nie dyspenhuia z Wielkim jednak upragnieniem popierzyć ządamy do Panistwa Krolstwa Naszego, y wszystkich tej Czerzyni Synow ukontentować jako nayprzedy staramy się. Dotey Naszey Ochoty Tęczy się motiva ze nietylko Czas sam blisko Następnego Sejmu Wystanie Krolstwa, do Zagranicznych Sasiędzkich Potency odwołki nie cierpiący, ale y inne Walne przyzyny, ktore się ściągają ad Mantenendam Internam Tranquillitatem, Maturam exponunt Deliberationem. Umyśliłimy ratym eo fine złożyć Senat, Consilium, na którym Zdania Uprey: Waszey, tak in Ordine do przyszłego Sejmu jako y winnych Materyach zasięgnąć życzymy Sobie. Jakoz pomienione Senatus Consilium w Wschowie na Dzien 12 Maiu wloku niniejszym składamy; Ządamy tedy po Uprey: Waszey aby na tenże Czas y Miejsce z zwykłym ku Dobru poypolitemu Miłosci y Wierności Obligacyi Senatorickiej zjechać raczył, gdzie przezorney Rady Uprey: Waszey ochotnie wysłuchać chcemy. ktoru Dobrego od Pana Boga życzymy Zdrowia. Dan ut Supra &.

Propozycye od S^o M^o na Senatus Consilium dane z Kancellaryi Wielkiej Koronnej w Wschowie die 12° Maii 1742° roku.

N^o Gdy S^o K^o M^o ex indispensabili Necessitate raczył in Imperio Wojny tegoż Driedziernych Państw dotykającej, w krolstwie swym bawić się kwapniemoż, więc iakoby Internam udołkonalic tranquillitatem doniesliwego swego ad Regnum porożotu, który iak nayprzedy można accelerare pragnie, exquirat. S^o K^o M^o Zdania y Wierności Rady Przytomnego Senatu.

2° Gdy zachodzi wiele pretensyi y Interessow u Dworow Sasiędzkich, okłore dopomnieć się należy, żeby się nie zastawiały, czy expedit Wystanie Ablegatów.

3° w Okoliznaniach krytycznych Woien Sądziłkich iak protigere Commercia y drugiey Strony iak u-
bezpieczycielom Stanu y latwiec rozny m Kawał diuizyymis Jwałtom na Pograniczach.

4° Muru fortyfikacyi Kamienieckiey góy iu Wala, a terazniysze konjunktury wymia 3° K^o 17° 110-
dum reparacyi Onych, iaka kwotę naznacze ze Skarbu, y na utrzymanie w Porządku in-
szych Pogranicznych fortec, iakie przed iu wrige Media?

5° Miasto wschowa Ponorze przez tak wielkie Ziały niemaie in Comoda y rekody,
tudzież Ratura z Nieuogoda Wtama ustąpienie, arcy y Skod swoich tak kilko-
letnich iako Kolwiek odebrato Nadgodę iak rekompensować? -

Na te Punkta Resultatum Senatus Consilii wschowie.

Ad 1um / diquidem S^o Regia Maiestas Dominus Noster Clementissimus moderni Belli in
Germania et de iudicio ventitendo quantotius in Christianitate almae Pacis a Ditionibus ac Domi-
niis suis Haereditariis abesse non valet non intermit tet huius modi necessitatem Notam facere
Palatinatibus et Districtibus Regni et M. Ducatus Lithvanice et si autem Suam Maiestatem
extra Limites huius Regni morari oporteat dignabitur Autem Curam habere, ut tranquillitas ab-
intus, et omni moda securitas ab extra Subditis suis provideatur et quae ad honorem necessaria
videbit faciet, ac de Concilio Rsmi in Christo Patris Archiepiscopi Inermensis
Primatis Dominorum Senatorum et Ministrorum Status ac Belli disponit.

Ad 2um / Ablegatos Praetorito Senatus Consilio Vichovensi prouocentariis Expeditionibus adin-
ventas, et ex Modernis Circum Stantibus magis ad huc opportunas pro Manutenda cum Ex-
teris Potentis bona Vicinia et Amicitia reanumere S^o R^o Mtas intendens quantocius Perso-
nas ad id Mung Regio suo Iudicio Idoneas determinabit et Instructiones ex Cancellariis suis ex-
pedire de mandabit. Pro expensis ad Ablegationem Turcicam summam Sex Millium Imperia-
lium duas partes ex thesauro Regni tertiam ex Thesauro. M. D. lithvanice.

Pro Donativis solitis ex thesauro Regni duo Millia Imper: Item pro Ablegatione Crimensi pro Do-
nativis solitis thesaurus Regni summam Quadraginta Millium Florenor. Colonialium prouidat.

Ablegato ad Aulam Petersburgensem cum Officiis reciproce Amicitiae tum pro evincenda sa-
tisfactione iniuriatis debita, iam in parte per Commissionem Satauriensem praestari cepta,
ac etiam pro uerenda in solentia Cosacorum et retrahendo ex territorio Reipublice Apparatu
Bellico aliisq. Negotiis profecturo summam Sex Mill: Imperialium duas partes ex Thesauro

M. Ducatus ditte tertiam vero ex Thesauro Regni assignat exolvendam.

Ad 3um/ Pro m^{nt}entione securitatis Ext^{er}nce de Ordinatione Exercitus Circa dimites Regni et M. D. ditte tum muniendis fortalitiis, ubi aliqua ratio Belli postulabit S^c R^e M^{aj}as cum Belli Ducibus conveniet, Commercio^{rum} libertatem in Mari Baltico S^c R^e M^{aj}as apud Belligerantes tutari non intermisset, Executionem P^{re}dicti Senatus Consilii 1739^e M^{aj}as Belli Ducibus et Capitaneis dimittant^{ur} prout Constitutio 1620 exposcit S^c R^e M^{aj}as demandat.

Ad 4um/ Siquidem S^c R^e M^{aj}as Bello implicata pronunc ab impensu in reparationem fortaliti^{um} Cameracensis contribuendis Arcetur, id circo pro Minoribus ad interim reparationibus summam Sex decem Mill. flor. Pol^{on} Thesauro Regni exolvere injungit.

Ad 5um/ Civitati Vichovensi pro Incommodis et damnis ex p^{re}dicta Turcica Legatione illatis pro intercepto Usu P^{re}torii ubi nec Acta J^{ur}is^{um} Conservari nec Judicia, et functiones Civitatenses exerceri possunt Sum^{ma} 8. mill. 7. Pol^{on} exolvere Thesauro Regni tenetur.

M^{aj}as Potocki Palatino kijovice S^c R^e M^{aj}as Exercituum Regni Duci Sum^{ma} 88. Mill. Honorarium Polon^{icum} in necessitates Publicas evogatam. G^{ra}vo Joanni Stadnicki Vexillifero Grabov^{icensi} vestantem ex legatione Turcica 44. Mill. octingentorum Sexaginta Sex fl^{or} Pol^{on} Pro reparatione Turvis Pulveraria alias Prochorovi Varsavice sitae et Conservatione Arma mentanorum Cracov^{ensium} et Leopoliensium ad Manus J^{ur}is^{um} Generalis Magistri Artillerie Regni, Sum^{ma} 20 Mill. fl^{or} Pol^{on} G^{ra}vo Komorowski Sum^{ma} 8. Mill. fl^{or} Pol^{on} G^{ra}vo Joanni Wolki S. R. M. Sigilli Regni Secretario Sum^{ma} 16 Mill. fl^{or} Pol^{on} V^{ice} Publi. Vincenti, et V^{ice} Publi. Tonani Sum^{ma} 8. Mill. fl^{or} Polon^{icum} utriq^{ue} p^{er} medium S. R. Majestas ex Thesauro Regni de p^{ri}mis p^{ro}ventib^{us} post exolutionem superius Assignatarum pro Allegationibus Summarum remanens. exolvendas demandat. Destinata p^{er} Constitutionem 1736^e Civitatibus S. R. M^{aj}as Cracov^{icensi} et Ellingensi subsidia p^{ro}solvenda, usq^{ue} ad futura Comitia Thesauro Regni Committuntur.

Copia Litterarum Serenissimi Regis Polonice ad Serenissimum Turcorum Imperatorem die 18° Feb^{ruarii} 1742^e do ex Maiori Cancellaria.

Serenissimo ac Potentissimo Principi Domino Machomet Imperatori Maximo Constantinopolitano utq^{ue} in Asia Affrica et Europa Persarum Arabice, Syrice, Cypri Agiptiq^{ue} Domino Amico et Vicino

Charissimo. Statim ac Regni Noſtri Gubernacula accepimus, ea Nos omnino Cura tenuit, ut Popu-
lorum qui Regimini Noſtro traditi ſunt, felicitati et quieti Studeremus, libenter etiam acquieſcimus
Pactis, foederibus, et Mutuae Vicinorum Principum Benevolentiae quae a Divo Parente Noſtro
nobis tranſmiſſa fuerat, eumque per Regni Conſtitutionem a Nobis emanatam de Anno 1736:
Amicitiam Serenitatis Vre Commendatam praecipue videbimus eſſe Reipublicae, in
hoc etiam Animum Noſtrum Converterimus ut illam omnibus officiis Noſtris Colamus, prout colere
non deſinimus. Superet Nobis ut vetuſtas Maiorum Noſtrorum Conſuetudines erga Serenitatem
Vestram gereremus, Oratorem Noſtrum ad Praefulgendam Portam Mitendo, qui eandem de No-
ſtris atq; Reipublicae ſenſibus certiorum faciens ſummorum foederum atq; Amicitiae cum Sereni-
tate Vre Nodum ſtringeret. Accidit tamen Subſequentia Regni Noſtri Comititia diſtrahi in qui-
bus Unice Oratores diſtingnam: verum cum idq; Semper Nobis cordi foret habito Praeſtadii Senatus Conſi-
lio Legatum ad Serenitatem Vram mittere delibavimus, qui in continentes ſe ad Praefulgendam Por-
tam Contuliſſet, niſi ſuperveniens Juius, quod volebamꝫ cum Ruſſia Bellum, tranſitum illa
viam difficilem reddidiret, ob modicam Viarum ſecuritatem et Expeditionem.

Praeter haec quae Nobis Juvitis impedimenta Orta ſunt, Nos alio etiam hucusq; summo opere-
ſe occupati Praeſtadii Vicariatus Imperii Munere quo in praesens ſoluti ob felicem
Sereniſſimi et Potentiſſimi Imperatoris Caroli VII. Electionem, cum nihil Nos a Regni
Negotiis diſtrahat, eumque Nos urgeat Ratio Nuntiandi Serenitati Vre hanc Imperato-
ris, Affinis Nri Electionem quam Gratuliſſimam Eideſſe fore, nullo modo dubitamus, Hinc quin
Vota Noſtra ad Comitiorum usq; tempus protrahamus in quibus de Oratore decernatur, Legatum
interea Noſtrum ad Serenitatem Vestram Conſtituimus, ſcilicet Paulum Benoe Inſtigatorem
Regni et Capitaneum Jablonoviensem, Cui inter Caetera Serenitati Vre Supraſcitatam Electionem
nunciare, Eideſſe concluſam cum Ruſſia Pacem Gratulari Nomine Noſtro Mandavimus. Hunc
Acceptum Serenitati Vre fore cupimus et petimus, Cuius quoniam, non nulla etiam quae ad Commu-
nem Utriusq; Domini tendunt Utilitatem promovenda Commiſſimus ſentum Vra Amice re-
quirimus, ut cum diſſerentem benigne Audiat Juiusq; Verbis non Minusq; Noſtris ſidem adhibe-
at. Benevalere Serenitatem Vram cupimus. Ad mandatum S. R. M. Dni Nri Clementiſſimi Principum-
Inſtructio Svi Paulo Benoe Inſtigatori Regni Capitaneo Jablonovien: S. R. M. et Reſcriptum
ad Praefulgendam Portam Ottomanicam ex Senatus Conſilio vichovenſi Allegato Deſtinato Data M.
C. L.

Cum S. R. Maiestatis Voluntas, et Reipublice desiderium sit, ut Gnarus Ablegatus, quam
 primum Constantinopolim se conferat, negotiis Acturus, quae Ipsi Concedita sunt, diuturnum
 suum prope Diem significabit Mfco Supremo Exercitus Regni Ruci, ut ad dimittis Regni,
 cum Manu Militum deducatur, tum Illustri et Mfco Palatino Moldavice, atq. Mfco Vlachice.
 Chotimensi Eodem requirens ut iuxta Consuetudinem et observantiam transitum Ipsi Rebus
 suis liberum securum et expeditum praestent, Chotimum transcundo Mfcom Vlachia viset, Eun-
 demq. certiorum faciet se ad Praefulgidam Portam Ablegatum mitti cum annotatione Praeful-
 gidae Portae de constanti federati Principis Regis ac Domini sui Clementissimi Amicitia, quam
 me particularia quae aliquando in Confiniis oriscent Jurgia, unquam officiant, Eiusdem
 Ipsi Vlachia Curiae commendabit et quem admodum S. R. Maiestati bonam Vicinitatem
 exorceri a Subditis suis indevidentia Contendit, ita ut ille prout in ipso est, paria Vicinita-
 tis Officia Colere satagat, si autem quadam interveniant a Turis in iura recentis Polonis
 S. R. Regiae Maiestatis Subditis factae Satisfactionem Urget. Cum Bisanthium venerit et cum
 primo Illustrissimum Superum Deservium viset brevibus Eodem atq. Officiosisime referit,
 quae sibi de mandata sunt, Eundemq. certiorum faciet S. R. Mfcom omnino persuasam esse de
 opere suo Studio servandae inter Praefulgidam Portam atq. Poloniam perpetuae Pacis, fœderis
 atq. Amicitiae, et conveniet deinceps de habenda à sua Serenitate Audientia deq. tempore quo
 de Negotiis sibi Commissis cum Eodem Supremo Deservio tractaturus erit.

Redditurus fidei ditoras Gnarus Ablegatus S. R. Mfci et Aplice Nomine, faustissimaqueq.
 et felicissima Serenitati suae precabitur. Exponet inde Regem et Aplicam plurimum semper
 facere Praefulgidae Portae Vicinitatem atq. Amicitiam ad quam tuendam Pacta et fœdera qui-
 bus innititur, hucusq. ex parte Reipublice inviolabiliter servata sunt Eandem Solemni Legatio-
 ne Colere iam pridem in votis fuit, sed cum Comitia Regni in quibus, de mittendis quaquaversum
 Legationibus deliberari solent dissoluta fuerint, hocce S. R. M. Officium ad futura Comitia remi-
 sum non sine tedio Manet. Ad hoc tamen ut Praefulgidae Portae constet illud esse Constant S. R.
 Maiestatis totiusq. Reipublice desiderium Ablegatum suum tantisper mittere voluit, qui exponit
 omnimodam S. R. Mfci fiduciam quod Praefulgida Porta Nunquam sit, nec imminutum a Pactis

Carolovicis sibus recentius precipue cum extempore, quo Pax Poloniae inter et Picefulgidam Por-
 tam feliciter conclusa fuit, tam Sancte ex parte Suae M^{te} C^{sa} fuerit, ut inuentibus licet tanta-
 ris in Provincias Regni, cum Magno Incolarum Damno et licet Picefulgida Porta duplici Bello im-
 plicata foret in gloriam tamen S^{ae} R^{ae} M^{te} et R^{ae} sibi duxerit. hoc opportuno tempore ad
 Picefulgidam Portam de Tartarorum Incurisionibus Conqueri, verum ideo S^{ae} R^{ae} Maiestas ead^{em}
 dissimulavit, quod pro Certo haberet in eia Picefulgida Portae et eandem ibi Composita facta fuerit
 Tartarorum licentia illos cohiberi, damnaq^{ue} ab illis illata restaurari Curaturam. Minus patere
 debet Picefulgidae Portae se Nullum habere Constantiorem Vicinum et Amicum Rege Ro-
 manum, qui Crescentibus Contra Picefulgidam Portam Hostilibus Armis federati tamen Munia
 adimpleret atq^{ue} ea quae Amicitiae et bonae Vicinitatis ratio exponere. Eodem fore Picefulgidae
 Portae Mutuos sensus S^{ae} R^{ae} Maiestas non dubitat et quo usq^{ue} ex parte Picefulgidae Portae Pacta Car-
 loviciensia non frangentur, integra ex parte Servabuntur, ita ut nec ulla unquam in eius fi-
 nem Suspicio Cadere possit. Consequenter Inno^{centius} Ablegatus insistet, ut si quid Contra ead^{em}
 Pacta sine Picefulgidae Portae Natione et Consensu ab Eius Subditis, in Reipublicae territorio
 perpetrata sunt, attentius in posterum Amicitiae et bonae Vicinitatis Studio incumbat Tar-
 tarosq^{ue} ab abigendis Oribus et equis Incolisq^{ue} in territorio Poloniae infestandis serio prohibeat.
 Quae omnia Non dubitat Sacra Regia Maiestas, quia Inno^{centius} Ablegatus, non sit omni illa Industria di-
 ligentia et Zelo executurus, cuius tot documenta dedit, superq^{ue} felix Ip^{si} preceatus ita, ut quae Deus
 Eundem Divina sua Gratia tueatur et Incolumem reducat in Patriam ad M. S. R. M. S. R. A. P.
 Supplementum ad Instructionem Inno^{centius} Paulo Benoe In-
 stigatori Regni Capitano Sabtonoviensi Ablegato
 S^{ae} R^{ae} M^{te} et R^{ae} sibi Maiori Cancell: datum.

Ablegationis Praesentis has precipue Causas esse nempe Pacem, quam Picefulgidam Portam cum
 Russis recentius rati habuit atq^{ue} Romanorum Imperatori Electionem Picefulgidae Portae Nunciandi
 loco Primum Inno^{centius} Ablegatus Nomine Suae Regiae Maiestatis gratulabitur Picefulgidae Portae Vi-
 tentans adeo Cor^{pori} fuisse S. R. Maiestati ut dissidia inter Picefulgidam Portam et Russicum Impe-
 rium componerentur, ut non minus de Conclusa Pace gaudeat, quem Ipse met^{us} Partes tamq^{ue} S.
 R. M^{te} utiq^{ue} Amicitia et Vicinitate et fcedere juncta foret Neutrale se gerit. Cumq^{ue} in modum
 quodum unam Collocatam non habet, sed non minus egeri sensit Bellum in his Vicinia

Imperia servare ad quod vel declinandum velut secundum omnem libenter adhibuit operam
 atq. Officium, si Praefulgida Porta fidentius de Regis amicitia sentiens suam Maiestatem hoc de super
 requirere debet, prout requiri ex Animo expectat, si quod unquam / quod Deus avertat / stabilem hanc et per-
 petuo duraturam Pacem perturbatum fore videretur. Nec dubitandum erit Praefulgidae Portae quin
 id omne a S. R. M. expleatur, quod bono vicino Pacisq. Studiojssimo amico desiderari potest. Cum
 Deo dante ad Imperii fastigium a Ceteris Principibz Electoribus electus fuerit serenissimus et potentissimus
 Princeps et Elector Dux Bavarice S. M. Affinis eadem S. M. Maiestatem nomine proprio ac veluti Imperii
 Germanici Vicarius Perpetuus et Archi-Mareschallus ejusdem Imperii quadum cum Fulgida Porta
 Communicare quam primum voluit. Non dubitans pergratum Praefulgidae Portae futurum hunc
 Nuntium de Electione Imperatoris, qui ob remotas ab Imperio Ottomanico Dictiones suas Nullum
 Praefulgidae Portae Negotium facessere velle creditur, Neq. quod suscitaturus quod amicitiae cum
 Praefulgida Porta dissimulatus Legat. Sequitur Gravaminum enumeratio de quibus Jussu Allegatus
 particulariter tractabit et primum deficere visa est Praefulgida Porta stabili amicitiae cum Polonia mi-
 tae, Conclusa enim cum Russiis Pace desiderandum superstitis ut tractatus S. R. M. significatus,
 cujus tamen sumptuose intererat respectu finium, inter utrumq. Imperium in Confiniis Dominatus
 Polonici regnandum. Quam ob rem cum aliunde ad S. R. M. pervenisset utriusq. Imperii Commis-
 sarios pro statuendis dimittibz electos fuisse ne Reipublicae territorium ex hac dimittatione preju-
 dicium fortasse aliquod pateretur S. R. M. suum ex Parte Reipublicae Commissarium constituit,
 ut eidem dimittatum assisteret, sed licet Praefulgidae Portae Commissarii a Polono fuerint requisiti ut
 ipsum admitterent aut saltem monitum facerent, ubi de Constituendis terminis ageret, eos
 sibi fines et terminos cum Russiis Constituerunt, cum Praejudicio territorii Polonice ne quid
 quam Reipublicae Commissario Notificarent nec memorarent. Jussu Allegatus eo firmiori-
 bus rationibus hoc Negotium promoturus erit, quo idem met ad fines fuit. Commissarius depu-
 tatus, quive tractatus et Documenta omnia ad hanc rem pertinentia Ipsi ad Manus sint, eius
 tamen Prudentiae et Dexteritati Commendatus, ut si non tractatu difficilem videt atq. Praefulgi-
 dam portam nil precipue sine Russica participatione in finibus reintegraturum esse alium
 praesentiat modum Reipublicam de illato Damno reficiendi, quemq. faciliorem obtentu duxit
 et Reipublicae Convenientiorum Regni Ministris significabit, Particularia hoc de super
 expectam Praescripta quae ad ipsum sine mora transmittentur.

491.

Alterum Pactis Carolovicenſibus Vetus impoſitum fuit ex Munimentis, quibus Cholimum
 Concinnum fuit inſtrictum. Hæc enim Civitas per Anteriora Pacta per tractatum Carolovicen-
 ſem reſumpta Non Muniri, nec a Turcis poſſideri debeat. Contrarium tamen Pmiſſis Præfulgidæ
 Portæ factum eſt, atq; quod Altius Reipublicam afficit, tunc temporis quum internovibus Regni
 turbis agitabatur nec adea quæ Extra finis ſui peragebantur advertere poſſet. Pacta igitur ipſa di-
 ctorum Munimentorum petunt de molitionem, petit id bona Reipublicæ Vicinitas, a qua nihil
 nec timendum nec dubitandum eſt, petitq; Præfulgidæ Portæ æquitas ea qua qua gloriatur ſancta
 Pactorum obſervantia. Iuxta ead: Pacta Valachia vacua eſſe debet Militibus Turcicis, in Vicini-
 is tamen Cholimi tartari Colonias novas ſigunt, præmiſi ordinata Turcarum Militia ſtandum i-
 Pactis, et Valachia Milite evacuanda. — Comethones utriusq; Dominatus ſæpe proprios deſerunt Domi-
 nos, et qui ex Valachia ſunt in Poloniam, Polonorum vero in Valachiam tranſeunt. Mutantq; ſedem ad
 placitum, ita ut inſtabili Natura Contracta ſe fugant ſolo, et ubiq; tandem inſoleſcant. Cum Com-
 muniſ Utilitas et tranquillitas exigat ut eorum reprimatur inconstantia, nil expeditius videtur,
 quam ſi Mutua eorumq; et ſummaria fiat redditiſio alterutraq; Parte iſtante vel requirente.
 Eadem redditiſio Necceſſaria pariter videtur ratione Mercatorum, et præſertim Judeorum qui ære a-
 lienæ onerati ſæpe ex propria Culpa et mala fide cedunt, utq; Creditores ſallant in Vicinas ſe edi-
 tionis ſpecipiunt, quæ facilitas effugendi Penam dolis et fraudib; aſſam præbet atq; ſallaciſſi-
 mos efficit homines, qui cæterorum ex formidine ſallam honeſtatem ſervarent et Induſtriam ad-
 hibuerunt. Qua propter ſuis Allegatus opus Navabit penes Præfulgidam Portam, ut Valachino
 atq; Boſche Valachiæ per Diploma ſeu ut vulgo dicitur ſerman inſungatur ne in poſterum
 ſimiles fraudulentes homines tueantur, ſed illos quum requiſiti fuerint extra dant, ſpondentq;
 Regi Nomine Viciniſi Male fidei Milites qui ex Valachia fugam arripſerint nulla in territorio
 Reipublicæ Protectione ſpuituros. Deprecanda eſt Præfulgida Porta, ut hanc dimittancam Valachorum
 Provinciam talibus ſemper demandet Dynaſti, qui experte juſtitiæ æquitatis, Animiq; lenitatis, et
 Mæſtitudinis ſit, qualem ſegeſſit deſunctus Koleraki, in cujus laudem ſatendum eſt nemini Un-
 quam juſtitiā denegare et Uni cuiq; imparſialiter atq; promptiſſime ſus reddidit. Quod ex parte
 Reipublicæ Diligentiniſi præſum eſt, præſertim Capitanos Conſtituti ſunt Judices dimittanci, qui
 in ſtante de una quaq; Cauſa inter ſubditos utriusq; Domini in Controverſiam deducta præjudicare
 debent. —

De Libertate Commenciorum suis Ablegatus serio agat ad hoc ut ratione factorum inter Præfulgidam Portam et Poloniam Communium Populi utrinque Conserventur. Insistendum proinde est pro virorum securitate neve licitum sit, Nova eaq. gravia Vexigalia imponere, aut vetera Augere, prout a Dñs Barthe Chotimensis fit, præsertim ob transitum Humisvi Dñictr. Superest Articulus, inq. non Minoris Momenti nempe ut extante peste Chotimum inter et Camencum ex Consensu Præfulgidæ Portæ locum Constituantur. Ubi quadraginta dierum Contumacia ab Itinerantibus ex Valochia in Poloniam percolantur. Nec pateat alibi transire periclitantur enim Confinia Nostra peste infici nec diu est, quod ad venientes Judei in Poloniam Contagia secum attulerint, quibus Palatinatus Podolice fuit qm̃ maxime affectus. Ad Mandatum S. S. M. Dñi Vri Clui Proprium. —

Instruction Secretior S. S. Paulo Berwe Instigator, Regni Capiteaneo Sublonovien. Ablegato S. S. M. et h. p. ad Portam Ottomanicam ex Maiori Cancell. data.

Finis huiusce Ablegationis præcipuum est tutandæ Religionis Christianæ causa et Captivorum Christianorum præsertim Polonorum Libertatem aut Redemptionem sollicitandi renovandæ inde cum Præfulgida Porta Amicitie, Porta Carolovicensis in integrum restitucendi, futura præcavendi damna, et infecta repravandi, singulariter ratione Limitum. Quanta deinceps Diligentia et quam altente a S. S. Ablegato S. S. M. in dagandus sit interior Ottomanici Imperii et Aule Status, tum exterior ob eam Normæ quam habet cum Extoris Ditionibus Relationum. Officium eund. docet quod alibi jam feliciter gessit. Scit Negotiorum omnium faustum prorsusq. Exitum fortuito aliquando succedere, sed fere semper ex plena Ministrorum de Hætu Aule ad quam verident Cognitione dependere et ab occasionib. et circumstantiis quibus invigilare et opportune eas arripere Maxime Convenit. Operore igitur perseverabiliter suis Ablegatus, quid de Persis cum Turca sit, quid de Turca cum Gallis, quidque Præfulgida Porta, de Succorum cum Russiæ Bello sentiat. Cumq. Præfulgidam Portam Bello Persico implicitam viderit, vehementer et fortius insistet. Super Instructionum suarum Articulos, si vero incertum adhuc hoc Bellum fuerit, moderatius agat. non minori tamen zelo nec instantia. Consuetudinem cum Extoris imitit Ministris Nominatim Gallo et Russico, sed præcipue cum Veneto et

Bartholomaeo quorum unus de Negotiis ad modum instructus praedicatur. Alterum vero Rex publica
Commendatum habet, ex quo Domini Nuntii Antecessor ad Kiepsulgidam Portam Jovis Sierakow-
ski de plurimum ex Eiusdem Experientia affectum ad jutum q. fuisse retulit.

Si Kiepsulgidam Porta Anno fortasse Contra Regnam Hungarice latura foret, Studium omne ad-
hibebit ut illam Ministris suis ab hoc proposito declinet representando quam in gloriam
futurum sit Kiepsulgidae Portae recentia Porta frangere et principem Aggredi Viribus destitutam.

Quod Rempublicam si forte Kiepsulgidam Porta Jovis Ablegato quereatur Russis Cognis contra Turcas tran-
situm per Poloniam patuisse, respondet hoc Culpa Tartarorum fuisse factum Occasionem praes-
tentium per suas in Ukrainam excursions, Rempublicam vero de hoc vehementer Conque-
stam fuisse Russicae Aulae, ad quam hac de Causa Legatum Miserat, et a qua Sponsionem
Acceperat, nil tale in posterum unquam futurum Ne quid quam Kiepsulgidam Porta Contra
Rempublicam suspicari debet, ex quo tam diu patitur Russorum Arma Bellica praesentim
Tormenta in Palatinatu Podolice servari id eum tollerandum duxit, quousq. per Pacis tractatum
definiretur, cui ex Partibus cederent, aut quod de his faciendum foret. tractatu vero in Prens
Concluso cum Nulla de hinc Bellicis Instrumentis et Provisionibus Mentio facta sit. Quia
Ministram Mittet Petroburgum, qui inter Caetera in Mandatis habet, Sollicitandi de Vacuan-
do Militibus et Armis Russis Podolice Palatinatu et Polonice Territorio.

Singula rite Mandatus Jovis Ablegato ut inquiri at fedulo et diligenter, quis ex Membra Rei-
publicae Suae R. M. et alq. Rei Publicae Subditi Aut ex commorantibus in Polonia dilectarum
habet pones Kiepsulgidam Portam commercium, tartarorq. in Poloniam invitarit, pendente
postremo cum Kiepsulgidae Porta Russico Bello quousq. de super Ministerium Kiepsulgidae Portae
Certius reddet Memini in Aplica Principe Regnante licetum esse recursum ad Exteros Prin-
ces in Negotiis Natus habere, omnes quovimmo recursum invalidos esse nisi ab Spia S. R. Mi. fi-
ant, aut ex Jovis Mandato et Auctoritate ab Eius Ministris. De Patribus etiam Redemptionis
se instructum aliquis ex Jovis Biantu sit, qui iuxta institutum suum Amplorq. Ad-
tus quos in Polonia pro Redimendis Captivis P. desum Nobilibus habent, hunc salutari Opere et

Redemptioni Opusam Debeat. Ad Regem atq. Ministerium quo frequentius poterit scribet
per Galatiam Misso duplicato per Venetias Characterē occulto Cuius Clavis Ipse curat
sententiam Instructionem adiungitur. Diarium etiam Conficiet et consentiens habetis cum
Ministris sua Serenitati Illudq. ad Ministros Status transmittet nec de ullo alio Nego-
tio cum Ministris Praefulgida Porta aget, praeter qm de his quae sibi a S^{to} R^o M^o Concre-
dita sunt. Ad Mandatum S^{to} R^o M^o Sui M^o Olm^o Proprium.

Copia Universali pro. Monachorum Senatus Consi-
lium in Wschowie Inia 21to Maia, do Wschowie Niemi y
Powiatow wydane 2° 1742° August Wrezi 8.

Wschowie 8. Nic bardziej Panowania Naszego nie zdoła, ani Kontentue iako be-
spieczny Spoczynek na Tonic każdego Niemiańska Wschowie atym bardziej ani wogt pie mo-
żemy o Sencach Wschowych Polakow, bo te tak są mocno utwierdzone ugrontowane, y spione
z Wschowic, ku Maiestatowi N^o, ze ich ani Najmniejsza przesłona Myśl ani Wstąpienie od-
wieść od nas nie potrafi. Jeżeli Smierć N^o Cesarza Carola VI. Staszka nad Spodziewanie w
Państwach N^o Dziedzicznych zatorzta Nam Sedyencyę, nie zatrudniliśmy się jednak tak
przyskro Jmciestwami Władzy Namieruickwa Cesarstwa, żebyśmy wcale mieli w Niepamię-
ści Ciotki około dobra Królestwa N^o Prawo potym Natury N^o Domowin^o
Stuzge gdy Nas przymusiło do Wojennych Operacyi, Niepozwołilo Nam się od dala od
Państwa Naszych Dziedzicznych których Ciotki dopilnować Koniecznie trzeba było, z tym
wszystkim rozpatrzywszy się na Porządek Europy a Orobliwie Sędzijskich Państw Królestwa
N^o, Nasaliśmy się Mocno arcy tak bliski rewidz Ogien Najmniejsza Skwa niezkodził Jm-
ciom Jego, y niechay nikt nie rozumie, aby Królestwo Polkie obfitujące we wszystko
Cokolwiek do Sustaincyi Żołnierza Nalazy y prawie zachęcające Państwo Sędzijskich Woy-
ska ad formandum bez Korzta Belli Theatrum miało być tak zapomniane od wszystkich,

żeby i staranniej pokój ipso facto przypisować tylko Natcato. Możemy się z tym zapewnić bezpiecznie z powodu
 Stawanie. y zabiegów Natc wyśledzonych i tak, uwzględniając dyktando o zgodzie stuznie sobie tuszemy ze od
 Mubionego Nam dudu Polkiego zostawie dla Nas na Potomne Włoki w Sercach każdego Wduszenosc. Ani
 okrycie słowami możemy Umaruowania Natcy. Myśli y dści ze zatrudnieni zwyczaj w Panstwach
 Niemieckich Woyne, ani sposobu oddalenia się od Panstwa Natcy. Dziś z innych Wynalci Niemogliśmy,
 a przez to mamy zatamowaną drogę daleką do Grodna; Jluo skloniliśmy byli Jntency Natc do złożenia Sy-
 mu Extraordynarynego w Poznaniu lub w innym Mieście poblizym Panstwa Natcy. Dziś z innych, ale
 Nocy y reprezentacy Prowinicy W. X. d. 11. obawiając się zagubienia Altematy swojej wymogły od
 Nas od Miennego Zdanie ze Umyślimy ten Scym według dawny zwyczaj zachowany do kaden-
 cyi swojego Gratu od Torcy. Niechcąc tym Scym Extraordynarynym w Gracie Ordynarynego dyspo-
 syi iakię y nieukontentowania wzniecać między Kierowanymi od tyłu Gratu Prowinicyami.
 Atak wtych wyrazonych Konjunktur. Rozpiliśmy dla wydłużania Senatu w Wicherowie. Rade y tam
 z wzwyż wyrażonych Przyryn Scym tego Roku przypadający w Grodzie, do przyrzecy Kadencyi roku
 1744 do Grodna pręps Jolemi tatibus w Prawie Anni 1717 opisanemi et Jure Maiestatico No-
 stro Salvo odkładamy. Ze zaś z różnych okoliczności spodziewać się możemy przedkier potęch Bu-
 rzach in Imperio Pogody. Na tego raz y Wyjazd Natc ad Regiam iako Najprzedej determinować
 będziemy, y tam zechawimy aby dyktando w Podkim Pokoju opływaiać przy obwodzie własnego Zolnie-
 ra, od Natcy pniący. Na potym Nieuchyliwosci była bezpieczna, tak do Najprzedej Anki Woy-
 ska przytoromy Stawania, ze y na Extraordynarynym Scym determinować się Nam Takwo zawsze
 będzie. Jolemy tedy tej Nadzi y ufności u siebie ze Uprzymowi y Miannoci Nasze znaleszy w obozie Natcy
 dyktando Affekt. Szczęście Nasze przykładem Przodków swoich / za swoje własne bracie będziecie. Uniwi-
 sał ten aby do Wiadomości każdego dożyć mógł, po Grodach Paradiach y Miejscach zwyczajnych Publiko-
 wać zlecamy. Daw w Warszawie 21. Maja Roku Panickiego MDCCXLII. Panowania Naszego IX. Roku.
Copia Universalis ad Palatinatus Prussie et Anno ut supra.
Nihil Magis Maiestatem Domini Nostrum ornat, nihil Cor Nostrum solatur, quam cum tutam et
securam in sinu Regis vis terrigenae quietem habeamus, et eo securius dubiorum Anxietates revolvi-
mus, cum Corda Populorum novimus fuisse semper habitacula Regum. Haec sola Corda sunt ita forti

Vinculo coadunata, constricta et conglutinata fidelitati erga Maiestatem Nostram ut nec minima
 adversae Mentis Nota ne verum dubium illa distinguere queat. Et si Mors Sersini olim Imperato-
 ris Caroli VI. Longiorum scilicet omnem spem / Residentiae Nostrae in Dominij Hereditariis protraxit
 moram, non a deo tamen Negotiis Publicis Vicariatus Imperii distantes Nos esse volumus, ac si certe
 oblivioni Curiam Regni Nri Conignaremus, et cum export. Ius naturae Servata Domui Nostrae Servius
 permoveret Nos ad Bellicas Operationes, Nullamq. dispensationem Absentiae Nostrae a Dominij Here-
 ditariis preberet, quorum securitati adtendere Necessum fuit, Nilominus praevisis totius fere Europae et
 vel Maxime Vicinarum Regno Nro Potentiarum Incendio vere Paterna Cura et sollicito Animo Provissimus
 ne vel minima Scintilla Audientis Flammæ Viciniae Polonice Noceret, Et nemo Audeat procumere
 Regnum Polonice / omni ferime Annona ad sustinendam Numerosi Exercitus Molem abundam et vice
 alliciens Potentiarum Vicinarum Animos ad formandum in eo Belli theatrum / omni prorsus Oblivione
 a vicinis destitui, et palpatam Nunc Pacem, Eius Mero Casui vel fato Alii subicere; Nam
 vere Nobis gloriari licet et libet Nostra sollicitudine, Nostraq. Cura eam Pacem, eam felicitatem Regni Stetisse,
 et exinde spe justa et certa sumimus non dubiam a Dilectissimo Nostro Populo æternis seculis in
 eorum Cordibus et Animis Nobis recognitionem obsequari: eam autem plusquam Sensibilem Cordi et Ani-
 mo Nostro Mortificationem in esse, nec verbis explicare videmus, cum Undiq. in Imperio Germanico
 Audens Bellum nec modum adinventum vel inveniendum in tuto Hereditatum Nostrarum nobis existi-
 met et obli. Nos longum Grediente Voluntati et Intentioni Nre exceptum fore. Jam quidem Hæc habu-
 imus Animum ad iudicanda Romanæ, sive in aliqua Alia Civitate Viciniori Confiniis Nostris Comitibus Regni
 Extra ordinaria, sed cum representationes, Provinciae M. Ducatus Sille honentes aliquod exinde deprecian-
 da alienata eorum Prejudicium commoverent Nos, Nostra etiam Intentiones aliter Nobis visum fuit
 immutari, et quidem Consuimus ea Comitibus secundum Antiquos Usus et Consuetudines, ad Cadentiam
 sui temporis transferre, Nolentes Extraordinariis Comitibus temporis Ordinariarum Prejudiciorum
 inferre et exinde alicui disensionem inter indivisum et indubilem atot seculis Provinciarum
 Nostrarum Locum dare. In his porro Casibus, Senatus Consilium translati Convocare Nobis visum fuit, et
 in illo scilicet Rationibus sepe dictis eadem Comitibus hoc Anno incidenti a Grediente, ad futuram Cadentiam in a.

Deo Saute 1744° Prodam Juri Solennitatis in Constitutio 1717 Circumscriptis, et Jure Mainte-
tio Nostro Salvo differimus. Cum autem ex variis Circumstantiis sperare habere non dubitamus,
post tam turbulentam in Imperio tempestatem tandem tranquillitatem Nobis reddendam fore, et
velocius potius accingendos Nos Juri ad Regiam determinare volumus, et cum Dulce solum
Regni Nostri, attigerimus, ut Patria in optata Pace quiescat penes proprias Divis sit tuta, et Secura ab
omnibus Periculis Adversis, et Animam Nostram quanto citius dirigemus, ut Austro Exercitus Regni
Nostri appropinque Necessaria suum Sociatus effectum, et in Casu Periculi Extraordinaria Regni
indicare Nobis facile fore. Hac itaque speravimus et firmamus quod fidelitates Vestre perpenso vere ho-
nori Nro erga Vos affectu, felicitatem Nostram, more Antecessorum Vestrorum, ac si Vestram patri-
am adaugeretur. Copia Listu Kcia Jmci Prymasa do Krola Jmci
z Gmerna 20° Julii Anno 1742° Pisanege.

Pisane W. K. M. Pama M. M. T. Pamy. datowane dopiero mis dnia Niedziaynego do-
sto: pokornie dzyskuje W. K. M. ze mi Raczyz Kommanikowac zelow Swich na niypo-
dziwaną Wiadomosc, iakoby miata zis Wrozy nac iakas Kontrovercyja w tych Kwaich Wiel-
kopolskich przez Jmci Pana Sapieha Holnika dilt^o na Jnteres Swedzki; Nigdyz otym nie
styzat, lubo tu na wszystko mam pilne oko, zatus bardzo ze totey okazyi poturbowana W. K. M.
Biedzcy w Warszawie Mogles W. K. M. wyczytac zoczu tam zgromadzonych iako wstypcy W.
K. M. Kochamy, onikim zadnego y najmnieyszego nie mam podeyszenia zeby miat co
Mylic przeawko W. K. M. Jak przekom przewydat dilt W. K. M. wtey Materiji tak zaraz
postatem do Jmci Pana Holnika dilt^o pustaic zis czyto Prawda co onim dora; do Wiczego zis wiezna
y co mi od Jmci Kopystam Copia, a przez imaz Okazyi Original odzysk. lubo ten Jmci Pan Holnik
ma wozdnie estymacya Wielka z Gmerna swego, przeciez w Wiedzi Polzacz ma wicze Nieprzejawione
Interesse Kommaniji Skarbicy tych Wojewodstw. Kiedy mi zis W. K. M. rozkazujesz dnie moie zdanie
co by tym czynic, rozumialbym sych bylo dobrze aby W. K. M. nie wszystkie Nowinome chiat wic-
rzyc, a przycym kiedy kto co powie raczyt wensykowac przez Wicnych Epordowych, y Prawdowych
Jlug swich, y tego samego pustaic zis okazyi iot Suspicja, bo snadno kto moze na drugiego zmyplec
czego by nie mogl dowiedzi byle tylko kiedy sobie Wiernosci ku Panu ziodnat, a tym samym rozruci-

nie ognia dat okazy. Bardzo byłbym rad zby ten projekt o konfederacyi który doniesiono W. K. M.
nie był nikomu publicznie kommunikowany, bo by z niego mógł kto Nieprzyjacielną Nauzyć i z ymnie
gotować Materyę, iako by miał innych do ztego pobudzić. Pana Boga proszę aby z tych Nieprzyjacielných
nowin, o konfederacyi Wielkopolskiej mógł iż W. K. M. pomiarować, komin. kiedy i wiezyci. Roz-
nieszono tu było o Mnie po raznych Miesiącach, że Ja do Polski Woytko Morkiewiczem wprowadzam, ka-
załem iż Effects pisać z tego to wyzsto / nie publikując Zato moich / y tak ucichło. Jeżeli kiedy to teraz tra-
ba iż spodziewać wiele Nowin, wszystko trzeba uważać ale nie wszystkiemu wierzyć. Z miernym mego
upewniam że Nigdy nie zawiodę W. K. M. w szetelności moiej. Zaczynam iak na Nowe Życie
moie od Powstanych Krymicyi kłosem od prawid 16. Presentis w Dzien Najświętszej Panny ska-
plewney. Prosiem Pana Boga za przyszłe Sukcesy W. K. M. y N. M. Krolowey Jej M. i z Najwzaj-
familię, y zawsze prawić będe. Spodziewam iż że poki żyć będe za wice W. K. M. będzie Kontent z Wier-
nois Nas poddanych swoich z Między których pić iż będe z Najwzajem Submisyy. W. K. M. K. M.
M. Wierna Rada Najwzajem i Najwyższy Stuga A. K. Lombeck Arcybiskup Gniezn. Prymas.
Copia Responsum od J. K. M. na tenże list z Drezna 9. Augusta 1742. danego
Najprzewielebniejszy w Bogu Upiecz. Nam Miły. Szetelne Upiecz. Warsz. Przedwzięcie dawać
zawsze nicodmiennę zyczliwość tak ku Nam iako y Obycznie Dorodny, prociągnęty Nas do podu-
fatego Osmaymienia Mu, otęch na wzruszenie Pokoju Publicznego Zamachach. Jako wiemy że ta
nie wrodzona Upiecz. Warsz. Kamya Stęży Bogu dobre y Obycznie tak byłibyśmy usilnie dobre w tym
ukierunkowaniu, że Upiecz. Warsz. nie będe zatorat fałszygi do odwołania tych niecierpliwości które już zdaty iż
wstankach Kościoła Naszego wkładać. Niepowinniśmy byli wierzyć zby iż komu przykryto wółko iż
Ciżko Nam było otym y pomysłci, aby mogli iż takowy znajdować, któryby wypielgnowane tak wielkim
staniem Naszym Sceptre Polski Chciał baboznym dopłać Kłótkiem, ale jawne dokumenta przymuszają Nas
dowierzenia. Upewniamy wszelkiy Up. Warsz. od Nas wdzierności, że wszelkie Jęgo wtych okolicznościach Rze-
y Moez Upiecz. Warsz. by iż wicie wyprzedzany z za przybyciem Naszym ad Regiam, gdzie tyko stałować Pań. Be-
nemitorum wznowycają Mamę tyki nie zapomniemy o Potbach M. Warsz. do Nas zawiomych, y że wszelkie Jęgo Re-
komendacye Wielkie dobre zaciemy. Jesteśmy też Należy że Bog w nadgodę podstęch fałszygokoto dobra wyjoli-
tego o Tęgoletniego Upiecz. Warsz. doda zdrowia. Ktorego My Ohoartem Zycemy Sreem. August Hrezi 8.

Cópia Facultatis fundum Sorka ad Cneatum Gra-
 covien: spectan: p[er] f[aci]ta V[er]is Szerepkowski Macan-
 tem Alteri Canoniciatui Applicandi August 11^{is}.
 V[er]is et singulis quorum interest aut quomodo libet interese poterit Signifi-
 carum, Consensum Nos et permisisse, Consensum et permittit V[er]is R[ati]o Domino
 Joanni Alexandro Miseratione Divina S^{re} Romane Ecclesie Presbytero Cardinali Lipinski Episcopo
 Gracovien: Duci Severice Mico N[ost]ro Charissimo et Honorando, ut possit et valeat fundum Nuncupatum
 Sorka ad Cneatum Juris Patronatus N[ost]ri Regii spectare: Post fata vero V[er]is Gaspari Szerepkowski in Ecce-
 sia Cathedrali Gracoviensi Vacantem Alteri Canoniciatui cunctis Canonis, quae Nobis per Consiliarios
 Nostros sunt exposita applicare, ac pro Alio fundo S[er]v[ati] V[er]is et R[ati]o Ino Cardinali Ep[iscop]o bene-
 viso Commutare eamq[ue] Commutationem in omni forma facere, Salvis inpoterum quo ad dictum
 fundum Juribus N[ost]ris Regalibus in toto Manentib[us]. In quorum fidem Praesentes Manu N[ost]ra sub-
 venas Sigillo Regni Communi Junimus. Dat. Dresda 13° Augusti 1742° Anno 8.
 Memoria ab Excell[ent]issimo Conrite Beers Ministro
 Borussiae Sacrae Regiae Maiestati intuitu 302 Arie-
 tum fure ablatorum in Nova Marchia Dresda 20 Julii 1742°.
 Les S[er]s signis Ministres Penipotentiaire et Resident de S^{re} Maiste L' Roy de Prusse ont
 l'honneur de représenter a V[ost]re M[aj]te qu'il y a quelque tems que des Polonois ont eu la hardie-
 se de faire une invasion, dans la nouvelle Marche et d'y en lever un troupeau de Moutons
 consistant en 302. Pieces au Nomme Crisenius Bailly de Balster. Les Principaux Aut-
 heurs de ce vol sont deux freres, Nommes Vandt qui ont ete incites a cela par un Gentil-
 homme Polonois Nomme Klein de Disulex, et proteges par un Autre Gentilhomme Nomme
 Bielinski de Dobresowke. Les soussignés en ont déjà portés des Plaintes Verbales au Mini-
 stre Polonois de V. Maiste en lui remettant une Copie du Rapport du dit Crisenius et ils ont
 recu des Assurances que l'on procureroit au Roy leur Maiste la satisfaction qui Lui est due et
 que les Auteurs de ces invasions seroient exemplairement punis. Mais Comme jusqu' a pre-
 sent ces assurances n'ont eu aucun effet, Le Roy Maiste des soussignés leur a ordonné de rite-
 ner a ce sujet leurs instances aupres de V^{re} M[aj]te et de la requerr[er] avec qu'il lui plaise donner les ordres

Necessaires, a fin que non seulement le troupeau en question soit restitué sans de lai, au propriétaire mais que le dommage qu'il a souffert lui soit aussi bonifié et que d'ailleurs on donne a S. Mte une Satisfaction proportionnée a l'énormité du fait, et a la violation Manifeste de son territoire. Pour une plus ample information de la Chose les soussignés joignent icy Copie d'un second Rapport du Baillif Crisenius et en leur particulier ils ont l'honneur de recommander ala Protection et aux Graces Royales de Votre Maisté fait a Dresde le 20e Juillet 1742e Comte Bees C. d. Aumr.

Informatio intuitu Communi fuit.

312

50/1

60/

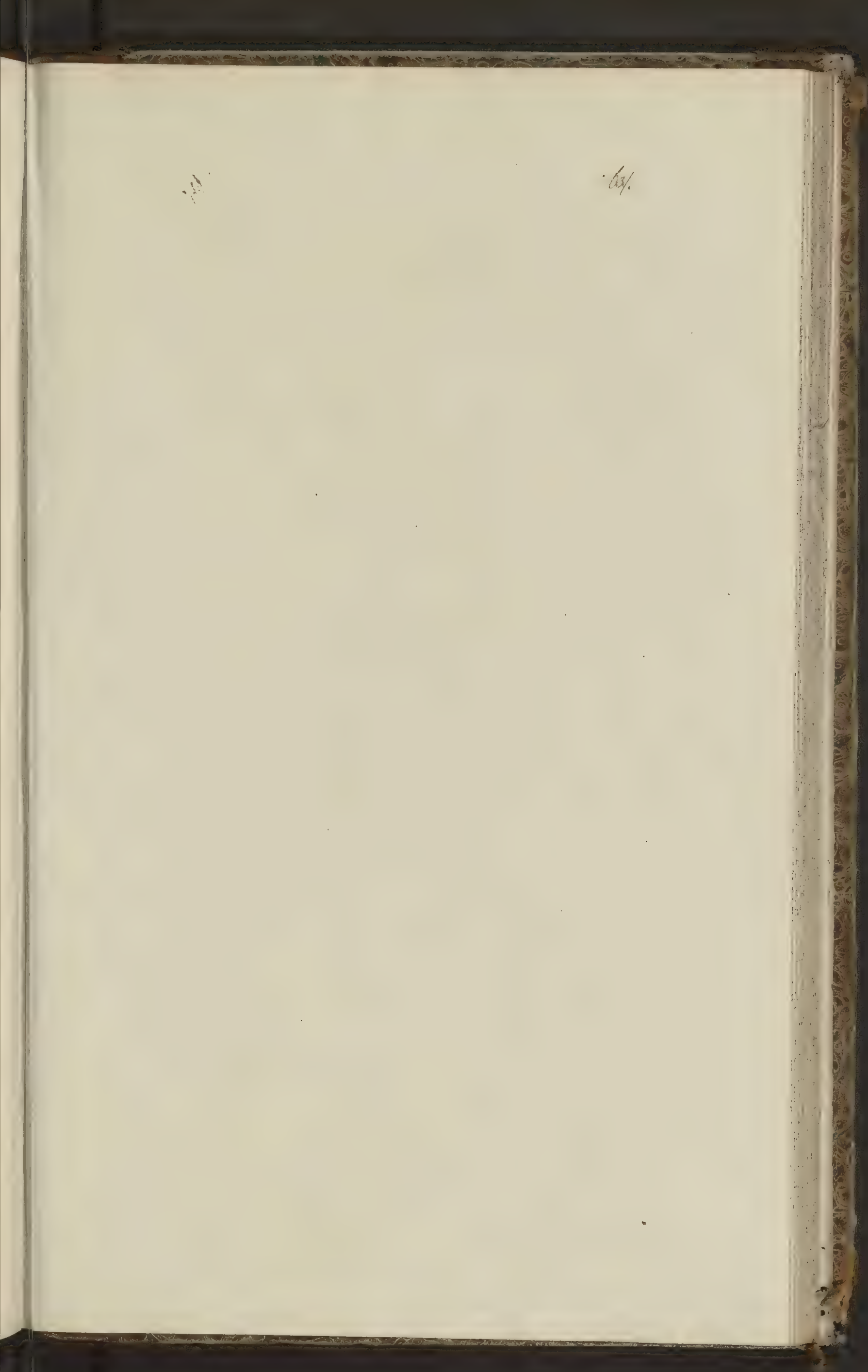

911.

62/

621.

*Pro Memoria à Ministris, Plenipotentiario, et
Residente Borussiae. Sacrae Regiae Maiestati Poloniae Dre-
sdae Die 20 Julii 1742° porrectum.*

*Sire. Les Souverains Ministres Plenipotentiaires et Résidents de sa Majesté le Roi de Prusse,
ont l'honneur de représenter à Votre Majesté, que le Roi leur maître ayant communiqué à sa
Régence du Roïanme de Prusse la résolution, que Votre Majesté a fait donner le 19 Decembre, pre-
senti anno, à l'un de nous, d'Ammon sur son mémoire du 15 Juillet anno précédent rapport à la vio-
lence commise par un Polonois nommé Bartholt envers un Voiturier de Stenigsbrück, ladite Ré-
gence en a fait le rapport en joint en copie et comme il paroit par là, que l'on a entièrement tenu-
dié aux Grands, que le dit Bartholt avoit contre le Magistrat d'Ortelsbourg, il est aussi de l'Equité,
que le dit Bartholt soit maintenant puni de la violence, qu'il a commis en arrêtant et en pillant
sur le grand-Chemin le Voiturier Prusse, et la même équité exige qu'il soit contraint à restituer
sans de lui les argens qu'il a enlevé au dit voiturier, ainsi qu'il y a été condamné par une senten-
ce du Grand de Richanow. Les Souverains ne doutent aucunement, qu'il ne plaise à Votre Majesté
de donner à ce sujet les ordres nécessaires, et en leur particulier ils prennent la liberté de se recomman-
der à la protection et aux grâces Royales de Votre Majesté, fait à Dresde le 20 Juillet 1742°.*

A Comte de Kers. C. d'Ammon.

*Informatio instructa Avesti Vectori Regiomontano Russ
dicto. Per Guim Barthold Nobilem Polonum impositi.*

66/.

*Pro Memoria Ministris Plenipotentiariis et Residente
Borun. S.^o R.^o M.^o Poloniarum intuitu Mercium per Silem
Pieski Gubernatorem Cioff Hamenstein in Prussia Polonia
sit. Mercatori Borunico Georgio Matialek dice cum Equis
ac Curru Acceptarum. Dredae 21° Julii 1742° Porrectum.*

Les Soussignés Ministres Plenipotentiariis et Residentes de Sa Majesté le Roi de Prusse ont l'honneur de représenter à V^{re} Majesté, que le nommé Pieski Baillif de Hamenstein dans la Prusse Polonoise s'est emparé d'enlever à un Marchand du Royaume de Prusse nommé Georg Matialek qui passoit par Hamenstein ses Marchandises de la valeur de 200 Reichs-Thalers de même que son Chariot et ses chevaux sous prétexte que deux Bourgeois de Berlin les frères Kapke lui ont redonnés d'une Somme de 200 Reichs-Thalers. Untel procédé étant contraire au droit des gens, à la paix publique, et à la sûreté des Chemins. Le Roi Maître des Soussignés leur a ordonné et en porter plainte à V. M^{te} et le la requerré à ce qu'il lui plaise donner les ordres nécessaires pour la restitution des Choses enlevées et pour le Châtiment que le dit Pieski a encouru pour un procédé si peu conforme aux lois. Quelques fondées que puissent être les prétentions du Baillif Pieski sur les frères Kapke, il n'est pas juste, que le Marchand Matialek en soit la victime, et que l'innocent paie pour le coupable, d'un autre côté, il n'est pas juste, que le dit Pieski soit frustré de ses prétentions sur les frères Kapke au cas qu'elles se trouvent fondées, il ne dépendra que de lui de les poursuivre, et le Roi Maître des Soussignés a déjà donné l'ordre de lui rendre bonne et prompte Justice.

Les Soussignés en leur particulier prennent la respectueuse liberté de se recommander à la Protection et aux Grâces Royales de V. M. Fait à Dredae le 29. Juillet 1742° à Comte de BernC. d'Althausen.

*Memoriale in Negocio Greco Ruthenae Religionis per Excell^{am} D^{um}
Hermanum Comitem de Keyserling Ministrum Plenipotentiarum
totius Russiae Dredae 16. Augusti Anno Domini 1742° porrectum.*

Greco Ruthenae Religioni addicti in M. Ducatu Lithuaniae in dies magis opprimantur, ut nec publica securitate gaudeant. Injuris et violentiis quotuscumque in publicum produunt, et ac in

Monasteriis suis expositi. Nec Sacra Religionis suae libere et seure peragere queant. prout ex Canone patet. Quae Graeco Ruthenae Religionem profitentium oppositiones cum obfidei Societatem nonnisi Magnum in Modum Sacrae Imperatoriae Maiestatis totius Russiae Animum Affligere possint. Infra Scriptus Eius Minister Plenipotentiarius non potuit non Acceptam de istis Obiectis Notitiam S^{ae} A^{ae} Maiestati decenter exhibere, ea spe S^{ae} A^{ae} M^{ajestatis} Necessaria instituire dignaturam Media, ut Praefatis Graeco Ruthenis diuidentibus Concesso sp^{eci}al^{iter} Privilegia, Constitutiones, ac Pacta Conventa, Religionis suae libere Exeritio, seure prout liceat, ac liberati ab istis quibus Afficiunt Injuriis Contumeliis, Violentiis, tutius secum morari queant. Quod S^{ae} Imperatoria M^{ajestas} totius Russiae in documentum Amicitiae S^{ae} A^{ae} Maiestatis erga se admodum grates accipit Datum ut Supra &c. Herman Carl. Comes de Keyserling.

Punkta Wiołencyi porozumionych przez Jmci Kōza Wszynskie-go kommandarza WW. dyblow Jezuitow konwentu Drogickiego.

1° Dnia 5° Junii 1742° W. Jmci Xiędz Wszynski kommandar WW. OO. Jezuitow napodrzy z ludniami na proce wnyj Zatobnj WW. OO. Kraszlianow Gwero Ruskiey Religii niogacych Gato Umanego u-czynił gwalt, wiołecy od bractwa z ręk po wydzierał, wozyskich swiec 24. każda swieca po 2° fonty, y dokoziciota Jmci OO. Jezuitow odestat, Chonggiu wydawczy z ręk Panom Studentom oddat, kłozy potamawczy dżewie y kłozy z łakonnikow Skaleczyli, porniemionę Chonggiu oddawczy Matowcz y Słowcz z kulasami morali te słowa to uziada do facioło samego Pano Jezua na Chonggiu Malowanego Nozami ruzgli y kłuli morali a czemu Syzmatycki Bogu nie miaz iż kłozy woy swoicy, Nogami po ryngu Biskali, bę Chonggiu y kłozy wotawalki potamali, az w Noz ledwo Ma-że ludie mogli wziq^ć porniemionę Chonggiu y kłozy, Łakonnicy od Młachu ledwo powickali do Kionicy gdzie cały Dzien siedzieli, to poperłiwczy Jmci Kōz kommandar, porzed do wodu ko-tenowat iż, a od Nas obzatoowanych Wotetacyi wud Nicheiat przyciq^ć.

2° Przechiwatki czyni ferze Jmci Kōz kommandar, Gidowny N^o Panny Obraz dżegualtem z Cer-kiwi wozig^ć y spalić konwent y cerkiu. 3° Dnia 6° Junii Na Wroczyłosi Zestania Duchu Przenajswietzszego wywczaym Procey z Gwero Ruskiey Religii do 2° klasztoru S. Troycy tenz Kōz kommandar, wozig^ć woy z sobę Studentow wozycy iak na 200. Chciał Łakonnikow na Smirci porabiq^ć.

god Bractwa Suriee odebrać, y obraz, widząc to Zakonnicy yate Zebranie ledwo co mogli Hciec
na Piom, y naradzili wrócić. Czego promiennicy Kdz. Kommandarz bardzo zażale, ze trupem Zakon-
nikow nie potrzył. 4° Tegoz dnia wtrudzy kilku Studentow do Słasku S. Trojcy Pannie
iednuy podczasz wiczyjoru kamieniem głowę rozbili Śmiertelnie.

5° Tegoz Momentu, Wyłamawszy kłie z Main pro grobie już Mławego który był pogrze-
biony na Cmentarzu bięć nowili te słowa: teraz My łobie do Jodzień Tydzień Karwinie
Sygnaty ku boim y Woroway Zapomnieli. 6° Ordynowali Zakonnicy z Bractwa
5° ludzi do Jmci K^o Ciciewskiego tamcznego Rektora zalgic us na Kdzia Kommen-
danza, ten Kdz. Kommandarz wypadzły z konwentu WW. OO. Jeruzimow, dyffamował, y
kardęgo z nich polickował, y odprzył, a Jmci Kdz. Rektor schował us y niekazał pozna-
dai ze iest w konwencie.

*RESPONSUM AD SUPRA SCRIPTUM
MEMORIALE S^o R^o M^o porrectum, per M^o et Excellen-
tissimum D^o M^o Mactachowski Pro Cancell. Regi d^o 21 Aug. 1742.*

Pout S^o R^o M^o Poloniar Nihil talis vult pati in Dominis sibi subiectis quod possit
in aliquantulo adversari Antiquis Privilegiis Græco Ruthenis Dissidentibus Concessis,
iisdem Mandato expresso S^o R^o M^o Regis Domini sui Infra Scriptus Pro Cancellarius
Regni Polonice Contulit se ad Excellmum D^o Nuntium Curie Romanæ, ut
motatibus quibus Græco Rutheni Dissidentes afficiuntur a Nonnullis ex Ordine Religio-
sorum Patrum Soc. Jesu seu potius a Scholaribus sistere gradum ulteriorem possit. Et
quidem Excellmus D^o Nuntius Curie Romanæ directis ad Præfectum Generalem
Religiosorum P. P. Soc. Jesu Romam d^o tenis, nec non ad Provinciatem Provincie Lit-
huance, operat brevi efficaciora laturum Media, per quæ non dabitur ulterius quere-
rum locus. Pro Cancellarius vero R^o Polonice ex Persona sui nihil Omissurum se
spondet quod Contribuere possit ad Avertendas Omnes Injurias et violentias a Religio-
sis Græco Ruthenis, exequens Mandata S^o R^o M^o sui Ami Lujus Menti, non alia inveni-
propositio nisi ut optime Vicinarum sibi Potentiarum Amicitia ex omni Parte sit semper beata et fi-

ma Datum. ut Supra. Joannes Matlachowski Rospace Marius Regni Polonie.

Copie Listow od W^o Jm^o Pana Potockiego Hetmana
W^o K^o pisanym die 1° Xw^o 1742° 1° do Hana Jm^o.

Najjasniejszy M^oxiwy Hanie. Przez Jm^o Pana Lopuskiego Biana Gwoźdźkiego
Chetmkiego, a Odynowanego od J^o K. M^o y Ap^oleu do Waszy Hantkiej Mo^oi Ab-
legata, Mam y Ja porządna Okazy nadgłowiec y wyrazie zwykłe mo^o Waszy
Hantkiej M^oi Unizonoi, oraz oświadczyć Stateczną y nieporuszoną, tak z Przewiechną
Portu Ottomankę iako też z Ciałem Państwem Waszy Hantkiej M^oi według Faktow Kar-
towickich Wierzyło twałych Przyjaci, która spodziewam się ze wzajemnie od Waszy
Hantkiej M^oi zachowana będzie. Ten zaś Ablegat areby so Interwenach od J^o K. M^o y
Ap^oleu sobie zleconych, mógł mieć świadczoną iako Najkuteźniejszą Waszy Han-
skiej M^oi dźwżkość y sprawiedliwość, oraz Obojęt y Charakteru swego Łaskawą Reko-
gnicy, upraszam Umizenie, a Ja wzajemną z Waszy Strony przypiekanie Usług, zo-
stawam z należytą Gwiedzką Obserwacyą Waszy Hantkiej M^oi Upieczymie Zyrklowym
Przyjaciem y Unizonym Stuga J. Potocki W. K. Hetman Wielki Koronny. -
Do Hospodara Wołoskiego. Jawnie Owieteray M^oi Panie Woiewo-
do y Hospodarze Ziemi Mołdawskich Mo^o Wielce M^oi Panie y Przyjacieli.
Jm^o Pan Lopuski Biana Gwoźdźki Chetmki Odynowany od J^o K. M^o y Ap^oleu do Hana Jm^oi Ablegat, ma so Instrukcyi swojej, aby był u Waszy Hospodarskiej M^oi,
et in Negocie Missionarzow w Państwie W^oy Hospodarskiej M^oi W^o W^osiu A^oliu G^og^oych
Nominie Regi et Ap^oleu, eksportulował, arby vigore Traktatu Kartowickiego wierzyło twa-
żego świadczona była in Rem Religionis Łaska y sprawiedliwość W^oy Hospodarskiej M^oi.
Ja zaś przy tej okazji maigc Honor przypominieć się Gwiedzką Przyjaci W^oy Hospodar-
skiej M^oi zostawam z zwykłym estymacyą W^oy Hospodarskiej M^oi Upieczymie Zyrklowym
y Sturcy gotowym J. Potocki Woiewoda kijowski Hetman Wielki Koronny.

Do Paszy Chocimskiego.

71.

Rescriptum G^{ro} Malinski Capiteaneo Novogrodensi in
Locum S^{ci} Pauli Benoe Ingris R^{egis} N^{ostri} Munus Ablegati a S^{er}
R^{egis} M^{ajest} et R^{ep}lica ad Portam Ottoman: obcunctis Substituto Com-
minatio, quatenus Distinctionem Inter Monarchias, Rossi-
cam et Ottoman: subsequendam attentet. Datum Svedae die 25^{ae}
M^{ensis} Ann^o Domini 1742^{ae} August^{is} III^{is} 8 8 8.

G^{ro} Malinski Capiteaneo N^{ostro} Novogrodensi in locum S^{ci} Pauli Benoe R^{egis} N^{ostri}
Instigatoris hactenus Munus Ablegati a Nobis et R^{ep}lica ad Praefulgidam Portam Ottomanicam
Obcunctis Surrogato et Substituto Comminatio N^{ostri} et R^{ep}ublicae fideliter Nobis Dilecto Gratiam
N^{ost}ram Regiam S^{er}ve fideliter Nobis dilecte. Ad omnem R^{egis} N^{ostri} Necessitatem provide^{re} Intenti
ac Commodis et Integritati Populorum quorum Regimen divina Dispensationis Consilio Suce-
pimus sollicita Mente praecaverunt. Quum inter potentias R^{ep}ublice vicinas et Amicas etiam
evenisse Acceperimus, ut deposito Bello quo Nuper dissidabant Etia alia illud etiam tabuli
Pacis inquam secum Conveniunt inveni fecerint, quatenus Certi Commissarii ab utring^{ue} de-
putentur, qui limites hactenus forsandubios Definirent Constituerentq^{ue} N^{ost}rorum R^{egis} N^{ostri} one
censuimus, ut huic Actui interveniremus, ne forte cum aliquo detrimento finium R^{ep}licae p^{er}contat.
Non quidem quod a Principibus vicinis et Amicis in Consilio fieri posse existimemus, Sed quia No-
stri et R^{ep}licae interest, adtendere, ne per Errorum aliquem, aut deficiente plana Notitia limi-
tum R^{egis} N^{ostri} Ipsi Adeo aliquid fundi Subtrahatur, quod ne quovis modo p^{er}contat cum
S^{ci} Pauli Benoe R^{egis} N^{ostri} Instigator a Nobis et R^{ep}lica in antecessum ad adtenendam
eand^{em} Distinctionem designatus Commisarius, Nunc Munere Ablegati a Nobis et R^{ep}lica
ad Praefulgidam Portam Ottomanicam fungitur, Praemiisq^{ue} Distinctionem attentare
non valet, Nos Fidelitatem suam / Cuius fidem et in Rebus agendis Prudentiam Cognitam habe-
mus / in locum Ipsi^{us} Surrogamus et substituiimus, Committendumq^{ue} fidelitati hae esse duximus
et tenore Praesentium Committimus ac Mandamus, ut Cum Audiverit Commissarius ad fines
Regundos ut Primum est deputandos Convenire illico fidelitas hae Consensim eo locite Consuat.

ac sedulo cum omni diligentia attendat, ut limites et fines Reipublice undequaq̃ salvi, integri, et illae vivaneant, quae autem tum Acta definita vel attentata fuerint ad Nostros Consiliarios fideles et quantoius referat, quod superest minime dubitamus fidelitatem suam et studio boni publici et Justitiae Noe Regiae promerendae Causa id laboris libenti et alacri Animo ut par est susceptum iri. In quorum fidem &.

Instructione ad attendendam Distinctionem Inter Vicinas Potentias nempe inter Monarchiam Rossicam ab una et Portam Ottomanicam parte ab altera Imminens. Gvo Malin-ki Capiteano Novogrodens in Locum Sui Pauli Benoe In-quis Sui Capiteanei Jablonov ad praesens Murus Ablegati ad praefulgidam Portam Ottomanicam obeunt. Surrogato et Subdelegato à S^o R^o M^o et Sylica Commissario. Die 25° Apris 1742°.

1° Sui delegatus Commissarius quamprimum de Congresu subsequendo Commissariorum a partibus Paciscentib, ac vicinas suas Monarchias Distinctantibus destinatum notitiam acceperit, illico et confestim sese accinget itineri, atq̃ ad Confinitia Regni et specificè ad Congresum Praefatorum Commissariorum a Partibus Paciscentibus ad Distinctionem designatum properabit. Ibidemq̃ Partibus utrisq̃ de Subdelegatione Sui à S^o R^o M^o et Sylica, ac de necessitate Attentionis huius Distinctionis ex Jure Materialitatis Notificabit.

2° Quem ad modum autem Res inter duos Acta tertio prejudicare non debet, ita praefatus Sui Subdelegatus Commissarius invigilare tenebitur, ne altera facta Vicinarum Potentiarum Distinctio, aliquam fundorum Reipublice avulsionem praevornat vel attentet, quare id. Sui subdelegatus tenebitur remon-strare Commissariis Vicinarum Potentiarum Distinctionem antea tam inter Reipublicam Poloniam ab una, atq̃ Praefulgidam Portam Ottomanicam parte ab altera, in A^o 1703. peractam. Distinctiones Polonicas à Distinctionibus Ottomanicis a ditto Rege vulgo Divitibus et ab ostio fluvii Jablonik hucice Kaynarozie Nuncupati incipiendo, in litore vero fluvii Boh circa sinum ac ostium fluvii Codome finiendo distinguendum, praeterquam Distinctionem ad fundos ultimos intra Bohum et Borythenem peninsulas sites

et in centes nullum Jus Portae Ottomanicae restat, sed totam hanc Plagam ad Jus et proprietatem
 Reipublicae Polonae ex antiquo sine ulla Contentione pertinuisse et nunc Jure Legitimo pertinere debere capi-
 tabit. 3° Quoniam utroque Certi in Circumfrentia Urbis Kajoviensis tam inferius Liffori Bonit-
 hensis Circa fluvium Tazmin adherens: Zaporoży et Budak nuncupati per Reiplicam Polonam trigec
 Tractatus Grymiltoviani in rem Monarchiae Rossicae cessit designati nec dum Certis limi-
 tibus inter utramque partem distincti et dislimitati sunt idcirco J^{us} J^{us} Commissarius utriusque parti
 demonstrandum esse studebit fundos Eorū, si quos pars parti Paciscentium cedere vel impetiri vo-
 luerit nullatenus posse dislimitari et distinguere Antiquam Principalem earundem Regionum inter
 Rempublicam Polonam et Monarchiam Rossicam, uti tractatu Grymiltoviano suspensa ac reserva-
 ta Dislimitatio subsequatur: quod si V^{er}o J^{us} Commissarius Eiusmodi remonstrationes suas simul-
 tanee partibus Paciscentibus parum aut nihil proficere animadvertit, extunc coram supra-
 tis Commissariis de Lesione dimitum Reipublicae querulabitur et hanc suam querelam
 iam ibidem factam ad Acta Discriminis Casu ingromari Curabit.

4° Decreto Cuncta quae in hoc Negotio gesta tracta fuerint aut resolutionem Specificam in-
 tercedente aliqua difficultate requisiverint, festinati relationibus S^{ae} R^{ae} M^{ae} J^{us} N. C. sive suo
 Ministerio Communicabit. Reliqua in P^{ri}mis diligenter acutiles peragenda illibate fidei
 Conscientiae, Activitati, et Prudentiae Sui Subdelegati Committunt.

Instrukcyja Włodronemu Ignacemu Oginskiemu Obornemu
 W. W. X^o Liff^o delegatowi J^{us} k M^{ae} y Spley do N^{ae} Monarchini Rossy-
 skiej dana z Kancell. W. W. J^{us} Liff^o w Wschowie dnia 21° Maia R^o p^o 1742°

J^{us} Odebrauzy W^o Ablegat Expedycy swoie tak z Kancellaryi W^o L^o Liff^o jakoteż z Skarbu kor. y
 Liff^o popierzy nicodwocznie na Holice Morkiewskę, Lubogdziejskie z naydosci natenozas M^{ae} Monar-
 chini Rossyjska. 2° Stawuzy rozsluic na Miyscu Rezydencyi N^{ae} Monarchini Rossyjskiej ogło-
 si Przykaz swooy Ministerio Dworu tamtego, y potym przy oddaniu Tworaynych Wzrost Uprawai
 bzdic o Naznawzenie sobie Audyencyi, utyci Nayasniyszey Monarchini.

3° Należący Audyencji przy oddawaniu listu albo Credentialium, od J^o k Mi^o wyrazi Uro: Ab-
legat wiak naykötzych Stowach iż byko J^o k Mi^o Intewena pozwolily oddać ię od Panstwa swo-
ich Dziadziernych, zaraz zechawczy w Panstwa Królestwa swego przyżożeniu Walecy Sena-
tu Rady nicodwoczne wziót Przedsiwzięcie. Wyśłania Uro: Ablegata, do N^o Monarchini Ros-
yjskiej, tak dla powinszowania tejże Monarchini Rosyjskiej Obicia Szagow Panstwa Ros-
yjskiego iako y dla upewnienia ożroczey y stateczney Przyjazi J^o M^o y Rptey, przytym Uro: Ab-
legat Uprazai bydzie aby w złconych Intewenach sobie Taskawe od N^o Monarchini znalazł
zaraz Ucho, a dla obserwieczney Explikacyi mógł mieć Narnaczony Czas do konferencyi z Mi-
nistrami Jey Canki Wieliczenstwa. 4° Na Konferencyach z Ministrem, czyli Ministrami
do traktowania z sobą narnaczonemi wyrazi Uro: Ablegat, iż J^o k Mi^o y Cała Rpta, iako
pragnie nienaruszoną Nigdy Przyjazi y dobre Spriedztwo z N^o Monarchinią Rosyjską za-
chowuywai według dawnych Sojuszow y Traktatow, tak i na dalsze Czasy rzetelne kupi Przy-
iazni dawai bydzie zaraz dowody, a oraz nie wątpi ze y N^o Monarchini Rosyjska równą
wzajemnością, ku J^o k Mi^o Pana N^o Miłosciwego y Całej Rptey czestowai bydzie.

5° Wyrazi Uro: Ablegat iż bydzie w Charaktrze podobnym wysłany do sławney Kamizy N^o Monar-
chini Rosyjskiej Anny, o wspomnienie ię Satisfakcyi dla Ukrzywdzonych przez Marzecz Woysk
Rosyjskich w Panstwach Królestwa Polskiego. Narnaczona była Kommissya w Łatanowie, y już
in Parte Nicktorzy odebrali Solucyę tandem zaimitowana do Łatanu, a potym przez Smierć N^o
Monarchini Anny, niewista dalszego swego skutku, aratym Uprazai bydzie Uro: Ablegat, aby ten
Kommissya znouu reanimowana była, z kontynuacyą Nadgrod y rankody porozumione, y ten
Punkt pro-principali Instrukcyi swojej mocno popierai bydzie.

6° Ustawione Skargi o pragnienia Dniepru zachodzą, od Obywatelow Panstwa Królestwa Polskiego
na Korakow Za Dnieprskich y Siłozowych, którzy swawolnemi kupami wpadai w granicę Panstwa
Rptey, Sabunki Wsiow y Miateczek, Zaboystwa Szlachty y dnozi niewinnych excent, zarazm złe-
ca ię Uro: Ablegatorowi aby z Ministrami na Konferencyi umowił sposoby, iakimi mogą być te kupy

ciawodnie utrzymać y ostatek dokładowego Ordynansu dopinał się, żeby zobopowiązać-
 kie bezprzerwanie granic były mogły i Ci surowości karać aby utrzymami byli od podobnych napadów z Łajazowu.
 2° Potemoras kiedy Wojaka Rosyjskie po użyciu z Panstwem Turckim traktacie powracały
 nad od Chocimia, ku Kijowu, Sta przedniego przycięcia zortawity były częć znowu Amuricyi w Mosi
 Starostwa Smolwskiego niedaleko Kamienca, Spół Zachowując Neutralitatem firmam z Panstwem
 mi by granicznymi, niemożę Stężyć u siebie trzymać tych Amuricyi w takić Panstwem Turckim bli-
 skości, a zatyć y teraz ma in Commisii Mr. Ablegatu morcie jak najprędzj stamtęż Miysia tych Amu-
 ricyi Wywóz, bez ujemniejszenia żadnego Obywatelowi tamtejszego Kwaia.

3° Kiedy przez ostatni traktat między Rosyji o Panstwem Turckim, podobno przez Niciaidemość granic
 Kiolektwa Potłkiego przez Front Spłej Dukt Rozgraniczenia tego przechodził by, znowu Mr. Ablegat
 na Konferencyi dopomni się, aby to Rozgraniczenie w tamtym Kwaia Zawieszone było aż do Umowy
 Stanow Spłej, gdyż tam widocznie Stwierdza Rozgraniczenie potłkaci Karłowickim zakonczone między Pot-
 lka o Panstwem Turckim, a z 2° strony zachodzi Esekuto traktatu z Panstwem Rosyjskim, przez Sny mulltorickiego
 Potł Korony Potłkicy zakonczonego, dotąd Miel być wyprzedzić i obydwóch stron Kommissarze do Nowadze-
 nia Duku Granic, a to dotąd in rozr do skutku nie przyszło.

4° Ponieważ Stany Spłej na Sejmie R. 1726 a potem 1736. naznaczyły Kommissarzo do Konferen-
 cyi z Ministrem Rosyjskim, tedy Mr. Ablegatu zadane Materye oddawać się nieprowinien inno, okrom tych
 które w Instrukcyi muszą znaleźć. 10° Z każdego Miysia gdzie wstąpiły swoiey mić bezpie sposobności
 Potł, a partykularnie przy Rezydencyi u Dworu Rosyjskiego oddawać się gdzie partykularnie Mr. Ab-
 legat Ministrom Statu przy Potku 1° k. Mi zaskazyć, komunikując quae sunt deferenda, y porządku sy-
 noptice Dyaryusz Negocyacji swoiey. 11° Powrot od Dworu Rosyjskiego Ministerowi będzie Mr. Ablegat od suk-
 cennu Negocyacji swoiey, nie podobno jednak poronaci będzie, że Potki 1° k. Mi. mieda natożnego uwolnienia.
 Instrukcyja Sekretaria Mr. Oginskiemu Obornemu 11° W. X. 11° Ablegatowi do N^oy
 Monarchin Rosyjskiej która tylko Sta swoiey partykularney Informacyi mić by-
 dzie. dana z kanceli. W. X. 11° 10. W. X. 11° w Michowie 21° Maja 1742° Roku.

N^{ro} Stanowczy w Moskwiie czyli tam gdzie się znajdujeć będzie N^{ro} Monarchini Rosyjska, razeli się Ogłoni Mi-
nistrio Dworu Kamecznego powoimienij zmić in omni Confidentia Wro: Obligat Nam amabili i k: z Wro: Perod Re-
zydentem Salskim y od Niego wozgł: Informacye Respektem oddawania Wzrost Ministerio Prezentu iako y rozpisum
Uproszczenia Sobie Audyencyji u N^{ro} Monarchini Rosyjskiej takze Sokolowick b: gdzie należało do partykularney
Informacyi Wro: Obligata we Wzrostkim tym może być obciemiony od Wro: Residenta Salskiego iako tam dawno za-
mieszkałego, y wiadomego Sekretar Ministriji Prezentu, do czego Słiz: Słabimtu do Wro: Residenta Salskiego poryta się.

2. Jeżeli byśmy przy dworze Monarchini Rosyjskiej znaleźli inżyniera Monsieur le Baron de Jordonff Chambellan de S.
Mł. Król. Hr. Altagat starciej porozumien aby byłym wójko najlepszym był sprzymierzeni y konfideneyi.

3° Przy konferencji z ministrami namienić trzeba że 2° K^o M^o między innymi nie otrzymujący powyższych dokumentami Niemcy ugotywałby dowód, że Ministerstwo Szwedzkiego Rządu posiadał wprawdzie, który Chciał konferencyę włożyć zrobić, u przy pomocy Societatem Belli przeciwno Szwedzi uogólnić, u takimi stanę 2° K^o M^o aby wkrótce swoim podmioty ten ogień przeciwno Monarchii polityczny zaraz być ugaszony.

4° Prosimy iż Wł. Abbat odzwiać dyktando Wł. Helmanowi Wł. aby mógł mieć zebrane synoplicę porządku Księgody przez Korakow sławnych lub Radniepskich, a partykularnie jeżeli by iż słowca jako Rata Wielmogo-

5° Ponieważ to Porcelitwo Wł. Oginińskiego Obornego Wł. Wł. Lit. ma Konieczną z przestym niedawno odprawio-
nym naszym Hanaizj porocim Wł. Oblgat i ogini z oba przestym Negocjacyi Dyarymiz, y ierli nie Dyarymiz-
ty to Copie z podpisem Kłowego Wł. Piesztanow jako Concordant cum Originali Ordynanowu Staciony
Pravizji N^o Monarchini Anny, do Salysfakcyi Wkrzywionym przez Marze Woytku Rosyjskiego przez Polke
regulowiczys, iako y Diploma z Wogdy Woytku Rosyjskiego przez Polke, przechodzi niebodo. Jeżeli nie in origi-
nali to Copie Wypcy namienionym Sposobem Autentykowana a to ad omnem eventum ierli by przy konferen-
cyi potrzeba tego byta gdyż przez Ministerium w Orobach ierli odmiennic.

6° Jeżeli byta jaka rozmianka o tytuł Impertenturkim oznazi Ur. Ablegat ze brzoze Wyistany od drooch ty-
ko Stanow Rptey, nie moie byc inny dany tytul tylko według orlatnich Szejnow y Traktatoru, na
przyntym zai Lywie Włpnie nie trzba ze cała Rzecz Napoliota zgromadzona takwo k trudności i-
takwi, statym wszystkiemu Szejnowicy Przyalwi.-

7° Gdyby quo Casu Uro: Ablegatowi podane były od tamtego Ministerium Nowe do Negocyacji Ko-
 kła, o krom tych które w Instrukcyj dany są wyrażone, kedy exkuzować się powinien że nie ma się
 żadnego w tej Materji kommitu od J^o. k. M^o y Apłcy malimitatum Charakterem suum Uro
 ad Punctum w Instrukcyj Publiczney przyta się partykularna Informacya, i idnak Mr. Ablegat dla
 lepszej Informacyj powinien się ogłosić W^o Heltmanowi W. Kor., aby Mu Mappe Wywidziony przez
 Mr. Benot Intygator Kor. wyprosił z Informacya Koperow y Mieyć mógł kommonikować.

Sint do N° 4 Monarchii Rossyjskiej tomus Mr. Ablegatowi dany, ut Supra.

Zachowując jako Najlepszego z granicznymi Panstwami Koletowa Naszego Haimonia, Najbardziej
 Staraliśmy się o to, aby z W^o Rossyji Monarchya tak ściśle y niewrozczona trwała Przyjaźń, której
 by żadna nigdy Okoliczności przeciwności naruszyć nie miała mocy. Dla tego kiedy po przedłożony
 dla Interesow Naszych w Panstwach Dziśdzicznych Asydeney, teraz dopiero Radę Walną Senato-
 wi Naszemu w Wichorwie dla roznych Apłcy potrzeb narządzić Nam przyszło, zaraz Mr. Igna-
 cego Oginskiego Obornego W^o Wł. Lit^o nam y Apłcy dobrze załatwionego w Charakterze Ablegata
 Naszego do W^o C^o W^o Wyzytamy, aby ten nie tylko o roznych Naszych y Apłcy zachowania Sta-
 łeczney Przyjaźni upewnił Intencyach ale oraz przy powinnowaniu W^o C^o W^o Obiecia Szczęśliwi-
 sto Całej Rossyji, oświadczył w tym partykularnym Serca Naszego Radość. Mprzaramy przy tym kōttriko
 W^o C^o W^o abys promissionemu Mr. Oginskiemu Obornemu W^o Wł. Lit^o Ablegatowi Naszemu w
 tych Wypłki A Interimach które od Nas w dany sobie Instrukcyj ma zlecone, zupełną Wiarę y Tęsk-
 nie dawać. Nic toż piemy z W^o C^o W^o idąc W^o Ojca swego Słowa mi, wzajemnie ku Nam y Apłcy
 cęlować będzie Przyjaźnia, której przy długim zdrowiu y Panowaniu Najpomysłniejszych od
 Boga Życamy Sukcesow. Dan Wicherwie 21° Maia R^o P^o MDCCLII. Panowania Naszego 18 Roku A-

Copia Literarum ab Excellentissimo Mactachowski Pro Cancell. Regni ad Supmos Consilia-
 rios, Maiores et Minores Capitaneos, tum Regentes Ducatum Curlandiae. & Semigalliae ex
 Mandato S^o R^o M^o, quatenus Bona Kutzaui J^o de Mirbach Nbli Cubiculario suo in Possessionem

Invenit Hubertburgi 1^obris 1742° Scriptum
 Magnifici ac Sⁱ Domini fratres Honoratissimi
 Nihil desiderabilius haecenus Cordi Meo inerat prout eam quia semper dignissi-
 mas Personas M^o et G^o Dominationum Vestrarum prosecutus sum destinationem Ma-
 nifestam facere quiam Nunc ergo ex infra deferendis Offerentem sese occasionem libenter An-
 cipimus de intimo Affectu meo fraterna Propensione distinctoq^{ue} Cultu eandem Ceteris Parentibus reddem-
 das esse Cupio. Quamprimum S^o S^o M. D. Meus Chemis ex speciali Gratia Clementiaq^{ue} sua Rescri-
 ptum ad M^oas G^oasq^{ue} D^oas Supraascriptorum ratione favore Sⁱ de Mirbach Nobilis Cubicu-
 larii sui Subscripserit. Statim ac eo instanti mihi quoq^{ue} in Mandatis dedit, ut eandem perquam ferven-
 tissime Parentibus inquiram, quatenus Bona Ruzau cum omnibus Attinentiis iuxta obloquun-
 tiam Supra Mentionati Rescripti sui / quantoius in actuslem Pronominati Sⁱ Domini de Mir-
 bach Pensionem dimittant, et Proventus ab actu ejusdem Rescripti eidem recte demandent, hoc
 quoq^{ue} specialiter denuntiandum M^ois Sⁱq^{ue} Dominationibus D^ois S. R. M. D. M. C. inungere dignata
 est quod prout eand^{em} Gratiam suam Memorato Sⁱ de Mirbach M^o Cubiculario suo tanquam di-
 rectus immediatus et utilis M^oorum Ducatum Dominus Politi, ita Nullas moras, nullaq^{ue}
 Punctationes hoc in Negotio patiet, imo omnino Mandatis suis obdixit vult semelq^{ue} receptum
 in protectionem suam G^oum de Mirbach semper protegere verbo suo Regio spondit.
 Quod vero ad expedienda praegnantiora Negotia sua S. R. M. D. M. Clementissimus Persona Eiusd^{em} Sⁱ
 ac Mirbach celerius indiget eo magis Mandatis suis urget, ut M^oas G^oasq^{ue} D^oas D^oas instantane
 in ead^{em} Bona Ruzau eundem Officose ac essentialiter intromittant, Nequa moram illis in oris Lus-
 landiae Negotia sibi Communa indurim en ali quod illabant. Robe itaq^{ue} spero M^oas ac G^oas D^oas
 D^oas pro debita erga S^o S^o M. D. M. C. devotione ac obedientia Primum omnia sine omni Punctatio-
 ne adimplendas, Voluntatiq^{ue} tanquam Domini sui directi satis facturam, quod dum ex speciali
 Mandato S. R. M. D. M. C. An^o M^ois Sⁱq^{ue} Dominationibus D^ois denuntio, me ipsum favoribus ac bene-
 volentiae saltem Commendo ac prompto affectu Cultuq^{ue} Manco J. Mataschewski P. Q. R. P. -

Literae ab Excellentissimo Domino Metackowski Pro Cance-
 llario Regni ad Magistratum Vrochovensis iustam meritorum
 habeant rationem cum declaratione quod processus et Decreta
 in Magistratu Oppidi Swieciechoviensis lata Bonae fa-
 mae Eiusd. D. Anders non debent Nocere Breve A. M. 1742 Scriptae.
 Nobiles ac Spectabiles Domini Amici Honorandi. Magistratus Oppidi Swieciecho-
 viensis iudicandi Dominum Anders potestatem habuit nullam, cum de Jure Actor debeat
 sequi forum Rei. Jure itaq. tenebatur Conveniri D. Anders / si necesse fuerat / in Judiciis
 Magistratus Vrochoviensis tanquam Eiusd. Civitatis bene Pensionatus Incola et in Magistratu
 Constituta Persona, quod cum secus factum, Processusq. ac Decreta in foro illo incompe-
 tenti contra Eund. lata sint. Dni Vre lisionem Jurium et Privilegiorum Eiusd. Civita-
 tis sentire debebant, Juramentum quo ad avertendam quamvis labe factationem obligati et ob-
 stricti sunt Nullam Considerationem Eiusd. Processus ac Decretorum habere, multo magis ali-
 quam assentationem Obvenerunt, ne tacite facturam eorund. Jurium et Privilegiorum suo-
 rum approbare videantur, sollicito equidem uno inconvenienti sequuntur plura. S. autem A. M. 1742
 D. N. C. Imus Immunitatem Jurium et Privilegiorum Civitatibus suis servientium sanctam
 tectamq. a inviolabilem manere ac habere vult, Eiq. D. Anders Patrocinium et Protectionem
 suam Regiam Clementissime promittere pro semper dignata est, quare si Muncius Ministerii
 Mei commendandum ac declarandum Tribus Vris Censui, haec Decreta ac Processus nun-
 quam Bonae famae Eiusd. D. Anders Nocere, vel ad obvianda Munitia in Magistratu prope-
 dire possent, quinimo ut iustam Meritorum Eius habeant quovis tempore rationem Eundemq. tanquam
 Concivem et Conspectum suum Amoris ac Bonis Officiis prosequantur eade in civitate non desino ac
 maneo. D. N. C. Nobilium ac Splendorum D. N. C. Vrum Amicus ad Obsequia Paratus Joannis Metackowski.
 Copia Literarum Eminenti Cardinali Singendorff Episcopi Vratislaviensis ad Cellarium Pri-
 matem Sui Polonice Di. 28.bris 1742. Script. Celsissime et Rme Archi Episcopo Primate et
 Principi Dne mihi Colendme. - Praesentium Exhibitor Rudis in Christo fidelis Antonius de

291

Biberstein Hawadzi Cathedralis Ecclesie Divoniensis Canonicus, et Parochus Graboviensis
Diececesis Meae Vobis scribens rogavit me, ut Beneficium suum Parochiale cum alio idoneo Subi-
cto de Consensu et ad Presentationem Sessui Polonice Regis suis Presentandi habentis commutan-
di Licentiam Eisdem Concedere vellem. Cuius interea perveni, Magnam a suis distantiam alias Moti-
va et rationes, ad hanc permutationem a me pro sufficientibus agnitus allegando; Ego proinde in-
stae ac rationabili Eius petitioni morem gerere cupiens. Eundem ad effectum huius permutationis cum
Beneficio in Diecesi Gnesnensi existente obtinende Presentibus Dilectioni Vre hinc Officiose Commem-
do, longe omnium gratissima accidit mihi hac opportunitas Dilectionem Vram Constantis obsequii
ac genuince Observantiae qua Land: colo, Presentibus dilectis reddendi Certorem, ac palmam facienti quo
ad finem usq; perveniam. Dilectionis Vre ad obsequia Paratissimus pph: Carolus Singendoff Episco-
pus Vratislaviensis. - Vratislaviæ 23re Sept 1742° - Inscriptio: Celssimo et Reverendissimo
Principi et Domino Christophoro Archiep: Gnesnensi Primati et Primo Prin-
cipi Regni Polonice e Comitibus de Szembek mihi Colendissimo q.

Commissio ad Oppidum Wieliczka pro disjudicatione Contro-
versiarum inter Cives Eiusd: Oppidi Subsecutorum Hubertsburgi.
22° Julii 1742° Anno data. Augustus III 1742.

Eius Bartholomeo Skrzetuski Venatori Chelmensi Vice Suppno Salis forinarum Nostrarum
Vielicensium Stanislaw Antonio Jazewski Vice Colonello duci Guardie Nostrae Equestris, et Alberto
Tomaszewski Secretario Nro, Commissariis Nostris fideliter Nobis dilectis Gratiam Nostram Regiam, Eius
fideliter Nobis dilecti. Intelleximus tam ex Relatione Centorum Consiliariorum Nostrorum Lateri Nostro
Assidentium, qm ex supplici Libello ab oppidanis Nris Vielicenz. Nobis porrecto multa odia, Conten-
tiones et Dissensiones inter personas in Magistratibus Eiusd: Oppidi Nri Vielicen: Constitutas, ac
Communitates Eiusd: Oppidi exortas esse, proinde ne hocce Oppidum ac Incolae Ipsius ad Ulti-
mam vos gantur Ruinam Nos Potestate Nra Regia in Virtuteq; directi Nri in omnes Civitates et
Oppida Regni Nri Domini, fidelitate Vra de quarum integritate Conscientiae, Prudentia, et in re-
bus Agendis dexterritate, optime parvari sumus / requirendas esse Censuimus, requirimusq; Presentibus

Literis Nris ac Juro. Mandamus, quatenus constituto inter se certo tempore extra Urbem / iusta praxim
 Juris / literis suis Innotescantibus, in / fundum Eiusd. oppidi Wiliczka condescendant, ibidemq. in Pre-
 torio sive alio Commodiori loco sibi beneviso, Jurisdictione sua Commiseriali fundata, ac per Ministr-
 riam Regni Generalem Publicata, tam toti Magistratui quam Communitatibus coram Judicio suo Com-
 misseriali comparere demandent, ac imprimis de Electione Constitutarum in Magistratu Prio-
 rorum Capacitate, qualitatibus, bonaq. fama, ac probis actionibus Earum moribus, tum utrum rite
 et legitime eadem Electio peracta sit inquirant, et utrum prefatæ Personæ in Magistratibus ri-
 te ac legitime collocatæ cognoscant, et pro ratione Juris, æquitatis, et Privilegior. Eiusd. oppido Si-
 venticum revocant, abusus quævis in ead. Electione Commisso tollant, et in posterum Committen-
 dos interdiciant, Contractus Arrendatarios Advocatie Diehine, et Ville Zabourki, quibuscumq. Per-
 sonis datos huiusmodi, Cognoscant, rescindant, cum vero Contractum qui cum Maiori Emolu-
 mento Eiusd. oppidi ac Consilii Publici Conscripserit approbaverit, Internum et Extri-
 num Regimen Magistratus inspiciant, Calculum de Proventibus Publicis ac privatis Eiusd. oppi-
 di, ab ultima Calculatione a quo Competerit excipiant, et si in usus Privatorum Conversi fuerint
 restitutionem in iungant, In iurias Particulares inter quasvis Personas Eiusd. oppidi / causas Successi-
 onum ac fundi nihil quidquam tangendo / necdum in Judiciis finaliter decimas disjudent, de Publicis
 ac Privatis Contributionibus vel aliis dationibus et Angarisationibus utrum aliquis Civium vel Subur-
 banorum præaggravatus fuerit, Eodemq. Contributiones utrum intanta solummodo quantitate, qua-
 lem necessitas poposcere exagebantur, serio investigent, inducant etiam Inquisitiones si opus fuerit expedi-
 ant, et quidq. iustitia et æquitas præserint decernant, tum ea omnia quæ ex orbita boni Regiminis Jurium
 et Privilegiorum totius oppidi, quam cujuscumq. Personæ Civilis exciderint id omne ad debitum redigant ordi-
 nem, nihilq. intactum relinquendo omnia finaliter disjudent ac præcia appellatione decident. Factum fuit.
 Copia dictæ Jnr. Penoe Justygatoræ kor. Ablegata ad I^o k. Mi y Septej do Prezw. Poty.
 do Jnr. Wudy y Senata Limm kjiow. Het. W^o k^o 2 Jan 2° gbi 1742° Pisamego.
 Præparatorum Eamq. Mattem piluor. nadstoricis Jnr. Panu Dobrodzi giori cum debita Adoratione et rela-
 tione Præjisa Mego Napieworzy Poterze w Chocimiu cum pleno honore obsequationis, obsequam us-

zkiej droginy Cultu profundo, donosząc że do Jas byłem przysięży swiętszem i szczerze płażem, naprzed na Gra-
 nicę Powiatu Chocimskiego gdzie mnie doprowadził konwoy Kaszy tamceznego, miałem obrot od Hcia Jmci
 Hospodara delegatos Jm P. P. Kalfady y Kantu kuzeno ludzi z przewieznych familii porządnie powiadowa-
 nych, którzy przy dzie Hcia Jmci Hospodara brwiadowyli Mi asistentiam, zbliżywszy zaś pod Jassy
 o ieden Sabot, zastalem Hetmana y Marszałka Wielkich Wojskich, którzy cum decenissimo Apparatu
 et Comitatu ludzi y Wojskowych y Dworskich przy Muzykach, Chorgwiazach, Protopczach urozynili
 przywitanie przez Homara Pichoto Stożcego, po krotkim Komplementcie Honi S^{re} Hospodarskich Waga-
 to y uowierzno Ustroionych dla Mnie et propter Comites prezentowali, przesiadły us na konie, y zbliży-
 wany na przedmieście zastalimy Pichotne Gwardye Semenow Janarow et Lujinvi nomenclaturce
 Milicji porządnie roztawione, Między szeregami których byliśmy prowadzeni longo trakcie przez
 Miasto Nowemi Mostami młane do Stancyi czysto przygotowanej Sofami w kilku pokojach opo-
 rzdzoney, wkrótce potem byłem regalizowany od Hcia Jmci Hospodara Cukrami, owocami, Ro-
 sółkami, Winami, Chlebami, Na kilku dziesiąt Sackach Srebrnych przez dwóch Podkomorzich pre-
 zentowanemi, Zostala in Crastinum essencya Wizyty Hcia Jmci Powinney, Mizo ze Między In-
 symnacyami potocznyemi o tej Wizycie poprzedzajacemi, tykaly mis delacye, iakoby S. Kamisji
 Jm Pan Wda Marowicki Posel na ow czas Wielki, od Poty powracajacy, oddajac Wizytę Nic ina-
 czej tylko w Jecie Audyencyalney od S. P. Hcia Jmci Mikołaja Mauro Kordatego Ojca Minicy-
 szego Hospodara in solio suo siedzącego był przysięży nalerato mi albo scrutari veritatem tej rela-
 cyi, albo Conciliare ampliozem humanitatem Minicynego Hcia Jmci Hospodara, ad sufficientem
 Satisfactionem Maiestatis et Gentis Nre. Zemy us tedy Antecedentes wiecgneli wlisty od kilku mie-
 sicy ab utrinq pisane przez ktore Hcia Jmci Personales Inenitudines, za Moie, w korespondencyi
 Attencye, a ja przykancie dalszy Jego beneuolencyi, y moicy ku Niemu Proponicji oroiadowyli
 smy, Dlatego polaki ch sadatkach godzilo mi us kontowac gradum et Successum voti mei, y tak in
 Crastino urozynitem propozycya, że iako us znam ad debitum Cultum Hcia Jmci prestandum, tak
 upraszam o determinacya, iako mi pozwoli aleguierowac hunc Passum, czyli przywatnie iako fidu-
 ciani osuo czyli for Publice qua Characterisato, gdyż iazeli przywatnie tedy niepytaic de formalitate,

poracharony i indym Komuniem wkołacie karokomney uspokoiłbym desiderium meum niekupuli-
 zarę nad wszelkim przyjęciem, iereli zai Publicznie et in Characterie kedy rad bym provisionaliter u-
 bawiczyć Sobie Respect Jego y względy Imienia N^o Pana y Aptu, których Portwety piastui y w
 Sercu y na Samionach moich, to iut zbym przez drugę Emphaticę Pokoiou nie miał m^oam zuka-
 nia Dcia Jmci, z tak słodkim Lipatem, y zbym w przyjęciu moim mógł profitorować plac przysły-
 ny do Suknowania tak drogiego Depozytu, turzyło to do drugiego et Principem et Seniores Curie, byty
 Koncertacye supra formalitate Anteaclor, y kiedy tak cały dzień zwrót pensando atutring preemi-
 sact opponendo partim swierze obowiązki desuper o utrzymowanie Pawagi huius Solii, partim
 dawniejszy dostojnstwa Regni quondam Dalcie circa reliquas Prerogativas Eundem Solii poro-
 state, y prawrze Eodem tenore windy korwane y utrzymywane, po replikach moich pro virili mo-
 ugnionych, trzeciego dnia zrana dobrze rzecz zwarywały, et à fine spenctrowawały, Napiałem
 Daledictorias zgodziskowaniem Solunym za tak wspaniałe y hojne przyjęcie; acz in Presenti od-
 danie wzyty Akti prywatnie ani publicznie Conciliari nie mogło Satisfactionem Dcia de-
 biti odtożytem dorodniczego Ciaru, z tym listem delegował Jmci Pana Sekretara y Thomara
 Kor, nie mogła Subsequi tylko Benedictio et permissio Itineris przez powołanych Moich Delegato-
 row, w tym Konkcie zaraz przybyli od Dcia Jmci dwaj Mężowie iednym Słowem Wspaniali Mon-
 sieur Rado Głowiak po Słowem przez Europe Wiarowaniem swari farundia Wiedu Językow przyje-
 mny, a drugi a Secretis Consiliorum et Medicince w Języku Łacińskim iak Cyceso wspaniały, Munus
 Drogmana czyli Kandyda piastuiquy ad Mirando ac detestando Successum Propositorum, odpowiedziałem
 Cum omni Civilitate ze po Wspaniałym Sercu Dcia Jmci Spodiciwam is Amationem in utrumq
 tak Regulamen Wzyty iako y accelerationem Podrozny iut peto, po kwodkim examini trans-
 actorum sprawiedliwi y sławni Ludzie dali mi affirmativam, ale natychmiast wśicknych digressyad
 nie mogli uitaie desiderium reparandi Pmissa, nie mogłem być incivili zbym nie prezentować e rei-
 poco Meam facultatem et conatum, y tak idem z nich pojechał ad Curiam, drugi zai w Momencie rozstaiory

us do Mie koncetoat secutim, a przyemawszu inexpressible prosumicic us na dniu wozoraj-
 szym, redukt uszysko na dniu dzisiejszym ad hunc Ordinem, na przed o godzinie 10 rana Concedim
 do Stoi ktora drogi bardzo smaczna, iuz niekonic Wierchowc iako zwyczajale b: Karet Hospodarskich
 przyzto Cuzp Cuzp Cuzpodarow, Rajukow, Szatrowo, Pachotkow koto Karet idacych, skoroimy us
 lokowali do Karet Czarnowie Wykrykneli implorando Benedictionis de super, iedaliimy pomis-
 dzu Szeregi kytu Milicyi, od Stancyi az do Zamku restaurione, precedebat mi, kalwa kata moia w
 idney Partyi, Barwy Pekoiocey Konturze Pomowe ze złotem, y biskitne Turpany Maigcey, w dru-
 gicy Partyi, ^{tak do morwi iako i} Barwy Pekoiocey przyjaciele Comites Jtneris, po nich Sautrowie w Barwie biskitne-
 go Ataru z galonami, szaturski kono Laski y Kaski srebrne potym Pachotcy w karmazynowych
 forczyach a biskitnych katanach Tasse, Szabeltary, Pellice, Jury srebrne odlewane Kora srebr-
 ne z Hincimi przy Magiowskach, po nich Czuhdarowie Moi, w karmazynowych Turpanach y
 kotpakach okaratych przychodacy do Wchodow Palacu przyjmowal wprzuy wspomniony Mon-
 sio reparator hestemorum z dwoma Kameerami, na Wierchu Schodow dwudzy Officyali-
 stowie ponowili Przyjcie wchodzac ad Vestibulum stawili us, Jmć Pan Portelnik alias Mar-
 szatek z Jmć Panem Hetmanem zby zai uniknac iako Peci dlugiego Hospodara szukania kwi-
 towang, Jmć Audyencyalna a wbliszezy dywanowej Sali lokowano Solium na trzech Gwadu-
 sach Czerwonym suknie przykrytych, po obu dwuch Stronach zrobiono soffy bogatymi Wsz-
 gtowiami adornowane, a tak idnym tylko progiem y drzwiami discriminatus przywitalom Kcia
 Jmć Hospodara, in dimine mile miis przyjmuiącego, dozedzy zai do Miyscia Kcia Jmć in suw do-
 lio a ja na prawey Kcie na soffie lokowalimy us inter Contestaciones Moicy Propensyi o-
 swiadczytem motu proprio exultationem z strony N: Krola Jmć y Caley Aptcy Ku Obloc Kcia
 Jmć ze przeprosiny, oprowadliwie gubernando granice kutysze daie sposob zachowania Kie-
 swicna, Porta prywatey Przyjarni, y Wtrzymanio Prymiera wiecznego, tandem qustiones o zdrowiu
 N: Panikwa i N: Familii o obrocie y Przyjarni M: Pana Tobrodzicia, Solworowazy responsio-
 nibus, postulata Jmć Pana Nicogotowskiego wogldem uprosadzenia Coiki Jego, drugie oo. Jerwikow

tutekrych y 80. Kreszlianow względem ciotki Jontow y Rowintow, trzeci względem kępcow Ormianow aby
 niewinni za winnych nie byli sekwestrowani et his similia utante Xcia Jmci Wespierczywszy potwick Kaffy
 Czekulady turskacych Wonnorci, Aspritya rozowu Ostrawczy, bytem znown ead: Methodo az do Progu od
 Xcia Jmci konwojowany, przez tydzień Oficjalistowaz do Karczy sprowadzony, a naostatku przybyciem
 Jmci Pana Hetmana y Marzałka Najwyszych Jmci P. Siro y Jmci P. Karadzi na traktament do Mnie upro-
 szonych kontentowany po raz traktamentu u pięciwyszych drzwi Dragonia moia doć porządnie wymowiona:
 na u drugich drzwi Potłowi także odemnie unioformnie przyodiani paradowali, trzbacki wżanku Wanduki
 u stołu kapela dając dobra o ścian blisko natornych Instrumentach applaudowały, na podwórzu zaś y przy
 bagarach Semenow Choragiew Straz trzyma y ognie na kaganiach po całym Norach. Nieci, zgoda rum va:
 nam gloriam querendo ale ratury Solitudinem Patrum Constriptorum a mianowicie Jmci P. Kiatow-
 skiego dobro: Singularius wtey mierze badającego Contentando, to opirując się ku iac P. Progu ze dotąd et de-
 centes et regulari ter pomogł obcyć się, y supplikując aby ad gloriam Nominis Nro P. y dyżurny porzódł
 na tamtych wyiny palniowych przeprawach iereli nie lupczym przy najmniey podobnym porządkiem
 utrzymać się y ekspedycować. Quod reliquum est taloo domysleć się y pomianować jakim Kozłem nad Kondyucy mo-
 is iaka fatyga nad Wiek y wity moie mure obchodzić się wozach pisać Jmci P. dobro: Kwoć skarb odobran w Lno-
 wie expensowatę za mundur y Wroclawia przez Jmci P. Stoneckiego przywieziony portowa tyryca gon Czno: 28.
 zapłatę, Jmci P. 2 dobi moich iak puzota puznumatim Wyiggnotem y nadto za respectem Państwowym y
 Jego Tarkawym Kiedy tem 30 zacięgnotem, wrytko iak. Piatek z kłepcydy wyieka, Ja in Godzinny do sta
 Leuowotwici do 500 28: wyynoracy iden drugiego nie dogania, tak tu Umiciu dobrze skrochu Chodzie, recurru
 do Jmci P. Dobrodzieja y Jmci X. Kanclerza Abyscie per Onus Conscientiae podali sk, y tako ma-
 gno Jech Judicio Musiatem hinc Onus poddać bycie, tak suplikuj abyscie Jmci P. Dobrodziec u Nro Pa-
 na y Kptcy pażyli disponere Munificentiam ad retributionem, iereli żyto y rozsyliwy powożę providen-
 dam. Jechli co occurrer do komunikacy Sturzy będy cytry sive kłuz do pisania listów który to
 Janie Wielmożny WMPan Dobrodziec J.O. Xcia Jmci Kardynałowi y de Dworu przysłał,
 adresując niniejsze pisanie przez upewnione skce. ad Extremum. Sankaiac Xogi
 Janiego Wielmożnego WMPana Dobrodzieja y przigaci się A-.

87.1

ANUS 1743°

Pro Memoria ab Excellentissimo Mataschowski Pro Cancellario Regni
Excellentissimo Bavarii Keyzerling Ministro Russo Drendae 5° Febr. 1743° qua-
tenus Praefectus Cognomine Swiczyn cum Militibus Moschis ex Bonis ad
Capitaneat. Smotricens spectare amoveatur, porrect:

Praefectus Cognomine Swiczyn cum Militibus Russicis per tres annos Commorans in Similib. Re-
gni in quadam Villa ad Capitaneat Smotricens spectans locatus, ibid: Magnas Angustificationes
Subditis Cuius Villa infert. Multasq. Violentias per petravit, duosq. Subditos lethaliter converbe-
ravit, alios enormiter continuo flagellat, quapropter Illustris et Mca Potocka Castellana Bracta-
vicens Cuius Capneatus Smotricens Domina Adversarialis decenter petit, quatenus Praefectus e-
xinde cum Militib. suis revocetur, prius tamen Expeducendis Inquisitionibus pro Violentis
Patatis puniat ac Damna illata separet. Datum ut Supra A. -

Copiae Responsi Excellentissimi Domini Bavarii de Keyzerling Mini-
stri Russici ad Supradictum Memoriale id 6° Febr. 1743° dati.

Cum vix facilius praesindi queat omnium querelarum occasio contra militem Russicum Amu-
nitionis in Lago Budka relictae Custodem quam si Milite. Polono isti Ammunitioni Custode Praefecto,
prout hoc iam pridem ex sola querelarum removendarum ratione amicaliter desideratum,
Russicus Miles ad suas reducere, ideo auditi recentioribus Contra Militem istum querelis, non potui
quin iterum atq. iterum rogarem, ut Milite. Polono Custodia Praefecta Ammunitionis ad tempus quo ex
finibus Poloniae in Russiam fines transportari poterit committitur, qua dispositione facta, Miles iste Rus-
sicus absq. Mora e finibus Poloniae discedet. Datum Drendae A. Comes de Keyzerling.

Relacya Ablegacyi Smi Pana Lopuskiego Piarza Grodzkiego Chetm-
skiego do Hana Smi od Legoz Samego Smi P^o Lopuskiego przyslan.

Punkta Instrukcyi: 1° Jakom ozniadcy podczas Audyencyi Stalczno przyslan 1° k. Mi-
y Caley Spity tak y konar ponarom, 2° Miorego bardicy niypragnic jako tak 1° k. Porty Ottomanika,

/doktorcy z Najprzewoznego Sejmu Wielki Póśt datynowany być ma / iako też z J. O. Hanem Jmć zachowywać według traktatu Karłowickiego dobre i nie naruszone sąsiedztwo, do tego od N^o Królowi Polskiej y Aptey obserwowane by Przyjaźni dotyci się oczywiste dowody, kiedy podczas ostatniej N^o Partii Ottomanickiej z Monarchią Rosyjską Wojny Amekumwaną, Symon Pacificationis R^o 1736^e N^o Król Jmć y Aptę utrzymał Neutralitatem. 2° Sprawiedliwie N^o Król Jmć z laty Aptę ubolewać musi, kiedy traktat Karłowicki w wielu punktach z strony N^o Partii y Hanu Jmć nie naruszony, tak przez niedawne wtargnięcie licznych Wojsk tatarskich za granice Polskie, pogranicznych Woiewodztw Kustozienic, Janjrowo, Stod, Dobytkowo, Zabianic, y innych tylko w części wrocień, venty zaś zatrzymanie, iako też y podawanie przez datę opóźnienie, Kustozienia, Janjrowo y Stod, brania, zwoi przez wyprasko Stuzna Nastąpić powinna Satisfakcyja, która żeby tym dokonalszy stała się, najlepszy sposób naznaczenia Kommissary tak, iako N^o Monarchini Rosyjska przez Kommissarow swoich ukrywanym skody postaci, oraz mocną datą Amekumacy, ze nigdy na potym Wojska Jej y granice Polskie nie wkrocza, o równo wpraszam Jmciem J^o Księżycy Aptey J. O. Hanu Jmć deklaracyę. 3° Tatarowie Nohajscy araby w Wołoszech y bliskoko granicami nie osiadali, kładzie Korakom Heickangym się Protekcyja dawana nie była. -

4° Missionarę tak ściszony iako y Grecy, według traktatu Karłowickiego przy Wolnym wyznawaniu obywateli Chreściankich, w wielkim bezpieczeństwie w Panstwach J. O. Hanu Jmć aby konserwowani byli. 5° Kursey Polscy y N^o A^o d^o nad opisaną dawną taxę przez extorsyę Nowych Celt maia, aggrawacyę, przeto na fundamencie Pałt Karłowickich k nowe Improvizacye zmniejszone być powinny. -

Rezolucya od Hanu Jmć Selamet Geveia y Aptey Krymskiej. - Ad 1um Dziśkui J. O. Han Jmć z laty Aptę Krymską zatak oczywiste dowody, nie tylko wracimną, ale wieczną trwałą na fundamencie Pałt Karłowickich oświadczając Przyjaźni, y dla frontowniczey dobrego sąsiedztwa Obserwacyi w Wyrezerowane Pałta Karłowickie potwierdza, ratyfikuje, y wieczyście trzymać deklaracyę.

Ad 2um Przyznać J. O. Han Jmć Stuzną Protekcyę Aptey, ze niedawne wkroczenie Wojsk Tatarskich, dlatego iako najprzedej wysłać Póśta swojego zupełną Mocą liquidowania skody Maigcego, wraz

też kiedy stały się z Oskazyi Wójny Tureckiej, bo Tatarowie tylko na Sukkurs przyszli, Wice J.O. Han Jm^o ma się zmiścić z N^o Portu, aby dotakowey przytożyła się Satisfakcyi. Janyrow radnych na ten czas nie rozdzieli: teraz podawanie Grany lubo byli Tatarowie bez Ordynansu na pograniczu w Starostwie Guchynskim, to już uspokojony Interes, bo już Jm^o Pan Starosta Guchynski wioł go. i trzy K^o K^o niędzy co uwrzyna 279,000. 3um Korakom Hajdamakom Potekcyi nikt dawać warij^o się nie będzie owszem w tym Ponkie wypuść Ordynans do Generalnego Kommandanta, Ord Budziackich, y Nohajskich, aby Korakom rebelizujących Spiegowano, Szapano, y tracono, a Tatarowie Nohajscy, blisko Granic Polskich aby się nie lokowali.

4um Misyonarzom Łacińskim y Generalnie wszystkim Chrześcijańskiej Wiary Moimę bezpieczeństwo, tak w Kieście Bachczysarain, iako też w całym Państwie deklarowane, y przy Mnie podczas odebrania Ekspedycyi Sam Han Jm^o Publicznie mówił Werywori, aby mieli należytą Obserwację. W tym samym O.O. Misyonarzom Interesie, bytem u Hospodara Jm^o Wołokińskiego w Jassach, ale ten oświadczył deklarował wszelką Protekcyę y ochronę.

5um O Kupców Polskich, według dawnych Zwyczajów Cła odbierane będą yżnaw wypłat J.O. Han Uniwersat swojy, y Karat go widzieć Publikować, aby każdy którykolwiek iaka Kupcom uczyni kinywode na Gardle był Karany, iakoż podczas mey bytności Kupiec Kamieniecki negocjował Satisfakcyi w zabranych towarach po zmassem Kwacie swoim na Okręcie do Portu Państwa Krymskich przy lądowaniu, ale Pokazato się promissionie towary transportowane były do Benderu, y na ten czas Karza Benderki który teraz szturcowy y restitucyjny do Stambułu, iakoż według Taxy uwrzynionej w Towarach na 2700. Lewkow, za którym Kupcem wniosłem Instancję, wice J.O. Han Jm^o zaraz przat do N^o Porty żeby temu Kupcowi w tak znaczney kinywodzie stała się Satisfakcyja. Te Rezolucyę, wieściłko odebrałem ustną na generalnym Zgromadzeniu, ale uprzążem aby Ekspedycyi wyrażona była z Podpisem Szki J.O. Hana, iakoż otrzymałem, tylko 1° punktu wziętych 93 K^o K^o niędzy przez Jm^o Starostę Guchynskiego nie dotarło, gdyż uprzążem żeby y ten był adnotowany już 2° raz nie chcieli przypisywać Ekspedycyi, tylko resolutionem, że ten raz nie jest Sekretne ale Publiczne, bo Jm^o Komorowski przystany od Jm^o Starosty Guchynskiego w Benderze od tatara wozy wyrażone, brat piniędzy, o czym wotować widzieć powinni.

90/.

List od J^o K. M^o do Jm^o P^o Potockiego Wł^ody k^onowskiego Het-
mana W^o Kor^o w Drexnie 15° Febr^o. 1743° Pisan^o y. August Wł.
Wielmożny i Wzręczny Nam Miły. Zup^oelne ukontenlowanie serca Naszego. przychodzi
Nam z łg^od Owiadercy i Wp^oncy: Waszey. ze z dobrą Nadzięcią Ostate Naszey ztępnymy Synow^oku ku
Nam Poufali w zachodzących Mater^oyach Sekur^ocyzn^o do Nas. które iako byi widziemy y Ma-
i^oistatowi Najem^ou Przyzwol^ote, y Dobru Publicznemu Korzytce, tak te Korzy^oci Intencyi swoich z
Dobroc^o Oycowickiego Serca Naszego otrzymu^oisz, ze Propozycy^o y Rekomendacy^o Jego w Mater^oy-
cey Namy y zawsze Mi^oce b^odziemy Konzyderacyi. Zteci^oliemy tedy W^o Podkanceleremu Kor^o: aby
Mentem Nostram Obr^oownicy Wp^oncy: Waszey wywar^oit, y wow^ozy^ostkich Okolicznosciach znosi^o i^os
z Nim a tak o niestannych Naszych Wp^oncy: Wasz^o upomini^o y y Aspektach Dobrego Ocnem^o
od Pana Boga. Życzemy zdrowia. Dan. A. ut Supra.

Copia Listu Jm^o Pana Benoeego Instygatora Kor^o: Ablegata
J^o K. M^o y K^ostei do Przesko: Porty Ottomanskiej do W^o Jm^o
Kancelerza W^o K^o z Konstantynopola 15° Janu^o: 1743° Pisanego.
Olecy Exp^odyccyji którą przep^orawion^ozy Jony Balkany nazwane, z dyktos wypraw^oitum, nie mia^otem pe-
wney okazyi nad g^ostozenia i^os. Nagradzam z tego Mi^ocyca, donosząc z Powin^ony Weneracy^o z 4 K^osmi-
tis szczyliwie dociegno^otem do Makrahova Miasteczka 4° Sahaty od Stambułu leżącego gdzie ad requi-
sitionem meam pozwolona Mi brygadier^oka, dla pos^ołgowania Defectum moim a bandier^ou dla opozg^ode-
nia Jospody na k^orze n^oznaczoney, post^o Expirationem 3 dniow^oki awizowany okalwakacie Cesarst^ocy,
przeiwko Mi^ocie wyprawion^ocy, 1° zaniostem ad Ministerium rekuzacy^oq, okomplectowanie Ci^ouszow,
juxta Num Antiquum ap^ootym 8° Eiusdem k^o pułnocy ruszy^otem z Makrahova, y rowno ze Dniem
Stano^otem u Mostu filkiopru nazwanego, Minqwy Stambuł in Vicinia k^ory leżącego, tam zastat^otem
promission^oq Kalwakatę sub ductu Kapucibazzy y k^oilkunastu innych Officyalistow wstroi^o Dziwano-
wym na Mi^ocie Czeka^oncy^och, y Wielk^o moc Jan^oczarow po k^orotkim powitaniu k^ostte stodyerami Cz-
stowaniu J^onifikowaniu Prezentowano dla Mi^ocie Konia Cesar^oskiego w^otknym y bogatym stroiu, a
dla Kawaler^oyi Polskiej 30. Innych koni tak tez j^onif^ocznie przybranych przez Podkoniuszego Cesar^oskiego

y innych Officialisow tej Stajni, przyprawionych Nim przyjeżdżo do Wiadania na kon effei zby
 wszystkie Assistenty Szwedzcy wyszła na przód dla zostawienia porządku ludzom Naszym, aby iedni nikt
 nie przewywał, a oraz przysłym oburczowatem Sreptanie et gestus secretos do Kommissarza Mego-konduktu-
 ra od Kapuci Bazy Cywilne, takze iis Takwo domyslic mogłem Mistwium o Mistrzynie Prawcy Słki
 porożyc gnienu zatym kahalakaty tak Szwedzkiej iako y Polskiej Kapuci Baza wiadajcego Mnie na
 konia poprowadził do Przędzy i osiadłszy konia i konot wprzód Mnie y wzięszy prawą Słkę ceremonialne-
 mi gestami pokazywał lewą stronę, necessary iąc abym na Nicy Plac otrzymał, coby Kilkanaście
 razy wgebał czcig, bolem pretendowanym Prawcy Nogi, czcig, zwawoic, konia Cesarzkiego, obawia-
 ąc iis niby Szwanku wymawiałem iis y unikałem zrozonania diwii, tandem gdy, po drugich kilkun-
 aster Sollicytacyach postępując pomatu nie dałem iis zrozonac wlinii promissionem Kapuci Ba-
 zry, owymczasem Sreptatus moimi Szuhodawami, Szuframami y Pachotkami, zostawałem sam wśrodku
 drogi po ładzie, za wola promissiony Kapuci Baza na P^o Dziulianiego aby Mnie ten rektyfi kował y wpro-
 wadził wlenig, na co ja nicczekając explikacyi propositum odpowiedziałem po Szwedku, że mi in hoc kon-
 cto nie trzeba ani Perwazyi ani Informacyi poniewaz pamiętam dobrze Kancelaryi Ko^o Turryfat alias In-
 struktarz, y wiem quanta Civilitate tractant u Nas Polowie Szwedcy, nie mogę zatym derogare Honori iis
 goi memisi, poniewaz Jestem Poltem J^o K Mi ten mi nato odporowada wszak wiecie iis iis iis ten Na-
 micwikim Cesara, y dlatego nie powinienem czynie dysputy, Reporui, przypnais że nie powinienem byci
 dysputa to ja Jestem Joriam N^o Cesara, który wiem że nie pozwala takich kontencyi, gdy tedy nie mogę
 Mij naklonie Civilibus, declinavit ad In civilia, mówię: Widzicie drogę obrocie iis w Jura a Cielie zostawie sa-
 mego poniewaz upowrzywy iis, zamiloralem nad tym długo, az gdy mi 2 y 3. raz wtórz samo powtorzył o tym
 odspiceniu swoim, wczuwawszy konduktora mego rzekłem, że uolałbym aby Mij Kapuci Baza Jm^o odspit,
 y zostawiał wśrodku alias iis iis zostanie z Nami abszcie Mij do Niewidzkości forrował, tedy niechce czekać zawa-
 niensa iis koni z Sigde i konia Cesarzkiego y Poydę Niewidzkość do Cesara Jm^o prezentować Niewidzkość Jego, a
 mój iis traktament, na który nigdy nie powinienem zabrać tak rzeczy Statem Przyjaciele iis iis Polacy

podkreśliwszy N^{ro} Panem, Sarknā nato pominiemy Kapuci Barza, mówiąc że bardzo zważy jest i
 nie szukasz tylko głowy mojej, która, ja stracię i jeśli nie utrzymam prerogatywy Musulmanki i Cesar-
 ski, odpowiedziałem że ja bym rozumiał pewnie przebyć dla Ciebie Niebezpieczeństwo a Contrario gdy-
 byś miś nieudźkonia traktował, na ostatku uspokaja się Jego gwaśi Kojazni proponując aby Officialita
 drugi Konduktor mojej iechał z nim w kompanii, a ja quasi intermedius z miś dążył bym postępo-
 wał, co nolens volens na ostatku przyjął, czyli co chcesz byćle niczai było in Publico proklamania me-
 go, bo zatył periculum Supra mego wotey kontencji tak leniwie postępowat Kapuci Barza, a zatył y
 wrzyskując kłamkady, że na mnie i wotę były były mocniej, iż na Konie nie mogłem iść za domyśleć z on
 na kogo trzeciego zważył ośka, gdy tedy podługim zrużeniu weszliśmy w ulicę, przy dirigendo do mojej
 Gospody, przybiegł rurey nie przybył Islyfaki Effendi alias Magister Ceremoniarum na koniku Nare-
 go Maszu, dla Usługi Dywanu natenczas agitowanego nieprzytomny, y skoro się zbliżył, krzykiem wid-
 ków zawoła Elebey alias Princeps legat, tu łowie miejsce tu się lokuy y postępuj, po kilkorakim się
 zawołaniu, a moim zamyśleniu y umiarkowaniu, rzekłem że nie mam Prawa żadnego rozkazywać
 Stom, zastanowił iż ja przez ludzkoi mojej urociłem tę kontencję aby Konduktor mojej Bekir aga iechał w
 rowni z Kapuci Barzą, a ja intermedius poradzić, kłóty i Mielko, Jnspacyencya, krzyknąc że to być nie
 może, ty nie jesteś tylko Orka Elei alias Mevris Legatus więc tobie iechać z Kapuci Barzą, a kowemu kon-
 duktorowi ze mną po tej zaważy uchwycił zważy Isyfatki mego Konduktora za rękę kontuszową
 y pociągnął, że z nim pociągał kilkanaście kroków, przeciał moją Konduktora takimi odemnie oddalony, re-
 kując do swego Ceremoniata Ceterum corobiz Kamustay tak prosił mi iść Dziecko rozumie wrzysk,
 y ja pośpieszyłem Jego porządności i wzem raportował Woywotowi Jmci że on nie pociąga tylko środkiem dro-
 gi po Kapuci Barzą, po tej Explikacyi mego Konduktora drogiego Przyjaciela wrócił się obrac Ceremo-
 niarum Magistrem który widząc że ja zatrzymałem się na miejscu nie chcąc czy nie kroku zrowna-
 nia się, znowu pociągał na mnie krzyżem, na co ja wolna powołaniem Contestationem Anteriorum, y
 rzekłem że jeśli nie iśćre bdyem miś forswat, tedy nie ośkażę wiszących nieudźkoni jakom deklarował

Tak po przyjeździe z Siedzi z konia, y pojeździe prosto do Cesarskiej kancelarii natem wymyślił, y lewi ponio-
 ze mu się tedy zdało że ja już się trzymam kuli u kulbaki do zsiadania, przyknał znowu E y E y, da-
 łokory iedź iako chcesz, ale uważaj że Nas wliberpiewenstwo prowadzić, tym sposobem zbywszy
 się Importuna po między wielkimi gminy ludzi w Włochach, Drzwiach, Oknach naciwionych, doig-
 gnotem do Jopody, dość wygodney, y dobre more gentis Mcublowaney, tam lokowawczy się Conduc-
 res mei kaffa osiłowani rzuciwszy Asperitatem Multis Tagodnemi Stowami witali uwrziliwego Przy-
 bycia Winnowali, et necessitates Ceremonii Exkurowali, wszyscy iednak gotowe się trzymali, na odebranie
 Assignator ponieważ kważ porta poznając usiebie impertinentiam tych którzy na iaką Portugę destinant
 ze zawrze plus Julo wyieigais Bakozyre, satius daie Instruktor co komu tribuendum, y tak y Otamie
 podano in Jero Regenti co komu nator, który ja presentibus Annecto; Poty pracowitcy Ceremonii na-
 stym pita zawa druga ultra Antiquum Morem z Wielkimi kwas obowianeyami, między Ministrów
 tutekzych wprowadzona, toicyt Nobyli kawa Adventus kłosa natym Constat aby do Ambassadorow y do An-
 tois szed pierwszy Drogman z czterema valet de pie z komplemtem je viens de la part de Monseigneur l'Envoi
 N. Comme le premier Drogman pour Saluer votre Excell: et pour Notifier de son Arrivée A. do
 Rezidentow zai powiniem poysć drugi Drogman z 3. Valet de Pie mowię: je viens Comme Second
 Drogman A. Po takiej Motyfikacyi przychodzi od Ministrów Respona toicyt od Ambassadorow
 do A. Premier Drogman avec quatre Valet de Pie winszując przybycia ofiarując przyjaźń y kom-
 plortacyę, azai od Ambassadorow do Envoi Drugi Drogman avec les trois valets de Pie, do Rezidentow
 trzeci Drogman avec les trois valets de Pie to takie stricte obowiatu, aby Ordynem nieprzestępować ale
 zachowywać od pionszego francuskiego Consequentes szty Komplementa do Otłabiego, alias zawa pretensya
 Precedency y uważ, nasze tedy Motyfikacye do Ambassadorow Expedyowały się przez Jmci^o Duila-
 niego sine contestatione, ze zai między Envoiami y Rezidentami zachodzi dyfferencyę, ponieważ
 Rosyjski Rezident z Neapolitańskim y Szwedzkim Envoiami iereli non de primatu tedy przynajmniey
 de paritate, qua ex Imperio movet questionem, Item Rosyjski z Węgierskim już cale de primatu Con-

Tendunt, Nalego hanc secundam Classen Notificationum musichimj Artificio expedyowai.
 Szordzielowzy swoich Kawalerow na kilka Partji y Kardemu przydawszy requisitam quanti-
 tatem Valets de Pie' zewidnym momencie wrzysy wraz swoie Notyfikacye expedyowali, bez a-
 pplikacyi drugiego Drogmana Który nie mógł tylko distinctym do każdego Dworu chodzie, a tym
 samym stworzy kole disquisitionum, zkey przyozny Jmci Pana Komorowskiego Chorążego z Podzwor-
 dy N: Pana, za Włosem Jmci Włody Słuckiego ze mną przytomnego porównywaie w Stan-
 dzie Jmci P. Sumowskiem Chorążym Pancernym Starostą Olszanieckim Musiałem denominowai
 Kapitanem, Jmci Pana Obertyńskiego Jmci P. Borowskiego Jmci P. Salskiego innemi tytułami konde-
 korowalem, dla czego ranie do N: Króla Jmci pokorną Supplikę, aby pominiememu Jmci Panu
 Komorowskiemu ewinkuie Nasobowu Honor respectu huius Titulationis raczył Dobroczyn-
 nie ackordowai ratyfikationem tegoż raczy. JM. za Wm Pana Dobrodziecia Wprazam aby te
 moie Supplikę poparł y expedyocyę alias Patent na tę sprawę przysłać raczył. Przytacyę Expe-
 dycyi Notyfikacyi y Ceremonii trafisiz Nam accidens, ze Drogman Ambassadors Weneckiego
 nie z treścią Czuchodarami jako powinien ale tylko z doiecia do mnie przyszedł i Responsem lubo
 mi iz niczadło pokazywai zbytniey obciowaney, nad tym y tym podobnem i tykietami, supra
 Numerum natym micysu zagrozozonem, przeciez uwazaie Consequencye odbynowalem
 do Jmci Pana Posta Weneckiego donosze de hoc accidenti, y jako mam dobieg przynowazę de recti-
 tudine Serca Jego zetałki byto Consulta propter derogandum moicy funkcji, tak upraszalem
 aby niezastawuie locum pretensyi, raczył w Joumali swoim Krazai zapisai iz takowa Cere-
 monia domnie byta in Completo Numero expedyowana; użyczył in Kuncto wstoięcy Kancellaryi
 inwestygacyę, y jako znalazł hunc Errorem per inanimadvertentiam swoich ludzi Comissum
 takraz deklarowai obwarowai w swoim Joumali satisfactionem meam nadto przypnając
 opowani mitaki Meo, ze tego niebiorę in Malam partem, obiecui pokazać affectionem suam w
 przyjsiu Wzryty moicy iakoz y pokazał bo lubo w dzien porozedni idnakowo Dwor swoy y
 wszystkie ludzi przystróit en Sala y przyjsiegoz Miellka dudkowia entwekenowai, li kworami
 czystowai. Q. Odzwawisiz na otalku Wzryty y rewizyty ab utrinq' jedna tylko zostala ex concertato

z Jmci Panem Konsulm Sycylijskim, który ewakuje kontencje z Jmci Panem Residentem Sycylijskim de
precedentia Wyomowit sobie iż Wzrost Jego a Mroia Resurzyta maiz, diffusi tydzim lub dwie Niedzieli daley
intera prywatnie u Siebie bývamy, et hoc loco musze nadmienic Jego Ma Nas Otteneyi iako Motu Chua-
libray z N^o Monarchoro Konjunktacyi, y Pomieniony Minister wigze zis z Nami Supplikuij W^o P.
Dobro: abyś rozayt znalezi sposoby aby Dwor Nasz u Sycylijskiego mogl zarzadzic hunc pro reum, a
tym samym ziednaci approbationem Filadelfkii potgad tu zabawimy potrzebney, Po opianiu horum
Preliminanorum Ma Ciekawosci zabawy WMP. D. wyrazonych niech zis godzi nadmienic inessentialibus
toist prawda ze z Laski Pana Koga enaydujemy tu Summam Plausum tak u Porty ze zis Polacy do Osta-
tnich Dworich Wionnie miszali, iako tak in Ministerii et populo zaimy decorem Legacyi pro di rili
prezentowali nadto iako dwie Wielkie prezte Legacye z Niemiec y Rusi Accusantur tu de Gravami-
nibus na Starych Podrozy swoicy Com noissis, tak nasz poprzedy bardzo Przyjzalne Relacye, ze-
smiy nigdzie na Skelag skody, Wzryudy, ani Wprykozzenia nicuozynili, owozem Zefmy wzrydzi du-
plo ptacili, zaimy tagodnie po turecki dndri entretenowali, iednak to wzrytko od Expens nie odbroni:
Jaki Konst wyprawy z Gnanie az dotego Mieysca miatem, iuz zdami zis Nadmieniłem przestami ditta-
mi, nim dotagnotem Gospody na niektore prowizye, oprawy blisko 1000 deworo datem, stungwry
w Gospodci Konduktorom y Kalkwakcie, tudziez Staiennym Cesar skim odprzyprowadzanym Ko-
ni, od fruktoru blisko 1000 deworo odwarztem wedlug Instruktorza Copiatini przytazanego, za
kilka dni spodziewam zis Audyencyi u Wozya poktory znouu Auguramus w kilka dni o dru-
gicy u Cesarza, te dwie Audyencie daj 1000 3° deworo wedlug Instruktorza z Innymi Mini-
strami Konfrontowanego odbyci, incontinenti zatus trzeba odwarzyc przazto 2° deworo na Podarun-
ki Ma Wozya, Ma Kithay Wozyskiego, Ma Reis Effendego y Ma Jemidara, bo lubo pamistum di-
ktowm WMP. Dobrodzicia rozolucya ze Ma Cesarza nicuozyni zis dawac podarunki tytko przez Widi-
kiego Porta iednak Ma Wozya drugich Nadmienionych Officialistoru usus obtinuit dawania
Podarunki, y iako Mnie Consilia Przyjaciof informant, iuz y Ja rozolucowatem zis pozagngac na te

96/

Prezenta y inr Actualiter Jukam piątkych Kawalkow Perentow na k Potrzeb. Pewnie Ratym
Dobro Secra WPD. abyś raayt wczemnie dotego Duponec Aus zebym pro finali nculgnat w
tey Przypawie. Przypais Ja ze. Tain rzedi mita rationali liter narnaczony bycin porwincen
Stuzyc in Subi dium Preemissionum, iednak w wazqwrzy kulequr Drogoci a miarkuic Magni
ficencya traktamentow ktoremi Potowic Narnaczais dawac y ktore Ja wciaprocc dla wszystkich
Ministrow porwinciem oddawac, biore sic mata twogge o znawne Expenda, niemam wtrecanie
Avaritiam zebym zgd wypprowadit Ma siebie iaka Summe, Continuationem tylko Decoris Ungro
et pro primo obierko Ma uslugi y Honoru N^o Pana Krady. Jm^o Pan Stawnik Koronny inwtrniti
Character, a podobno in Minori Comitatu Wyppawiony wiot 12 Talarow, prorociciwyrzai
na Komuokauya iterato byt Kompeniowany Znawne Summa. Ja zai przy tak piistney Para-
die non gaudeo tylko 6 Talarow z Skarbu Kor. od Toronnych, ktore na Miysen wotobzere y
Wroclawiu inr ziz rozestly. Wyce ex Pminis rationibus kotais powotore przez porocana WPD.
Interporycyq do Maistatu Kaniskiego zebym mi nie dat Succumbere in Negotio Publico, od
dalszych Cytkum Stancyach Negotiationis Mece byde ziz okawit raportowai iak ziz rzecz
zacznie, kraz zai profundo Cuktu pizciz d d d.

Copzi^o Listu Jm^o Pana Benoeego Instygatora koro-
nnego, Ablegata I^o k M^o y Ryteij do Przewietney Potly
Ottomanskicy, do W^o Jm^o N^o Kanclerza W^o k^o
z Konstantynopolu 22° Januarii A^o D^o 1743°

Jm^o Weronaynego opisatem Relacy o moim na to miere przybyciu y przypisciu, y
przez Komora Jm^o Pana Wozniatkowa Secydena Rumynskiego datem Expedycyq ktora zelon-
gowiscuist, przez Niemcowo Kamieniec, Luow, Marisaw, dirigic et remonatur do Diczna, dla tego tri-
oray czynie tripplikate przez Pocz^o Jm^o Secydena Wgzijskiego, spodiciuwaic ziz z ta trezia lubo pozmizyza

doznajcie wreszcie sortum suum et meam diligentiam rancorei. Opisania tego contextum
 annexo Copiatim bo woia Biska, rekapitulowai niemam Gram, zostawisz bez Sekretarza.
 swego Ordynaryjusiego którego dla Taborei znaczenie musiałem z kilku innych Turznych
 ludzi odesłać do domu z pod Jass y mam dla tego Wielką Molętyę będąc expositus prawie
 comentalnym Affektom tak domowym iako a latere przychodzącym Duplikatę tej Kopy
 y relacyę przez Kursonię Neapolitańską wyprawioną. Audyencyę prodiuwalimys dnia dzi-
 siajszego a ponieważ w kilka dni podobno na Włoskim dywanie u Cesarza, ale dla Nacisku Inki-
 vensio u Porty, niemniej dla bliżkości Bayrana Drugiego podobno differetur aż po Bayranie. Nihil
 minus przez dalsi iusore czekam resolutioni pro vel contra iusore iusore non determinabitur o-
 cym Wątpie. O Podarunkach dla Ministrów Kiońskich, iakoby dla Wozyna Jego Kichay Reis Effen-
 dego y Isoterdara nadmienim w przyszłym Raportie, że ich proskrocy nie podobna postrawiam
 tak samo in presenti, wczymże się to nierdało W.W.D. z Juszemi Jechmici P.P. Ministrami, przyznam
 że i mnie się to nierdaie z wlaszera uwazając Christianos sortem in indigno positam z Ludkami
 Avondarzami w Polzore u Nas aequiparalem / bo i bez poklonu nieprzystępną do Kanoru / wreszcie
 powiem że wreszcie Ministrowie Rezydujący Bisknie Nadym lugubrantur et detestantur, a proci
 iako raden z Jechmici nicieit piewszy ad disputandum aut denegandum, tak y Ja Muszę ucha da-
 re ventis zwlaszera przy Wiskich ludzi piewstogach, którym się powiszeniem zwisore, wie ledy chodzy na
 kiedyt muszę potraci Kawałki pijskny zwlaszera że nie wstydliwe przyznawki o znaczących Srebrach
 ad exemplum Antecessor Nadmieniaią y Kurę Mnie. Ja przecie economice aquam. Excerpt Isz
 ryfatu siue Instrukta tych Pensyi które circa receptionem albo Audientiam extorquentur Co-
 piatim z kancelaryi Jusi. P. Porta Syzylijskiego wisty przygadzam, pro Authentico niepruznais bo
 u drugich Jechmici P.P. Ministrów taxa niergadzais czyli per aliquem Civorem scribentium czyli
 per favorem iudym nad drugich praesitum, skontentowany da Bog postenim proci nie dla tego zechym
 in presenti exagimował y proskrocyonował expensa, ale zbył W.W.D. pro Exemplari in Publicum

Studio vacare, czyli to urzeczywistnienie czyli w kancelaryi Kor. zotawic ad posterum dobru Instruk-
 cyę ad expeditiones legationum vite facindas, poniewaz proz tych ktore wpietnoszy Relacyi ed-
 iseruntur obseruacyi, byloby co wiecey anim aduentuaci, iakoto o podarunkach ze kazdy Port po-
 winien takie subsidium z Molestuia zaciagnac gdzie wzne galanterye od Krzyzotow Srebek, Jze-
 likow, Periozow, Burszypow, szafowek, a: Kupiwszy szkatulke pijska Alexandrem, intus et ab extra
 galonkami urozuprzyz yto exquisite urozuprzyz, a nato ledwie kilka dziesiat Genu: 28. wyrozuprzyz
 mogl by znaleci akceptacyę za 500 Genu: 28. Pasy Wkladane kamami ozdobione futra pijskie chci-
 niedroga handziary Szelby nabijane proteowane, Inwerciadla Wielkie exquisite robione, byle na
 Mierzym osob niebylo uszyby y ochwonietyby znaczą Summe, bo kazdy bardzo bogatych rzeczy nie-
 bowa, przynajmniej bardzo ozdobnych pretenduis. Alterum wyprawuie tu Polska, trzeba zby
 nie tylko sam miat usum et perfectionem Językow ale tez zby dlużi bylo z nim kilka hości Ponco
 doskonałych, bo tu tenas Minirowie zachowuie szladelfia dobru między sobą codziennie wokolny entrec-
 Amblee na ktorych trzeba koniecznie pokazywac ię, y zabawiac partim potoczne partim
 Kypotyzanemi, partim Scientiam dykuwami, albo tez roznyimi gwami Czyli tez komunikacyę
 wiadomosci, będący zai bez idnego z tych, mowe iak dziki albo Niemy Musi byc między niemi Głównik
 Ja tedy tylko idnego takiego Mam Jmk. Komorowskiego ktory nie na Medytacye idzie do kompanii,
 drudzy lubo gniezni ale ze tylko po polsku, tedy y sami ię konfunduie exponow na kosc prawnic z Mini-
 rowie Srodze gniezni mocno Nas inkwaruie; Ja bym wrociy Turczyzny y francuzczyzny ktorami po-
 troche Języka polmarowalem Szy zai Język traku y lombwa w ktore ię moge zabawic nie przewidza
 Wielką Summe z to fraiki y legatela ktorych JWP. pjsze nihilominus Sa bardzo potrzebne ad decorem
 et liladelfiam legationum. Alterum takze aby proz Sekretarza formalnego Materialnych kłkw of-
 ficiali^{per przydai} Portowi ad Expeditiones et observations to ja tenas Ma choroby moich ludzi nie mam kłb-
 mi exacte notował Dyaryusz Sam stary pui Stępy y głuchy y Momentalnie Ambassadorsany
 niezdolam. De decore externo Legacyi niepię, bo celownik Honorem Maiestatis et Honestatem suam

Kochajacy Pater Instructionum & kancelaryi proprio Motu poicgnacis Musi dotego. Przyznamy
 zej miy WWPD. listem swoim dotknat gory miy karat referowai ad exemplum drugich Ministrow
 abym Supra proportionem nie wyisgal is na karat, co wie w Czas bylo bom ja iuz byt in potow opo-
 rzadony, dotego iak to bylo z Litwa zogladi do Stambułu y upatrowai formam Aliorum. Chocby is zai
 bylo zapatrywato na innych Ministrow, kdy ich iuzza y cale odmienna odemnie proporcya oni
 wreczy dawno wprowadzeni Nowych kwar Wiarow niezynia siedac zai na miejscu quieti. maia
 ex Nationibus Assistentye iakie chet, procz tego Sekretarze Drogmani, ktorych y po S^{re} Mieszkis
 Juvenes et discipuli Linguarum czynia in figure, nadto maia dibeic in parato y kiedy niechba tego,
 kdy kilka lotaiow kilka czukodanow obchodza is, gdy zai potrzeba kdy Barioami z Karbu wyeygnionemi ex-
 tendunt wielkie Assistentye. Moia zai kondycya cale inna bo nayprawd ex Natione Mimam niko-
 go Chyba na galesyach albo wtkamie, przyjezdza is noviter byty wtyd pokazai y kuso y Chu-
 do po Sa tawku, dla tego Supplikui nie sadzay is WWPD. na przystode wzgledem karatu do Mnioda-
 ney bobym byt wide Mankowat, gdybym is dekurawat ta pmetroga kwar zai zem is poicgnat na figu-
 re choc is Expwyencya y Activitate nie popinui in principali Negotio iako o tym biore Mensuras
 z pwyencyi tu uwyzioney, pweic in decore nie potrowankui zabyi kdy WWPD. wozui mico ba-
 cnowi Supplikui. Za JmP. Maryniem nie wnoze Instancyi Nowey, ani Jego Aplikacyi non
 extollo boby treba ex opposito kogo drugiego dotknac czego chet tantisper uniknac, procz tego juz Mam
 deklarowam WWPD. Promocy dla niego. Zostaj O: Ponapiwaniu distu tego, biore od Korty Rezo-
 lucya ze po jutrze to iest we Gwarant Mici bde Audyencya u Weryna Jmci jak is ta expdyowai
 bde y kiedy promittetur druga u Sultana sequentibus nicomierkam doniesi.
 Gerato post Serum donore ze dist WWPD. tego Momentu odbieram ale Micyra y dui y kwar
 na miowiem bo bez daty pwe Magnitudine Lustrum Jego opusztonoy pweic dorozumiewam is
 iz z ducena powiewam WWPD. wyrazam Mi Lepom na pierwszy Mocy z Janicy wypisany dist.

Względem Entfremowania Jmci. Residenta Węgierskiego przeveni in synuacye Wmci. y Srode wdo-
brey Harmonii iestimy co y zc. wszystkich innemi obseruatur. ale iednak Naywiscy 2 Jmci. Syzyli-
skim. ktory Krol Motiua Konjunkcyi Kanulicy etiam ex propriis ac priuatis inclinationibus dobre
z Nami wiąze iis; Wzoraynego Wicarsa 2: Lotniczy 2 Moicy Dragonii ieden francuz Drugi Niemiec
zagnawny z głowe y Naukiy rewoltowawczy iis przeiwo repty mandie Officyera uciekli do francuskie-
go Pałacu, postatem cum iustis ac diuibus remonstrationibus Krolu Jmci. francuski Korol, niczyllko Civi-
liku przyiści ale natychmiast acquirował odesławny mi Deserterow. y tylko za Niemi Instancy w-
nieczy deklarował przytym ze to czyni Contra Antiquum Morem tego Pałacu solo respectu dobrey
komportacyi ktora iis popisniemy nadto przestrzegł aby resztkę francuzow ktorych Mam w swym seque-
to trzymać na oku poniewaz za przydym przybyciem Okrętow iis ead. facilitas nio moze Pstati in-
quantum ktory do Pałacu confugiet. - Manifestatio per Excellentem Comi-
tem Höffman Residentem Ministrum Aulae Berolinen-
sis Nre Principis sui ratione Pretensiorum ad Bo-
na Radwiliana Neuburgica Nuncupata Warsawie 20 febr. 1743°
Sacre Regie Maiestatis Borussiae infra Nominando Mihi Residenti Ministro iur. et Nor-
mice Sermsi Principis Mi Praesentibus huic declarare et Manifestare injunctum est:
Quandoquidem Serenissima Principissa Ludouica Carolina sic defuncta, Celum olim Principis Bo-
guslai in Styka et Nienwiez Radwiliu filia, in primo uoto Sermsi Ludouici Marchionis Brande-
burgici, secundis uero Nuptiis Sermsi Principis Caroli Philippi tunc temporis Comitis Palatini
Mhemi postea Electoris, Nunc quoq. P. D. Consortis in propriam suam necessitatem atq. Commo-
dum bonor. suorum Haereditariorum in M. D. Lichte Sitorum. certas Stipulatas Summas in
Inscriptionibus obligationibus per Typum Publici Iuris factis atq. aliis documentis, suo tempore ori-
ginaliter producendis expensas partim a Marito suo Supra Nominato Sermo Marchione Brande-
burgico P. D. et Serma tunc temporis Domo Brandenburgica Electorali acceperit partim ex Aliis Capitulis

Obligatus Contraxerit Bonis suis Hereditariis inhererent. Et licet Serma nunc Domus Regia Borussia post
 fata supra Memorata Principis Radvilivici per Successivorum Annorum Seriem Nihil neglexerit
 quod ad Conservationem Jurium et Pretensionum suarum respicere possit, sicuti Litere ad Serma
 Regem Poloniae eam ob Causam transmissae, Protestationes iteratis diebus interpositae ceteris actibus inter
 pellatorijs id abunde testantur ita ut superfluum duci possit de Novis Actibus Conservatorijs sollicitum esse velle.
 Attamen cum Novissime ad Notitiam S. S. M. S. M. D. C. perveniret tractari super praedictis Bonis Hereditariis
 Domus Radvilivianae, inchoata in Principis Kalatino Solibacen. atque praefatam Domum Radvilivianam eor
 iam esse deductum Negotium, ut parum a Conclusionem abesse videretur, invigilando Juribus Sermae Borus
 sive Regis S. M. C. huic ulterius precavere curum est, ne aliquid in Prajudicium Sermae Domus Borus
 sive quo ad Pretensiones ipsius in Bona Neuburgico Salzbachiana reperi Nominata subequatur, imo salva et illa
 sa Jura ut Preservari possint protestando, eo quo fieri potest modo sollemnissimo Contra omnes Actus in Contra
 rium, si qui forte evenerint aut subsequi possint Manifestando de Nullitate eorum Conservando Jura Ser
 ma Principis Mei illata ac Integra suo loco et tempore opportuno disquidanda et vindicanda nec non
 reservando Dno M. C. libram facultatem ac Potestatem de istis Juribus ac Pretensionibus transigendi,
 illas cedendi, transfundendi et pro libitu disponendi. Quod ut firmitus sit atque haec Manifestatio majorem
 acquirat vim atque Valorem, Subscriptione Nris Mei atque Sigillo Jura Sermae Borus sive Regis Muniam
 S. S. M. S. Poloniae Celsissimo Poloniae Principi ceterisque Reipublicae tam Regni quam M. D. diff. Ministrijs
 Nris Domini M. C. non modo Offerre, Mandatis Nris injectum, sed ut Cuius innotescat Publice
 Typorum Impressioni Cons. Subicere visum est. Varaviae 20 februar. C. J. H. Offmann.

Sunt od legoz Resydenca Pruskiego do Jmę Pana Matachowskiego
 Podkanclerzego Kor. z Warszawy dnia 21. Lutego 1743. poisanu.

Monsieur. - La necessite de Mettre à couvert les pretensions Considerables du Roi de
 Prusse sur les Biens et Terres de Salzbach situes dans le Grand Duché de Lithuanie contre to
 utes sortes de prejudices, qui pourroient naitre des Conventions, et negociations particulieres, a
 yant obligée Sa Majesté à l'occasion du Traite prêt à Conclure entre la Sme Cour Electorale

Palatine et l'Intre Maison de Sadoiritt de Me faire publier la cy jointe Protestation le l'offe
et la presente par Ordre et de la part du Roi mon Maître à Votre Excellence comme Ministre de
la Republique, en la Suppliant, d'en vouloir bien ordonner l'ingrosser dans les Actes de la Chan-
cellerie, et m'en envoyer un certificat par un couple de lignes en Reponse qu' Elle aura la Grace
de faire à celui qui dira toujours d'une profonde et respectueuse Veneration - à Varsavie Mgr de
Vre Excellence très humble et très obéissant Serviteur. C. Off Offman - le 21 fevrier 1743.

Responso od Mre Jm^{re} Jana Podkancelerrego kor^e na tenze list.

Monsieur. - J'ai reçu Votre obligeante Lettre datée du 21. fevrier avec l'incluse Protestation,
de la quelle Vous me demandez de faire l'ingrossation dans ma Chancellerie. Je me serois in de-
voir de Vous prouver en cette occasion comme en toute autre combien je defere à tout ce que Vous sou-
haitez mais Mre Comme il est introduit que rien n'est inséré dans les Actes des Chancelleries
que ce qui regarde les Affaires de la Republique, et que la mentionnée Protestation ne peut être con-
sidérée, que comme étant faite dans une Affaire particulière, je suis très fâché de ne pouvoir
pas satisfaire à Vre demande. Au reste Comme Nous sommes très Contents de la declaration que
Son E^{lle} Mgr le Comte de Bees a faite de la part de sa Cour la quelle est toujours dans les dispositions de
conserver la bonne harmonie qui subsiste depuis si long tems entre Elle et mon Roi et la Republique,
ainsi d'est par cette raison encore, que je n'ai pas voulu pas l'insertion de la Mentionnée Protestation
faire d'une Affaire particulière une Affaire generale. Quand à moi je Vous prie M^{re} d'être per-
suade qu'en toute autre occasion je ferai mon possible pour prouver la très respectueuse Venera-
tion que je porte à Sa M^{te} et la Consideration particulière que j'ai pour Vous, étant sans reserve. O-
Pro Memoria ab Excellentissimo Matachowski Procance-
Mario Regni Excell: Dno: Comiti de Bees Ministro Pleni-
potentiaro Dulce Beroliner sis q^e Martii 1743° Dresde Por-
rectum, quo petit quatenus Subditi de Bonis M^{re}ci Turryanski
Castell. Premieten. im Marchiam et Silesiam profugi extradantur.

Proterolapsi Civitatis octo Annis ab eo videlicet tempore quo de Bonis Althendorff nuncupatis M^{re}
 Troszanski Castellani Kremetensis Possessionis Subiectis quatuor Subditi Haereditarii cum uxori bus
 et libris Numerum 20. Personarum ad implentes in Marchiam licentiose Abscesserunt ibidemq. a Sub
 ditis Marchionalibus tanquam inquilini modo hospitalitas suscepti sunt, cum autem idem Mre Trosz
 zanski in virtute decupor pro illo tempore obtenti Mandati pro Extraditione Memoratorum Subditorum
 ad Iudicium Praefatos Subditos medi ante Decreto sibi extrahere Mandavit. Quum vero hocce Decretum suam
 non sit sortitum Executionem, demum J^{os}. Castellanus Kremetens a Modesta Sacrae Sacrisima Aula Berolinensi
 Rescriptum intuitu demandandae Extraditionis eorund. Subditorum 3. Julii Anni praeteriti 1742. gratiose
 obtinuit, sed Iudicium Kistinen. Eod. Rescripto minime satisfecit. Praefatis Subditi huc usque in Marchia
 hospitantur, quo Exemplo affecti Alii Subditi eund. Castellani Kremetens. Haereditarii nonnulli eorum nunc
 decentes in Silesiam migraverunt, quare Inscripserunt Pro Cancellarius Regni Polonice Vigore vacantis Me
 morati Castellani Kremetens. Excell^{ti} Dⁿⁱ Comitum de Bels Ministerium Plenipotentiarium ea quoddecet huma
 nitate requirendum esse Praesentibus censuit. Petens quatenus hocce Negotium reali Satisfactione Primi
 tivo Decreto Iudici Kistinen. tum simili extraditione superius tempore in Silesiam transfugorum
 aliorum Subditorum Sopini demandetur. Decreto Eo Cancellarius Regni Polonice effectuatorum Pri
 misorum plenius Sui exitui Sinit Ipsum bonae Amicitiae Benevolentiaq. eund. Excell^{ti} Dⁿⁱ Mi
 nistri Plenipotentiarum Commendatum esse curae cupit. —

Planta Kommissyi do Wykladu Jozemii y Reparaacyi Brukow y Ka
 reatoru Miasta Starey y Nowey Warszawy Constitutione Anni 1605° na
 znaczoney ex Reverysis N^{re} Monarchow Polskich Poties Reanimowaney
 y teras agituacyis in A^o 1743°. — Kommissya I^o k^o M^o y Aptaj przyprawadzajce do E^o aku
 cyi pomozczonye Krauo, y wojnowy plusquam a dimidio stulecia diu do skutku dla Wygody Pana pro Honora
 te Republice et uni Communi, wista pnedajz Jndagacyi wszelkich Okolicznosci dla wyznaczenia Sporow do Wy
 chydzenia Miasta Warszawy, okotologoz Ochodstwa utrzymania na dalsze Czasy powagdu.

Jako jetym Jmze W^o Jm^o Manualka W^o k^o reanimowana nakazala wysylkami Doktorom prowadzaci iako
 ten y onyistkich Miaykich Kupieckich y Lechowych Komporowaci Registra preceptarum et Caspularum, dla po

minskowania z dołności Miasta y ierzeli by z tego niawy niknął taki Provent pro Necessitate Ochodotwa y Jego
 dalszy przez Reprowcy Brukow y Kanatow Konserwacyi; Pokazując przytę Indagacyi Multi Abu-
 sus Misericordie Orobliwie w Cechach, ale też oraz patuit Miserrima Conditio iako y inne Miasta wót-
 szcze Nierozpliwe/tego Miasta principaliter przez Wiele pod Protekcyami, et clandestine handlujących
 ludzi y vornych pod Protekcyami temisz Szermisnikow, którzy ubieg z M^o swoj Korzytek Maigc.
 ab Onvibus Civitatis usykaję przez Wieloraki Jurysdykcyę, przez Wynaraki foraliorum, Aggravacyom
 Propriom y Szelenem przeladowanie, Wydrakaffow Duchownych y Świeckich, przez Wiedę Kretne ex officio,
 y innych tak wielę szę kora kłoc ewale M^o ad ruinam indinant. Zatrudniaję teita Kommissaryi kiedy wót-
 ki który by mogła wzięć przed się sposob zastabionym ludziom zdaję intolnabiki, y lubo znieczy się z Magi-
 stratem Wawarskim zdaję Najprzetelniejszy Najprawiejszy y Najprawniejszy sposob placenia, od lok-
 cia, iudnak y ten istozymny ponderabilis Obywatelow Viribus dojęć się z nazywie Niewielkiey wagi którego 1° sub-
 sequitur explanatio. Naznaczone sict 1° Jm^o P. Architekton Wymiar Synkow y torystich M^o po obydwu
 obonach et specifica Continuacyo Wiele ma Karda Kamienica Sklepow, kondygnacyi y okien, którego to Wy-
 miaru y konnotacyi Super realitatem Przysięgli ex Sententia Judicii Communitatis Jm^o P. Architekci. Znay-
 duc się tedy w M^o Stary Wawaroy z Mortowę M^o y Tytami od Jnoicowey Dory Loki 8643 $\frac{1}{2}$ Pr^o
 Micnia Stango - Miasta cum ad Jacenz - 48065 $\frac{1}{4}$ - Nowe Miasto cum attinens. 18018 $\frac{1}{2}$ -
 In Summa Loki 74,727 $\frac{1}{4}$ - Oprocz Lezna M^o którego iudze Wymiar niezakonczony spomiedzy Wymaronych
Loki Pałace Panickie y Dwory Szlacheckie Maig Loki 19804. Medicamentum klanuiny y koroioły 2090 $\frac{1}{4}$ - 20-
 staję się Miyskich y klanitorow Maigcych Dobry y Wydrakaffum hac Annotatiom z w M^o Stary Wawaroy
 niezaczynaję Kamienice Szlacheckie in summa 52833. Wynosi Summę Wpocy Wynarozę Loki 74727 $\frac{1}{4}$.
 Jak prędko wymiar ten zakonczony, Condescendit Kommissaryja do ułotenia taryfy od Lok., z ktorayby Colligere-
 tur Proventus, ad expensas Ochodotwa, y nalezyć zważywszy Omnes Circumstantias, a orobliwie które Mię-
 sca y Mice sposobniejsze do handlu, gdzie sict Kamienice y Domy droższe ex quo pożyteczniejsze. Najpożyte-
 Tade postanowita taryffa od Lok: iakoto w Synku Stary Wawaroy, y na 2° M^oach Przemysłowych ducta proportionem

1704. Landem 20 Wrony 15. 10. Najmniejszy zaś Łada Łokcia, redukowana na Wiektych Włach na
 gromy 3. aże Wiekty Kamienice maia po kilka Sklepowo Ktore 12 w M^{te} najprozyteczniejsze 2te za ma-
 ia po kilka Kondygnacyi, przez co wiecey mogą Conservare Najmniejsza, consequenter wiskaz, wyno-
 szą Jntraty a przede Komisyya wziozły in diuam Justitię, y tak Sprawiedliwosc Ma Kadego rach-
 uniec Komputowala in Łada Łokcia, wszystkie Kamienice y domy 01, 2, albo 3te Kondygnacyach y 01te
 Sklepie zawieszono, zegdzie Kamienica 01te Kondygnacyi zastompiła Mieczce, tasi sama y wiecey moze Lis
 budowac y takie wszystkie Computantki za 3 częci, Ktore iako Włach tadowana tak płacic od Łok: powinny,
 a Ktore Kamienica ma 4 Kondygnacye albo 3 y 2 Sklepy Komputowana za 4 częci y to gdy Włach tado-
 wany Łokie po tymże idm Oszia od Łokcia wiecey płacic powinna, to jest 4 szortaki, gdy Kamienica 05te
 Kondygnacyach powinna płacic 2te częściami wiecey to jest według Łady Łok: po tymże płacic na szortakow
 5. iakowych Kamienic bardzo mało znajduje Lis, iednak kilka Ktore za 6te częci Komputowane. Summa Łkgo
 Łok: Wynosi według Łady Koczney Importancyi Mało wiecey iak 20,000. z Pałacow zaś Senatorkich y Dwor-
 nowo Słacheckich przeszło 8000 opowoz Pałac. 1te KMi, Który subest Ładie Samego Pana y oddaie Lis Princi-
 pis Munificentie Ktorego to Pałac z ogrodem Płac iak Wielki Włach Kamienic Dworow y Pałacow zabrat
 z Ktorech by był ad Publica Onera Proventu, podato M^{te} wosupplie swoicy do Komisyyi a piliuic ad unatam
 Principis Elementiam et Justitiam. Na karata Komisyya to Łok: giorę pro declarationem na ostatniy Senyji.
 a data declarationes we 2te Niedzieli wszystkim wydać Ma Ewekaji Karet ad alia preparatoria narnaczyla infu-
 turum Wydawanie Łgon Łok: Kadego roku 1te Januarii in Ordine trymania Ochy doikwa y Konserwacyi Łukow y ka-
 natow zleciła M^{te} Starcy Warszawz Sub tytulo /pro spetu Maiorem Activitatem/ Wskażciech Komisyyi Obraz 2te do-
 odbierania tej Kollecty, Ktoreby były Jurali Obywateli et bene Possessionali y tych pro securitate /aroby nie wpa-
 dy wmoone /Łce z Łok: delikatnego zbioru Pienigdzę zosławita Nominationem et Electionem zupiernie M^{te} Sta-
 rcy Warszawz Salva approbatione Cały Komisyyi narnaczynny im pro Salario y na Kpisiu Kwitowego gromod
 Kadego Łokgo aroby na Pniye Jol niby to Partykularny Expeny, Kalkulacy zai co rocznie narnaczyla obwaro-
 wawszy, to wszystko Sufficenti rigore Justitię z Wynikacy tej Summy Łok: repiciu do na Place Kamie-

nie przez przedłożenie Wydziału Rządu na Rządzie y Dworze Chłaski obawiać się potrzeba jakiego
ukinam nie bardzo znacznego decydu, innych natomiast Sporobu Rządu deliberatione przez Unia Inowitygacyj
Suka Komisyya na tak wide potrzeb do użyczenia y zachowywania ochodotwa, ponieważ jako się namienilo
zachowane tobyć nie może bez utrzymania wotradku Rządu y Kanatow. Te jednak które się mogą wynaleźć pod
sollicitam Curam sine aggravatione dawać gdyby przeto było toż sam opus Corruet które białym białym
im mniej w sobie mieć białym białym / Sporobu, Między Należy aby dany Równy Inportancji 10000. in Supplemen-
tum tych Równy na Rząd Komisyya na 1° Secundum eum Miał inwary arby każdy u siebie w Rządach Ka-
mionach Noorah & Driedienie Chłaski, exy porówny te wcale a Publico Sumptu. Tandem jakoby Constat
Authoris Komisyya Namienia arby Nikt Smici, Emosio niewypuwać, iakoteż Wszelkich Wod Płagowych y Płot
Czynnych Równy niewypuwać, na otłok i zwinny in maiori quantitate bywa biała, ktoru by trudno było
poradzić mogły, arby każdy zwinny raz wlok przedwora Równy biała wwinny, y ten wwinny rigor Justitiae po-
kierdziła. Układając Komisyya te Plankę dobrego Porządku w ochodotwie y na Równy Równy takowa Jey sama nie-
uchwonna potrzeba expensy y Plankę dyspozycji okolo ochodotwa y Jey konserwacji Pokaranie.

1. Porządkach dyspozycji wypisał naoko Nuditas tego Miasma żadnego, in statu Ognia, Ponzdku niemasz
Publicznych Studni, z ktorychby ciam przy Naturalnym przez wygodną Sytuacyę Wodnawy Sieciu dać po de-
clivum Bruki tak opłokiwane być mogły z znaczną Karom folga, Jenożowy Włota po wszystkich Włicach pełno, tak
ze już trudność sprawować przewidziącym y łomłowce obrocenie Ponzdkow, Bruki na wielu Mięsiach poprowane,
na Włodu zai Mięsiach wcale ich niejmaz, co utwierdza czyni Nicotus dołko y na imie Mięsia brukowane
Włota przymnara, Mazały idm. Cate ruinowane y zawalone, drugie duzo potpulsie, w którektorych Mięsiach brze-
ba nowe formowai y enygowai, Przykrypu żadnego od Włoty Niemaz co in potiori Parte czyni drogoż Virtualium
et requisitarum do budowania M^o y Wygod Gospodarskich potrzebnych, Consequentes Mienzanow uboży ro-
znych Kondycyi Mienzanym Multiplicat Expensas, z Junych podobnie Mięsiu jedne drogi totalis gnojami
zawalone minc czynia Jnojami, czynia niemajaca Sculo żadney Naprawy Continuo Cuius jadących zeprowane,
co także za Rozroczny enyktę Mienzanę Jcienną albowdy duze depozie spadną, sprawaia wnoszenie Włota do M^o,
Commodio przykłada, drogoż czyni ratym Mienzanow et Concurrentes do M^o uboży gdy na ten czas niekt nic-

przyjdzie tylko przeliniarzyć Necessitatem swego Zarobku, które niektóre zabudowane cum magno impedi-
 to et notabili Prejudicio Publico y innych wiele partykularnych Okolicznosci które jako y wszystkie wypry,
 wywarone aque Contribuunt do Nicotych, do kosa et emunctionem Wszystkich, a co Najwyższej racowai potrzeba
 delikatnemu zdrowiu ludzkiemu Sprawiać Inimicum Aerem. Uwagaie to wszystko Kommissya y zo-
 zem proculius maie miarkuie Najprzodez concurrer jak na którym Placu y Miecy bywa, tudzież z wymin-
 ru przez Jm. P. Architekta uwyżsionego potrzeba, oboi wie z początku Najmniey 40 Kar, których jedna Według kasy
 Magistratu Warszawskiego y według ugodzenia Sygnifikantów przestęzi Magistrat będzie Konserwował na Rok cum
 erectione denovo ad Minimum 850. Fl. Coocznie zaś Konserwacja jednej Kasy provia reparatione et soli-
 tis Casibus przez Uciekniecie Karobka zechniecie Konia awadując tylko dwa Korzec po 28: 4 y potem na-
 fure Siana, co oboi bywaie, intyple dwozic wynosi na Rok 176. 600. Wzryni zatem ciekaya Kas z Konserwa-
 cya roczna 176: 34 000, Konserwacja Coroczna tychże Kas wynosi 176: 24 000. Do dyspozycji y opatrywa-
 nia Wszystkich potrzeb do tych Kas tudzież do dozoru ich aby niebył zawód Publiczney Potrzeby y Sypuiny nieoby-
 dzieiż bez dyspozycyora, który żeby był dotrze Koncessionatus in realitate dowiadaczony y wszelkim roz-
 garnieniem iit quid fundamentale, potrzeba za aby ten był ex munice suo Architekt y zobligacy aby
 był in loco Continuus, przez co by z Mało większą potrawą Pensyi varum czynił dyspozycyę Ewekyi Nowey y
 reperacyi Nadproowanych Budow uwaraię w nich bardzo potrzebne Declivum restauracyi zruynowanych
 y nadprutych kanałów y uwyżnir promiarkowanie gdzieby potrzeba Nowych Stalkowego ratio dictat et Justitia
 exquirir unaczne Pensya y temuz Samemu zacyi żeby iuz niepotrzeba kalkulacyi w której iis opise a umylnie
 trafiaia cnoty, oraz żeby iis o requirita a oboi wie o Dwoy i Siana ex Interest sui Jmniey na Expensę stawał
 mogłyby byz te Kasy Arcndowane, dozorców do tychże Kas którzyby ich w podzielnym in Legiones Miwac
 doglądali exporat Necessitas truch, na których Cum dictu et amictu przy dwozici zwykley w Warszawie y
 żeby dwozic byli Mierni powoni y zorganieniem, 4 Kasy ike po iit 176: 2400. Muzą byz naznaczone takaze
 by zawnie dwozic po Mierze pełnowali Kas, truzas aby doglądał porządku w Magazynie Registra Acceptat et expen-
 sarum, tudzież Dwoy pod Miarę Siana pod Magazynem, a gdy przypadnie potrzeba aby sta skypowania tych, albo opa-

brzenia Materjałow, do brukowania y kanałów od Dypprocytora czyli Arrendatymajnego Kary, był do wypłania:
 Magazyn w którym by była Stajnia Mięsy nie na 40 koni, aby zawsze konie były na Łakładce, Stopa dla Konserwacji
 Kari, Spichlerz na drwa Chowanie, celara y innych Porządków. 2ª Stopa na siano na której by było na gorach sia-
 no, po nieważ tego potrzeba mieć zawsze prowizyją Mieszkanie dorosłego y Parobków, y dostatkę podwozie do Skła-
 dania kamieni Wapna Drzewa y innych Materjałów, dekal bruków y kanałów potrzebnych. Miał ku temu Archy-
 tektę z brzozi plus Minus 15⁰⁰ Kontował aby potrzebne było Jego postanowienie blisko Miły, dla Tatuicy z tego y z Mię-
 szem Kontem prowadzenia Suficamentu y bliskości Składania Materjałów, z tym iże by się taki Plac Mię-
 ski nie znalazł wyznika Partykularna na kupienie Jego expensy drwa na opał w Budynkach Magazynu dla do-
 zorko y Parobków Wynosić będną roczną expensę przy wszelkim pomiarkowaniu. To: kilkadziesiąt reparacye Bru-
 ków tych tylko których by była znaczna ruina oraz nich ochydotwa utrzymywanie być nie może, orobliwie gdy by
 wszędzie było wybrukowano Wynosić będną corok kilkadziesiąt, tenor zaś z Bogatki Altero tanto reparacya y Srebrka
 kanałów iżnie daleko większą potrzebną expensę, choć gdy staną in duo statu Mięszczy będną na konserwa-
 cję Jech nie na poprawę bruków koszt. Srebrka nowych bruków których jako iż rzekło na tak wielu Mię-
 szach y to principalnie przyczyna bo na samych Międach nie ma się jęć, punkt Partykularney y wielkiej
 konsyderyacji Komisarzy, ponieważ na niego być nie może illa Sufficiens Contributio, y z tych Mię-
 szach więcej zaitempruię Ogrody albo mieszanych orobliche Domki nie ist Sufficiens Medium Chocianby
 Władza swoją obligowała, żeby każdy Konsent mógł de iure przed swoją Koncypją proprio Sumptu Wybrukować,
 a chocianby jako in Supplementum, by na przyszłą naznaczona była, kładka, opowz tego by była nieprawowidliwa,
 gdyż ten co by brukował przed sobą, za tego który u niego bruksu płacić nie powinien, ale ten z ubożstwem Minoranom
 nie ist Possibilia. Kuykympru do Miły którego obrotu żadnego nie ma, zwozywny Komisary, tak wielkiej
 importancji Potrzeby, y mając podane do tego drwi Młec na Krakowskiem przedmiereu które obiedwie były
 pironocy pro Commoditate od Miły, tenor zaś Cały przez Zarządnie gnojami y inaccessibilib, deputowała e Mario
 vici porządku Im. P. Architekta dla pomiarkowania która by była z Wygodą, a z Mięszczy Kontem y tej opowzanie

109/

projektowanie i nadzorowanie Jm. P. P. Architektom zlecenia, których tu podana taxa krotko specificat. Wymiar w Ulicy między kamienicami y kamienicami do Wiatry idący od Wschodu w Ulicę aż do samej taczki Wiatry pokazuje się iż jest krotkość in Numero 1196² każdy dżen z kamieniami y robotą brukarską po 2to: 8 2to: 7968 roznawanie y Wyposzczenie Ziemi Ulicy od każdego dżenia po 2to: 2² 2to: 11993. Kanału przez środek tej Ulicy z krakowskiego Przedmieścia idącego przez Sklepienie 7to: 800. Grobla przez Łachę na Wychodzie tej Ulicy, dobrego Portu z fawia y rumu. Długość na dok: 150. Wynosi Expensy 2to: 2600. in Summa Expensy na przykrycie Wiatry 2to: 13361. Z Junych Stron w Wielkim Przystanku zatrudnionym do Wązaru Necessitas indispensabilis Hygiena, aby przynajmniej z każdej strony była jedna droga Publiczna ad liberum accessum o kilka staj od wyjazdu z M^o reparowana, co partykularnego kosztu wymaga, innożai drożki które Necessitas przysięga do M^o ad inveniut potrzeby zagubie et impendere, co by do utrzymania in Casu powietrza w Kanalicie siła po mrogu. Na ostatku zabudowanie Ulicy, które ja Komisya inwertyguie y do otwarcia tych przykłada M^o swoicy Authoritate decyji umocnionej, oprocz tych wyrażonych Expens innowsz y inne partykularne potrzeby znaydując ex deliberatione Komisjii particulari et certa legalitas, aby z każdegoż No kw kilka tysięcy było w rezerwie z którychby ad interim potrzeby użygodu Publiczne M^o prokurowało in Casum zai ognia na której Ulicy albo zruynowania jako iż Miastkuie tegoż Przedmieścia nad Wisłą z tego, per de fluxum kanału aby ex hac summa w rezerwie deponita Suppleat defectum postanowionego decum taxam do 2². teraz instantaneam potrzebną Satisfaktionem Jm. P. P. Architektowi około wymiaru M^o y w innych Okolicznościach niemato pracujący, innożai Commissionis y Kancelaryi prokazi swoie expense et mictu pro Justitia Mercatorum, którzy orzeknie. Przydaje się z tym ad Sufficiens explanationem iż Chociażby ziktora Ulica denowo budowała, gdyby nie było importować co na utrzymanie jej dochodziła potrzeba Expensy. Zwazając już dostatecznie Komisya, iż M^o Starzy i Nowcy Warszawy ze wszystkich generalnie wchodzący Przedmieściami przez wszelkie które mogą być wynalezione sposoby nie mogą więcej ponderata possibilitate wykasować jako najwyższy na Same, Zdecyję z wytworzeniem Kai w 1° roku y Penji Architektowi, y Dorozkowi, w dalszych zai latach na konserwację Kai zpromocionem Penji y wstawiają samych tylko puw gózić iść potrzeba bruków. Na inne które wyrażone,

y które wyznaczone trudno Expensy, bez którychby trzymanie kas iako dotaturnie repositum, na nic nie zdało potrzeba
daleko extra urbem peregrinari, y szukać certum particulare Considerationis trudności i według Propozycji Kommi-
ssyi odgrywać iż nie niektórzy Panowie z nakazy iści Statutu swoich Lokajowgo charakterem odkupić przez Statucie
takowey Summy, od którychby przychodziła pobórta Prociaga wojnowa tyle ile według Tary co koszt Lokajowgo Skład-
ki należą, których to Summ Lokajowgo znie iit na Statutu Warszawskim ustatemur bezpieczna, Magystrat War-
szawski y Sturzem i raryami y iawnymi dowodami delibwantem Commissionem uchwilił, aże iit daleko wijsze
bezpieczeństwo żeby każdy kto chce Kasę swoy Moicy albo Szlachcie dwork mógł redymować prowenientiam
designatam Lokaj, albowiem żeby w odwołaniu tego nie było trudności Nemo pro Successoribus sponsor, a prze-
to Kierownicy Komisyya sporobi tylko żeby takie Summy Krolowezkie jako kupie et potestate Le-
gis na Krowant utrzymania obchodowa in Korporewai poniewaz Chciałoby in defektu Lokajowgo na Statutu
Krowa Kamienica była Kupiona, gdy za 100000. nie przynosi Komiarowania Jutruty Krowentu iako trzy
od Ka, arztym oczywisty zawód Publiczny potrzeby. Subo tedy Komisyya nie widzi terminu na którymby
iż zakończyła, poniewaz zawrę rozporządziwszy rzeczy ad Executionem, potrzeba, gdyby tey Exekucyi dowi-
kiem iit dyspozycya winnych Okolicznościach ze leges Audiant Konkursu jednak wozemnie może kłasić
y nie inną Plankę duo eventu infallibilem ze / bez podzwignienia szkodliwicy Skłki 3° kłki y bez poparcia
Skarbu Krowy przez Sprawiedliwosc Apłej utrzymania Konjektu wochodowic w M^o Wamawic które jako e com-
mibus Circumstantiis legaliter potrzebne tak nator wszelkie ustanowienie Łozu Komisyya / bżo imperfectum opu-
Planu ta jako fideliter deklaracjami Proiektami Komisyyi concordat dla supradney Miary Podpisu y Podpisu M. U. K.
Rem Statutu Komisyyi o wyjęch dozennu y wybrukowaniu M^o Stawey
y Nowey Warszawy z Przedmiesciami oddziawionej ktorum W. W. Kommissa-
re nakazali Mieszczanom aby Pinaqde nator Oche dotkwo Składali. -

Maj Kommissarz 3° kłki Apłej, do Exekucyi Konkursu Roku 1685. uchwaloney na naznieniu, Stawic
iż do wyznaczonej od Stanow Apłej opisaney Konkursu et ex vi iustitiae od M^o Monarcho Polskich Skłki y pboro tu
dniez zuzawic postanowione razem i Casami o Pinaq Stawey i Nowey Warszawy Krau; Tatem Wzajemnym Obywa-
telom przysieczonych M^o Stawey i Nowey Wamaw y iako ten y sta przedmiesciami, lub za pozwany in fundis ubiniq

III-1

Statu Spiritualium et Secularium góreckich wókolicy Warszawy Mińskajcy nikogo nie exceptując
Wiedomo czynimy, że przysługując przez Prawa y Rzeki nasze Dekreta I^o K^o Mi^o y R^o Mi^o Kommissarskiego dawany
do ad executionem Justitiae ac legibus et Decretis servandum et observandum rigorem, według od Kłache-
ckiego Magistratu Warszawskiego uproszkanego a przez S^o Nacz. I^o K^o Mi^o y R^o Mi^o Kommissarskiego podług
któregoż należyć zwanego, ułożonego y dysponowanego Spisów, takowe które perpetuis temporibus od
wszystkich y każdego z osobna in omnibus punctis et Clausulis zachowane mieć chcemy y pod rygorem niez-
wyższonym do zachowania nakazujemy, czynimy przykazanie. Declarationem do Decretu I^o K^o Mi^o y R^o Mi^o
Kommissarskiego de Consensum postanowienie. Ponieważ należyćy konzekw^o Ochochwa w M^o Sta-
rej i Nowej Warszawy ze wszystkimi in Circumstantiis Przedmieściami, i^o ad usum Commoditatem, et
Necessitatem wszystkich Konserow y Obywatelów, a przeto każdy Obywatel, y Konsera iaka Kótwiek maig-
or M^o Starej i Nowej Warszawy y Przedmieściów wszystkich wókolicy, lub z jakiego Kótwiek zapozowa-
nego Spółki tudzież z Pałaców Senatorskich Duchownych y Świeckich, Kamienic Dworów lub Pałaców
Duchownych y Kłacheckich y Miejskich inkludując oraz y klasztory, Plantum mod^o exceptis, którzy men-
dialo Panu z^o nicmaig^o radnych Wydziałów y R^o Mi^o op^o K^o i^o Plac z klasztorem, iako też y wy-
razem Anni 1685. Konstytucya, nikogo ab executione Ochochwa y dobrego Porządku niecedy powoł^o, przy-
padaigce na swoje Konsery Lokowce, według osobliwego przez S^o Nacz. I^o K^o Mi^o y R^o Mi^o Kommissarskiego uło-
żenia dostatecznie co od kogo należy informuigcego, cooanic oddawać powinien być, i^o w roku kwartalny-
m, zaraz nap^o d^o data presentis Declarationis za Niedzi^o d^ovic, propter necessaria do Ochochwa przeprowa-
dzenie, w d^o tychż latach oddawanie pomienionego Lok^o, a d^o 1. Januarii rozp^o i^o in spatio tygodnia wy-
dane od wszystkich być powinno w Monecie lub czerwonem^o M^o: co^o, iako mieć być natenczas Curiam valde
ażby niebyła w zmieniarni^o necessari^o aggrawacyi Mieniarzów, in ordino dowychyżdzenia y wypowienia
t^o y reparacyi Starych Bruków y Kanatów nie inkludując u^o Nowych Bruków i^o Rekeji, do tychż przedkło-
nych Konseryami ich nie masz należyćy zale^o do dalszej S^o I^o K^o Mi^o y R^o Mi^o Kommissarskiego dyspozycyi
zostawigce. Przykazujemy zatem Magistratowi y M^o Starej i Nowej Warszawy, ażby nic od wócoznie do odwierania sta-
zanowanego Lok^o z^o M^o między siebie wyb^oli Podkarbiech ad hoc M^o Capaces reales et bone Possessionatos, którzy

Podkarbicki Salva approbatione Kommissyji I^o k M^o y Aptey et observata semper Conditione, żeby byli poprzy-
 sizoni Obywatele bene Pensionati Magistratowi y M^o Starcy Warszawskiemu Neglionem et Nominationem nara-
 wzę pozwalamy y przypuszczamy do których to Podkarbickich Kommissyji I^o k M^o y Aptey titulum mających, ka-
 żdy od siebie należące Łok^e oddawać, y od nich kwity z wypłaconego odbierać bywać, przysławny od każdego Sto-
 gion kmitowego, które gion: pro se latio tymi Podkarbickim Starostami, Głaz Podkarbickie przed Depułowaniem y
 od Ładu I^o k M^o y Aptey kommissarskiego albo eod^e vacante od M^o P. Marszałka Wok^e naznaczeni albo nazna-
 czonym corocznie expedient Calculationem. Oddawać także postanowione Łok^e do tych Podkarbickich M^o Nowa
 Warszawy Porozumia, żeby hac delicta ex publico Collectio Prozer Penye na wielonickich Podkarbickich nie potrzebnie nie
 była edpenyowana, przeciwnie do aby stał żadnego Praw Jeroich Wzrostku ten M^o Nowa Warszawa nie mia-
 to jako niece nie powinno, składając należące Łok^e do Podkarbickich Kommissyji I^o k M^o y Aptey et in Super wotno
 bzie Magistratowi Nowey Warszawy należące zwoim Jurysdykcyi Łok^e swoje odbierać ale to do Podkarbickich od sta-
 nego M^o otrzymanych y przez Kommissyji I^o k M^o y Aptey approbowanych razem z brzem od Sto: kompostować, aże
 z tak zupełny Proweniencyi postanowionego Łok^e y innych, które si mogą znaleźć sporobow, niepodobna wry-
 tkie prowadzić Potrzeby, y tyle kas do wywożenia ołota Konserwować, żeby mogły wrytkie obbliwić z Wierennym
 Rewolucy, in Maiori quantitate będąc wynieć, zacząłaby każdy Obywatel, y każdy Junim suorum Possessor, tak
 w M^o jako y Wokoticy na wszystkich Przedmiesiach y przyporowanył Jonatki przed swoim Pałacem, kamienicą,
 lub domem raz w rok na Miome ołota wyworki Staratiz nakuziemy. Do wydeżerowania oraz Publicznego, dzie-
 dzince y Podwoza, tak w Łamku I^o k M^o y Aptey, jako w Pałacach Dworskach y kamienicach należących nie bda, ale
 każdy Possessor w siebie te ołotwo zachowywać ma. Na Rynek także i Mice Publiczne żeby nikt z Pałacow, ka-
 mienic, Dworskow Smieci, Jnoisow, ni wywzacał, drzewa na Mlicach ni składał, wod od wotriących Jonatki, Piwo-
 row, Rydłanow, Reunikow, Białokernikow y innych, lub takowych od których by mógł być fetor niewyśmaw, co y pmi-
 niczona 1608 kowitacya mić chce perio lub Peni Arbitrariis za doniesieniem Cujusvis Personae przykaznie-
 my. Co wrytko odjnym Aptey et Notha Authovitate Ninicyna deklaracya przykazawny zalicamy in Super dub
 Jria Animadversione Słachetnomu Prydentowi Starcy i Nowey Warszawy jako y Ciermu Magistratowi Obyga
 M^o y innym aby ten Samowładach swoich obwiesili, Poprosili donieśli, Reintenter et Refragarios Sequestrowali,
 na których in casum Reintenter / proce dekucyji Marszałkowskiej Warty albo insuplementum Jeyza rekuracya

144/
proinde adritas semper Propensionis Meae uberiora His datorum documenta, Cum autem in iudi-
catis suis causas impediendi non Executionis Rescripti ex Cancellaria mea per Guilelmum de Mirbach
Nobilem Cubicularium S. R. M^{ti} D. M. Clmⁱ exportati / ac si contra Jura Cardinalia Curlandice im-
petratum fuerit / opponere in Animum suum induxerint, Cupio emide ante omnia M^{ti} ac G^{ra}s Dnatio-
nes V^{ras} G^{ra}de Aliequod Jura Privilegia, Caeteraq^{ue} alias transactiones Ducatum Curlandiae et Smigaliae
non tantum bene uide, verum etiam integritatem Emisorum indeuolenti Curae habere, nec eadem quo-
vis modo attrectare velle, vel ut a quopiam id fieri queat permissurum. Rescriptum enim illud per
Guilelmum de Mirbach non perperam a S. R. M^{ti} D. M. Clementissimo est impetratum, nec quidem simi-
litudinem vel Umbram subtilissimam / prout scandalose ad perturbandum illius Provinciae tranquil-
lum statum sparium, et ingenuose in Literis ad Collegam meum Reverendissimum Cyprianum Cancellarium
Regni exprobatum est / aperte fandi praesepere, sed in virtute Supremi et Directi Domini licite
subscriptum, ac ex Cancellaria mea emanatum, uti enim Certus Syderum Cursus, ita infallibile cur, quos
Negare Audeat / S. R. M^{ti} D. M. C. et Alii publice Cordi in Ducatus Jura, adeo patendum ante omnia Eid.
Rescripto necesse fuerat, postea vero Clementiam S. R. M^{ti} D. M. C. exorantem, Rationeq^{ue} reales, non
ex Imaginatione Dubio eventuras remittendum / introducto prius in Pensionem Bonorum Ruthen-
G^{ra} de Mirbach: / completat, ast omisus huius Praeminarii recalcitrare et Manifeste refragari Directo
Domino utrum liceat relinquo proprio Arbitrio cuiuslibet, solummodo memorio devoco Paragraph. 18. Commis-
sionis Anni 1717. quo scilicet S. R. M^{ti} Domino meo Clmⁱ interpretatio Rescriptorum non autem M^{ti}
ac G^{ra}s Dnibus Dⁿⁱbus praecautae et reservatae, quini mo Aliis omnibus Personis subprivazione Officii intedi-
cta est. Obstant M^{ti} G^{ra}o^{rum} Dⁿⁱ Dⁿⁱ Dⁿⁱ, ac si Celsissimus Dux non Auditus non Judicatus hocce Re-
scripto / Contra Privilegia etiam G^{ra} Nobilitati Servientia / Pensione Bonorum Ruthen^{um} feudaliu^m quasi
privari videatur, sed S. R. M^{ti} Dⁿⁱ M^{ti} Clmⁱ, nec mente quidem eandem Intentionem conceperat, multo
magis facto, cum eod. Rescripto / Nihil tangendo / solum / usum Proventuum tantummodo / quos Celsissi-
mus Dux stante Praesenti rerum suarum statum nec in minimo participat / ad componi^{endi} spatium sibi pro re

187.
Nascitur bonorum, non autem aliquo alio aliamationi feudum. Jure sibi de Mirbach concessit et
permisit. Donatione Bonorum Rutzau qui nam privilegium. Grevi de Dorthesen qui Rada. Bona titulo Administrati-
onis a Mte Grevi Dnibus Vestris Dntate Potestati de supra a Sacra Regia Mte sibi datae possidet non au-
tem Jure feudi, ergo Cedit Suppantum. Celumum Dntem feudo privari, cum idut Pupilla in parte servatum sit, idio
etiam Mtu amittendorum Jurium feudaliu, aut Hypothecae Grevi Nobilitati mentibz obtundi nequit, dum
non feudum Celum Dntis pretium, aut tantummodo Administratio, de Una in aliam Personam translatum, po-
tuitur Mte Grevi Dominationes Vestras Literis suis Sequesterandi Noventus memoratorum Bonorum facultatem
a S. R. Mte D. M. C. sibi datam esse, quomodo ergo ponunt Negare quidem Jure esse relaxandi vel in aliam
Personam Sequentium transferendi, cujusetat Potestas hocce Sequentium statuendi, sed opponere intendunt Mte
Grevi Dnt Vestre Regula Religiminiis ac Commissionibus in Absentia Dntis, alijsqz Casibus potestatem
obstanti Omnia Munia sibi Concessam esse, aut dignentur recordari in Omnibus his illius Clausulae ex-
ceptionis. Jure tamen S. R. Mti ac Rei Publice per omnia et in omnibus, Salvo, Jure Literis suis Mte
ac Grevi Dnt Vestre invocant Privilegia, formulam Regiminiis, ac Commissiones, quibus Neminem Nobi-
lium ac Ignobileum Bonis suis sine legitima Judicis Cognitione et Judicio posse privari, pari Zelo
Igomet Ipse hanc Legem huc non intermitterem, si scirem aut Mte Grevi Dnt Vestre, aut Jure de
Dorthesen Bona Rutzau Jure Hypothecae, sive feudi possidere, verum quum tantum modo titulo Admini-
strationis Eade. teneat, proinde has Leges ad Casum praesentem quadrare mihi mecor. Ex Contextu etiam pre-
missarum transactionum sui in se donante si dntes Principem et Nobilem sive unum sive plures de Po-
ssessionibus alijsqz rebus questio orta fuerit Causam coram S. R. Mte intentare debere. Mte ac Grevi Do-
minationes Vestre obtrudunt Causam Grevi de Mirbach necdum judicatam esse, Preteritione illi nondum
apparere liquidas, optime deo non latere Mte Dnt Vestre Preteritiones Pensionum Grevi Capitaneos Concernens, Pri-
vilegiatas semper manere, sed Antea omnia ad exolvendum Concernere debere, multo magis cum Eadem retentae
Pensionis seu Salaria per Commissionem Anni 1717 Paragrapho II. non ad Judicia Relationum, aut pro Decisione
ad Solammet S. R. Mtem D. M. C. remissae sint, quare S. R. Mti Concesso Usi fractu Bonorum Rutzau

G^o de Mirbach Patrii sui relicta Sal^{va} Patenti, fecit id, quod sibi licuit, factum autem necdum dispu-
 dicatum minime implicat, nec eo quidquam Privilegia Curlandica laesa sunt. Quam debet S. L. M^o D.
 M. C. de hoc Rescripto querulavi? Celsi nimis Dux cuius va est, si de Proventibus his participaverit,
 verum non M^o D^o Valoe, qui non nisi eor. Proventus ad minuant, et limitatam Jide. disponendi
 habent Potestatem Rationem Administrationis suae suo Tempore redditurae juxta Obloquentiam Puncti
 27. Classis 4^{ae}. Ad extremum Verbum [utile] in Literis Meis adjectum, ^{nec} juxta quidem M^o G^oq
 Dux Orce aequè fulcrunt vintreeq. interpretatæ sunt, multo minus aequè mihi non sine Senu Mei Dolo-
 ri imputarunt, ac si M^o G^oq. Duibus Viri jam Utile cum Directo junctum esse insinuarem Domi-
 nium quum de his nec cogitarem nec M^o. Literis meis praemonerem, licet ferme in Omnibus transactioni-
 bus Curlandicis utraq. verba ead. simul semper Legevim, ac quamvis post fata Celsi Ducis Ferdinandi jam
 directum cum utili Dominium Nobis viventibus acciderat, sed Invenito Praesente Celsino Duce ad eni-
 tam Supplicationem Statuum Curlandiae mox Kristino Regimini relictum est, Casus similis nun-
 quam Acciderat, ut Dux cum tota familia sua tandem Dirimini uccubuerit prout Modicus, ergo in-
 hoc Passu dubio intra Summus Rex ac R^ol^oia h^ore apellari queant Domini Directi et Utiles, Obquam itaq. va-
 tionem tam acriter Offendit Animos suos hoc vocabulum nunquam e Codice Legum eradicandum? Aperi-
 tuna potius nunc patet. Inobedientiae quam fudi, deficientibus tamen Legalibus, praetextu obvelatus Rati-
 onibus, Cupio docere quoniam M^o G^oq. Duacionibus Viri in Absentia Celsi Ducis regendi hos Ducatus de-
 dit Potestatem, nonne Rex? Minime ergo credout dicat Authori Munium et Officiorum suorum impingere
 Reges, vel voluntati ac Mandati ipsius contraire, eo potissimum ratione, quando quidem in Actu Compositio-
 nis inter Supremos protunc Consiliarios, ac suum Equestrem Ordinem a^o 1717. factae eodem a^o Authorito-
 le Commissionali approbatæ Puncto 20° Classis 4^{ae}. Jidem Supremi Consilarii G^o Equestri Ordini
 se suosq. Succedancos obtinuerant, quidquid tam in Jurisdictionibus et Economias quam Ecclesiasti-
 cis, Sede vacante vel Principe Mortuo Aut absente vel minorenni sive infirmo existente / a S. L. M^o et

117.

Judicia publica impetitum fuit, stricti et inviolabiliter omni tempore observatos et accurate
executores attamen premisse obligationi contraveniendo illud Rescriptum optima Intentione e-
commendatorum bonorum Ducalium a S. R. M^{te} G^{ro} de Mirbach datum exquiri M^{te} ac G^{ro}
Dⁿⁱ V^{re} recusant, licet Proventus ex Bonis Ducalibus juxta Obloquentiam Commissionis
Anni 1717. §4° extra Provinciam Celmo Duci extradere vel usui proprio suo applicare nequeant,
quinimo Jisdem Proventibus debita et Salaria exolvere teneantur. Nolo silentio pretereire etiam e-
am rationem quam M^{te} ac G^{ro} Dⁿⁱ V^{re} opponunt quasi cum omnibus Creditibus dependat h^{ic}
in Judiciis S. R. M^{ti} Relationum propriarum, cum jam Superius innui respectu retentorum Sa-
lariorum non ad Judicia Relationum S. R. M^{ti} propriarum sed ad accisionem solusmet S. R. M^{ti}
Causam remissam esse. Quodsi Celmus Dux, post Redictum suum istos in Ducatus senserit se se hinc Revi-
sitis G^{ro} de Mirbach datus injuriatum, tunc illi licebit S. R. M^{ti} hanc suam injuriam repraesentare, ac compen-
sationem ex postulare, M^{te} vero ac G^{ro} Dⁿⁱ V^{re}, uti Nullum exinde sentientes Damnum, dispositioni
Præsentaneæ S. R. M^{ti} omnino satisfacere teneantur, evitæ Motivo S. R. M^{ti} D. M. C. Subatum Rescriptum / quo illi
prioris Rescripti omnino mandat executionem / favore Præfati G^{ro} de Mirbach subscribere dignata est, mihi Autem
demandavit, quatenus M^{te} ac G^{ro} Dⁿⁱ V^{re}, perquam serventium me commendare non negligerem, sine quavis
Mora ac ulteriori recussu Satisfactionem ulting Præfati Rescripti. Qua directæ et expressæ S. R. M^{ti} D. M. C. Vo-
luntate M^{te} ac G^{ro} Dⁿⁱ V^{re} Præsentibus denunciata, Favorib^{us} ac Bonæ Amicitie v^{re}, me ipsum commen-
datum esse cupio, ac solito Cultu et Propensione Maneo. Meorum Gr^{at}um Dⁿⁱ Nationum V^{re} Amicus et Servus ad Offi-
cia Patrimonii Joannes Malachowski Pro-Cancell. R. P. S. Responso Jⁿⁱ P. O. G^{ro} M^{te} Ob-
temperat W^{ro} W^{ro} Dⁿⁱ Cte Delegatovi T^{ke} M^{te} na Komunikowane od J^{ego} 24 April:
1743. Jⁿⁱ P. Delegat Remonstruie, o sprawie Rozgraniczenia granic między Rosyjską Impery-
ją i Turckim Państwem według ostatniego między onemi traktatu, azedy przy Ignoranciam Jⁿⁱ P. K^{te} Polki go-
nichatloskiego Rozgraniczenia przez Sumi Aptey Polkiy uozymic Dukt y aby sta tego, rotamtych K^{te} K^{te} Rozgrani-
czenia reprezentowac ad Consensum Stanow Aptey Q. Jⁿⁱ P. Delegatovi bez wotpricenia Wiadomobyz moze z według osta-
tniego między Rosyjską Imperyją y Turckim Państwem traktatu granicy inter l^{as}as Rumie et Turcias, na tamym l^{as}as

Dniepru lotych Mięczych, okłonych Jm. P. Ablegat, ile z Memoryatu Jego prencipi potest, innuit, licet od Szeki Bu-
 ha do Dniepra per Mem. potestiaris zoboga Stron Commissarios 1740 roku iur. uogynione y k. uprawę skutecznie co-
 Anno zakonczono, y ta Granica non demovo uogyniona, ale i talowawno Między Rosyjskim y Turckim Panstwami
 1705° postanowiono, promowiono, Mianowai zaś ona Porządek: Jacy ma od Szeki Buha inpropinquitate Uscia wpa-
 dajacey wony Szeki Kodymy od zakonczenia Polkich i Turkami Granic gdzie natamnym bokw Buha y kopce nasnak
 między Polka i Turkami Granicy: napadnia iis y od tego Mięczya prowadzona pomieniona Granica Międzyziemiami Ro-
 syjskimi y Turckimi Szeki Buhem, co dot. przez 6° godzin iardy do Mięczya naznaczonego tarczika albo Wiel-
 kiego Kanaru, a od Wielkiego Kanaru idzie ta Granica linia Polami do Szeki Dniepra, gdzie i onie wkada Szeki
 Karmionka nie w Wielkiy odległości od Orakowa, y od Sieczy Zaporożkiy y na tej Granicy dla niwaga: Policy in-
 potkum zobu Stron oniatoci ziem, znaki ludzkie wykastowiono, y ta Granica iadnych Polkiego Panstwa granito,
 iak podnas przeszego 1705°; tak y podnas kwaruyszego Rozgraniczenia niwaga: nigdzie niwaga: to, y zachowy-
 cie nie można było powiawar ta Granica do Polkich ziem ani mało niwaga: ta iis ale poczta iako ~~napowracy~~
 namieniono od zakonczenia Polkich y Granicy z Turkami y prowadzona Międzyziemiami Rosyjskimi y Turcki-
 mi ku Orakowkiy stronie, a Polkie ziemie rozstaly od onych Mięczyi cde w odległości drugo sama wprcy na-
 mieniona Między Rosyjskim y Turkami Granica iawnym dowodem inexcuti in dii Polkiy Strony frustancii opi-
 nionibus et Interpretationib; bydz more Preto wotey Sprawie Krotkhou Polkiemu zadnego do Strony Rosyjs-
 kiy podryżenia miec naymniepry byzowy ny nie: napadnia iis, iakoz y przed tym kiedy ta Granica Między
 Rosyjskim y Turkami 1705° nie: potaiemnie ale, przez Kommissarow utruiug Partii uogyniona z Polkiy strony
 przez tak wiele lat otym iako o Mięczygajacey iis do Onay Sprawy Admacy rozgkdem iakiego puc-
 cionego Komaczunia nie było. — Co in reliquo nalezzy do Mazy niemia Rozgraniczenia według zachowu-
 eego iis Między Rosyjskim Imperyem y Krotkhoum Polkim ceterum Paas traktatu inku utramq; Partem Colli-
 mitanciarum terrarum, ktore do tych czas iur. niwograniczone do czego J^o k. M. y Apt^o Deklaracie, na Kri-
 wzym Sejmie Kommissarow swoich nawnawry y kiedy to Subsequetur, y Wyjadowych od J^o k. M. y Apt^o
 na takie Kommissary Kommissarow Rosyjskiemu Imperatorskiemu Dworowi Kommissarowano gdzie, kiedy

y Jey Jmpt. Wili² nie zamiecha znowy: Hony za nowie Kommissarow Naznacze, y na umowione Miysce
 y Termin Wymawie rozkaz, azaby ono utrug Partii przyteczna Sprawy przyjacielskim Sposobem do Skutku
 przyprowadzic y Zakonczyc, aby przez to Subditi utrug Partii, Pogranicznymi Obywatel bez swady y spokojnie
 zostawic mogli. Ze zaś kazde Jmpt. Allegat przekłada niety Rosyjskie forpoczty niebardzo dawno w Granice Polskie
 daleko wtompily, y na kilkanascie Mil in Circum ferenta Ziemie Polskie zaiły z domawianiem iis przytym o
 Ordynans do Komenduięcego Wamierzych Miyscach, azaby one forpoczty z tam dat Rosyjskie Granice
 narad iis powrocily zabiegając iakim kolwiek z Rosyjskim Woytkiem Potyskom y lubo nad Mniemaniem
 aby Rosyjscy Pogranicznymi Komenduięce. takowy Proceder wstawnowieniu forpoczty na Polskich
 Ziemiach czynili, zapomniawszy Najmocniejszy Jey Jey J² W² Ordynande, ktorymi im rozkarano
 Sancte Stabilium Między Rosyjska Imperyja y Polskim Krolestwem ceterance Pacis Tractatum pilnie za-
 chowac y Pogranicznymi Polskim Obywatelom by Najmniejszych Krzywd z Rosyjskiej strony czynic calowie
 dopuszczac, iednakże według rekwiizycji Jmpt. Allegata Ordynande Jey J² W² aby pomianione forpoc-
 ty iedli one zapewne w Ziemiach należących do Państwa Polskiego znajdować iis nieodwrotnie sprowa-
 dzone były, do Komenduięcych Pogranicznych z Polka mianowicie zai do Generała, y kijowskiego Genera-
 ta Gubernatora Jmpt. Leontyewa, tudzież w Maie Rosyjska do Generalney Woytkowey Kancelaryi, do Gene-
 rala Porucznika Jmpt. Bibikowa nawse Jmpt. Allegatowi oddane bdy: Ze zaś te Ordynande do dwóch Kom-
 menduięcych napisano, a nie do iednego, to dla tej Przyczyny uoyuniono, iż w Memoryale Jmpt. Allegata
 non elucdatum est, na ktorych mianowicie Miyscach forpoczty Rosyjskie, wystawione, y dla tego
 wiadzieci niepodobna do czyjej Komendy one należa, a według historycznego uwarowania mozebyć ze te for-
 poczty znajdują iis za Dnieptem nad Rzeką Tarminem od Dniepra w Ziemiach należących do Rosyjs-
 kiego Imperium aż do ostatniego lasu dla tej Przyczyny ze kność ceterance Pacis inter Russice Imperium et
 Polonie Regnum tractatus od Naminiowej Rzeki Tarmina, w dot Dniepra aż do Rzeki Zaporowskiej y da-
 lej, y drugiey Strony od Wcia Rzeki Tarmina Sumum Ony non tangendo z uynowanego M² Chetyna
 w Polu przez ostatni las wszystkie Tameczne Ziemi należą do Strony Rosyjskiej na ktorych widie Rzeki Tarmina

Między Stobodą z Rosyjskiej Strony jako na swoich Gronach ab antiquo posiadłości zostali, Kryłowska Stoboda
 y drugie, lecz Polacy obywateli, którzy posiadłości loca occuparunt contra supra memoratum actum Paris
 Tractatum od Rzeki Tasma w Jozie Dniepra brzegiem onego do M^o Staick, do ziemich wyznaczonych
 M^o scilicet Prygorowa, Tschymisowa, Kaniewa, Morzny, Sokolni, Gorky, Borowicy y Guchyna,
 Morankowa, Kryłowa y Guchyna okrytych in Tractatu actum Paris, in 7° Poncto ex P^ose pokazano ze
 podczas postanowienia onego otych wszystkich Mięscach pretensya czyniła się od Rosyjskiej Strony, ze-
 by onym być in possessione Russice, ale Polacy ktorowie natenczas w tym plenariam Potestatem nie mieli,
 y dla tego w takcie postanowili, ze te Mięscza ad conveniendum na potym extrag Parte mais być baste
 bez posiadłości jako one natenczas były, ale z Polkiej Strony post non longum tempore Intervallum wszystkie
 one Mięscza ludźmi posiadłości zostali, między ktorymi większa część y ledwo nie wszystkie z Rosyjskich pod-
 danych Zbitych ludzi z Małej Rosyi, iednakże Władze Polney Imi P. Jabłonowski y drudzy temi samo-
 wolnymi na onych ziemiach posiadłościami niekontentowanymi, ante aliquot Annos transcedentes z Guchy-
 na y Kryłowa przez Rzekę Tasmę in Multitudine hominum na pomieszczenie prawdziwie Nakręca do
 Rosyjskiej Ziemi, y Stobody w posiadłości zostające, od Dniepra wódle Rzeki Tasma Wojeuna Ręka in wy-
 użyciu, et plurimas przetył Rosyjskim poddanym intenciones perpetrarunt, y temi Stobodami poali-
 quod Annos władneli y profitowali. Oczym lubo przy Dworze J^o k M^o Polkiego z Rosyjskiej Strony nie raz
 Skargi zachodziły lecz nulla Satisfactio consequuta fuit y dla tego na Otalek Ci samowolni Władze z osi-
 Rosyjskich gwałtem już wypędzeni, a potym kiedy między Rosyją y Turkami ostatnia Wojna zaszła, gdy
 z tych Mięsc poddani Rosyjscy, dla niebezpieczeństwa od Inkwizyi tatarskich, trudni do czasu w ten bok
 Dniepra do Małej Rosyi, iednakże wszystkie Domy y budowania tam w posiadłości zostawiono co widzą
 Guchynski y Kryłowski, y drugich bliskich Mięsc w posiadłości zostających z Polkiej Strony na mających
 być vigore Paris tractatus in vacuo mięscach, Młodzień mianowicie zai nazwany Gubernator Guchynski
 Stanisław Rudnicki, z drugimi wielu ludźmi, wonę in vacuo zostające Mięscza wtargnęli, y z onych ko-
 nce budowanie y z cerkwie dosobie przenieśli, y innych Dworow nie mających ludzie y cerkwi spaliłi,

121/

y tameczne ziemie y Młyny, z niektórymi pozostałemi tam Obywatelami in possessionem suam
przyjęli y pożałowanej pomienionej z Turkami Wojnie, niechcieli oni od tych Rosyjskich
ziem y osiadłości dłużej dozwolnie odjąć. Dla czego z Rosyjskiej ^{strony tamtejszy} dobrowolnie komende Wo-
icich Ludzi wyprawdził Muriano, iednakowoż y dotych czas od Chetwynga y Kijowa tameczni
Urządnicy nie przestają na te Rosyjskie Stobory Jukowsy y Obywatelom onych Krupod y Anymy
czynić, y dla tych przyczyn względem Zarządku onych rozkazano postawić tam z Rosyjskiej strony
forpocztę, nie na Polskiej, y nie na tey która według Traktatu in vacuo być miała, ale na prowadzi-
wej Rosyjskiej Ziemi. Jeżeli Jm. P. Ablegat propositio sonat o forpocztach Rosyjskich wystawio-
nych na pomienionych Rosyjskich Ziemach in pcedukonem ab Inuasionibus et Injuriis tame-
cznym Obywatelom od Polskich Obywatelom zjadnych in circum ferdentia Chetwynga, y w drugich Ma-
ięcych być Origine Traktatus in vacuo miewszach, tedy Jm. P. Ablegat propecto eod. Traktatu sam
zwarzyć może, że te Ziemi nie Polskiego Państwa, ale Prawdziwie Rosyjskie, y one forpocztę tylko
swoim Janicom insigilant, zabiegając swawolnym od Polskich Obywatelom Inwazyom y Inuasionom
bez czego względem takowych procedow, y obyczaj niemożna, ponieważż inaczej, bez onych forpocztow
może między Miedzy Partis Obywatelami comequi doremne Zwady Conflictus et Intuenciones, od
czego z Rosyjskiej Strony cale ciżba rozkazano. Co należy do Zostawionej w Polnocy od Wojsk Rosy-
jskich, podczas Wojny z Turkami przy powracającym się onych od Chocimia Maszerowaniu niektorej Aw-
tylowskiej Muniyi, y to uczyniono nie dla iakiej insey przyczyny, albo otwazy Apłey ale tylko ex
sola extrema Necessitate za Niedostatkiem pod ona Muniya podrozd, dla przystęgu na ten czas Wojskom
Rosyjskim przez Ziemi Apłey przepędzić, a po Wyjściu z tamtąd Wojsk Rosyjskich o wywierzenie oncy
Muniyi za odległością, sposobu inz niewynaleziono, iednakże z Rosyjskiej Strony o tym Stawania zarzucać
nie zaniedbano, y przy Dworze J. K. M. przez Ministra Rosyjskiego Graffa Keyserlinga nicwarz Remon-
stracye czyniono, z domawianiem iż archytc Muniye rozkazano było przysię pod Wartę Polską y przeciwieć, y
potrożyć gdzieś w Należytym Mieyscu, do dalszego o Oncy z J. K. M. porozumienia iż, aby takim sposobem
Rosyjskim Wojskowym Ludziom; którzy przy tej Muniyi lubo in Pauco Numero Znajdują się, sine ulla-

wroni Moim z Polikicy do Rosyji powrócić ci, y od wnie/kięgo Obrego Nawzekania ewitare można byto, Naro-
 od J^o K^o Mi^o y rezolucya zarzta. y o tym do Jm^o P^o Hetmana W^o K^o p^oroz Jm^o P^o Podkanceliego Małacho-
 wskiego nic narz pisanio, ale od Jęgo postanowienie w tym ienore ci nie uozynio. Z tym wszystkim niez-
 by zapelunc Aptę jakic Oke, lubo y daremne o tey municyi Nawzekanie w ciżkoie bydz mogło. Tedy Ję
 J^o W^o, według zachowuacy ci do J^o K^o Mi^o do Aptę Przyiasni nie mniy Własnego swego, tylko by z
 upodobaniem J^o K^o Mi^o, y z ukontentowaniem Aptę byto, te Muniye Jm^o ni donum prezentowai zezwala,
 Oazy Jm^o P^o Ablegat, moze J^o K^o Mi^o y stanom Aptę Zupewnieniem nalezety Raport Wozynici. -
 Z zachodzą Skargi Krotukou Polikicemu od Pogranicznych Obywatelow na Poddanych Ję J^o W^o Zadniepr-
 skich i Sieroznych Kozakow ni by w zachodzących od Jęh Jukowskich na Granicy Polikicy Sabunkach y
 Zaboiah, we Wsiach y Miasieczkach, y ierelitokow od Poddanych Rosyjskich excena, adversus interdi-
 ctoria Jęce Imperatorice Mki Mandata Zachodzący, tedy chyba od takich ludzi, ktorzy zyia jako Złodziei
 y Rosyjskich Wsiach, y od tacych ci od swoich Kommanduacych lizenias exequunt, teoz dla zabiezania
 temu z Rosyjskiej Strony, w potrzebnych Nalezetych Mieczkach na Ziemi Rosyjskiej pewne Warły Znac-
 dzia ci, y według futuryy Uwagi bezwagpniecia takowe temeritates zachodzą Nicod Poddanych Ję J^o W^o,
 ale pod Jm^oniem Jęh od Nawywoacych ci Haydamakow y podobnych im Kultaiow, Złodzieiow, ktorzy
 w granicach Polkich zostaię, y oni Wiedu takie w Rosyjskiej Stronie Ludię quo altronemi Złodzieykie-
 mi Jukowskymi wabia, y na Smierci Zabiaia, ktorych potrzeba byta w Polikicy Stronie Zapai, y Wokoznienai.
 Poddanym zai Rosyjskim Kozakom, tak Zaporożcom, iako y drugim za Dnieprzem Zyiaącym uti supradictum,
 Owdynaniami Ję J^o W^o, naymocniy Zakazano, y zawnie one potwierdzaię ci, aby od Jęh Naymniczyx ni-
 wozym ku Polikicy, iako Sasiedzkiej Stronie y Przyiacielkiej, kizywdy nieczyniono, y pna to do Skarg na-
 nich iprawiedliwocy Okazyi podano, wcale ni byto, y kiedy zachodzących przez Haydamakow excenach z
 Polikicy Strony Skargi uczynia nalych Poddanych Rosyjskich, y drugim za Dnieprzem Zyiających Kozakow,
 tedy oni zawnie w tym ci Jutyfikuię, e converso zai Skargę ci w kizywdach Zachodzących Samym Jm^o z Polikicy

1236

Stron jakoż ni dawno było wprzeczny 1742, X 30 Dnia od Polickiej Strony kilka set ludzi konnych
im spracie około Jaru, gdzie Zaporozcy przy Rzecz Buhu dla Zaprania Ryb w Granicy Rosyjskiej zają na nich
Inkwizycy uczynili y rzecy ich Bydło y inne zrabowali, y kilka Koraków Zaporozskich z sobą wzięli, a przemocia-
jących się na Smiee potłuczali, resztę zaś zwanili y między kłotami Amant Jarowoy Kanion y otym z Kijowa od Je-
nerata y Generata Subnatora Jmć P. Leontyewa wiadano było do Hetmana W. K. Jmć P. Potockiego takż y do de-
gimentara Niobławskiego zokolicanym Obraznieniem tego, co przy tym Zaporozcom uczyniono, y domawiano
ni o sprowadzaniu Inkwizycy i Sabyfakcy, y ozabranych Korakach, y opromiowaniu innego; Regimentar
zaś Niobławski do pomocnionego Generata Leontyewa, na list Raportu nieuczynił, y Potanego z Kijowa
Officyera, który dwa razy do Jego przyjeżdżał, do Siebie nie doprucił, a list karał przyjacielowi w
Kommandzie Jego przy Wojskach Konnych Staroście Kieyńskiemu, Jmć P. Hetman W. K. wódtug takowey
skargi od Siebie niechylko ładny Inkwizycy y Sabyfakcy, y winnych ad præsiden clasow eorum licentias
na postwach drugim Napomnienia nieuczynił, ale ienacz y ożyczył by folgi y Relacyi eorumdem licentia-
eorum do Generata Leontyewa na list directe ładnego raportu nieuczyniwszy stęrgólnie pisać zi Aoria-
zdy y Partye porzucił się dla szukania y Zaprania Zaporozkiego Koraka Jhuata, który przed tym Kuśkownika
Joh Sawke Czałenka zabił, y pod Niemcowcem Zaporu zrabował, mianowicie w Własnych Polickich Granicach,
siquidem Inquit Jaru y Stepu nad Rieka Martwa według dawnych Traktatów y Rozgarniania do Policki
Nalera, y dla tego Sład do wstąpienia iest u wyzey Namienionu Zaporozcom zanta Krywoda uczyniona cum
vultu et permissione od Kommandujących nad Polickimi Wojskami, e converso zaś superest occasio opi-
nandi acerb y Zaporzcy jako odważni ludzie, będąc tak wiele z Polickiej Strony Offensi et Injuriati, aliqui d Con-
trarium inhibitorii Mandatis wogynie niecodawali się, y aby o tego ienacz się skargi y Niepokojności ex
utraq Parte nieprzysiężyli. Tego zaś miysia, na kłowym Znajdnie się Zaporowski Jar, przy Rzecz Buhu, y
tego Stepu z kłowego Rieka Martwa Woda fluxum ma pretendować ad Poloniam nie można pomicować One
miysia citra Dubium Rosyi a nie Polnecz Nalera, y Sawka Czałenkow by? Sam Poddany Rosyjski Zaporozcy,

y sta zowinny uczyniony uciekt do Polski, y tam in Contrarium Wicernego Polonii, traktatu y gozda, kiy
 Przyjazi przyistly y oznaczne Officium podniesiony. Tego zai zezgo Zaporozcy Zabiti, albo na
 nich y Podczynienie byto z Polkiy, tony nieowidczono, y takiego kiozaka na zwanego Slnati
 oktorem wotym Zaboju do Jmci P. Hetmana Wkepsiano miody Zaporozcami nieznalesione a wietny
 Rekrutycy Jmci P. Ablegata Orymans Jcy J. W. i. kija do Generata kuzjowskiego Generata Suber-
 natowa Jmci P. Leontyewa ktoremu Zaporozcy kiozacy, ktorzy Ataman y Jmci wkomminie pokony
 narlyce Jmci P. Ablegata dany bydzie, cius modi Tenoris arely on Jenerat, wotny Memoriatu Jmci P.
 Ablegata, okazyach Pogranicznych Polkich Obywatelow wozupionych Jm kiozowach do
 Podanych Norwyskich Zadnichwyskich kiozakow Zaporozcow, Jukowayach wzywacy Polkiy
 Nabunkach y Zabojach nieowidczono y wotny Jmci P. Sprawiedliwosci wyedaminowat, y kidy wot-
 ni wotym is znowidnia aby karat tym cijskie karanie uczynie, y co oni Podzas w Polkich Obywa-
 telow Zabrati, wzytko byto, ozebawczy, y czego is wzywacie nieznalesione kidy aby zato wzytko exe-
 kurowawczy, Pinijsmi Polskim Wkrywizonym Obywatelom przyprawat, y zety takowa najmocniejszy
 inhibicya, tak Zaporozcom tak y drugim Podanym Norwyskim kiozakom, natam tym Boku Dru-
 pra znowidnym is uczynit, zety oni witytko Sub Timore gravissime Animadversionis, ale
 tez wotny uwarania Excessu Pecne Capitis, co Liemi do Kiolestwa Polkiego nalezce cale nie
 wchodit, y Obywatelom tamecznym Ladnych kiozow nie czynit, ale zety zotemu przy wzytkich
 okazyach wotny Sgoredztwa po Przyjacielku postypowati, ni daige zadnych Powodow do Lwady
 do Wlady, y nad swawolnem by dnuem pilna y mocna Animadversya Michi, aby Ladna May-
 minyprych przewynyk atowce kici traktatu Powadnow czynie nieowidczat is, y zety obpnece-
 vium u pomieniony Jenerat w wialoznych Muzkach przyistny postypoty wystawit, aby takim spo-
 sobem interwinyk Partis Subito zachodzące dity, y zego czyniace is Skazy zabicone y przewane
 byz mogly. Co nalez do Rekrutycy, Kiolestwa Polkiego czowoleniu wsticiu kiozce Sta Drekcy
 wzgladem Naloznistwa Odpraw, Przynticy Religii dnuem kiozota albo kapliay na Miankanie

kilka Nijom, y w tym z strony J^o W^o Krolestwa Polskiego, ile przypadek M^o Nijom dane porwota, użyna-
 nie wyprowadzona być może, ale bysko tu wiadomości nie ma, jeżeli bywali pierwotnym w Nijom, Nijomskiej
 Religii Katoickiej, albo Katoickiej, i jakim sposobem Nijom tam Communionem suam mieli, y jako otym Privile-
 gia M^o onego Janant, więc Nijom tego pisano do tamtejszego Gubernatora, ^{mentu} ażeby otym tu wiadomości przysłało.
 Co zaś Jm^o P. Ablegat in viis remonstracionibus inuit, ożnawiających, iż w Państwie Polskim Potahoty
 wych Episkopach, Monasterach y Cerkwach, z one przyrzupełnym owoich Obrazkow zarywaniu zachowa-
 nia, y jeżeli intelligitur Episkopach, Monasterach y Cerkwach, y ludziach Greco Rutheni Aitui, kedy
 in tractatu ożnawie inkrutum Dominium Pacis in g^o Puncto specialiter wyrażono, że Cerkwom Polskim
 y Episkopom Łuckiej, Halickiej, Przemyckiej, Lwowskiej y Białostockiej, także Archimandryom y Schu-
 mentwom Bractwom, w których naturas było zarywanie Potahoty Greco Ruskiej Wiary y rozprzeczni-
 tam żyjącym ludziom w Koronie Polskiej y W^o A^o K^o, żadna aggrawacya y do Wiary Nijomskiej y do Nijom
 przymuszanie być nie ma, lecz według dawnych Praw in omnibus immutabilitatibus et libertatibus Ecclesia-
 sticis konserwowane będą, wzajemnie zaś ludziom Religii Nijomskiej w Państwach Rosyjskich, żadna w
 Wiare Pruską, y do innej Wiary przymuszanie być nie ma czynione, Najbardziej miejscowym Wolne
 Wiary owoich zarywanie w Domach owoich, atż tenor pomienionego traktatu Romane Professionis lu-
 dziom zotającym w Rosyjskim Imperium, niechylko w zarywaniu Aitui ich Wiary Wolności traktat.
 y żadna Pruskoda w tym nie wchodzi, ale nad traktat na Erickę Kojotow w Moskowie, y to Sanct Petruburgu pozwole-
 nie dano, e converso zaś to Polskim Państwie, Cerkwom y ludziom Greco Rutheni Religionis in Contrarium su-
 pramemorat. ożnawie Pacis tractatus, pro Zawarciu onego rozrzu y dotychczas inuentus zachodzi, Perichurę, Kijowdy
 gwałtownie przymuszanie do Nijom, y cała Episkopia Lwowska, Łucka, Halicka, Przemycka, z naliczaniem do onych Mona-
 sterami y Cerkwami y Obywatelami do Nijom gwałtem Obocone otym sufficientes wiadomo y bytko iż przy Greco Rosyjskiej Pro-
 fessji W^o A^o K^o jedna Episkopia Białostocka, niektóre Monasterami y Cerkwami rozstała, lecz otym od Duchownych owo
 y drugich ludzi Religionis Romane bardzo Wielkie Perichurę, Kijowdy y Lubanki, ożnawie zarywaniu Nijomskiej Wiary
 ni zaś Divini Przekazy iż czynią, y niechylko onych Cerkwi de Novo na Starość Nijomskach erygowanie ale y Nijomskich

wstępnym poprawowi non permissis, kromie dotego, azby takimi kromie wszystki kłopotkami, wszystkie Ser-
 kowie y Nawody Greci Authenti Authu nicwola do Unii Ciości y przynicie y ludo otym, przy Kielewskim Polkim Dwo-
 nie z strony Rosyjskiej Smionem 2° W^o według iedney Miany z Onmi obobnie zai podtok wicznego Pokoia traktat-
 tu wielokrotnie remonitracy y domawiania zacyonono. z Aktywym Nalezyty 10 Onych bezpochylnych Wiotency-
 ach y Kirypodach Melioracy, wgladom Wolnego tym Greci Authu Authu dndiom odprawiania Sacri Divini, y
 spokojnego zotawiania, ale nic otym dotychczas Subiectum fuit, kza naybardziej one Kirypody, pernkacy, y aggra-
 wacy onym dndiom iterum iterum bardziej a gorzej accerunt. Zeiowy Wtogo kody am Jm^o P. Ablegat uwa-
 zy mai, iak baido Jey 2° W^o Moterum et sensibile styre o takowych z Jednosciami Jey Wotua dndim, pre-
 ciowych esterne Sacri Traktatu Procediach, outawianych Perikunach, aggrawacyach, Kirypodach, kwalto-
 wnych Nawrocniach Cerkwi y obywatelom do Unii y w odaymaniu Jey nalezacych dawnych Wolnoia, y dlatogo
 Jm^o P. Ablegatowi rekomenducis, azby on otym wszystkim 2° k. M^o y Stanom Aptu remonitracya uayni,
 aby zotat do Koronice Polkiy y W. X. diff^o Greci Authence Confessionis Episkopie, Monastory, Cerkwie, y oby-
 watelom przedug Wicznego Pokoia traktatu wodprawicniu Sacri Divini, ystawianiu swoim, w wnelkiy Wol-
 noia trwali, y przyzadnych Jm Wiotency, Kirypod, pernkadowania, aggrawacy, y przymuszenia do Unii oz-
 nie, ochnel swo Semper pokazano bylo. Co zai Jm^o P. Ablegat uwaro o uwolnieniu ex exilio Mby z kurlandyi
 przedug Wtogo Adwokata Andree remonitruc, kdy otakim Adwokacie y laniami Onego, radncy tw Wiado-
 moia nieman, y dlatogo wgladom wybadania zai onim, y wystawicniu Onego gdi Naley, potrzebne Czynawie
 postanowiz mai. — Cozia Wiazu danego do Generata u Kirowkiego
 Generata Suberiatona Leontyewa Junii 16. dnia 1743° Roku.

Nalezy przyzaczny przy Dworze Maksym 2° k. M^o kan Kores Generalny Oborny W. X. diff^o Jm^o P. Ogiunki na
 kodanych Nazych za Dnieprskich, y Zaporożkich kora kow skargio Kirypodach, ktoriakoby od nich w Pol-
 skiy stronie podobity uayni, y co 2° Meiznany strony odpowiadano y przy tym opychodzących y o Polakow
 Zaporożkim Kirypoda w Kepionie Jm^o Obawiona otym wy nalezyce upatruycio wyrazonego przy tym Extrake-
 a poniewaz nasza niedomicuna Jutemgo iitaby 2° k. M^o y Aptu Polka wiczną Japierka Kirypod y dobro-
 zachowanie, według nieporozumionych traktatow zowze niedomicunie trzymaj y w paraciwosci Onemu y w naymny-

czym samym niedość uczynienia niepokazać, dla tego Młodziwie przykazaniem Wam, według Memorjału pomienio-
nego Pana Pota, o Skargach y o pogranicznych Polkim Obywatelom pochodzącym onym kopypodach, od podda-
nych Naszych Ładniejskich kórakow y Zaporożcow w Napadnięciach na Granicę Polskie, Saboraniach,
y Zaboystwach nie niebawiąc, y według Samej Sprawiedliwości inquirować, iżeli Winni w tym Znay-
dą się, tych jako przysiężny Skarce, y co oni czasem ukolskich Obywatelom porabowali, to wszystko odzyska-
wając, a czego nie dostanie, zato wszystko wyścignąć, Polkim Obywatelom Wkrzywionym wrócić,
y takie jako najmocniejszy zakazanie, tak Zaporożkim jako y drugim Naszym poddanym kórakom
tamtey Stronie Dniepra znajdującym się uczynić, iakoby oni podstachem nie tylko Naporozczy-
kamy, ale y według ważności Przepisów y śmiertelney kary, w Ziemi przynależącej do Wołoskiego Polskiego
nigdy niewchodzili, y Obywatelom tamiecznym żadnych kopypod nie czynili, ale żeby się oddawali z Niemi
w przychodzących Okazyach, po dźwiedku y Bratowku, niepodawając żadnych Okazy do Świad y Niechęci,
y żeby wnikł najmocniejszy Kresownych wiecznego Pokoju Traktatu narzucić nieodwzględnie, a dla przestrze-
nia tego Należących Miejsach mieć się ustrawiać Stuzne forpocety, iakoby takim sposobem między obu Stron
Pamiętnymi przechodzące Świady, y od tego dozorułe Muzgi uprzedzone y przeszkodzone być mogły, y co u-
was według naszego tego ukazu uwympiono będzie, o tym Wam w Nasze Collegium Ławozimskich Akcyi Dawać.

Copia Wkazu danego do Generała Lieutenanta Borkowa 16 Junia 1743 roku.

Przede przy Dworze Naszym J. K. M. Polskiej, Jm. P. Porę Generalny, Woźny M. J. Jm. P. Czarński, preste-
go Miesia Alwila Dnia 24 1743, na primie przedzi, iakoby Nasze Ławozimskie forpocety za Reka Dnieprum nie bawia-
jącym w Granicę Polskie wstąpiły, tak daleko, że już na kilka Mil wchodzą Ziemi Polskiej zaisli, y przy tym Jm. P. Porę pro-
wid Nas Jm. P. Dniepru Polkiej o Wkaz do Kommandującego w tamtych Miejsach Naszych, a żeby te forpocety stam-
tę w Ławozimskie Granice sprowadzone były, y przedzi, iakowe choćby z obu Stron Świady, y luko weale nieporozu-
mieć się, aby Nawi Pogranicznymi Kommandami taki postępek wlokowania na Polskich Ziemiach forpocet, maig-
narze najmocniejszy Wkaz, któremi rozkazano postanowiony między Naszym Ławozimskim Imperium y Polskim Ko-
nem wiecznego Pokoju Traktat należycie zachować y nie w przeciwność onemu nie czynić, y Pogranicznymi

[illegible]

oprostę tej Białe Biskupie nie znajdując, iż Kłopoty była Greci Sultanie Conseruimus, którego J. J. W. ut pote Ci-
 rum gerens habentium eandem cum sua Maestate Religionem Clementissime o Jego Godności zważający nec-
 sum esse duxit, ażeby ten Episkop z Białoborskiej Eparchii ad Altiorem Archi. Prunkam Dignitatem in Rosiam był
 transferowany, a na Mieysce Jego w Białoborskiej rezydował Episcopos Greci Ritus Brat Jego Roso-
 ny z Wilna z Monasteru S. Duchu Starzy Hieromonachus Hieronimus. O której J. J. W. Intencyi pisał 1742
 J. K. M. Polkiemu przez Samet J. J. W. Komunikowano skryjacielski Prosz, ażeby J. K. W. Karat pomienio-
 nego Episkopa Józefa Białoborskiej woliwy odbronić, a na Mieysce Jego w tej Episkopii, ażeby był Episkopem Brat
 Jego Hieronim, dać mu nato swój Przywilej, na co J. J. W. nie ulla difficultate zezwolił, i tym in. Respons. in
 J. K. M. do J. J. W. która specjaliter wyrażono, a narotym J. K. W. Pomienionemu Hieronimowi na Episkopie
 Białoborskiej, i Przywilej podpisać, który dla przytoczenia Różni dawno oddany od J. K. W. do Jm. P. Kan-
 celarygo S. J. K. Czarłoyickiego, lecz Jm. P. Kanclerzy cum summa J. J. W. Admiratione w Zani co-
 towaniu tego Przywileju, y dotychczas Prolongacye czyni Interea Intajcemu, przy Dworze J. K. W. J. J. W. Mi-
 nistrów Jaffowi Keyzerlingowi w Respons. ad Jm. P. in hoc Opere Munita Komunikowano, że tej
 Prolongacyi ićna tylko jest przyczyna, iż Sentymenta Jm. P. Kanclerzo d. d. 1742 dla tego arise vunt ze oni
 nie naidnym Mieyscu zostają, y żeby kontynuacyi tej Opere dimitować po J. J. W. do Polki przysięść, a
 pomianować J. J. W. non minus agerit, że dla ićnego zaprezentowania tego Kłopotliwego Przywileju przez tak dłu-
 gi czas propter incognitas rationes prolongatus, a względem tego Episkopa Hieronima od J. J. W. Requiracye u-
 czyniono na co J. K. M. Kondescendencya. Wywiadzona mi w tym sposobem iak tylko na fundamencie wyry-
 Komienionego Między Obyga Panstwy Wicernego Pokoju Traktatu. Co, propter J. J. W. rozkaz wazyta otem wy-
 Atim Jm. P. Allegatowi Komunikować, z ta Requiracya ażeby on przez Konverspondencya, swoją z Jm. P. Kan-
 clerzem y Podkanclerzem W. K. d. d. 1742 starania swego zaryt, żeby oni względem Wyższej J. J. W. Rekomendacyi
 w zaprezentowaniu tego Kłopotliwego Przywileju Wicery trudności y Prolongacyi Episkopowi Hieronimowi na
 Episkopa Białoborskiej, y Przywilej podpisać, który dla przytoczenia Różni dawno oddany od J. K. M. do Jm. P. Kan-
 celarygo S. J. K. Czarłoyickiego, lecz Jm. P. Kanclerzy cum summa J. J. W. Admiratione w zaprezentowaniu
 tego Przywileju, y dotychczas Prolongacye czyni Interea Intajcemu, przy Dworze J. K. M. J. J. W. Ministrów Jaf-
 fowi Keyzerlingowi w Respons. ad Jm. P. in hoc Opere Munita Komunikowano, że tej Prolongacyi ićna tylko jest

*Decretum z Cabinetu Rosyjskiego podca Jmci P^{re}z
 Howi Ogińskiemu Ablegatowi P^{re}z M^{aj} S^{er}gey Potłikiy.
 Przytym w konsyderacyi gravis Ponderis reputatum est z Strony Jmci P^{re}z Jmci P^{re}z Ablega-
 tori komunikowai, iako wielkie krzywdy M^{aj} Krolstwa Potłikiy poddanym Rosyjskim za-
 chodzą, ktorych lubo magis magis P^{re}z M^{aj} Magnatow y Ministrów S^{er}gey przez Ministrów
 Rosyjskich remonstratu, zadne jednak nie tylko M^{aj}żenie y S^{er}gey sakcy, ale ani Najmniejsza
 dotychczas Inquirycya non subsequitur, yte krzywdy ex occasione suffunduntur do Potłikiy Strony
 fugitivorum ex Russia Hominum, takze y przez S^{er}gey one onych in proavis w granice Rosyjskie
 zla chły X^{to} Litt^{er} inrutionib^{us}, Wywozieniem, y drugimi S^{er}gey S^{er}gey quolibet Anno zachodzą, ktorych
 gdyby specificam descriptionem uoynic przysła, tedyby niemata Amplifikacya byci mogła, tylko
 między w ich insemi, tam tyavi et intollerabilis Injuria od Jana Samsona Jabłonskiego Stronny
 Propoytskiego poddanym Jmci P^{re}z M^{aj} M^{aj} Toropca Kupcom Joannu Potłunowi z Toropcyowem jego sufficim te
 circum scribitur, videlicet. Elapso 1738to M^{aj}ki k^{on}ce Jabłonski na onych Kupcow podca powrotu
 Jmci z Towarami z Krolstwa Pruskiego do Toropca przez M^{aj} Litt^{er} iadących w P^{re}z W^ołockim W^ołockim, Między M^{aj}
 S^{er}gey y Newlem, gdzie onego Jabłonskiego M^{aj}nikanie iit, zechawczy na W^ołockim W^ołockim / który zimno
 bywa przez Jezioro Żuwa Nazwane / Na tym Jeziorze cum suis in Multitudine Hominibus latrocinan-
 ter naiechał, y wzięwszy ich do swego domu, uszytkie S^{er}gey Dobra zabwał, Mianowicie
 zai Towarow y gotowych Pienisdy, et reliquum Jmci zabwał, y uszytkie strzymał, valore na 10214, Tak
 rowo bitych a ich dwa razy pod awartem brymał, primario wzięwszy na drodze in Oculis przez Cały
 Dzien, y chiał Jmci utopie yto S^{er}gey uoynic, gdyby od przeciwnego natencas Aliendaru Inter-
 cencya uoyniona niebyła, a potym zdiąwszy z nich suknie y k^{on}ce skazul, y porzuwszy w idnych ko-
 szulach bez k^{on}ce na S^{er}gey y M^{aj} z Dworu wypędzi, Secundario przypocławszy onych z P^{re}z P^{re}z
 do Siebie, niby dla oddania Nabunkim zabwanych Sukien Towarow, y inzego, Zawarty et cum Carcere
 brymał przez wiele dni y S^{er}gey morzył, y chiał do Smierci zabici, atq^{ue} exegit ab illis S^{er}gey wodebra-
 niu uszytkiego Jmci Towaru, ktorego oni od Jmci nieotrzymali, y jakim sposobem takowa Jmci, Nabunk,*

y Same utrapienie Onym si uczyniło, atq in reliquo, z Onemi Rosyjskimi Kupieckimi ludźmi przez
 Pomienionego Jabłonskiego Actum fuit, tedy Jmć P. Ablegat Imperii uy informowany będzi z Komu-
 nikowaney przytym o tym Relacji y Kopii z Aktatow Polskich przy ktorych ad Maiorem Convictio-
 nem Ejusd. Jabłonskiego temerarii Avaris, reperiantur bina ditiora illius. 1° Dany dat tym kupcom,
 drugi zaś pisany do Księża Dawidowickiego Officyata Smolewskiego, w ktorych listach Sam si dotego Ra-
 bunku Mianowicie Przyznał, y nadto w Oney Sprawie dowodu Contra Jurum non requirit, o tym zaś lony-
 stem od Rezidenta P^o Solbierowskiego, tak Janie O^o przy masow, jako Jmć P. Ministrom Polskim
 Sufficientes remonstravano, y wetytacyi w tym y Satisfakcyi domawiano si, y P^o Ministrowie Polscy,
 według tych Remonstracji, y ożypku Rabunkiem Zabranym Dobi względem tegoż Jabłonskiego Najmni-
 szey Skłonności nieuczynili, y tylko respondabant ze oni tego Jabłonskiego jako Szlachcica Polskiego zapowai
 y przymusić nie mogą opowz Trybunału, do ktorogo Rosyjskim kupcom advenować iż kara no; Oni zaś już o
 przez tego przez niemały czas w Warszawie w tej Sprawie powierzonego od Siebie Człowieka mieli, y tylko na
 większą Biurę swą musieli darownie składować ani nie otrzymali; wiec przez to Jmć P. Ablegat Tatwo z-
 wazając moze, azali faktoy z Rosyjskimi Kupcami w Kwaiach Polskich Proceder, nie jawonemu potłazaniu
 tegoż Jabłonskiego y drugim podobnym Jemu stęcy, a taka Sprawa, jako ten iarony rabunek ludzyna du-
 żom uczyniony, oktorych ex parte Rosyjskiego Imperatorskiego Diomu remonstrawcy y Pretensya zało-
 dzi nie do Trybunału, ale do Najwyżzey Inkwizycyi rozstruci, y uczynienia godney Satisfakcyi nalezy, po-
 niowaz Zabowani y tak bardzo Wkrywdzeni Pomienieni Kupcy nie Polscy poddani, ale Rosyjskiego Impe-
 rium y do tamczynych Sądow nalezy, otollwie zaś z Rabunkiem Jmć, partykularnie niowym nieobowiazani, y takim
 jako z Rosyjskimi im to Sąd wchodzi in conveniens at. Jy 1° W^o rozkazała k Sprawę Jmć Panu Ablegatowi
 Najpilniocy rekomendować, y jako ta Sprawa talis Conditionis et ponderis, iz onym uwazonym iaronym Rabun-
 kiem narusza si bezpieczeństwo rozpięciadzie sąsiadkim, wstrzyżni y to biuszu Znajdującemi si Kwaiami, y w-
 tym utruś katus Interum iut, z od takich dicensyi y rozbojow wkommercyi przeszkoda Wielka y zawada uszy-
 ni, zato, w patrator talis excensii nie tylko Najpiłniejsza z Niego infoto Zypku lez nad to dla biarzni drugim

vigorozyjnie Kence jubiaet. Mijc Jay I^o W^o Spodziewa sz se woney Sprawie u Drobn J^o k Mi
według zachowania sz z Jay I^o W^o Sądziacy Przyjani y według ceterae Pacis Traktatow takowa
redukcya otrzymana b^o dzie czeby b^o wszelkiy odrostki wyzey nannienionym J^o I^o W^o Kupcom Pod-
danym, za Traktowani Jch Dobra y Laszkow na Sukcesorach Jablonkiogo, nakim nalezy intoto zry-
skana, y dla oddania tym Kupcom w Warszawie Sądziacyemu Sądziacyowi oddano byto, y we wszystkich
tym od Jmci^o Allegata iako pilnego y gorliwego ku zachowaniu między Obojga Państw Mocniczyey
Przyjani y Harmonii Potrzebny Kooperaacy, Spodziewa sz se niewygodna Nadzicia iest.

Nexus seu Concordatum M^oni et Excell^oni Dⁿⁱ Szeptycki Archi Epi-
scopi Metropolitani totius Russie cum Religione Basilianat^o usq^{ue}
Provinciae perpetuis Temporibus observandum die 7 Junii 1743° initus.

Anno Domini Millesimo Septingentesimo Quadragesimo Tertio die Martis Vigesima Octava Junii
N^o Maluzycy, Ex mandato M^oni Excell^oni, R^ondini Dⁿⁱ Athanasii in Szeptyce Szeptycki dei et
S^odis Apostolice S^oalia Archi Epi Metropolitani Ruvien. et totius Russie Epi Leopoldensis Haliciensis et
Camenecey, Abbat^o Kijowa Picerariens. et Unioviens. Ad Acta Praesentia Curiae Metropolitane etc. porrecta
et suscepta sunt ad tenore Infrascriptae Authenticae, Sane, Salvo, et illucesce. Omnis Suspicionis Nota Carontis,
Continens in se Nexus inter M^onum Archi Epi^{um} Metropolitani totius Russie et Religionem Basi-
lianam atviusq^{ue} Provinciae sub tempore Generalis Capituli Dubnenis formatum, de eo (qui Sequitur) Ver-
borum Tenore: Nexus M^oni et Excell^oni Dⁿⁱ Athanasii Szeptycki Archi Epi Metropolitani totius Ru-
siae cum Religione Basiliana Atviusq^{ue} Provinciae perpetuis Temporibus Observandum, subtempore S^oalis
Capituli Dubnenis Anno 1743° die 7 Junii formatus, et roboratus. —.

I^o Proto Archimandrita post suam Electionem praeabit Juramentum in Manibus Metropolitani obedi-
entiae suo et totius Religionis nomine, tum S^o S^ois Aplice tum Metropolitano Secundum Omnia Ju-
ra Constitutionis, et decreta a S^o Sede Aplica lata, praesentim Super Manutenzione et Observantia praesentis

Nexus perpetuis Temporibus a tota Religione tum districte tum Polonae Provinciae.

2° Illius Metropolitanus relinquat Religioni Eiusq. Capiti Admo Proto Archimandrita plene Ordinem internum Religionum Servatis sibi infra Connotatis.

3° Admo Proto Archimandrita in principalioribus Religionis Negotiis si judicaverit opus esse Consilio, Auxilio Illius Metropolitanus, regnum laici, et a quo Reverentia exponet media Illius vero Metropolitanus, Omne Juvenem et Protectionem Adm. Approbabit.

4° Capitula Generalia intimabit Proto Archimandrita Consulto Metropolitano, locum vero et Tempus Capitulorum Generalium, quod in praesenti Capitulo Circum scribitur, indifferenter, et firmiter observetur, ita ut Nulla prorsus Necessitate aut Legalitate dispensetur, nisi in hoc Consensu 8° Congregationis de propaganda fide, ex posita Ed. una Cum proto Archimandrita, et Consultoribus utriusq. Provinciae, solius grassantis, quod Deus avertat; Petris Necessitate Jureq. Illius Metropolitanus, gravissimis vel maxime Conciliorum Generalium impedito legalitatibus, licetum erit alium in Praesentem Capituli Generalis Subdelegare, Quibus Capitulis Generalibus vialisquis ex Episcopis adesse velit, ob aliquas rationes, poterit, non tamen obligatur.

5° Capitulis Generalibus Praesidebit Illius Metropolitanus, Provincialibus Reverentissimus Proto Archimandrita.

6° Admo Proto Archimandrita cum pleno Nob. Consilio utriusq. Provinciae intabit cum votis in Electionum tum Illius Metropolitanum Coadjutoris illius unicum Abbatibus.

7° Admo Proto Archimandrita visitabit omnia Monasteria, vive per se sive per alium, ubi vero Monasteria sunt Abbatia, extendet Jurisdictionem super Personis tantum Religiosis, non vero ipsos Abbates quidivide Subiungit, juxta Constitutiones tum Aplicas tum Capitulares, uti habetur in Congregatione Synodicae M. A. 1658. Sessione 7^a Jurisdictioni Metropolitanae. Siquidem a Regimine Abbatum inveniat aliquis, vive in Monasteriis, vivo in Monachis gravam votum Proto Archimandrita deferret Metropolitano, salva decisione 8° Sedis Aplice ratione Praecedente abbatum super Proto Archimandritam.

8° Promovendos ad aliquas Dignitates scilicet Episcopatus et Abbatiarum Proto Archimandrita Cum Consilio

presentabit personam qualitatibus datam Metropolitano, si non ad inventis impedimentis Canonici, presentabit S^r A^{to} M^{ti}, quod si fuerit ad inventum Aliquod Impedimentum in Presentato: Novus Candidatus eligitur a Summo Proto Archimandrita cum Consistorio et Presentabitur Illmo Metropolitano. 9° Cum Sr Sides Aplea benigne Concesserit Congregationi N^{re} has Italias, ut alterius Diebus ex utraque Provincia Proto Archimandrita eligatur, Sr Illius Metropolitani non gravabitur inspicere ut intacte hæc serventur Alternatio.

10° In casu obitus Proto Archimandrite, primus Consultor Generalis ex ea Provincia electus, ex qua et ipse Defunctus erat, Proto Archimandrita, regit cum scitu Metropolitani Religionum. Pro Capitulo vero futuro in tempore scripto convocabit Sr Consultor, quia Conventione, tam cum Illmo Metropolitano quam Sr Consultorio utriusque Provincie. M^o Confessarium Theologum et alios, quos Latini suo Assistentes et ad Cathedras Residentes Necessarios requirit et habere voluerit, tam Illius Metropolitani quam Ep^{ri}. Subditi tunc obligabitur Summus Proto Archimandrita, sive respectu vicarii Generalis debitis qualitatibus, proejus modi Muneribus obsequiis precibus et idoneis.

12° Quotiescunque Compertum erit Proto Archimandritam Munere suo abuti, vel quod Deus avertat non exemplariter vivere, talem ad delationem Consultorii Generalis utriusque Provincie Illius Metropolitani ad rectius vivendum, et Muneri suo faciendum Patetne monabit, si vero Monitioni non paruerit, et prius sit incorrigibilis hac Necessitate inito Consilio cum Consultoribus utriusque Provincie, Convocabit Metropolitanus Capitulum Generale, et Capitulares descendet ad judicandum servato Tempore et loco pro Capitulis designatis, non tamen observato quadricennio. Quod si vero Vicarius Generalis cujusque Provincie non Regulariter vixerit, talem Summus Proto Archimandrita ad rectius vivendum et Muneris satisfaciendum Canonice Monabit, si vero Monitioni non paruerit, Convocabit Consultoribus utriusque Provincie, et ad Minus 20. Superioribus, processa facta Inquisitione ad Sententiam Propositionis procedat. 13° Si aliquis Religionum evenerit se esse gravatum a Provinciali sive Vicario Generali suae Provincie, ad quem immediate recurrere debet.

recurrat ad Generalem. Quod si vero ab Ipso Proto Archimandrita seu Generali gravetur, recurrat ad Illu-
 minum Metropolitanum, qui Illius Metropolitanus precemonebit Proto Archimandritam, ut se absti-
 neat à Gravamine, usq. ad Capitulum Generale, reddi turus in eod. rationem. Hec vero intelligen-
 tur de Gravamine Notorio per junctas geminatas Penitencias, ubi vero degradandus esse cen-
 detur Superior per Generalem et Consistorium plenum ob Damna illata vel excessus Notabilis degra-
 detur, in Capitulo tamen Generali respondere tenebitur Protoarchimandrita. Hec igitur omnia que-
 in Prelo Nihil sunt Scripta, lecta, promulgata, unanimi Assensu utriusq. Provincie tum alibi-
 ne tum kelonce acceptata quia perspectis Temporibus tum Illius Metropolitanus, cum suis successori-
 bus, tum Religio Vestra utriusq. Provincie Ord. S. B. M. Observare Mantinere Sanctas Sedes Ap-
 lice benignam Approbationem in hoc reatu presententorum, implorare et supplicare tenebuntur et
 obligabuntur, ita ut nihil in contrarium apud Ste Sedem Aplice sive per se sive per Procuratores Ori-
 nis, aut subordinatos quocumq. titulo, Prætextu, aut Colore, prejudicante vel immutante hunc reatum
 præter illa quæ per Presentem Nexum ad approbationem Ste Sedis Aplice sunt remissa intentare, a-
 gere, curare, Valeamus, et Presentes datas Nexus Propria Manuum Nostrarum subscriptione firma-
 mus, Datum Dubne die Mense, quibus Supra. Athanasius Septycki Archi Episcopus Metropolitanus to-
 tius Russice Præses Capituli generalis Dubnensis. S. D. Georgius de Lanensis Episcopus Zenopolitanus ad quale
 Capitulum Dubnensem. Delegatus Aplicus. J. A. Rudnicki Episcopus Luceonensis. Obrogice Exarcha totius Russice
 Hieronimus Witrycki Episcopus P. S. S. Georgius Butlak Episcopus Priscensis. Felicianus Wotodkowiez Episcopus
 Chelmensis. Antonius Augustinus Lubienicki Plectus Episcopus Diopolitana, Abbas Minicensis Ju-
 vatus. M. Hotoznia O. D. B. M. Mielicensis, et Doroz. - A. Bienenicki Archimandrita Lubrinensis. Anto-
 nioz Przetarski Archimandrita Bractawski Innocentius Lipnicki O. D. B. M. Abbas Osmulensis. Con-
 gregationis et Provincie Ruthenice Vicarius generalis. Samuel Janowski O. D. B. M. Administratus abbatie
 Grodnensis. P. Theodorus Koniasicki O. D. M. B. Vicarius Generalis Curator Præsenensis. Thadæus Janicki-

wice O. D. B. M. C. I. - Hyppatius Bielinski O. D. B. M. Provincie. Euthene Consultor. Heracles Lis-
 ski O. D. B. M. Superior Ploceus. - Moyses Kobaczewski O. D. B. M. Consultor. P. P. Maximilianus Za-
 wadzki C. I. B. M. Sup. Wilnens. Samuel Jurkiewicz O. I. B. M. P. P. Sprz. Poczajen felician. Zabto-
 eki O. D. B. M. P. C. Sup. Bitens. Ambrosius Turki O. D. B. M. Min. Metrop. Auditor. - Joannes Tu-
 kianowicz O. I. B. M. Secret. S. B. Paphnutius Mankowski O. D. B. M. Notar. Capli. Die 7. Junii
 post subsecutam Electionem Rdmis Proto Archimandrite totius Ordinis die Autem 8^a Ejusd. admodum
 R. R. P. P. Consultorum toti Partis Ordinis et Secretariorum Summarum Rdmis. Die vero 10^a Eiusd. Provinci-
 alium Consultorum utriusq. Province et Secretariorum Pcus Instrumentum Manibus totum subscriptum.
 Polycarpus Mihunciewicz O. D. B. M. Novoelectus Proto Archimandrite. - Felicianus Zablocki O. D. B. M. Proto Con-
 sultor. P. Hieronimus Komorze O. D. B. M. Consultor. Gellus P. Sylvestus Koblancki O. D. B. M. Secret. Gellus. (Locus
 sigilli) Rdmis Excellm et Rdmis Prodi Capli / L. S. / Rdmis Delegati Aplici / L. S. / Rdmis Proto Archimandrite.
 L. S. / Post quarum quidem actuum Inpositionem Originale Earund. Offerunt restitutum est.
 Ex Actus Induct Curie Metropolitane Epipatus Leopoldensis Extract et sigillo Rdmis Excellm et Rdmis
 Dni Athanasij in Szeplyce Szeplycki MS et. Idi. Aplice Sathia Archi Eppe Metropolitani Kijovinis. Totius
 Rurice Eppe Leopoldens. Halicenis et Camenecens. Communiter p. Michael Kobkiewicz substitutus Notarij L. S.
 Copia Sutu od W^o P^o Podkanderzego kor.^o do Jmci X^o Szeplyckiego Me-
 tropolity Catey Russi ex locutione Pretendowanej Approbacyi. Ne-
 mus Metropolitani cum Religione Basiliana Die 27 Aug. 1743^a. Wisanego.
 Krzysztofowy ku ad Latus W^o P^o Namiennikom Jmci Dni Nunciarzowi Decretum NWD. ze jz chcez stowai
 w Rzymie o Approbacyi Natus Sui Metropolitani cum Religione Basiliana yze o Jntancy ad effectuan
 da. Kremine Proiz Kiole Jmci. al. Jmci Dni Nunciarz. Maia noie konsyderaue Contrariatus Jntancy
 NWD. Dloot takze zapitrywzy jz na Punkt 8. 9. 10. 11. y 12. Ktoremi Punktami zdaci jz se Kserywibitui Re-
 gula Manstali in presentatione Subicitorum, Inae ten termin Elekeyi zdaci jz Kserywibitui Jmci Patronatus Mli^o

Cuiusque huiusmodi Religionem Religionis, Immo dicitur Muncipalis (iako Wice Wice) Ma iocice Muncipalis dno
 vero ad Jus Patronatus Religionem exors abis Wice / gdy dotego porydzic / tak tylko napisal iusta Antiquum Hum
 et Privilegia Summorum Regum Nobis Concessa, bo inaczey, nie tylko Kioi Imi non instabit a pporobacy diu.
 Nodus, ak y owozem iawac iuz bdy, aby wchymic ni Approbowacio Takowych Transakcyi Ktoley mady dno.
 gac Iuri Patronatus Jago dacthnie kdy informu w tym Wice, aby in portum ni, in porydzic Takowych Transakcyi, z
 ktorychby iakowa mogla exoriri quito, In reliquo uposoniam ze w kazdych okazyach Muncipalis. Chytnie inicomizham d.
 List od J^{ke} M^{ie} do J^{ke} Helmana W^{ke} 17te Feb. 1743te Piani klorym Tada aby Interven Miodzy
 Officyarni Lib. Regimentu korunego a No. Generatem Mirem doprzytycia wrogo do Polki Zawiesci.
 W^{ke} Muncipalis Nam Mity. Kidy dyfferency dotad mady Officyarni Lib. Regimentu N^{ke} Kon^{te} a Mity M^{ie} Geni-
 ratem Mirem nie zdajacy budy Cate Mporokione, Tadamy po Muncipalis W^{ke} abis ten Interven do Przyjazu N^{ke} Zawiesci chiat,
 In krotka do Polki dnyacy iniod micuinaiga bdy dno dno Mity Muncipalis Wice. Wice ku nam, ak y iakowym w kazdych do-
 znawali okazyach tak iniod micuinaiga bdy dno dno Mity Muncipalis Wice. Wice ku nam, ak y iakowym w kazdych do-
 List od J^{ke} M^{ie} do J^{ke} Helmana W^{ke} 14te die Aug. Supra Piani klorym Tada aby M^{ie} Mivbachowi Cham-
 beianowi swemu dat opem: et subsidium do Odebrania Dobr Ruthan w kowlandy borycych.
 W^{ke} Muncipalis Nam Mity. Wiadomo Dobro Muncipalis Wice iako Valido Prao tej Cyryzmy Amortori, ze wotwaruicyzym
 kuy padu kuzcia Imi kurlandkiego, gdy Regencya temczany kowincyi sub Nomine Regiminis Jago ederece Offi-
 cia sua niemogta ani Juy bozwoli Naszy Convenibat, Taczym poryzto nam M^{ie} dnyki Nostri et Reipublice do-
 minij, in fundamento Praoy kuywoleio kurlandkich, tez elegency ad Ministrationem Justitie, et ad Jovendam eco-
 nomiam Bonorum Ducalium Reskryptum N^{ke} adigite, y onych in Officiis suis Authorisave, Tak kidy onych Sub-
 stytuowawry a gdy M^{ie} Mivbach Chamb. Nasz demonitrowat Nam iz nigdy Jui Jago Mivbach Jovinskiema ratnyma-
 ne iuz pizer lat niemato Penye, y Decisiones Commisoriales substantie protune cegitate Mivbach Ducalis, nie do Jstow
 N^{ke} Alacyjnych, ale directe do N^{ke} Dnyki odnaly go, taczym Mivbach Jovinskiema Jovinskiema Jovinskiema Jovinskiema
 woryz, na Prawa kurlandkie, ktori in ante omnia placenie Penzy Starostem ex Proventibus Ducalibus obwarowane
 ist, Marge poryzty in iuz Motiva Nasze, y Respekt na Zaslugi bdy M^{ie} Mivbachowi, ekatimy aby z kancellaryi
 N^{ke} Muncipalis kot. expa y owano do tamtey Regencyi Reskrypt, in iungendo aby ad extenuationem bdy zalogiyi

159/
non sine gravi nostra Indignatione ac Animadversione / oblataverunt. Nos fidelitatis Vre Preseentibus Litris No-
stris Mandamus ac clavo necipimus, quatenus ad primam Eiusd. Sui Eberhardi Christophori de Mirbach Camerarii
requiritionem, sub penis Super Negligentes Capitaneos et Officiales Sancti, in fundum Memoratorum Bonorum Nut-
thau fidelitas Vre Officio Condempnat, ibidemq. Jurisdictione sua fundata, bona Memorata iuxta obloquenti-
am Ultimarii Rescripti Nostri ad Sui Supremos Consiliarios et Regentes Nros Ducatum Curlandice et Semigallie
dati, in realem et Actualem Eiusd. Sui Eberhardi Christophori de Mirbach Camerarii Nri Pensionem / Non obstante Grum
eiusdem Consiliarios et Regentes aut Pensionis, ac cuiusvis Alius Contumacia, sine quavis alia Juridica
vel in Juridica oppositione Omnino tradat, Eundemq. in bona Ead. Officio intro mittat et in vertat. Factura est fidelitas
Vestra premissa omnia pro gratia Nra ac Officii sui debite. Deditur die XVII. Septembris a. d. 1743. G.

Rescriptum ad Eum de Dorthesen Land Rathum Piltinensem qua-
terus Immissionem Sui de Mirbach Camerarii 3° R^o M^o in bona Nut-
thau cum altinentis non impediat, Proventusq. ab actu Rescriptorum Eidem restituat. a. III.
Sui Frederico de Dorthesen Land Ratho Piltinensi fideliter Nobis dilecto gratiam Nram Regiam, Si fideliter Nobis Dile-
cte. Binis Rescriptis Nris fidelitati Tue per Eum Eberhardum Christophorum de Mirbach Camerarium Nrum Offi-
cio ad Notitiam deductis Sui Supremos Consiliarios ac Regentes Ducatum Curlandice et Semigallie Compellavim-
us, Idemq. Mandavimus, quatenus bona Nutthau cum altinentis, iuxta obloquentiam prelatorum Rescri-
ptorum Nrum / quibus Nullomodo secundum Principale, tum Jura Privilegia pseudog^o statuum eorundem Ducatu-
um attrahere volumus, imo salva et per omnia Integra Conservare non desinimus, / prefato Sui de Mirbach in-
realem et Actualem traderent Pensionem. Cum autem recessisti Sui Supremi Consilarii et Regentes, loco satisfac-
tionis Sui Rescriptis Nostri, uti Necesse fuerat, ac omnino intulerat, Remonstrationes, ad extremum tantum
modo Rationationes suas nulli Justitie aut Juri iniurias Nobis transmississent. Nos iisd. Rationib. ac Remon-
strationibus bene et profunde examinatis, cumq. Legibus et Privilegiis, tum Decisionibus Commiserialibus Con-
frontatis, nullatenus Propositi Nrum Convincere, Rescriptaq. Nra nihil quidquam Suis, Legibus ac Privilegiis eor-
undem Ducatum Curlandice et Semigallie, Decisionibusq. Commiserialibus preiudicare, Nong. Regimen ac forma

lam eius Concludere Cementis, Modesto quoque Casa aliis solatis Alimeti parato tum deniq. Cibus nihil tamen co-
 inuenitibus Eorundem Jurum Supremorum Consiliariorum et Regentum allegatorum Ducatum Curlandice
 et Semigallie, ad Nos factis recurribus Lanah, fidelitatem Tuam compellendam esse Duximus, Recensitq. Rescri-
 pto Nobis Compellamus ac Eius. Sero Desipimus quatenus fidelitas Tua, Satisfacienda. Iuramento proprio
 quo Geipie in presenti. Recensitq. Consuetudine fidelitatis. Tuæ ad presentandam Nobis tanquam Directo Domi-
 no obedientiam Onerata est, reiecto Mito Cuius cumq. a quocumq. Impetitionis Iudice vel Juridice, spe-
 kus et Munus Nra Regia Protectione Immunionem Luit. Eius de Mirbach, in Recensitq. Bona Mithan
 cum Affinibus prout Illa fidelitas Tua admittitauerat, et Iusta Obligationem Recensitorum Rescriptorum
 Nobis, nec directe nec indirecte impediatur, Denique Proventus omnis ac Munus fructus, ab Actu Dictorum
 Rescriptorum Nobis, uti fidelitati Tuæ Officiore iniunctorum, qui et quanti Idem Proventus penes fide-
 litatem Tuam superaverint, sub onere Consuetudine suæ, quam Nos Iuramento hoc in se obstringimus Rescri-
 pto Ius de Mirbach restituat et realiter reddat, exolvatq. Factura est precemina omnia fidelitas Tua pro Gratia ho-
 sta ac Officii fidelitatisq. suæ erga Nos debito. Datum Q. Augustus M. Q.

Sive a Severissimo Carolo VII. Imperatore ad Sacram Regiam Mtem Polonia-
 rum Recommendatione suam Josephum Jablonowski Francolanti ad Noenum die
 24. aug. A. 1743. quibus S. M. M. Tribuitur Titulus ab Imperatore. Mti Vice et Re-
 gis Moravie Originale harum Litterarum in Archivo Cancellæ. Minoris Regni.

Carolus Septimus Divina favente Clementia Electus Romanorum Imperator, Semper Augustus, ac Germanie et
 Bohemie Rex ubiq. Bavarie et Superiori Palatinatus Dux, Comes Palatinus Aleni, Archi Dux Austrie Landgro-
 vus Leuchtenberge. & Reverendissimo et Potentissimo Principi Domino Augusto Tertio, Regi Polonie & Moravie,
 Magno Duci Lithvanie ac Russie, Borussiae, & Neuvion Saxonie Julice Avie Montium, et Superiori Sil-
 vie Duci Landgravie Thuringie Marggravio Alimie, Superiori et Inferiori Lusatie, Burgravio Magden-
 gae, Principi in Humberg, et Comiti in Harby et Hannoveria, Sacri Romani Imperii Archi Marschallo Prin-
 ci Electori, Affini, Patri ac Vicino Nobis Charissimo, Salutem ac Mutuam Benevolentiam, Reverentissimo

Princeps, Affinis fratris. Nunc Chastissime. Et sanguinis Splendore, quo Notum non minus Maternum Genus, ac
 alios Europae Sacrae Romani Imperii Proceres Attingit et celsissima Conatus Scelus, Celebrum Meritorum Gloria, a
 deo Commendatum de Nobis reddidit. Mfuis Sincere Nobis Dilectus Josephus Alexander Comes Thuringiae in Salsomaro
 Salsomaro, ut dignum Eum Conuenerimus, quem in Numerum Principum Sacri Romani Imperii benigni di-
 ceptum titulo Celsissimi Condecoramus. Quod cum Mf. Vre haud ingratum fore aliunde jam mente Ge-
 perimus, Atque dicte Promotionis Notitiam Mf. Vre peramanter impetivi, sed eodem quoq. Memorati Prin-
 cipis Dilectionem et Mf. Vre laudandi studia eadem Commendare Mf. Vre peroratum cupientes,
 quod, quid ad promovendos illius Laudabiles Conatus in Eundem Conferre Mf. Vre placuit, Nobis quoq. gratissi-
 mum fore. Quod reliquum est Mf. Vre sincero ac Constanti Fraturno, Benevolentiae Affectu Complecti-
 mur. Datum Francofurti ad Maenum die 24. Augusti 1743. Regnorum Notum Romani et Bohemici Curiae.
 Maiestati Vre Honoris Affinis. Frater et Vicinus. Carolus. Joannes Georgius Comes a Königfeld & Althaus. Tades-
 Instrukcja Jhmie P. Maxymilianowi Molskiemu Skolnikowi Kaliskiemu Rochowi
 Thierowskiemu Podredkowi, zowi Kornanskiemu Potom do N. Krola Jm. i Szymku dzie-
 dzkiego Wodziwo Wielko Polskicki uporzonym dnia 10. Wremnia 1743 roku.

Łęczyński Szymkowi Wodziwo Narycz Sukces, nad Dobra kopulifego emolument, k. sobie preferencyą ożywi Maym-
 kiego dziedzica Mice oras y obliwyce potemu, tam gzie ni gzanio Mf. Vre numerant, in uno, jednym Szwecem row-
 nym zianiem egodne Mf. Vre Auguste Sanguis Purpura de dicit. Potemnych Potencyi Clangor Annot obja ni o-
 wny Narycz wremyjak prauic w Gorkum fereny i Szwata bellu honeste Tellus imbuta Cruentis, Narycz widze w upo-
 koroncy obubing Sytuacyi sumam spargimus per Auram de dicitur Kanowanie N. Krola Jm. i, iako Augusti Otta-
 ho soli orda od Horyponti Polickiego Jucita Polonis Dittute Procellas; Cugnic fedy prymiotem Wlarnoi do Sibie iak
 atomy Cera kodanc, to Maiestaticum Sici N. Krol Jm. i, Narycz ni soli ad faciem Dittute helotopica Wodziwo
 Naryczwodach Jhmie P. Wodziwo dziedziczyca wremyaci ku Nam i Narycz wodziwodach ku Gyeu, Korydelimy o-
 brali ut sint Instrumenta Mentis Mf. Vre Communi, fych obliwimy aby bi Wodziwo Wielko Polskicki N. Krolowi Jm.
 Narycz zanieli dziki zatak pilne y uilne erga suam Vincam Krolutwa tego charactera z raz zaniwion a wicza-

[illegible]

277.
Odpowiadamy waszym Regim in spiritualibus, cozas ad temporalia. Borkie słowa: Reddite quod est Caesaris Caesaris et quod
est dei Deo, do kawa w tym Krotkosc wiaćam iis kto unodzi Nas przysiężenią. Aratym wyje, per omnia abys WMP
Zob. ku Jutens Chias Componere Amicabili iis i Jm. k. Noli kiem. Jutem Kaidziwa do WMP, przysiężany Kzy-
sania, tam daie Smiaton otworzye Sinus Meos, yz woty Mateyji nicmogi iis Nigdy z nim zgodzi, y oorumbydi
Jemu Contrarius. Supplikuj per omnia Sacra Michayle Tertius uspokoi, pokaz Aquanimitatem, ktora iereli
Swieckiego Zob. tym badziay Duchownego. Jazai piny do Jm. k. Noli kiem abys piny od dania byt orob am Kudowa
iis z adna kara non exten datur na nich. Zolawam Zlatyby Wencacy. S. -.

*Rationes quae petuntur cum
Cento Reservato Regio non sit
Obtemperatum.*

*N^{ro} Regia nimis liberalis est. Confat enim pri-
vato Nobili Annuum Proventum Iniquagim
ta Millium Flor. Post. tantum enim Krefe-
ctura Ruthan Annuatim in hunc dicitur.*

*Responsum Anonymi ad Rationes
quae Regio Reservato in Causa G^o
de Mirbach opponuntur.*

*Respondetur Mirachi quicq' debet posse respondere. Ser-
vato Regem nimis liberalem esse, erga G^{um} de
Mirbach, quia Neminem potestatem habere Arguendi
Seruum Regem de Mirbach liberalitate, multo plus
est improprie, quod tam non creditur, si haec Men-
te voluerit G^o Consiliarii et Regentes Curlandiae,
pari ratione, ac si servus inceptaret Dominum suum.
Seruus tamen Rex in Concessionem ad Tempus Concessionis
Bonorum Ruthan G^o de Mirbach non nisi explet G^o
Nihil actum, ex Rationibus et quidem:*

*N^{ro} Externatur hac Concessionem Debitum G^o ac Mirbach,
Commissionibus pro Liquido Agnitione.*

Ita Siquidem Intentionem dabitur Maui G^o de Mirbach

in Pensione Domus Ruthana retinendi et Proventus percipiendi / quod ta-
men Negatur, quia Dux Curlandie potest ad suos Ducatus reverti bre-
vi tempore / tunc temporis dabit aliqua satisfactio Jo: de Mirbach
pro Causata pro Duce in vacante ratione Spatio Sex Annorum
et pro Aliis quam plurimis Angarisationibus. Mirum Autem Pro-
ventus Bonorum Ruthana ad Quingua ginta Millia flo. toll. exerce-
re posse hō Anno. cum Anno clauso non nisi Mille Hungarica:
linze Ducum Proventus Bonorum Ruthana pro suis Consiliariis
Curlandie demonstrabatur.

2° Timor Merum talium Rursiptorum, quibz
si obtinere peraret, cessare deberet, Regimen totum
Curlandicum, Nam non sufficient Sumptus pro
illo ductuendo.

Respondetur Ratio 2^a Timoris similium Rursiptorum non
meretur Raponum, quia debet ne vere Authoritas Regia in exequen-
dis Regis Mandatis preestimore Rursiptorum qui non extant, sed
Mentaliter caduntur? quibus certe Ratio non sufficientis Proventus
circa indis pensabiles expensas opponi posset, et S^o R^o M^o talibz
Rationibus convictus preceberet tunc Audem benignam Remon-
strationibus, Justitiam prece percutit. Quod quia nunc non datur, ad
quid ex cogitare Rationes Mentales Contra hoc quod non dantur a parte di-

3° Hoc Rursipto Contra formulam Regimi-
ni impetrans independens Creditur esse ab Ju-
risdictione et Dispositione Supremorum Consiliario-
rum Regentium, ad quos tamen pertinet. Abente Du-
ce feudali Prefecturas gubernare et illarum Indemni-
tati Consulere, in Rursipto vero Concedit Dno Nro totus
Murus fructus pro Ipso et Successoribus sine omni Calcula-
tione et dependentia a Regentibus, datur Libertas Pre-
fecturam illam totaliter ruinandi et destrudi-

Respondetur. Negatur omnino Rursiptum Regium favore
Jo: de Mirbach emanasse, Contra formulam Regiminis. In for-
mula Regimini est, ut non dantur. Regia Rursipta quo ad Po-
tentionem Nobilium, Conceditur tunc vero res est longe abtinnili, quia
agitur de Bonis Ducalibus, et totius Applicatione Proventus ad tem-
pus. Negatur. 2° Jo: de Mirbach, per hoc Rursiptum exemp-
tum esse a Jurisdictione Supremorum Consiliario-
rum, Regentium, quia tantummodo Proventus Applicatur Potence sui quia Potentio-
nem Ipsum Tranquillam. dicitur Autem Jo: de Mirbach totus usus

fructus pro Jaso et Successoribus suis Concedit et tamen ad juncta Clau-
sula: ad Reditum Modesti Ducis et per Consequens, Jam intelligendum
est, si hic et Nunc decidit Jaso de Mirbach, Successoribus etiam suis,
ad prescriptum Tempus in Rescripto Regio claudatur, quod dicitur
Privilegio Sacre Regie Maiestatis.

4° Dum in Rescripto datur Porcio Krese-
churce et unus fructus omnium Proventuum
pro in determinato Tempore usque ad actuale
Reditum in Ducatus Mustrensi Joan-
nis Ennati, eo ipso alienatur, hanc tam No-
tabilis pars feudi, non si contingat ut Minus
Dux Ennatus Joannes nunquam Acta revo-
catus, in Ducatus, utique protunc Jaso Impera-
ris perpetuo cum suis Successoribus hanc Re-
fecturam retinebit.

Respondetur. Curiosa Ratio hanc difficultatis, quod si non revo-
cetur Minus Dux Ennatus Joannes, tunc Jaso de Mirbach Porcio perpetuo
Manet et tunc Alienatio Partis feudi sic claudatur: Minus Dux Gustavica
Joanna Ennatus, quod si non revocatur, ut post Aperturam feudi/
Cuius Cognitio solis Tribus Ordinibus Competit: Alter Dux substituitur ad
Normam Aliorum Ducum et Novo Diplomate certe ut investitur et robo-
retur, et tunc temporis Novus Dux Bona Ruthau uti sua propria reha-
bet, acquirendo Novum Jus per Diploma, neque Rescriptum hoc ligare possit
qualen cunq Ducem quisque Me sit, quia Rescriptum hoc datum ad dis-
mos Consiliarios non vero ad Ducem, et per consequens Dux nullatenus huic
Rescripto parere tenetur, quia ultra Rationes Multas non respicit Ducem.
Quod si vero dato impossibili et Concesso omni exigibili Casu perma-
neret longo Tempore Jaso de Mirbach in Possessione Honorum Ruthau,
tunc temporis semper Supremi Consilarii possent recursum facere ad S^{re}
M^{te} M^{te}im, quatenus Rescriptum, Revocatorium primi, daret, quia Rescrip-
ta non sunt Privilegia, quae revocari non possunt.

5° Munitant aliqui quod scimus Rex aliena-
tionem, modi et donationes solus per se facere
non possit, licet enim Dominus directus et Su-
premus sit iudicium non est absolutus, neque
hoc feudum Ipsi soli sed simul Republice
est, unde sine eius Consensu Alienationis talis fieri
nequeunt, et Consilarii Regentes a Sup^{re}
possent redargui si debitas Demonstrationes facere non
solent.

Respondetur. Jam est precedenti Explicatione Remonstratum Sei-
sum Regem Nullam Alienationem feudi per Rescriptum emanatum
dare, quia Donatio Bonoi Ruthau non est facta, ideo qui Munitant in-
pertinentes Munitant, totius autem fuerunt Bona feudi onerata per Ducem,
non fuit per hoc Alienatio, hic non solum Non onerantur Bona Ruthau,
sed exors aut a debito liquida, per Applicationem Proventuum ad modicum
Tempus Jaso de Mirbach, ideo hanc ultima Ratio dicit et prima nullig
est conditio, et sapit piam Inobedientiam Directo Domino et Supremo.

1481.

Conclusio. Dum Modernus Dux Curlandice et Semigallice Janes Ernestus cum tota familia adversam fortune suae expertus sit vicem Supremi Consilarii et Regentis Curlandice nolentis recognoscere Dominum huius Principis, qui labem aliquomodo in se contraxerat, fuerunt ad S^{te} A^{te} M^{te} recursum. In hoc itaq^{ue} Reum statu difficili ubi eadem Persona et Ducis feudatarii Regni Polonice, et Ministri Vicece Potentice prece oculis erat, et ubi Dux Curlandice non debuit cubile preanari, nisi a Rege vel a tribus Ordinibus Regni Polonice iuxta eandem in eodem Tempore, uti Ministri Vicece Potentice, potuit huius prenas demeritas. Visum est Ste A^{te} M^{te} Nomine suo Supremos Consilarios et Regentes Constituisse, qui donec Tres Ordines de casu hoc vel apertura feudi deciderent, Possent hanc Provinciam sub ejus sacro Nomine regere et Justitiam exercere; Et hoc Sistema utile pro Conservatione huius Provincie ad decisionem Ulteriorum trium Ordinum per quo et Supremum Jus Domini sui Continuabatur, et Republica in Capite Supremo Jura sua illius videbat. Hucusq^{ue} pacifice per Supremos Consilarios exercitum, prodat indissolubilem Nexum Curlandice et Semigallice cum tota Polonia, Advenerit exposita Aulam Ste A^{te} M^{te} J^{us} de Korf Nomine Nobilitati Curlandice et Semigallice, Supplicem Abellum fecerit, ut infelici Casu Joannis Ernesti Ducis Curlandice cum tota familia adituro, velit S^{te} A^{te} M^{te}, ad Submissas eorundem Ducatum Petiti, Conferre Ducatum Curlandice et Semigallice Ludovico Principi de Braunschweig Ste A^{te} M^{te} de Apertura feudi Notus sine tribus Ordinibus Regni Polonice decidere, ad resolutionem Comitiorum proxime celebrandorum causam suspendit. Hic notandum Expediit J^{us} de Korf maxime invitatus Supremorum Consiliariorum Curlandice assensui; Cum itaq^{ue} oblata Provincia Curlandice et Semigallice suo Duce non aliud Dominium pativoluit nisi S^{te} A^{te} M^{te} uti supreniet Directi Domini, donec omnes Tres Ordines de fortuna Ducis Ernesti et huius Provincie aliquo spectarent, et licet apertura feudi nisi a tribus Ordinibus Polonice cognosci deberet, Ipsemet Consilarii Supremi et Nobilitas Curlandice ac Semigallice, per Delegationem Domini de Korf Aperturam feudi declarandam per S^{te} A^{te} M^{te} peterent. Sed tamen in proposito stetit, Nihil velle Concludere sine Concursu trium Ordinum, Jure tamen suo per omnia salvo. Nunciatus dum hincmet Ipsi Consilarii Supremi Ducatus Curlandice et Semigallice non agnosceant Ducem suum, post haec recalcitrant scriptis et Mandatis Regis, quid Concludi de J^{us} nisi velle per ex Potestate

etiam Regis Polonice se Subtrahere. Abstulit Illi Ducem Adversa fortuna, recedunt et Ipsum ab Illo, manet Rex et Supremus et Directus Dominus, Cui unum obtemperant, nonne Civine Lesce Maiestatis et Inobedientie sunt Repti? nonne Curare Illos in Absolutos horum Ducatum Dominos de erigere, quolibet in dubitatum formare poterit Iudicium. In causa Jui de Mirbach non avertentia exequendi Mandata Regia incipiendum erat, opponendo Causidicorum Non juri peritorum Rationes; cavendum erat Regio Rescripto Res Admissionem Pacificam Jui de Mirbach in Concessionem Bonorum Ruthau. Intus quem Res agitur inter Ducem et Regem quia de Proventibus Eius, quod Causa hec ad hos Supremos Consiliarios spectat Jui Semet Ipse ex potestate Ducis seu subtraxerunt, et dum parere Regi ad ratio revocant in memoriam Ducem quem abnegavunt, fuit nunc ergo imparialis quique Conclusio nem de oppressis Consiliariis Ducatum Cuslandice Semigallie; Ducem abnegavunt Regi parere nolunt.

Copia Literarum ab Excellentissimo Pro Cancellario Regni ad Mfciim de Dorthesen Land Rathum Piltinensem in Negotio Jui de Mirbach Camerarii S^{re} R^{re} Mti respectu Bonorum Ruthau 16. Novis 1743 A^{re} Scriptt.

Magnifice ac Jui Domino frater Honorande. . . Quod si minus saluti non potui Mfci et Jui Supremis Ducatum Cuslandice & Semigallie Consiliarios Regentibus subrefugium insequendis Rescriptis S^{re} R^{re} Mti & Mfci intuitu dimissionis Bonorum Ruthau Jui de Mirbach Camerario variis rationum Ornamentis queri vixit, aut magis nunc Altonitum movedit ultima relatio, quam Dnem Vram non tantum Regio Rescripto non paruisse, verum post Officiariam et Juridicam Eundem Jui de Mirbach per Jui de Kuckling Capitaneum Maiorem Salburgensem in ead. Bona Ruthau Immissionem, predictum Jui de Mirbach Camerarium S^{re} R^{re} Mti ex Nominata Bonorum Concessionem violentes exturbare. Cum vero hic Parus et Authoritatem S^{re} R^{re} Mti laedat, et Legibus sit Contrarius, vultum informari ab illo quo Motivo Jui Dnatio Vestra tanta Curus sit, et si in hac violenta usurpatione Concessionis Eundem Bonorum Ruthau ulterius morari propositum habeat, minime S^{re} R^{re} Mti tam Audaces Contra Jura sua Progressus longius parumam. Quod dum defero simulac maneo. Mfci ac Jui Dni Vri Amici et servus ad officia paratus & Sicut do W^{re} P^{re} Pod kancelenego Kor^{re} od Imci Xdza Konarszowskiego Opata Paradzkiego, ktorym

informacie oratorieniu przez Regencyę Śląską Nowych Kontrybucyi nadawa-
 folwarku quasi do Śląska Należące, także o: Sylarum. Exekucyi do
 tychże folwarków w Posensy konwentu Pawdyńskiego będących, die 25. Iulii 1743. Pisaną.
 Obiorczycki Partyskularne, którym tym moim wygłoszając Obiorczycego Jedności Wł. Wł. P. D. impuniu i Expresy jak
 naygłszy Submisji, dolegliwoci zai, blisko Ostatniego Zarządźci Stojnia, pobudzić do wykupienia swojej Jędoty
 y zebrania wiatunka. Regencya Śląska Klasyfikując y układając Generalne Kontrybucye, zabiera proz dobi Archeloge dośl-
 ska należących, so cotwudno Sarkaci y Policki dwie Wioski z folwarkami toistymi Pawdyja Jordanem Nazwaną, y Moroy
 Doorek Alias Neuhoff, y więcej wozney wozyla na te dwa folwarki cudze Kontrybucye, bo Talerow 1292 dobi. 10. denarow
 9. y 1/2 na Śląskich zai Woi 4^{ty} y dmiasteczko Talerow 1075 gr. dobił 4. den: 8. y 3/4. Kiedy tedy ta determinacya do-
 Nas przysła, iak nie powinniemy cudzym Salarowi tak ucygniem w kamence Slogowicki repozentacye z Placie
 Polickiego niemozemy Ewontu, y proi tem o Skarowanie tej Wozpacy, zamiast tego, dana doiednego folwarku Śląskiego
 Nowey Wioski Exekucya Konna, to po Expiracyi Misiq ca z dutowana o nawyitki folwarki Śląski po 3. ludzi na
 Exekucye dobowano, postalem iktate do kamery, proz o Kommissyę Misiqcow, na uznanie i te 2. folwarki y
 Ewontu do nich należące wfolwarc, y kgo niemogiem, y doład niemog wyzebrai, oionem 14. Kierunki duplikowano
 nakardy folwark Exekucya, tak ze co po 3. ab Augustu Mało krow po 6. na kardym folwarku, y co kżeci uky
 Exekucyi placie musimy Talerow 45 gr. dobił 1/2. w Woznacowi krow Negotiando Jotwana Wł. Jm. d. d. Ka-
 lera dobi. Jm. d. d. Konstantowa. Kanonik Kornamki, kiedy ucyto fut amant, do mauiat, odpowiadano mu, ze maia
 dorody, iako te dwa folwarki do Śląska należę. Jeżeli tak, to powinni wypnód z d. p. l. ager, y przez dorody ewin-
 cere owoia, tożamoi, wadlug generalnie w Mysiickich Pawthach obiorowanego y Akceptowanego Pawa, a uicelak do-
 police Item non eretam exekucioai, wozak in controverso radna stona nieporoinna ad usum fructum porzignoi
 ię. Ma Nas szęd ta Eutemitar: Placie niemozemy, zoby sie to Wł. Wł. P. D. Nam Janili y moze Karali Nas pro illak
 Kiejidicir Fron krowi Apky, Lenua proporcya uicelak y totora Kontrybucya, na te folwarki, co z tym idie. Ma
 kucya, ta extenuabit konwentu dobi Śląskich także ody nazynay Kontrybucyi szęd placie uicelak moze, toidem

Dobro in fideum propter Principis, y toto ma w Rusji Sądziwo, i ciału wzornie obywateli Protekcyi M^o W^o M^o D^o Dobro:
 ku Waspacyi nie potory; Joroli My non meumur Jy, ciału ku Wypigga z Orobę M^o W^o M^o D^o ku to Gwanie Opoz-
 zny y Gwanie Rptay. Za S. Pamiści N^o Cesarza Jm^o o podobnej cofnili się. Waspacyi z widzieli zawań o
 to Rptay opozycyą Niciuamy prawda wkonie gwałtowny wprymendy, a choćbyśmy byli, to wprzód ve-
 porentacye Spokojne, na sprawiedliwych ufundowane Stacjach poprowadzić powinniśmy, y temi choć potentior He-
 cki zwykli, byle byli qui bonum loquuntur pro Nobis, komewurj dnt M^o W^o M^o D^o, w którym obicium Odiorum
 ku Potencyjagadzieli Mei Dobro: Zrętego Kawadyckiego a kenzaniynego Jm^o Xdza Opata Kłodzickiego, Sublato
 Obicito Suplikuij M^o W^o M^o D^o, tollantur innocua Oria, przez mocne wdanie się otak cunika y Rptay y Wary Par-
 tykularno Kizywoz Wdziejnozi i pironerzy, Mnas zai pia Suspivia Cumulatis M^o W^o M^o D^o, za jak najpomylniejszy-
 orenie tylko dwoie, ale y całuy Kruiwickiuy familii twodzenie. Za zai niowidnyozonę Subiekay twodzie bęz & A-
 Rejzrou na ten List od M^o Jm^o kana podkandziwego K^o 5 Xb^o 1743. 22 wernadany.
 Odebrałem List M^o W^o M^o D^o do mnie dnia 28. piąany, który zidnyj Strony kontentuić Mnie cypaiq ozwiadowanie M^o W^o M^o D^o
 Stakorny ku Orobie moicy Kyzadzi, edrugiej zai Strony affligit ze oblikięgo Sądziwo tamte mizyue niuuntanc-
 mi uasat Kizikami. Mam komiedowacy Moenę tego wryptkiego iako Ministri, uwaraiq ektad dla Rptay y Gwanie
 Kunko Opozycy Konsequecy, movent oraz Kompaniy ze Patrimonium Chwiti, tak niecznoznymi aggravatus Jm-
 porycyami, ale zaiy Sponobow do odwołocenia tyel Nawatnozi inaczey niemogę tylko aż mi M^o W^o M^o D^o wprzód Excerpt
 z Taryffy Authentice z Grodu wryptky, Ryskami Sądzięgo y Regenta podpisany, ad probationem ze te dwa folwarki
 Czyn Kawady Jordaniem nazwana y Neihoff do Polki ab antiquo Kalcaty y nalez, tub wiecey M^o W^o M^o D^o nato Dorodoro
 Autentyanych przypisat, tym oswobodzenie od Wozonych na te folwarki Cisarowu moznicy upominis się, bo tym Prywa-
 tnyum ditek M^o W^o M^o D^o niemogłbym nie vincere. Cogdy zohota do dalkuy wotym Jnteruić Popnocy y statunku wywarom,
 oraz z Nalezty Obierowancy zortawam. — *Copia litterarum ab Excellentissimo Matuscho-
 wski Pro Cancellario Regni ad Em^o mium Carolēm Albari Protectorem
 Regni Polonice Dwend 16. Xb^o 1743. Gensit intuitu Concordati inter Reli-
 gionem unito Grecam 2. Basilii & Romum Lephycki Metropolitani totius Russie.*

Eminentiſſime et Reverendiſſime Domine Dñe Patrone Colendiſſime. Religionum Miſto
 Graecam d. Baſilii inter, ac Romanum Leptycki Metropolitanum totius Ruſſie recens Concordatum,
 favorabilem Occaſionem dudum Voti ac deſiderii Mei exoptatam, mihi porrigit, demumſſima mea Em-
 mie Vultus obſequia deſervendi. Scio me quidem limina Apoſtolorum ac Caput orbis Romam Luſtanſem
 Perſonaliter Emme Vultus favoribz Mancipatum recommendatumq; gloriari, at Nunc cum Cancellaria Regni
 Polonice Miniſtrum Continuo peris Scitum Regem Dñum M. Amum Ago, non minimum Cuiſ Mei Pu-
 blicis ſolacium jungi exiſtimo, dum Me poſtiniſ ac perſuadendi Eminentiſſe Vultus Gratia non obſervari ex-
 poſto; Eiusdemq; Manutentionum ſuper pluſibus Conſiderandi, nonnullis vero Canandi preſati Concordati
 Articulis imploſo, ac Regio Republicq; Polonae Nomine exopto. Reflexiones meas ſuper predicto Con-
 cordato Admo Accoram boni Communicari, et Eadem Emme Vultus transmittendas videri. intermi-
 numiſſima Mea Officio ac Studia Emme Vultus diligentiaſſime Commendo et Mance. Eminentiſſe
 Vultus humilimus et obſequenſſimus Servus. Reflexiones ſuper Concordato recenti
 inter Romanum Leptycki Metropolitanum Ruſſie et d. Baſilii Religionem emanato.
 Quis qui conſiderat pluſima Puncta ex preſato Concordato quo ad ſolennem Ordinem in Monachia d. Baſilii
 Diſciplina reformandum emanata, ea vere laudabilia, ac Regimini Eccleſie utilia dubitare nunquam pre-
 ſumet; Predictis Namq; Punctis rigida Legum ac Regulae d. Baſilii Obſervantia ac executione tantum
 Superioribus videlicet Proto Archimandritis et Archimandritis recommendatus, et ſtrictè preſcriptis ad Nor-
 mam Religioſorum Ritibus Latini Generalium ac Provincialium ſeculae ſubſectorum, verum etiam Metro-
 politani, ac loci Ordinationum Iuriſdictioni inſpectio, ſuper benegata Superiorum predictorum Adminiſtrati-
 one ſubſicitur. Quam iuſtam ac legitimam Subordinationem illi non videri oppugnare poſſet, qui Moribus vice-
 adem Regulae Corruptendi locum dare vellet. Etneq; ſedem Apoſtolicam dictos Superiores immediato Ju-
 go duo Subdere Exemptionemq; ipſo facto Religioſis d. Baſilii ſine omni proſus a Metropolitano ſolennem de-
 pendentia preſmittere poſſet. Nili cum virili Damno Animarum, Nam exinde eadem in Ritibus Graeco Miſto
 et forſan peiora ſequentiſſa Damna, quae in Ritibus Latino ſemina Corruptionis apellantur d. d. Patris in ſeculo d. n.

et quidem ex Relationibus Sequentibus. 1.^a Naturam Exemptionum Corruptionum magis, quam Correctionum
 Morum potest habere experientia edocemur, ad quam probandam sufficere Creditur D. Bernardi animadverti-
 tio in libro Tertio Considerationum ad Eugenium III. Pontificem Maximum. 2.^a Religio Græca licet qui-
 dem post secula Schismate ab Ecclesia Orthodoxa seissa nihilominus laudabilem semper primitive
 Ecclesie Conventudinem Conservavit et Conservat, Nam ubiq. locorum Superiorum Regularium ac Religiosorum
 sub secula Loci Ordinationum tenet nec eos eximare præsumit: Loci Ordinarii etenim exactiori Cura agunt, cum
 proximiori Oculo vident ea quæ Moribus ac Discipline Monasticæ Contraria esse cognoscunt, et sine mora
 judicant executionis demandant. 3.^a Secundum Poloniam pluribus sæculis inundatam fuisse innu-
 merabilibus Schismaticorum Castris, tandem Curia et sollicitudine Statuum Regni Necnon Episcoporum
 Ritibus Latini et vel maxime Privilegiis Regum illectos ad Unionem accensere. In Namq. Privilegiis non tantum
 plurimum Beneficiorum ditatos et per id obligatos esse conveniunt verum et approbationibus Jurium libertatum
 ac Immunitatum Ecclesie Græce ad aucti Unioni, cum Romana Ecclesia Manus dederunt. Et 1.um quidem
 Privilegium ab Alexandro Rege de Anno 1499. die 20 Martii obtinuerunt. 2.um Privilegium a Stephano Rege de
 Anno 1588. die 25 februarii. 3.um Privilegium a Sigismundo III. de Anno 1598. die 20 Julii. 4.um Privilegium
 ab eod. Sigismundo III. de Anno 1608. die 22. febr. - 5.um Privilegium ab eodem Rege de a^o 1617 die 27 februarii -
 6.um Privilegium ab eodem Rege de a^o 1621. die 5. Martii - 7.um Privilegium Hadislaui IX. Regis de a^o 1635. die 14. Martii -
 8.um Privilegium Joanni Casimiro Regi de a^o 1682. die 29. februarii - 9.um Privilegium Eiusd. Regi de a^o 1688. die 29
 Augusti. 10.um Privilegium Eiusd. Regi de a^o 1668. die 29. Augusti - 11.um Privilegium Michaeli Regi de
 Anno 1669. die 19. Octobris - 12.um Privilegium Joanni III. de a^o 1676. die 3. Martii - 13.um Privilegium Augusti III. Regi
 de a^o 1700 die 15. Junii 14.um Privilegium Augusti III. nunc Regnantis de a^o 1736 die 30 Julii - Et hæc om-
 nia Privilegia Confirmant Jura libertates et Immunitates nec non Bona Ecclesie Ritibus Græco Uniti.
 4.^a Ex his itaq. evitatur quod si S. Sedes Apostolica Exemptionem Religionis D. Basilii, premi Hæret per idq. Jurisdictioni
 Metropolitani ac Loci Ordinationum subtrahere eos vellet, prædicta Privilegia Regum eo ipso Authoritati sua ac

194.
valori cedere debent, et ex in daretur locus diffensionibus in Republica / quod Deus avertat / Similibus quas Citat
Lubinski Pro Cancellarius Regni Polonie fol: 253. de gerendo Episcopatu, quando Schismaticum Disiden-
tibus Contra Republicam Catholicam in Polonia esse univertunt, Nam ea Jura quae Ecclesiae Graeco Unita
Privilegia Regum Conservare declarant, sunt haec praecipua, quod Religiosi D. Basilii sive quicunque alii
sint, dummodo Religiosi Ritus Graeco Uniti Semper Locis Ordinariis ac plurimum Metropolitanis Judi-
cationi subdint. Insurgendis itaq; praefatis Privilegiis Regi Summus Rex, neq; Republica Consensum praebere po-
sunt, ne per id turbetur Tranquillitas in Regno. 5° Considerandum insuper quod in Magno Ducatu Lithva-
niae plures hucusq; Schismaticorum Castrumiceantur, nec non in Russia Polonica, Oportet quidem uniti, Cor-
de autem Schismatici plurimi reperiantur, etiam intra Religiosos D. Basilii; Quis itaq; talis Noscere ac pe-
netrare poterit? Si non si qui locum Episcoporum Graeco Unitorum occupant, qui in locis Jurisdictioni
suae subiecti Personas, mores, et qualitates interiore Conscientiae eorum penetrent; sin deus plurimi ta-
cite plurimi et aperte possunt se subtrahere unioni Ecclesiae cum Notabili Animarum Damno.

6° Exinde sequetur multo difficilius recrudescencia Mali, quae et Ecclesiae Pacem turbaret, et multi Pro-
tectioni Russorum potentiae Vicinae se emancipare sine dubio vellent, prout ead: Protectione hucusq; Schi-
matici, subditi Republicae Polonicae gaudent et tutantur. Hi itaq; omnibus provide perpendis Rationibus, nec
non Consequentis lucide breviori, et ut Ecclesiae pax Conservet et Dilatetur non minuat Religio Orthodoxa S.
Sedes Apostolica tanqum Mater et Domina Ecclesiarum dignabitur Jura antiqua Ecclesiae Graeco Unite robo-
rare, Punctaq; praedicti Concordati nonnulli tangencia internum Ordinem Religiosorum D. Basilii Confir-
mare et ratificare, et ne ultra Locus Exemptionis det aversure. Quoviso ad Punctum primum Eiusd: Concordati Tenor
is Sequenti: Proto Archimandrita post suam Electionem praestabit Juramentum in Manibus Metropolitanis G.
Quod ad Punctum 6. Tenoris hujus: Reverendissimus Proto Archimandrita cum Pleno Vbli Consultorio utriusq; Pro-
vinciae intrabit cum votis in Electionem, tum Mitis Metropolitanis, tum Coadjutoris illius unacum Abbatibus.
Cum itaq; haec duo Puncta praecipua sunt ex vi Concordati praefati, quae Jure Mitis Legibus Regni firmati sunt Obno-
xia. Jure Patronatus Regum palpabiliter indubium vocent, ac Authoritatem Privilegiorum a Summis Regibus
Ecclesiae Graeco Unite Concessorum laedant, Jure Electionum contra Omnes Constitutiones Regni ac contra Formam

Antiquam in hoc Regno in utroque Ritu a Senioribus Antecessoribus S^{ae} R^{ae} M^{ae} practicatam et
usitatam sibi usurpant. Naturamq^{ue} Privilegiorum Praedictorum Regiorum detruant, quarum seriem
hic adijungo: 1° In Privilegio Vladislai IV. Regis de Anno 1635. 14 Martii Clausula Tenor talis. Ca-
verimus hoc pro Nobis et Successoribus Nostri, quod Episcopos et abbatias certas in Lithuania non
dabimus nisi Religionis D. Basilii Graeco Unitis quos Nobis proponet Metropolitanus et ejus
Successores. 2° In Privilegio Joannis Casimiri Regis de A^o 1668. 29. Aug. ubi haec Clausula ad-
iecta: Vacantia Beneficia Ecclesiarum Ritus Graeci Petropolitani totius Russiae huc usq^{ue} admini-
strabit, quod usq^{ue} a Nobis Nominatum non consecraret. 3° In Privilegio Augusti II. Regis de A^o
1700. die 15. Junii, quod Senatus, Moderatus Regni confirmare dignatus est. tenor talis: Beneficia Ecce-
siastica in diocesis Russicis Ecclesiarum Graeco Unitarum, videlicet Episcopatus Archimandritias
ve Abbatis juxta Constitutiones Regni solum Nobilibus Russicis Graeco Unitis in Vita et Religione
D. Basilii bene probatis Confecerimus, Beneficia vero Minoris Classis Recommendatis Nobis a Locis-Ordi-
nariis juxta Leges Monasteriorum Graeco Unitarum confirmare declaramus. In fundamento itaq^{ue} harum
Privilegiorum nec non Jurium Maiestatis non ponit S^{ae} R^{ae} M^{ae} pati ullam de Electione Mentionem S^{ae}
Sedis Apostolica, praefata duo puncta eliminari et Causari faciet dispositionemq^{ue} Novas si aliquae sub-
curre sunt, et praedictum si divisio vel dispositio aliqua fuerit Bonorum Abbatialium, sive alio-
rum Annuitiarum, Ne derogatio Jurium Regni subsequatur, et ne Regem et Rempublicam praevaleat Pro-
hibere Beneficiorum. — Literae Responsoriales ab Emin^o Card^o Albani
Protectore Polonico, ad Signas Excell^{mi} Dⁿⁱ Mataschewski Pro Cancell. Regni Polonice.
Illmo Signore. Per Mezzo del sig^o Abbate Accoram boni, mi sono giunti i fogli di Rifflessioni fatte da
V. S. Illma sopra il Concordato, di cui Mons^o Metropolita Sup^o lycki domanda la Conferma: Ne lascio di fam-
quell uno, che stimo conveniente ch^e e quello, che mi occorre in risposta a V. S. Illma outat particolare,
e con tutto l'animo mi vanezzo per fine di V. S. Illma Servitt Albani C. di S^{ae} Clemente. —
Memoryat Dworowi Romyjskiemu przez Im^o Oginskiego Obornego W^o M^o S^{ae} Ab-

Legata Apłej o Reasumpcyi Komisjii Sataworskiej Na Satisfakcyi Wkrzywionym Roku 1743^e Podany.

Niemore być rozprawa y Miła Panstw Agiorkich perpetuo fadwe zoba ztaczonych Harmonia, iako g dzie Amicitia cum aequitate juncta abutring. Cołtur; Czego wszystkiego ze Nż Krolestwo Polkie z strony Statczni dotrymnie, nie omylnie Spodziewai si ze Nż Monarchia Rosyjska nalezyta wzajemnoia, ceterwai zechce. Arc ad perfectionem tawcy Ewentorocy Traktatami ubepicorocy Przyjarni Nalezy, ciżko ukrywionych Obywatelw Polkich zokazyi Maszono Wojsk Rosyjskich ku Ottomanickiej Potencyi przez Nż Krolestwo Polkie firmam Neutralitatem Zachowu- iazce kontynuacya Satisfakcyi, ktora przy piwioncy, wyrodobnym Charakterze Ablegata bytuioi mo- ioy, Nż Monarchii Anny, za Stunq y Sprawiedliwa Unawony, Komiszya w Sataworskiej Krajii Polkim ni oddnie do Nalezyty Satisfakcyi narnacyta byla, zktory to Komiszyi, idni Wkrzyw- dnu, ni parte Wprokociu, a dnu przez Anckuacye na Pimio y utno, upuoniu, od wieli sota- men, tandem zalmirowana do oratu, a protym przez Smiwi Nż Monarchii Anny dalszego swego nie- wista skutku, wie kwaz Nż Krolestwo Polkie, z tym is Publicnie Owiada, ze zadnego w tym Julu- sie, partykularnego do siebie nienuka awantaru, bytko aby sifientu Justiam Obywatel Polny Wkrzy- wozeni, Sprawiedliwa Satisfakcyi przez Reasumpcyi tej Komisjii Sataworskiej ukontentowani byli. Wpnywie domawiaj; przez co pokaze Nż Monarchia Rosyjska obciw Stunioi y obowiazkow Traktatowych, kadien prawdziwy dosod zaskawcy ku Nż Krolestwo Polkiemu kzychiloia, o ktora nieodwoczna Reasump- cyi Komiszyi Sataworskiej Jmieniem Catego Nż Krolestwa Polkiego dopwarani si.

Replica od Dworu Rosyjskiego na pominioty Memorjat J^e k^e W^e y Apłej Polkiej Ablegatoroi, W^e Xe L^e H^e Obornemu W^e Jm^e P^e Oginickiemu na ucyuione przez Niego Demon- stracye de sequentibus in Responsum o ponowieniu Komisjii Sataworskiej.

Jm^e P^e Ablegatoroi samemu dotalecznie wiadomo, jakim sposobem ona Komiszya przez Niemały Czas, yz

niemał, tutejszą Słuchę kontynuowana była, y jako na ony tak in reliquo ku ukontentowaniu Polskich Skarg.
 Aktualne dotychczas dokumenta pokazane, y takie znaczenie Minizne Summy expirowane są, iż, nie
 tylko tym za one karygodny które do pomienionej Komisji Amam prebucunt, zupełnie nadgrzeć się mo-
 gło, lecz y pierwszy na była spodziwać się ze takowa z tutejszej strony we wszystkich Skargach, ku zakonczoniu ony
 skich Skarg się gajęca się promptitudo Słuchę dotego wzburzać będzie, ażeby wzaimnie do sprawiedliwego
 Rozsądku niemałych z obywatelskiej strony takich Skarg y karygod, prouderzy, aequivalentes świadczyć, iako o
 tym wiadośćotupny już w onych Skargach demonstracy y Wpominania się z tutejszej strony potwierdzone
 były, lecz Miano Sprawiedliwej Melioracy y Ukontentowania Najbardziej co raz takowe karygodny rozma-
 żać się consequenter lubo Jey J^e W^e i. wiości ku Słuchę Najprawdziwszej dobrej Krzyżani, y dla dotrzymania
 Spokoynego y przyjemnego we wszystkich z Obeyga stron Sądziostwa, y zupełney Krzyżani, według uślednego Za-
 dania ku zakonczoniu y Ukontentowaniu wszystkich z Polskiej strony Sprawiedliwych Skarg zawrze weale
 skłonna, y tego od Konowienia Słuchę Komisji nie oddalona byż chęć, iednakże Jey J^e W^e recipro-
 cam w tym ku sobie aequivalentiam z Polskiej strony wygląda, iż cum Naturali Justitia semper con-
 cordare videtur, że nie tylko o iednych Polskich Skargach y ukontentowaniu onych zawrze dopominać się
 należy, ale zároveň z obywatelskiej strony także ad quasdam przyczyny należy to y finalny Melioracy otrzy-
 mać mać. Także weale requiritur ażeby takowa wspólna Komisja naznaczona była, przez którą by wszystkie z
 Obeyga stron sporne Skargi y Exorbitancje rozważone atq ad Mutuam Satisfactionem według sprawiedliwości
 zakonzone być mogły, w tym strony Jey J^e W^e cum omni requisiti promptitudine suffragabunt, w nadziei że
 według Namienionego wzaimna na tutejsze Skargi Sprawiedliwości użyciowa będzie, iako M^{le} Abegat ex Annu-
 cis przysłany z Wielkiego dworku Prowincyi także z Smolewskiej y Rygijskiej Gubernii denio acceptis relatis obaczy-
 iak wielkie karygodny od Polaków poddany Jey J^e W^e Rosyjskim Pogranicznym Obywatelom w granicach Rosyjs-
 kich nieustannie się czynią, y jakim sposobem na forpach y granic Rosyjskiej z Polskiej Władziemi Kiepari Armata
 Mann Napadają y Rosyjskich ludzi do Smolewskizabierają Słuchę odpowiadają zboru y wielkie ruchomości zabierają, domy

pała y wszelkie ruiny nanow w Polkiu zai damych Rygiickich Kupcow y ciższa farow na Mięciu y wro-
 dzie z Towarami ich tamcena Slachta y Jmni Polku poddani, samowolnie bez wielkiego Krwa za trzymy waz,
 pod Wasty bion, bria, Myca, y wcale niszca y pod swotextem niby na drugich Rygiickich Kupcach, ktorych przy-
 tym nie napowisli / Dlugow za nich nadawemnie kinszcie Obligi y inne obowiazki wymagaia, y tak swo-
 wie zwiemi pokupia, ze nie podobna im juz wiscy dla handlu swiego tamkdy iodzić. Przy tym Communicatui
 Raport z Pogranicznicy Kommissiui zotaiacy w Mało Rosyjskim Kraiu od Kommissarow Rosyjskich z ktorogo
 wyrozumieć można, iż lubo na ony Kommissary z Polkiu strony Kommissariami podczasy Kijowski Michał Jacko-
 wski y Łowczy Zykominiki Walowrenie Potocki, Maroczumi i y zwiemi iako przed tym tak y teraz miedzi Zarząd, lecz
 tylko według remonitrowanych Jm od Rosyjskich Kommissarow Pretensyi o Kinszowach podanym Jm Jm.
 Wielko Rosyjskim y Mało Rosyjskim ludziom uorzymionych, w wielu Punktach zadney sprawozdawioici nie
 uorynili, y od naznaczenia Onych Kommissarow roku 1757. dotych czas przez lat 17. Ukrywionym zadnemu
 Oświadczeniu Satisfakcyi nie uoryniono czego im portecum od nich oczekiwai nie podobna koniecznie:
 1° Oni Polku Kommissarze w Relatyfacyi y oddaniu Onych zbiegłych ludzi Ekscuzia i iakoby to nie domich
 lecz do całej Apłey należy Reflexyi. 2° Według Skarg na drugie Wojewodstwa opow Kijowski w Inquiracye
 nie wchodzi, o swoich zai idnych Pretensjach zadnych nie uorymniać Rosyjskim Kommissarzom remonitrowa,
 y satisfakcyi domagaia i. 3° z Kijowskiego Wojewodstwa Obywatelom bez woziecia unich od Aktorow albo
 zaiacych Porowow zai kinszcie przywoływai y spraw promowowai niechca, y w wazniejszych sprawach smir-
 telnych Zaboytkach, y innych od idnego do drugiego Zarządu odkładaia. 4° A nazary sami przez cały rok
 y dalej nie wyciedraia y przyjeclawny takizani Dwoch Niedziel nie bywai. Ona zai Kommissiui naznaczo-
 na z obryga stron w ten koniec, azby na oncy według Pogranicznych Skarg Inquiracye uorynili, y ukonten-
 towanie Ukrywionym wzaimnie pokazać, y takim sposobem one nalezyce zakonczai, i o czym Rosyjscy
 Kommissarze Instrukcyi Muni i od Polkiel zai Kommissarow, według takiej Jol wymowek opow idney Oka-
 cyi przez co ienac Rosyjskim zaiacyym ludziom Lokarzy Jady id na Kommissiye Expensa y škody pomnazi i.

nihil Subsequetur. Dla tego Justitia requiritur, azby w Wyzej mianowanych, y Ryzykim kupcom uo-
 mionych Kupyodach, z tych ludzi od kogo us to uogynito Sturna Satisfakcyja dana byta, aby winni dla Stra-
 chu drugim, niedotocznie ponomani; wymozone zai y zabrane Rzeczy wchylkie z Expiammi ewinkowa-
 ne y ukrzywione w Nadgodz oddane, et importum talis temerarii Actus, y Kupyody czynic zakazane, y prz-
 to Polscy poddani potrzebnymi porzadkami pokazowani, Rosyjscy zai zbligli ludzie ktorzy z Polakami na Rosyji-
 ska granice naiechali w Rosyjski kraj przywroceni y oddani byli, wypry mianowanym zai kognanym Kommi-
 sionom Polskim azby pokazano wzajemnie według Skarg Rosyjskich ni czym us nie wymawiajac Inqvizycy-
 czynic y zupełnie Satisfakcyje dawac Zbiogow porowac, zaborowanc Wkrywdzenic, y innymi sposobami zabrane Rz-
 eczy przepyskac, y zarzady in quantitate kinydzy, takic y zawiyskic porowione z kodu, na roinnych y takim naleci
 b dzie nqvinowac, y takgo poddanych Polkich do tego w czym według Skarg Rosyjskich nalecie b dzie do kom-
 misiony przywoływac, a Rosyjskim ludzom natych ludzi Rosyoy brai nie nalezy, pomocowac Oni do Polkich
 kraju nie nalezy y onych nie zwaiq, y takich Kommissariach spawo z Partykularnemi miazai nie nalezy, wst-
 rych takim sposobem pokonywac requiritur, azby ex utraq parte Wkrywdzenic przodey Satisfakcyje otrzymac,
 winni zai nalezy ta kara, y na to rozpatruiq us dnuzy y od tego na potym pokazowani, byli, y zeb y Rosyjscy kom-
 missaric od Rosyjskiego kogo co od nich resobditer requirerano byc moze nie wymawiali us a podczas Kommissary-
 bykwoi Kommissariom oratu naznacze nie podobna, dla tego Jm na oncy byc nalezy od zakonarcia spawo,
 według zanicionych Skarg, y zeb y Rosyjskim wypry mianowanym do Polkich Kommissarow budyman J. k.
 Wz porzany byc, iaceli zai to od nich non Subsequetur, kedy nie man dla tego takicy Kommissary byc, od ktorcy Rosyji-
 skicy Stronic opowoz daremnych Kopotow zadnego pozytku byc nie moze, ozym wyrytkim tak iako y o drugich z
 kutyney strony Kupyodach y Skargach miady ktorami orobliwie kontynuujace us Greckicy Religii ludzom widkie puc-
 slawoania y Uciski nie maly warowoi, az lubo przy Krotoskim Polskim Dworze przez Imperatorskich Ministrow
 demio nalezy ty remonitacye y domagania us uogynie wskazano, iudnakic Jmci Panu Abbatowi otymy tu Kom-
 munikowai y Jemu rekomendowai tak naybardziej za potrzebnq rzecz uwazano, ic to Jemu dostatkowym
 dokumentem swayci moze, ze nie ziedney Polkich Strony Skargi zachowdz-.

160.

Представление Российское: Relatum Collegio Caesariensium Spaw,
od Komisiji Pogranicznej Uczynionej z Małorossijskiej Strony.

Terazniyego 1743 roku, Julii 19. Potey Kommissarz Podczasy Kijowski Michai Jackowski y Łowczy Zy-
tomirski Wawrzyniec z Łotoka Potocki jmy Granice we we Woł Motowiłowie Appaeruerunt, z ktorymi mieli-
śmy kraz Ziard, iednak oni Kommissarze iako podczasy krasnycynego, tak y na przeszłych Ziardach godliwego
stania w sprawach Pogranicznych nie mieli y Wkrywodzonym przez niemały przysłł czas ożekiwa-
cym zażniacym Sprawiedliwosci y należytę Satisfakcyi uiczywili a ożwoe tego bywa onych Kommi-
ssarow Ziard przez rok ledwo, y daley, a jmy Granicach zotkaj nie dłużej iak dwie niedzieli albo y mniej,
przez tak Lai Kiołki czas według Podanych od Nas wielu pretensyi i Kommissarowie Rezolucye y Spra-
wiedliwosci, y należytę Wkrywodzonym u kontentowaniu czynić nie mogą, lecz na iednych korespondencyach
y konferencyach, ten sam tak Kiołki czas przecięć może. Według cżorowych Lai Rosyjskich Pretensyi iakoto
za Smiertelne Zaboystwa y zadrugie Wazne škody, zadney Inkwirycyi nie produkowali, Wkrywodzonym
Rosyjskim zażniacym dudiom rekompensy y Satisfakcyi uiczywili; a chociaż iaka Pretensya należy-
ła Satisfakcyę mogła bytyć Zakonarzona, iednak Potey Kommissarze takowu Sprawy odkładaj do bydżych
kadencyi, iako oni y podczasy przeszłych Ziardow czynili, y dla tego Rosyjskie Wkrywodzeni ludzie przez 7te
lat zadu nich u kontentowania uicotywnali, et importum uatkich zadodżych od Polkich Kommissa-
row Prolongacyi zadnego u kontentowania ożekiwai nie spodziwajai, albowiem wcale można widzić z od-
nich iedna tylko w sprawach zadodzi Prolongacya, y tiaz Ci Kommissarze byli na ziadzie tylko dwie niedzieli, y 3°
Dnia Augusta odiecali. Kicdy jmy podczasy krasnycynego Ziardu od onych Kommissarow Polkich na Podanie
przed tym 174 Konktow według uczynioney od Jch Rezolucyi requirowali Aktualnego Sprawiedliwego Zakonarzania.
1° O oddanie wnyitkich zbrigłych Rosyjskich omnis Jemni ludzi y Podanych Rosyji, iako si te czynito y napre-
żitych kadencyach. 2° Ażby oni według Podanych Rosyjskich Pretensyi przywoływali Obrażonych wed-
ług ożego zwyczaju, y stawiali jmy dż bez zadnych Expensow Rosyjskim zażniacym iakoz to podobnym spo-
sobem y od Nas według ich Pretensyi czyniono bytyć ma y ius czyniono. 3° Ażby według Podanych Pretensyi

y na Drugie Wojewodstwo Sprawę produkowali y satysfakcy czynili, gdy Polscy Kommissarze nato urozynili
Nam Raporty z oni wszystkich Zbiętych Rosyjskich Ludzi którzy są w tamtym Podkim natu mogą ^{oddzi} albo
y Rosyji wrócić nie mogą albo w imieniu /mowa/ natu o tym deliberować Rękę, oddać zaś mogą dwóch albo
Trzech Ludzi jeżeli będą nato i inne dokumenta, takien oni mają moc sądzić i jedno tylko Kijowski Wojewo-
dostwo do drugich zaś Wojskowych Powiatów nie mają oni Appellacyi. Według Podanych zaś Potwierd-
Kommissarzom w Nasz Kommissaryj z Rosyjskich Wojskowych i Kwa-^{dy} Półkowny requirują od Nas satysfak-
cyi tychże zaś samych Wojskowych Miał według Naszych Półkowny sądzić i iść na onych i Kwa-^{dy} iako Ma-
to Rosyjscy tak y Wielko Rosyjscy Obywatle Najbardziej Półkowny mają. Według Rosyjskich Półkowny /mo-
wa/ Polscy Kommissarze jako przedtem apromittowani, gdy Rosyjscy Żołnierze na Kommissaryj stają, mają od-
nich Urocznion być Rękę po obrażonych na Korcie Żołnierzy. Od Nas także Potwierd Kommissarzom
iako podczas przeszłego tak y podczas teraźniejszego Zjazdu Wskaz y literalnie remonitrowano, y requiro-
wano było, ażeby według Rosyjskich Półkowny, Zbiętych y obrażonych przywoływano y przed sąd stawiano, nie
prekudując Kijowskiej y Expensom od Rosyjskich Ludzi takimże porządkiem iako y my według ich Półkowny Rosyjskich
Obradowanych przywoływamy y przed sąd stawiamy bez żadnej Płatności od Potwierd Żołnierzy y bez Expensom, y to tym o-
mierzadny trudności nie mają Remonitując im to że sta tego Zobowiążać. Naznaczony Zjazd Kommissarzom. Wi-
dług Rosyjskich Półkowny Polscy Kommissarze nie będą pozostać na swoim Korte Wzornych po Obradowanych, lecz tyl-
ko mają dawać pozwoły na Korte Rosyjskich Żołnierzy za zapłatę, y to tylko od jednego Wojskownego Kijowskiego Du-
gich zaś Wojskowych Powiatów sądzić /mowa/ nie mają. A tak według danych od Nas Potwierd żadnej nieczynia
finalnej Sprawiedliwości y Wskazywanych Rosyjskim Ludziom Nadgodny y natu satysfakcy wcale prolon-
guje. Albo podczas teraźniejszego Zjazdu według Półkowny Kijowskiego Obywatela Fedora Wakudy za znalezienie
Ruchomości Jego y drugich rzeczy przez Zagranicznego Wojskownego Michała Łukomickiego na 250
Rubli Polscy Kommissarze finalną swoją Resolucyą drugo Łukomickiego obwinili, i idnak onemu Żołniercy

będącymi w tym Wojsku Mołdawian, w których y ten obrażony z komitki miezka, radney satysfakcyi za-
 kłamyje. Jego uciwili, y wozami sprowadzili, radnego w Naszych Pretensyach spwa-
 widliwego Sędzi, y ukazywionym rekompensacyi y ukontentowania li Polney Kommissarz-
 uciwili, lecz bawdzicy jako pod czas Sędzow istnie, tak y diktaluie zawrze uciwili na-
 stwie Pretensyie rekwiruię Perolucyi, o obliwie o Sierozoych Korakow Chaska y Andrie z Towarzy-
 stwem, którzy jakoby przed tym powyższymi w Polzore Nabuuki y Smietelne Zaboystwa, a żeby yoni
 przed sąd Pograniczny przywołani byli, zarym do Jmć Pana Generala Leontyewa pisano aby pomie-
 nionego Chaska z Towarzystwem na Kommissary przyślano, na to w Respon. 4° Julii tego Roku
 otrzymano, iż o znalezieniu y oprowadzeniu Pomienionych Zaporożkich Korakow Chaska, Dudy, Hrywcy,
 Jwanca, Zysy, Zaporożkiemu Korowemu Attamanowi Maliszczewu, przez Ordynans rozkazano było,
 y że Euod. 1° die pomienionym Korowym Attaman z Towarzystwem przez dół owy Jmć Pana Generała-
 wi Leontyewowi obiawił, że tych Korakow Haska, Jwanca, y Zysę wierzce w którym 1737. Roku pod-
 czas Jankurzy Krymickiej Ordę, na Chywickiej Granicy y na Miatcecko Rewolucyjne Na smierci
 powymbano, Rudya zaś ekspedycyowany był od Zaporożkiego Woyska do Gluchowa, y tam będąc w-
 masł, a Korak Hrywca powiódł w Mało Rosyie y znowa nie mogąc w którym Pułku on miezka. Kie-
 to on Generał Leontyew pisał do Jmć Pana Generala Bibikowa w Gluchow, aby onego Koraka Hrywce
 szukano y przyślano, o czym od Nas Polkim Kommissarzem Obiawiono było Augu. 1° z Kijow. Kicy Guber-
 nicy Kancelaryi przyślano do Nas w Kommissarye Polskiego Państwa dwóch ludzi, którzy będąc w
 Kijow. kim Meryhonkim Manastem Polkiego Słacheica Adama Laskowickiego, który z Zagranicy do
 onego Monasteyu przyjeżdżał, do Smierci zabili, tedy obydwu tych ludzi, Na uciwiliuia onym według
 Praw Jch Examinu tak też iuz 4° zbieraych Polkicy Słachty Starany ch w Kijow. blisko Granicy od-
 daliśmy Polkim Kommissarzem, acceptis in scripto Testimoniis. Tegoż Dnia Aug. 2. dnia będący przy-

Komisarzy Generalny Legimontan. Ukraiński Partii Kavenius Mitonawski stawiać będących u niego
 4^{ci} Wizerow, Między którymi było dwóch Zaporożskich Kozaków, z których jeden wstąpił w Zimoroni-
 ku Chory, a drugi wstąpił od Polkich Kommissarzyo examinowani byli, radnego posobie Rodziyskwa
 nieprokarali, na Requirycyę zaś Naszomych Kozaków nie oddali. Podczas trwania tego Zjazdu be-
 żego My u Polkich Kommissarzyo, requirowali od nich na podane im podczas powyższych Zia-
 zdown względem Szkod 119. Punktów Satisfakcyi, i inne ośmiatnie Punktów względem nowo Zarzycel
 Szkod Jm Kommissarowaliśmy z których tylko nasze oni uorynili Rozstrucyę, inki cała według Re-
 kwiizy wypry pominiętego Kijowskiego Obywatela, Fedora Wakudy, rekompansy zaś y nakazy Satisfak-
 ceyi jako o tym supna wyrazono radney Jemu nieuczynili, a na 12 Punktów y Rozstrucyę nie dali, według
 których requirowano Satisfakcyi za Śmiertelne Zaboystwo Iwoickiego, Dragonskiego Pułku Wachtmi-
 strza Chlebowa, którego zabijł Starosta Motowilowski Leskowski z Towarzystwem. Albo ten Leskow-
 ski przywołany był, jednak radney Inkwizycyji o tym Zaboystwie Polney Kommissarze nieuczyniwszy po-
 minionego Zaboycę odpuszcili obiawiając Nam zoon podczas mającego być na potym Zjeździe przywołany
 być. Także za Zaboystwo Wasilkowskiego Obywatela Jwana Derewianki przez Polkiego Ślachcia Chmi-
 lowskiego, y zainic Kriminaduc Excessa, według Wielkowieznych Naszych Remonstracyi y Requiracyi
 radney Inkwizycyji nie czynia, lecz tylko rozprawiać Nullius Momenti Exkuracyi, jako o tym supna me-
 moratui, gorczywie się widzi że Polney Kommissarze na Zjazdach iedno tylko dyslacę czynią y w Michu
 Rekuracyę odmawiają radnego zaś sprawiedliwego Sgody y Satisfakcyi czynić nie chcą. Jdani też Kom-
 missarze utnie obiawili zoon y na potym wiecey na Zjazdach Mienkać nie chcą przy granicy opoch 2^{ci} Wie-
 dzieł, przez taki czas kłótki, nie tylko radney Sprawy poroznać y do finalnego zakonczenia przywieść, lecz
 y obrażony do, który im vermotislocis Mienkać stawiać zgoła nie podobna.

Extrakt ex Actis Collegio Cudzienskich Spraw od Wielkowiezkiej

164/6

Prowincyalney kancelarji Oano 1743.

In Primo. w 26. Augustu ze woteczniczym 1743. roku 3. die w Nocę Zebrańcis z Wod-
kim Eminem Ludzi Wodzie i Rozbrynicy y przyjechałszy sammi z Zagranicy Litw. w Łudki Dy-
strykt w Powoche, Wtór Dworzanina Michała Semenowa Syna Mikulina w Wpółkę Retking nazy-
wającą się, wtę Wioce Podanych z Żonami y Dziećmi, biali Smiełczanie, potym Zawarli ich pod Kie y
zakładli Miynowemi Kamieniami y Dżkami sami zai wtę Wsi w Podrynkach Dworzanickich, y w
Sipichlerach Druwi od biał y Sikiwami rozgubili, y zonych Sipichlerow wabowali, Zbroja Dworzanicko-
worego 149. Liwicy, łacił Kaniędzy 334. Rukło gotowych Kaniędzy 120. Rukło Sukien Bieladkich
y Kocien na 35. Rukło, rozgubili tych rzeczy na 489. Rukło, Między temi zai Wodziecami, pozna-
no Włajkiwego Wodźtwa Wtór Słachcia Butaka w Świackim nazywaney domow Jęgo Czerw-
we, Wsi Sawino Kopyto Kłtor, Jęwan Tkacz y Włehory Stolan we Wsi Łuchowin nazywającą się Pod-
ni Jęwan y Anton Jęwiorowicy we Wsi Makowenko Podany Dorofen, we Wsi Michalczyn Jęwan Ję-
now, Piotr Kłtorow Lonty Jęwanow Filip Tymofiejow, ten zai Słachci Butak y wpię Komisariona Wio-
ska Jęgo y Wsi w których oni ludzi y Podani zostai mianka Błko Wiancy na przeciw Powoche W-
oi nie daleko od forporku Weronowa. In 2° a 27. Aug. ze woteczniczym 1743. Roku Julii 20 die
Zagraniczn Litwacy Słachta y Kozacy Newelkiego Dystryktu, Wtór Kurortkiy Wiołki Awchyn,
Julian Łatki, Wiołki Kaniów Jęzef y Antoni Kłtorowcy Wsi Worobowa Kłtecki, Zebrańcis z Łud-
ni Zgigłemi Rozryskimi Podanemi, Miłkim Mnokom Ludzi, Asmata Mann wdrw wrymili Ję-
wary z Rozryskim Wiancy Wielkołudkiego Powiatu Leib Swardyi Przyobarskiego Pułku Kom-
bandyrow Kapłala Ugrafa Wercwina, na Wsi Łony Jęgo Włajki Włajkiowy nazywającą się Jęycowa,
gdzie stoi forpork, Wtór przyjechałszy Najprawd Kłtorow ieden na drugiego Kł Wsi, a potym zaiłi Jęycow, mę-
itko jak widę go było w Wsi na Kł, co widę Podany Wsi Wsi Andrey Fiedorow z Rozryskim po-

biegli za nimi, y porzuci kinyerze dostojnych wotcy Woi na forporacie Smolenskiego Garnizonu Łosinow, aby Jch z
vinnowaci widali, tedy Litewscy Ludec pozecli do nich Strzelai, y wotym razie od Ony Strzelby pominiomy
Poddany Andrey Fiedorow Łosia zwaniony Swotem, y Twarz Jemu Prochem opalono, ktorogo tak bardzo wanio-
no, ze i zecli by Jemu z Lugi Swotow wprzodkim orazie wypchnano bylo. tedy by / iakoto Łosian Attertowat / konie-
cznie umarł. a gdy Ona Strzelby y hałasy, Łosinowie ktorzy na forporacie stali, y okoliczni Obywatelc poslyszeli
y zbiegli bydo od nich odidi, y spalić Ony Woi nie dopuścili. Litewscy zai Ludec uciekli za Granicę, powie-
warz ona Wios bardzo w samey Granicy Litewskiej blisko Łosiaie. Ciz Litewscy Ludec pochwaliki czyniły iwaro
na Ony Wios ucywie Jukutyra, zwiolka Lioeba Ludei, y bydo zaiqe y Wios spalić y zowrytkiem wrynowaci,
od Ony zai Woi Litewskim Ludei om nie tylko wyzey pominiomy Jukutyrom, lecz nikomu zgoty zadnych
kinyerod nieuczyniono, y teraz dla wyzey pominioney Swoty, Poddani Ony Woi, zotaiq w Wielkim Niebezpie-
czestwie, y doboty zaniichali, dla Strachu wole wyisci nie smiaq a zeby Jm zaboystwo nieuczyniono.

In Relatis od Smolenskiej Gubernii die 28^e Fbrw Anno 1743:

Według Raportu z Gwanii pisano, ze die 22. Augusti Roku 1743. wprzede kim Dystryktie z Polkiy Stro-
ny Łagonskiy Włoci Liqdz na padły wnoy na forport, Podki Rygasowkiy z Wielka Lioeba Ludei, Ła-
tronum more Armata Manna Strzelali, y wybiwry wtey Budce okna y drzwi, y gwałtem wrydzy, y zwiq-
zawzy wrydzyych u tam Ludei, porabiali Łosinowiki Suknie, a potym drugiego dnia kure Liqdz
na padły na Ony Budke spalić, y Łosinow powiazawzy ~~wyisci~~ za Granicę, y gwałt u wrydzy na forportu
y Woi spalić. a 24 et 25 die Augusti iwaro na forport Woi Rygasy Polny Obywatelc z Wielka Lioeba Ludei
na padli, y Ony Wios zrynowali, dogatki porabiali, Poddanych Ruchomorci zowrytkiem porabiali. Dnia
27 Aug. Tenc wyzey pominiomy Liqdz Łagonski y Kan Rybinski z Wielka Lioeba Ludei na padli ktorzy
by Soc y wyzey, przychlawry do Ony Woi Rygasy maize z Sobą 70 podwów, za diane Jarowc zbowc y Len zeli,
y Koni, y Za granicę wryworili, y teraz zai Lioeba Ludei, okoto Gwanie grania Strzelai y chwali u, Ony Wios ze
wrytki mspalić, kont zaike Woi narywaci swoim, y iwaro u wiadomiano u z ten Liqdz zebrał okoto 900 Ludei.

Extrakt ex Relatis z Rygielskiej Subemii W. Mow 1743 roku.

Przystano Supplikę od Rygielskiego Magistratu, y tamczennych Bürgrow, także y od Handlujących do
Polski Kupców Eltmana Eberharda Kuglera Eltmana Pawła Nibura Zacharyasa Bartoloma y Joachy-
ma Fontaga Marcina de Trize y Mantowego Brakana Steinhawera w których Supplikach pokarano iż
zakładający w północie handel czarniwaruicyego, tak wielkiemu Niebezpieczeństwu skłonić y niebezpiecznym
Ewałtom y ruinom urobić, że iaceli to tak, iako dotychczas czas czynić trwać będzie, tedy taki Commercio
sensibile detrimentum urobić iż może, nie wypionni naie obym iż Kupcy niecierzone Kapitały prze-
złych Kontahentow utracili. Polacy z tymi ludźmi, którzy z Rygi w kupieckich sprawach do nich
iżda, gwałtownie prokompnia, Naragają iż zabijają, za Warkę broń, Duszę y Miał dotychczas po-
ki Oni wrytko to Cokolwiek przy sobie mają oddadzą. Nadto iai iżne obligami do Zapłacenia Wład-
kiej Summy obowiązują, takim sposobem iako y przedas Orakunię podroz cum infra descriptis Actumet.
Primo. Jz Eltmana Kuglera Stefana, niektoremu Polakowi Rudińskiemu Alendującemu Dobra
Ewała Sapichy w Nowym Szychowie w kilkunastu Talerach byłby oblig dać musiał, y uio który
z yd Maie Janickowice z Toleryna Julii wteraz niyym Roku na Eltmanowego Kugldowego
Syna y na Stefana Jęgo, sine omni bus Mow: w tym Interrogatoriis, na ziemskim Ormankim Władzie,
Dekret de Arcito Jęł otrzymał, według którego dana Jemu Moc że kiedy tamkdy przyjadę, y takiel
Kiniudy Malczacych iel w północie pod znakami E. K. Towarach wezwrować.

2° Eltmana Pawła Nibura y Zacharyasa Bartoloma, Mantowe Druwo y Drewna Jan frider J. K. Ma-
sko w dworcy Maistnora nie tylko gwałtownym sposobem załnywał, lecz y Bartoloma podroz Equipa-
zie odioł skrynie rozłamał, y zwoy Chusty y inne rzeczy wyioł, także y Mantowego Druwa y kłód dotych-
czas nie odprawił, poki Rybinski pod którego Protekcją owe Towary odprawione były w Medyagu nie wrad,
y w 793. Talerach byłby oblig zapłacić zwozney dworcy Maistnora Jaskowi nie podpisał. Nado iai

ience Stefanowych kupców Jwan Chrystian 100 Talerów byłych przez Sypniewskiego Jermu wyli-
 czył. Także Jan Niemcewicz Szytł upomienionego Stefana Ehenhaufana w Miasteczku Podry-
 zynie górze awartem iowem oblig w 250. Talt. podpisai przynusił. y iak si pomieniony Ehenha-
 uzenzko takim sposobem uwolnił. kedy tożymie Miasteczku Podryzynie dway bracia Stefan y
 Alexander Kosiakowie iżoz na Nigo na padli. y Mańtoroc Dżewo y Kłody gwałtownie zatrzymali.
 z których Mańtoroc parsi koni do Bartela nalezających po Legarku y Paro Kłody tegoż dać. y nado iżoz Ale-
 xandrowi Kosiakowi, według uworzoney na jego kłomyni 80 Talt. byłych i inoim podpisai si musiał.
 3° Joachima Lontakowego Stefana Kuyptofa Bioniusza, który dla jego włochoz przysłył sumy 2000.
 Kłody kupił, pomieniony Polki Słachcie Stefan Kosiak w Włochach Polackim wzięany gwałtownym sposo-
 bem przez E. Nidziel w Włochach trzymał y nie tylko 4 2000 Kłody y 25. Czu. 20. które on Lontak do Bioniusza
 iżoz z Białymkiem swoim słodzącym przelał, gwałtownie odioł, lecz obudwoch Bioniusza y słodząga
 niu lekciwie bił. 4° Buzgiera Mariana de Jero 4 kłanowych Dżew, które Woiwoda francuski: Raba ad
 nationem swego dżugu 3500 Talt. byłych odprawiał, ni daleko od Polocka przez Polackie Lona Reutka y Ludwi-
 ka Sankyna zatrzymano y zabrano. 5° Mańtorowego Brackara Ehenhaufana paulo ante jestum Parachati,
 tamie włochoz kedy on norał stamtąd si poroncał, Słachcie Leon Reut podkani Powiatu Starodubowskiego
 ekitko dżuzni dżuzni na publicznym dżozie wzięany był y zewszym Jermu Swatowawry, do swicy Mai-
 tuoci Nacze nazwanu ja mocz, Marka odwoził. y tam si go dołga za awartem trzymał, poki on kilka obli-
 gacy y kontraktow sub Marii daki 4° 5° 6° Aprili, Michyko Samemu Neutowi ale y dżuznikowi
 Sankynowi Woytkiemu dżuzi Jankiutkiego y dżuzni Jankiutowi y dżuzni Włochowowi na dżuzi norał,
 y om Summ pisać y do Polki przynosił obligowai si musiał. Takowe gwałtowne wymagania, y napasi w
 Polocku, takim sposobem pomnara si przynosił, iż Gady Aggiki Polki Handl wixksemu Michajewskiemu
 podlegai bżie, dla tego iż y dżuzni wotwaruicyym Polki Kosiakom Włochu, iako y wycy mianowanym wycy-

wiekwa detencyi mi było, Jochi zai Ime Pan Abbat Sektoralny onego Tytułu rozrywani Contravium
 Intukeyom swoim byc swara / lubo przydany y fundamentu takiej trudności poiętu doskonałe nie można /
 kadych Altwi Park Collegium Guberniwickich spraw parimodo contra Najwyższych Jej J^{ce} W^{ce} Intencyi
 y Deklaracyi prokmprowai, in periculo restaurai ma, ierelby wisiecy takoworapiy albo memoriaty wi-
 dace se history tego Jej J^{ce} W^{ce} Tytułu wobytych nie wygazono, przynimowai odwaratois, albowiem in posse-
 rum mogto by to Consequentis et Prejudicialibus Exemplis powód daci.

Pro Memoria ab Excell^{to} Comite de Beis Ministro Dulce Berolinen-
 sis quatenus Milites Sedani advenit vnumq^{ue} His: Prologo: Magistratus Sedanen: extradat.
 Le soussigné Ministre Plenipotentiaire de sa M^{te} le Roy de Prusse a l'honneur de représenter à
 Votre Excellence que suivant le Rapport du Sr. Wagenfeld Resident de S^{te} dite M^{te} à Dantzig, le
 Magistrat de cette Ville refuse l'extradition des suiets Prussiens qui bien qu'actuellement enrôlés
 dans les armées du Roy se soustraient à leurs Officiers et de retournent sur le Territoire de Dantzig. Ce pen-
 dant on ne sauroit douter que ces suiets de Ste M^{te} Prussienne, qui quoque de franche Conscience
 sont établis dans les Cantons assignés à chaque Regiment pour y recruter, et qui après avoir en-
 rôlé dans leurs Regiments, viennent à s'évader, ne doivent être envisagé comme autant de
 Deserteurs, et par conséquent ne soient dans le cas d'être vendus lorsqu'ils se trouvent sur le terri-
 toire de la République de Pologne en vertu des Traités qui subsistent à ce suiet et en particulier en Ver-
 tu de celui de Webau. Le soussigné Conformement aux très gracieux ordres de S^{te} dite M^{te} le Roi son Mai-
 tre se voit donc obligé de s'adresser pour cet effet à V^{re} Excellence et de la requerrir de vouloir bien
 faire expedier les ordres nécessaires au Magistrat de la Ville de Dantzig, pour qu'il tende à l'avenir con-
 formement aux Traités susmentionnés sans difficulté et sans distinction les suiets de sa dite M^{te}
 en volés dans des Armées lorsqu'ils viendront à être dûment réclamés. Fait à Dantzig ce 24 Decembre 1743.

Ch. Comte de Beiss

Index Transactionum Proto- coli secundi Annus 1741.

Rescriptum ad Supremos Consiliarios Ducatum Cuslandiae et Smigalliae	1.
Consensus Visitandi Academiam Cracoviensem	1.
Rescriptum ad Supremos Consiliarios Ducatum Cuslandiae et Smigalliae	3.
Lit. W ^o Hetmana W ^o K ^o do Krola dnia 22. Januarii 1741. 2 Krotoryna	3.
Respons. od J ^o k. M ^o Pawla Hetmanowi 2 Drocna 22. Februarii 1741.	4.
Respons. od Krola Jmci M ^o ni Winiowiajskij Karhlanowyskja: 4 Martii 1741.	5.
Breve Apostolicum S ^o ni Benedicti Papae 14. die 14. Januarii 1741.	6.
Perkrypt do Krola Krola Jmci Winiowiajskij aby przyslaw w trybunale Radomskim	7.
Litwa ad Magistratum Starinyenim Supremo Cancellario Regni directe	8.
Litwa Malschowski Episcopi die 13 April: 1741 directe	9.
Litwa Raponowialis ad Precedentes die 27 Maii 1741.	10.
Pro Memoria Li Radkowsk: Drocce 12 Junii 1741.	10.
Copia Literarum Reverendissimi S ^o mbek Primati Anno 1741.	12.
Copia Manifestationis Primatem Regni contra Electionem providae facta	12.
Copia Credentialium a S ^o mo S ^o Demaleus Legato	13.
Copia Credentialium a S ^o mo Rege Sardyniae S ^o Ludovico Pravia Monay	14.
Copia Protestationis M ^o ni Mauriti Ducis Saxoniae 1741.	15.
Copia Diplomatis ratione Cuslandiae	17.

Copia listwarum ad Reverendissimum Primum Regni 1741.	18.
Instructio Meis Dni Fredericus Wilhelmus Koiff	19.
Copia listu W ^o Potockiego Het. W ^o K ^o 1741. Jazanego	22.
Copia listu od Krole do W ^o Potoc: Hetmana W ^o K ^o 1 Decz na 14 br 1741.	23.
Relacye przybywie krole Panu Potoc Hetmanowi 1420 W ^o Juliana Potkanczuga	25.
Wyprawy Hetmana na list 5 ^o K ^o Mi w Przywici 8 ^o Br 1741.	26.
Copia listu 1 ^o K ^o Mi do Kcia Prymasa i Decz na aby Hetman. nie robil konfederacyi	28.
Copia listu Jm ^o Marnatka W ^o K ^o 5 ^o Br 1741.	29.
List od Krole do Kcia Prymasa 1741.	31.
List od Krole do Pana Marnatka W ^o K ^o	31.
List od Krole do Pana Wojewody Sandomirskiego	32.
List od Krole do Pana Wojewody Podolskiego	32.
List od Krole do Pana Wojewody Rawskiego	32.
Wyprawy od Krole Panu Hetmanowi W ^o K ^o	33.
Copia listwarum Dni Palatini Senarum Jm ^o Potocki	34.
Copia listwarum Dni Regi Socice.	34.
List Krole do Kcia Radziwilla Wdy Trockiego Het. Pot. W ^o K ^o List ^o	37.

ANNUUS 1742°

Copia listu Krole do Kcia Winiowickiego Hetmana W ^o W ^o K ^o List ^o	40.
Copia listu Krole do Marnatka W ^o K ^o	41.
List Krole do Hetmana W ^o K ^o	41.
Circulatorice na Senatus Consilium Michowickie	42.

Propozycje Księcia Jan. i Kancelaryi W. K. w Wschowie 12 Mar. 1742.	42.
Resolucium Senatus Curiae na Wyrazenie Ponktu	43.
Copia literarum Serenissimi Regi Poloniae ad Serenissimum Imperatorem	44.
Instructio J. P. Paulo Benoe Investigatori Regni Capitaneo	45.
Supplementum J. P. Ablegato	47.
Instructio Secretarii J. P. Ablegato S. P. M. i.	50.
Copia Universitati J. P. M. i. de Wilem Liem y prawiatoru	52.
Copia Universitati a Palatinatus Prussiae	53.
Copia listu K. i. Pymawa do Księcia i Juierna 20 Julii 1742.	55.
Requies J. P. M. i. na ten list i Dnia 9. August. 1742.	56.
Copia facultatis fundum Jaska ad Canonicatum Cracovien.	57.
Memoria ab Excell. Comite Sici Ministro Benigno	57.
Informatio Commissi fusti	58.
Pro Memoria a Ministri Plenipotentiario et Residente	63.
Informatio intuitu Eum Bartholo	65.
Pro Memoria Ministri Plenipotentiario et Residente Bonisfai	67.
Memoriale in Negocio Ezer Ruthence Religionis per Excell. m. Keyserling	67.
Punkt Wiotencyi porcy nionych p. m. K. i. M. y m. K. i. g. o.	68.
Responsum Excellentissimum Małachowski 31. Aug. 1742.	69.
Copia listu K. i. o. od J. m. i. P. m. i. m. a. W. k. i. d. i. a. m. i. L. i. d. o. K. a. n. a. d.	70.
List do Hospodara Wotorkiego	70.
List do Pary Chwamkiego	71.

List Hetma W ^z K ^z do Hui Pana Modzelewskiego	" 71.
Copia listu od Komendanta Chwimińskiego do Jmci P. Allegata	" 71.
Rescriptum Jmci Maliniki Fbr ²⁵ 1742 anno	" 72.
Instructio Portum Ottomanicam Jmci Maliniki 25 Fbr ²⁵ 1742 ^o	" 73.
Instrukcja Ignacemu Oginskiemu Allegatowi do N. Monarchini Rosyjskiej	" 74.
Instrukcja i sekretu Ignacemu Oginskiemu, dnia 21. Marca 1742.	" 76.
List do N. Monarchini Rosyjskiej, na rze Allegata	" 78.
Copia literarum ab Excellentissimo Metackowski	" 78.
Litterae ab Excellentissimo Domino Metackowski	" 80.
Copia literarum Emmi Casdli Sturandoff	" 80.
Commissio ad oppidum Wileiska	" 81.
Copia listu Pana Benoe Intygatora Kov. Allegata do Porty Ottomanickiej	" 82.

ANNO 1743°

Pro Memoria ab Excellentissimo Comiti Keyserling Ministri Romano	" 87.
Responsum ad Supra scriptum Memoriale	" 87.
Relacja Allegacyi Pana Lopuskiego	" 87.
Proclama od Hui Pana Selamet Juscia	" 88.
List Wiola do Pana Huiana W ^z K ^z 15 februarii 1743 ^o	" 90.
Copia listu Jmci Pana Benoe Allegata, do Porty Ottomanickiej	" 90.
Copia listu kgor Allegata	" 96.
Manifestatio per Excellentem Comitem Officiam Residentem Ministrum Berolinensi	" 100.
List od kgor Residenta Pruskiego do Pana Poikancelarskiego	" 101.

<i>Respons natus lit</i>	„ 102.
<i>Pro Memoria ab Excellentissimo Comiti de Beeri Ministro</i>	„ 102.
<i>Plant Kommissyi do Wychojdenia y Repetacyi Prukow &</i>	„ 103.
<i>Bevollatum Kommissyi</i>	„ 110.
<i>Copia Litwarum Matarlowki</i>	„ 113.
<i>Respons Impraui Oginiemu Allegatoru</i>	„ 117.
<i>Copia Ukazu danego Ewa: Guba: Leontyewowi</i>	„ 126.
<i>Copia podobnego Ukazu Gensatoru Pilibkow</i>	„ 127.
<i>Kommunikacya Namu Oginiemu Allegatoru Lordynanru Carowcy</i>	„ 128.
<i>Zwczla z Gabiela Rosyiskiego</i>	„ 130.
<i>Nexus seu Concordatum Szeptycki</i>	„ 132.
<i>Copia Listu od W: Podkancelnego do Metropolity Szeptyckiego</i>	„ 136.
<i>List Króla do Hetmana W: K:</i>	„ 137.
<i>List Króla do Hetmana W: W: X: Litte</i>	„ 137.
<i>Rescriptum ad suum de Heucking</i>	„ 138.
<i>Rescriptum ad suum de Dorthusen</i>	„ 139.
<i>Littere a serenissimo Carolo VII. Imperatore</i>	„ 140.
<i>Instrukcyja W: Postom N: Króla Polkiego składowa Wielko Polkiel</i>	„ 141.
<i>Respons na Instrukcyja W: Postom Postan: ikehark:</i>	„ 143.
<i>Copia Listu W: Podkancelnego Kor: do Xda Suffragana Postanisk:</i>	„ 144.
<i>Rationes quae Pretenduntur Cas Ceto Rescripto</i>	„ 145.
<i>Responsum Anonymi Rationi</i>	„ 145.
<i>Copia Litwarum ab Excellentissimo Polanickario Regni Meum</i>	„ 149.

<i>Liszt do M^{te} Podkanclerzigo Kor. do K^{cia} Konarszewskiego Opata</i>	<i>" 150.</i>
<i>Repsons na list M^{te} Podkanclerzigo</i>	<i>" 151.</i>
<i>Copia literarum ab Excellentissimo Małachowski</i>	<i>" 154.</i>
<i>Reflexiones Super Concordato Septycki Metropolitanum Sumice</i>	<i>" 152.</i>
<i>Littere Responsoriale ab Immo Albani Protectoro Poloniae</i>	<i>" 155.</i>
<i>Memoriae Divorori Ronyiskiemu prae Alagata Podany</i>	<i>" 156.</i>
<i>Replika od Dworu Ronyiskiego</i>	<i>" 156.</i>
<i>Pretensje Ronyiskie do Polki</i>	<i>" 160.</i>
<i>Extrakt z Relacji Collegio Ludzizomickich Spraw</i>	<i>" 164.</i>
<i>Item Relatum od Smolenskiy Gubernii</i>	<i>" 165.</i>
<i>Item Relatum z Rygskiy Gubernii</i>	<i>" 166.</i>
<i>Pro Memoria ab Excellentissimo Comite de Breu Ministre Berolinensis</i>	<i>" 169.</i>

